

ပန်းခြံးလယ်စာလ

လယ်တွင်းသား

တေသုဒ

ဝန်းမြှုပ်လယ်မှု
ညာဗျားမှု

ဆေးပဒေ

BURMESE
CLASSIC

ကခါနမ္မ

ပဲ

၃
၁
၂

www.burmeseclassic.com

၁၃

တနင်္လာပြောဂျာ	- ၅၀၀၀၂၂၂၁၀၈
အစုခွင့်ပြောဂျာ	- ၅၀၀၀၂၂၂၁၀၉
အရှင်သမဂ္ဂပါယ်	- မင်္ဂလာ
ဖုန်းဝေသ	- ဦးဆောင်ရွက် (မြို့-၁၄၁၁၃) ပန်းမြို့ပြည်တော် ၅၈၈၊ အရပ်ငါးလမ်း ၂၁၁၊ မန်ရွှေရှိနှင့် မြတ်စွာနှင့်
ပူးတံသွဲ	- ဦးဆောင်ရွက် (မြို့-၁၇၁၆၆) ဓမ္မပေါ်များနှင့်တိုက် အမှတ်(၃၃)၊ ဦးဆောင်ရွက် ၈-ပြုရွှေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တော်
ပူးတံခွဲး	- ဆင့်ဒေသကြောင်း
ပူးတံပြုမီဘာသူဗုံ	- ၂၀၀၈ ခုနှစ် စုနှုန်းမိန့် လာ
စာအုပ်အုပ်	- စိန်ကြည့်
အုပ်စု	- ၁၀၀၀
တိုင်း	- ၁၅၀၀ ကျိုး
မြန်မြို့နယ်	- ပန်းမြို့ပြည်တော် ၅၇(၂၃)၊ အရပ်ငါးလမ်း ၂၁၁၊ မန်ရွှေနှင့် ၂၁၃ - ၆၃၁၆၅

SUMMER
CLASSIC

୧୮

၁	အပေါ်ခုံးနှေး.....	၁၁
၂	မှန်တိုင်းထန်သော စရိတ်ကြမ်း	၅
၃	အရှည်ဦး	၂၂
၄	ကျောက်မီးရွာနှင့် ကျောက်မီးကျောင်း	၂၇
၅	ဘဝနှင့် ဆန္ဒ	၃၃
၆	အကောင်းနှင့်အဆိုး	၃၉
၇	အဆိုးယဲမှ အကောင်း	၄၅
၈	ထူးခြားသော ဇွဲ့သည်	၅၈
၉	လတေသယက ပေါ့ပိုမယ်	၅၂
၁၀	ဝိုင်သာလွန်းလို့ မျက်ရည်လည်း	၅၇
၁၁	လုပ်အားအလု ပေါ့လျှို့ကြ	၅၉
၁၂	ကျူးရှင်းခဲ့	၆၅
၁၃	အသင်းလေးသင်း	၆၉

၁၇	ခုစ္စကြည်ရေး	၁၀၆
၁၈	ဘက္ကာများ	၁၁၈
၁၉	ရှုပ်ရှင်ပြု၍ ရန်ပုံဇွဲရှာခြင်း	၁၂၃
၂၀	မွန်မြတ်ချစ်ကြည် ကြက်ခြော့ခြင်း	၁၂၅
၂၁	လူဆိုးကလေး မောင်ဆန်း	၁၃၀
၂၂	ရေးကောက်နှင့် စာကြည်သင်း	၁၄၁
၂၃	ရေတွင်းထဲမှ ကလေးငယ်	၁၄၄
၂၄	လွှမ်းမောဖွယ် နွော်း	၁၅၂
၂၅	မန်မှုရိုးရာ ကျောင်းအပ်ခြင်း	၁၅၅
၂၆	အိမ်တိုင်ရာရောက်	၁၆၆
၂၇	စံပြုလင်မယား	၁၇၀
၂၈	ခိုနှစ်းယဉ်သာသို့	၁၇၄
၂၉	ကျေးဇူးရှင် ကိုရင်ကြီး	၁၈၁
၂၁၁	ဝါဆိုပန်းကပ်ပွဲ	၁၈၆
၂၁၃	ကျောင်းအပ်ကြီး	၁၉၁
၂၁၄	ကျောင်းဖွံ့ဖြို့နှင့် ဆုပေးပွဲ	၁၉၅
၂၁၅	မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင်ကြီးစားမည်...	၂၀၀
၂၁၆	နှုတ်ဆက်ပွဲ	၂၀၃

၁၉၇၈ ရန်စ် စာပေမီမာန် ပထမဆု

နှင့်

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အမျိုးသားစာပေဆုရစာအုပ်

လယ်တွင်းသားရောဂျာ

၅

ပန်းမြို့ပြင်လယ်မှ ဥယျာဉ်မှူး

စာမေရးသူ၏အမှာ

မန္တလေးတိုင်း၊ ပညာဝန်ထမ်း၊ အလယ်တန်းပြီ ဆရာအဖြစ် ခန့်
စာရှုံး ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖုန်းနိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်
ကျောက်မီးရွာသို့ ရောက်သွားသည်။

ကျောက်မီးရွာသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမြို့နယ်အတွင်းမှာ ရှိ၍ မန္တလေး
ပြိုင်းလွှင်ကားလမ်းဘေးမှာ တည်ရှိသည်။ မန္တလေးမှ ၉ မိုင် ခန့်သာ
ကွာဝေးသည်။ မန္တလေးမှ ဘတ်စ်ကားလီးသွား၍ရသောကြောင့် သွားရေး
လာရေး လွှာယ်ကုသည်။

မန္တလေးမှ ပြိုင်းလွှင်သွားတိုင်း ဤရွာကလေးကို ဖြတ်သွားရ
သည်။ ကားလမ်းဘေးတွင် သစ်ပတ်ကြီးများနှင့်အပ်ဖွဲ့၍ အရိပ်အရိသ
ကောင်းသော ရွာကလေး ဖြစ်သည်။

ရွာထိုင်တွင် ဆည်ရေသာက် ပြောင်းကြီးရှိသည်။ ပြောင်းကြီး
ကို လွန်သည်နှင့် ငွေတောင်ရွာနှင့် ဆီးခြား ပန်းခြား သရက်ခြေကြီးများ
ကို ကြည်နာစရာ ထွေမြှင့်ရသည်။

ရွာသားမှာ လယ်ကွင်းများ၊ ဝါခင်းများနှင့် စိမ်းလန်းသာယာ
သည်။

ကျောက်မီးကျောင်းမှာ ကျောက်မီးရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင်
ဆည်မြောင်းကြီး၏ အနောက်ဘက်မှာ တည်ရှိရသည်။

ပြောင်းဘောင်အတိုင်း လျောက်လာလျှင် ရွာကိုလွန်သည်နှင့်
ကျောင်းကလေးကို မြှင့်ရသည်။ ကျောင်းဝင်ကော်များ အကျယ်ကြီး၊ အဆောက်
အဦးက တစ်ခုသာရှိသည်။ ကျောင်းရရှုမှာ ဘောလုံးကွင်းရှိရသည်။
နောက်ထပ်အဆောက်အဦးများ၊ ကစားကွင်းများ၊ စိုက်ခင်းများ၊ စိတ်ကျး
ကောင်းသုလိုဏ် တိုးချွဲနိုင်သေးသည်။

သို့သော် လက်ရှိအနေအထားက မူလတန်းကျောင်းသာ ဖြစ်
သည်။ အလယ်တန်းကျောင်းအဆင့်ကို တို့ပြုခွင့်ပြုခြိုပြုဖြစ်၍ မူလတန်း
ကျောင်းအဆင့်မှာ ပြောင်းသွားရပြီ။ အလယ်တန်းကျောင်းအုပ်က မရောက်
သေား၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားလည်း တစ်ယောက်မျှမရှိ။ အလယ်
တန်းအဆင့်နှင့် လျှော့ညီသော အဆောက်အဦးပါရိဘောဂ ဘာမျှမရှိ။

ကျွန်တော်ရောက်မှာ အလယ်တန်းကျောင်း ဖြစ်မည်။ အလယ်
တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းအဖြစ်သို့ ပြုပြင်စွာရောက်ရှိလာအောင်
ကျွန်တော်က ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု တို့ပြုပညာဝန် ဦးတင်မောင်လွှဲ
က မှာကြားလိုက်သည်။

ဤကျောင်းကလေးသို့ ကျွန်တော်ရောက်လာခြင်းသည် အလယ်
တန်းကျောင်းအဂါရပ်အဖြစ် အလယ်တန်းပြုဆရာတစ်ဦး ဆန်းမြှောင်း
ဟုသော အစပျော်မှုလေးတစ်ခုသာဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းတွင် လက်ရှုတာဝန်ယူ၍ သင်ကြာဖော်သော ဆရာ
ဦးလှမင်။ ဆရာမ ဒေါ်ခင်ဇ္ဈား၊ ဆရာမဒေါ်ခင်စန်းတို့သုံးယောက်မှာ
လုပ်ယူမြှုပ်၍ သွက်လက်တာကိုကြည်၍၊ ဆရာ ဆရာမစီတ်နှုန်းသည်။
ရွှာနှင့် ရင်နှုန်းသည်။ တပည့်များ၏ ချို့ခင်လေးစာမျက်းကို ရရှိထားသူ
များ ဖြစ်သည်။

သူတိနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ကျွန်တော်ပါ ရွှာမ ရွှာမရွှာမများ၊
ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ရင်နှုန်းခွင့်ရသည်။

ကျောင်းတွင်ရှိသော ဆရာ၊ ဆရာမများအား အားထားရသကဲ့
သို့ မွှေးသွားသွားက စိတ်အားထက်သန့်စွာ အကျအညီပေးကြ၍
အလယ်တန်းကျောင်းဖြစ်ပေါ်နေအတွက် ဆောင်ရွက်ရသည်မှာ အား
ထက်စရာ ဖြစ်ရဟန်။

သို့သော မည်သည့်အလုပ်များဆို အနည်းငြိုးအများ အခက်အခဲ
နှုန်းသည်မှာ သဘာဝဖြစ်၏။

ကျောင်းတော်တွင် အဆောက်အအီ မပြည့်စုစွင်း၊ ပရီဇာဂ^၁
မပြည့်စုစွင်း၊ ဆရာ ဆရာမ ပြည့်စုစွင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊
အရှင် မပြည့်စုစွင်းအသော လိုအပ်ချက်များစွာ ရှိနေပါသည်။

ထိုလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်စုစွင်းအောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အားရ^၂
စွာ၊ ကြည့်နှစ်စာများကို ကြုံရသကဲ့သို့ အခက်အခဲအချို့ကိုလည်း
ရင်ဆိုင်ရပါသည်။

သို့သော လက်ရှုဆရာ ဆရာမလေးများ၊ ကျောင်းသူကျောင်း
သာများ၊ ကျောင်းသားမိဘများ၊ ရွှာမပြည့်စုစွင်းနှင့် ပညာရေးဌာနမှု
တာဝန်ရှုသူများ၏ ပူးပေါင်းကျည်းမှုကြောင့် အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်း
ရသည်ကပင် စိတ်ဝင်စားစရာ ပျော်စရာများ ဖြစ်ရသည်။

ဒေါ်ခင်စန်းရှိဆိုသော ဆရာမအသစ်ကလေးတစ်ယောက်
ထပ်ရောက်လာသောအပါ ဆရာမပြည့်စုစွင်းခြင်း၊ အခက်အခဲကို အတော်
အသင့် ပြောလည်သွား၍ ဆရာ ဆရာမအားလုံး ဝမ်းသာအားတက်
ဖြစ်ရသည်။

မဏ္ဍာလေးမှ ကျွန်တော်တွင်ယူလေးချင်း ကိုလှေအေး (ကိုတင်အေးမောင်)
က ၂၇.၄ဖြစ်၍ အာမဲ့လုပ်အားပေးလာသောအပါ ပို၍ပြုပျော်စရာ
အားတက်စရာ ဖြစ်ရသည်။

ကျောက်မီရွှာ၊ အုန်းချောရွှာ၊ တံတိုင်းရှည်ရွှာတို့၊ ဆယ်တန်း
ဖြေထားသော ကျောင်းသူကျောင်းသား ၄ ဦးကေလည်း လုပ်အားပေး
ဆရာအဖြစ် လာရောက်ကုည်းကြသည်။ ကျောင်းများ ဆရာ ဆရာမများ
စည်စည်ကားကားနှင့် အားရွှေရာ ဖြစ်လာသည်။

၅ လခန့်ကြာသောအပါ ကျောင်းအုပ်ဆရာကိုး ဦးအောင်၏
ရောက်ရှုလာ၍ ကျောက်မီးကျောင်းများလည်း အလယ်တန်းကျောင်း
အဖြစ် အရေးတိုးဆုံး အဂါရပ်တစ်ခု ပြည့်စုစွာပါသည်။

ဟန်ကြာခတ်ကြပ်နှုံး၊ တိုက်ကြာနိုက်ကြပ်နှုံး၊ ဘယ်သူ့ကို ဖော်သည်။ ဘယ်သူ့ကို သတ်လိုက်သည်။ နေစဉ်နှင့်အမျှ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်နေရ၏။

ကကားကိုပင် ကျယ်ကျယ်မပြောဘုံး၊ မြို့ကိုလည်း သွားခွင့်မရှိ။ သွားလျှင် အစိုးရသတင်းပေးဟန်ပွဲစွဲ၍ အဖမ်းခံရမည်။ အရိုက်ခံရမည်။ စိတ်မထင်လျှင် သတ်မည်။ အိမ်ကို ပို့နှုံးမည်။

ပြည့်သူတို့မှာ ပြည့်တွင်းစဉ်ကြောင့် တောင်လဲရာ မြှုက်ပြတ်ဖြစ်ရသည်။

ဌိမ်းချမ်း၏အဖောက်းကို ဖြောမှလဆထုတ်ပြီး၏ ပြန်အလာတွင် သောင်းကျွန်းသူများက ဖော်လိုက်ကြသည်။ အစိုးရသူလျှိုး၊ အစိုးရသတင်းပေး၊ ကွွန်မြှုံးနှင့်ဆန်ကျွန်းရေးသမားဟု အမျိုးမျိုးစွဲစွဲကြသည်။

လအငွေကိုယူရမှာက လူကိုယ် သတ်မည်ပြုကြသည်။ ရွှေသွားသားတို့ စိုးဝင်းဝင်းပေးသောင်းပန်၍ အသက်ကိုလွှတ်လိုက်သော်လည်း စာသင်ကျောင်းကို ပို့နှုံးဖျက်ဆောင်းလိုက်ကြသည်။

အစိုးရကျွန်းဆရာတ်လျှင် ကျွန်းကိုကြည့်ထားဟု သတိပေးသွားကြသည်။ အဖောက်းအလုပ်လေကို ဖြစ်ရ၏။ ရွှေမှ ကလေးထောက်တို့ ပညာသင်ခွင့် ဓမ္မားကြရ၏။

အဖောက်းမှာ လဆမာရတော်၍ ဆေးကလေးဝါကလေးကုကာ ဝင်ငွေရှာရသည်။ အမေကြံးက အိုးရောင်းထွက်ရသည်။ အဖောက်းနှင့် အတူဇူး ဦးလေးက လယ်လုပ်ကျွေးမှုရသည်။

ဤမြို့ချမ်းတို့ တုဝင်းဖြေားသွားတစ်စု ဆင်ဆင်းရဲ့ စောင့်စားရေ၏။ အဖောက်းသည် ငယ်စွဲယ်နှန်ယ်သော ဤမြို့ချမ်းကို စိတ်အားမယ်စေခဲ့၏။ ထိုကြောင့် အခွင့်သင့်တို့၊ အားပေါ်သည်။ ဓမ္မမစကား ဆိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဤမြို့ချမ်းကိုအားပေးရေး သူ့ကိုယ်သူလည်း အားပေးသည်။

“တဲ့မြေး ယောက်ဗျားကောင်းဆိုတာ လောက်ခံကို မတုန်လှုပ်ရဘူး ဘာဝဆိုတာ အခက်အခဲနှုန်းလို အောင်မြို့မှုလျှို့တော်၊ အခက်အခဲနှုန်းအဲ စိတ်အဲ စိတ်အဲတို့ကြို့ပို့မှု ထိုသောက်အားပြုပြုတဲ့အခါမှာ ဘဝ် မဖြင့်ဖြို့လိုတယ်၊ တဲ့မြေး ပညာကို ထွန်းပေါ်ကောင် သင်ရမယ်”

“အဖောက်းတို့ တော့သူမှတ်သားထဲက ပညာတတ်တစ်ယောက် ထွန်းပေါ်ကိုဖို့ မလွယ်ဘူး သစ်ပင်တစ်ပင်ကောင်းရင် ငုက်တစ်သောင်းနားရတယ်၊ တဲ့မြေးက ဥုဏ်လည်းကောင်းတယ်၊ အစွမ်းကုန်ကြံးဟာ ဒို့ပဲ လိုတယ်”

“ဘယ်လို့ အနောင့်အယုက်ပဲရှိရှိ စိတ်အားမစလျှော့ရဘူး၊ ‘ယောက်ဗျားတံခွန် လူကည်းခွန်က ကောင်းကင်တမ္မတ ကြယ်ကိုတောင်ဆွတ် နိုင်တယ်တဲ့’

“သံမဏီကောင်းဆိုတာ ထုလေမာလေ တဲ့မြေးရဲ့ ယောက်ဗျားကောင်းဆိုတာ အခက်အခဲနှုန်းလဲ လွှာတ်မြှာက်အောင် ကြိုးစားပြီး ဘုံးအား အားညာထား ကောင်းလေပဲ”

အဖော်ကြီးကဲ့မစကားများသည် ဦးချမ်း၏အသည်းမှာ စွဲခဲ့သည်။ ကြီးစားမည်ဟု ဦးချမ်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်။

အဖော်သည် စာသင်ကောင်းမွန်၏၍ ကလေးများကို ပညာမသင်ရသောလည်း ဦးချမ်းကိုကား ဒေါ်မှာသင်ပေးသည်။

တစ်နေတွင် အဖော်က ဦးချမ်းကို စာအုပ်ကလေး တစ်ဦးပေးသည်။ အမေနိကန်သမ္မတကြီး အေားရာဟပ်လဲကွန်းအကြောင်းရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်၏။ ဦးချမ်းသည် ထိစာအုပ်ကလေးကို မကြာခဏဖတ်သည်။

ဆင်းချေသာ လင်ကွန်းတစ်ယောက် ပညာတတ်ချင်လွန်း၏ မြေပြင်တွင် တုတဲ့ဖြင့်ရေးကာ စာသင်ရသည်။ ပါးအိမ်မတတ်နိုင်၏၍ မိုးဖိုကာ စာကြည့်ရသည်။ စာတစ်အုပ်ဖတ်ရန်အရေး မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးသော ခေါ်ကိုယှဉ်း၏ ဌားရသည်။ လင်ကွန်းတစ်ယောက် ဆင်းချေသား ဘဝမှ သမ္မတဖြစ်ခဲ့၏။ သစ်လုံးအိမ်ပု အိမ်ဖြူတော်သို့ ရောက်ခဲ့၏။

ဦးချမ်း အားကျေမိသည်။ သမ္မတ မဖြစ်ခဲ့နေပါဘေး၊ ပညာများ စွာတတ်လွှင် လူအများကို ပညာသင်ကြားပေးနိုင်သည်။ ဦးချမ်းသည် အဖော်လိုပင် ကျောင်းဆရာဖြစ်ချင်သည်။

တစ်နေတွင် ဦးချမ်းတို့အိမ်သို့ အဖော်ကြီး၏ညီးဘုန်းကြီးကြော်သည်။ ဘုန်းကြီးက စစ်ကိုးးတော်မှာ သိတ်ဆုံးသည်။ ဘုန်းကြီးရောက်ပြီး နောက်တစ်ရက်တွင် အဖော်ကြီးက ဦးချမ်းကိုစော်၍ ပြောသည်။

"ငါမြေး ဘုန်းဘုန်းပြိုကြောင် လိုက်သွားရမယ်၊ ဘုန်းဘုန်းက ငါမြေးကို မန္တလေးမှာ ကျောင်းထားပေးလိမ့်မယ် ဒီရွှေမှာနေရင် ငါမြေး ပညာအကောင်ကောင်းသင်ရမှာ မဟုတ်ဘူး ငါမြေး ပညာတတ်အောင် အစွမ်းကုန်ကြီးစားပေးတော့" ဟု ဆိုသည်။

ရုတ်တရက်တွင် ပညာသင်ရမည်ဖြစ်၍ ဦးချမ်းပျော်သည်။ မန္တလေးမြို့ကြီးမှာ နေရမည်ကိုလည်း ဝါးသာသည်။ နောက်မှ အဖော်ကြီး၊ အမေနိုး၊ ဦးလေးတို့နှင့် ခွဲရမည်ကို သတိကြ၍ ဦးချမ်းဝါးနည်း ဖို့၏။

ကိုယ်ရွှေကိုယ်ဒေသမှ ကိုယ်သူငယ်ချင်းများနှင့် ဝေးရမည်ကို လည်း ဦးချမ်း စိတ်မကောင်းပြစ်မိ၏။

အဖော်က ဦးချမ်း၏ အဝတ်ကစလေးများကို လျှော့စွဲပြီးလျှင် အော်မှုနှိမ်သော တာယော်လေးထဲ ထည့်ပေးသည်။ ဦးချမ်းတွင် အဝတ်အစား များများမရှိ။ သေးငယ်သော အကလေးပင် မပြည့်။

ဦးချမ်း စားရန်အတွက် ထန်းလျှက်အိုးလေးတစ်လုံးကိုလည်း အမေနိုးက အဝတ်နှင့် ပိတ်စည်းပေးလိုက်သည်။ ဆယ်နှစ်သားသာ နှိမ်သေးသော ဦးချမ်းကတော်ရန်အတွက် ဦးလေးက စွဲလွည်းနှင့် စွဲနှားကလေးများကို ဗာကလေး၏ကော်ပွဲတွင် တယ်ယာယထွေးထားသည်။

ဘုန်းဘုန်းနှင့်လိုက်သွားကာနိုးတွင် ဦးချမ်းက အဖော်ကြီး၊ အဖော်ကြီးနှင့် ဦးလေးတို့ကို ကန်တော်၏။ အမေနိုးက တရှုပ်ရှုပ်နှင့်

နိနေသည်။ ြိမ်းချမ်းလည်း နိသည်။

ဦးလေးကား ပေါင်းနိက်နိက်ချု၍ မျက်စည်ကျနေသည်။

အဖော်ဌားက ြိမ်းချမ်းကို ဓမ္မတွေပေးနေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် "ပညာရှိသာ အစွမ်းကျန်းကြိုးစာဖူ လူလေးရယ်"ဟု ပြောရင် အဖော်ဌားအသံ တိုင်ဝင်သွေးသည်။

ဘုန်းကြိုးက ြိမ်းချမ်းကို ကြုံနာစွာ ဆွဲယူရိုက်သည်။ ြိမ်းချမ်းသည် အကလေးကိုထမ်း၍ ဘုန်းကြိုးနောက်မှ လိုက်ခဲ့၏။ ထန်းလျှက်အိုးကလေးကိုထည့်။ ထန်းလျှေးကြုံးနှင့်ဦးကြိုးနှင့်၍ ပုံမှန် လွယ် ခဲ့သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ြိမ်းချမ်း ဖွဲ့လေးမြို့အရေပြင်မှ ဖွွဲ့ဘာသာ ပို့ဆောင်ရေးလေးများကျောင်းသို့ ရောက်ခဲ့သည်။

ြိမ်းချမ်းသည် အဖော်ဌား အဖော်ဌားနှင့် ဦးလေးတို့ကို လွှဲပို့တို့ တကို ဖြော်ကြုးစာသည်။

မိဘ့်ကျောင်းတွင် အနေမဆင်းရဲသော်လည်း အစားဆင်းရဲ သည်။ မိဘ့်ကျောင်းသားများကို ဆရာတော် ဦးပဝါရက အလျှော်၍ ကျွော်ရ၏။

ထောက်ရှင်တို့ လူသမှု ပေးသမှု ြိမ်းချမ်းတို့ စားရာသည်။ အများစာဖြစ်၍ သန်းလောက်အောင်ရနိုက်ပို့ပို့ဆောင် ဆရာတော်မှာ မနည်းကြိုးစာရာသည်။

ဟင်းလျာကား ြိမ်းချမ်းတို့ မိဘ့်ကျောင်းသားများကိုပို့ဝင်း တက်နားထားသော ပန်းကျည်းရွှေကြာစ်ချင် ြိမ်းသည်။ အာရုံးကို အရည် ကလောင်စပ်နှင့် ချက်ထားသောဟန်ကိုစာရွှေ့၍ ြိမ်းချမ်းတို့ ထိုသာ ၏၍ မဆုံးတော့ပါ။

ထမင်းစားကာနီးတိုင်း ကျောင်းသာအေးလို့ မတို့တတ်ရပ်ပြီး လျှင်

"ပညာသင်ရန် ထမင်းစားပါသည်၊ ပညာသင်ရန် ထမင်းစား ပါသည်၊ ပညာသင်ရန် ထမင်းစားပါသည်"ဟု သုံးကာ သံပြို့ဆိုကြ ရာသည်။

ပညာရေးကိုကား ဂရို့က်သည်။ ြိမ်းချမ်းသည် သုံးတန်းမှ နေရ၏။ သုံးတန်းတွင် အင်လိုင်စာသင်ရာသည်။ ြိမ်းချမ်းအင်လိုင်စာ ကို နာမလည်း။

ကျောင်းသားကြိုးတစ်ယောက်ထဲ ချို့က်၍ အကုအညီတောင်းသည်။

"သန်းဘို့ကြိုးသံ သွားပါကွာ"ဟု ဆိုသည်။ သန်းဘို့ကြိုးထံရောက်လျှင် "မြှေသန်း သွားအသင်းပိုင်းကွာ"ဟု ဆိုသည်။

မြှေသန်းထံရောက်ပြန်သော် "မောင်ညွှေကြိုးသံသွားကွာ"ဟု ဆိုသည်။

မောင်ညွှေကြိုးက "ဆရာကြိုး ဦးစံလို့ သွားအသင်းပိုင်းကွာ"ဟု

ပြောပြန်သည်။

တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် လက်ဆင့်ကမ်း၏ လမ်းညွှန်နေကြ၏။ နောက်ဆုံးတွင် ဆရာကြီး ဦးစံလှိုင်ထံသို့ ရောက်သွားသည်။

ပညာလိချင်သော ဤမြို့ချမ်းနှင့် ပညာပေးချင်သော ဆရာကြီးတို့ ရင်နှီးခင်မင်သွားကြသည်။ ဆရာကြီးသင်ပေးသမျှ ဤမြို့ချမ်းက ရုအောင် ကြီးစားသည်။ ဤမြို့ချမ်းကြီးစားသမျှ ဆရာကြီးက တစ်ဆင့်တက်၍ သင်ပေးသည်။

ဆရာကြီး ဦးစံလှိုင်၏မေတ္တာ၊ စောနာနှင့် ကျောင်းဆရာ စိတ်ထားကို ဤမြို့ချမ်း အားကျွမ်းသည်။

“ပါကြီးရင် ဆရာကြီးလိုဖြစ်အောင် ကြီးစားမယ်”

ဤမြို့ချမ်း ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချလိုက်ပါပြန်၏။

ပညာကြီးစားသော ဤမြို့ချမ်းသည် အတန်းတိုင်းတွင် ထူးဆုံးစွာ အောင်ခဲ့သည်။

ဤမြို့ချမ်းတို့၏ရွာကလေးတွင် ရောင်စုသွားများ တဖြည်းဖြည်းကင်ရှင်သွားပြီး အဖောက်လည်း ကျောင်းဆရာအလုပ်ကို ပြန်လည်ခွင့် ရပြီး ဤမြို့ချမ်းတို့ တူဝါးမြေးအဘွား၊ စိုးပွားရေး အဆင်ပြေလာပြန်၏။ အဖောက်းက ရည်ရွယ်ချက်ကို အဆင်မြှင့်လိုက်သည်။ ဤမြို့ချမ်းဆယ်တန်းအောင်လျှင် တက္ကာသိုလ်ဆက်တက်ရမည်ဟု ဆိုသည်။

ဆယ်တန်းတွင် ဤမြို့ချမ်းအစွမ်းကုန် ကြီးစားသည်။ စာမေးပွဲ

ဖြေသောအခါ အကောင်းဆုံး ဖြေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အောင်တာရင်းမထွက်ကို အဖောက်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဤမြို့ချမ်းပုဂ္ဂန္တူးမရ ဖြစ်ရ၏။ အဖောက်းအား ကျောမှုဆုံးခွင့် မရသည်ကို တွေ့ဖိတ်ပိုး စိတ်ကောင်း ဖြစ်ရ၏။ စာမေးပွဲအောင်တာရင်းထွက်သောအခါ ဤမြို့ချမ်း အောင်မြှင့်သည်။ ဝမ်းသာသည်ကြားမှပင် အဖောက်းကို သတ်ရ၍ ဝမ်းနည်းပါပြန်၏။

ဤမြို့ချမ်း ကျောင်းထွက်၍ အလုပ်လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ အဖောက်းနှင့် ဦးလေးကို လုပ်ကျွေးတော့မည်။

ဤမြို့ချမ်း ကျောင်းထွက်၍ အလုပ်လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ အဖောက်းနှင့် ဦးလေးကို လုပ်ကျွေးတော့သည်။

သို့ရာတွင် ဦးလေးက လက်မခဲ့။ ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်သည်။ အဖောက်းက ဓမ္မာလိုက်ရော သားလိုပါ ချမ်းသလို ဦးလေးကလည်း တရာ့ရော သားလိုပါ ချစ်သည်။

ဦးလေးသည် အဖောက်းအားမကလွှာသော အဖောက်းကိုတူဖြစ် သည်။ ငယ်စွဲကတည်းက အဖောက်းနှင့် အတောနခဲ့သည်။ ဦးလေးတွင် ဘို့အောင်မရှိ လုပ္ပါကြိုးဖြစ်သည်။ သံယောဇ်ဟူသမျှ ဤမြို့ချမ်းအပေါ် မှာ စပြုထားသူဖြစ်၏။

“ငါတဲ့ မင်္ဂလာ အဖောက်း ရည်မှန်ခဲ့တဲ့အတိုး ဆက်ပြုကြေးစွဲ ရအုံးမယ်၊ တက္ကာသိုလ် ဆက်တက်ပါ၊ ဒါမှ ငါတဲ့အဖောက်းစားသားကို

လေးစားရာကျမယ်၊ ဦးလေးတို့မှာ ကြွားစရာလဲ မလိုဘူး၊ ဝါစရာလဲ မလိုဘူး၊ စားနှိန်ရင် လုံလောက်ပြီ၊ ငါတုအတွက် ကျောင်းစခိုတ်ကို ဦးလေး တာဝန်ယူတယ်၊ ငါတုကတော့ ပညာကို ဆုံးခဲန်းတိုင်အောင် ကြွားစားသင့်ဖို့ ပညာဘင်္ဂလိပ်စာစံနဲ့ အလုပ်ထွက်မှုကိုထော့ ဦးလေး လက်မခဲ့နိုင်ဘူး”

ဦးလေးက ယတိပြုတ်မြှာလာသည်။ ဤမျိုးချမ်းသိပါသည်။ အဖေ ကြီးမရှိတော့လျှင် ဤမျိုးချမ်းတို့ မိသားစုံ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲမည်။ ကျောင်းစခိုတ်ရအောင်ဆိုလျှင် ဦးလေး ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်လုပ်ရ ဖော်။

ဤမျိုးချမ်း တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်ချင်။ ဦးလေးကို အဖြောင်း အပျိုးပျိုးပြု၍ အလုပ်လုပ်ခွင့်ရအောင် တောင်ပန်သည်။ မည်သည် အကြောင်းကိုပြပြ ဦးလေးက ပယ်ချက်။

ဦးလောက်သုဒ္ဓအရ အဖေကြီးက် ပည်မှန်းချက်နှင့်အညီ ဤမျိုးချမ်း ကျောင်းစခိုတ်ရတော့မည်။

မန္တလေးတဗ္ဗာသိုင်္တာ့ ဤမျိုးချမ်း ဆက်တက်ရာသည်။ ဤမျိုးချမ်း ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြုံ၊ လျှောက်သည်။ အရွေးချယ်ခံရ၏။

ပြည်သူ့တို့၏လုပ်အားဖြည့်ရသောငွေနှင့် ပညာသင်ခွဲ့ခဲ့သည်။ တဗ္ဗာသိုင်္တာ့ ကျောင်းများသည် ပြည်သူ့တို့၏ ခွဲး သွေး လုပ်ဘား များဖြင့် တည်ဆောက်ထားရှုခြင်းဖြစ်၏။ ပြည်သူ့တို့၏ငွေနှင့် လည်ပတ် လုပ်ရှားနေကြခြင်းဖြစ်၏။

ပညာသင် ထောက်ပံ့ကြုံမရသော တဗ္ဗာသိုင်္တာ့ကျောင်းသား များအဖို့ပင် ပြည်သူ့တို့၏ ကျေးဇူးကား ကြီးမားနေပြီ။ ပညာသင် ထောက်ပံ့ကြုံရသော ဤမျိုးချမ်းအတွက်ကား အဘယ်ဆိုဖို့ရှိတော့ မည်နည်း။

ဤမျိုးချမ်းအပေါ်တွင် အဖေကြီးနှင့် ဦးလေးတို့၏ ကျေးဇူးသမာမက ပြည်သူ့တို့၏ကျေးဇူးများပါ ထပ်ဆင့်လာခဲ့သည်။

ဤမျိုးချမ်း ကျောင်းမှန်မှန်တက်သည်။ စာမျက်မှန်ကြည့်သည်။ ပညာကို အပတ်တကုတ် ကြွားစားခဲ့သည်။

ကျောင်းပိတ်၍ ရွာကိုပြန်တိုင်း အလုပ်ပင်ပန်းသော ဦးလေးနှင့် တစ်နောက်ခါး အသက်အချေယ်ကြီးရွှေ့လာပြီဖြစ်သော အမေကြီးတို့ကို ကြည့်၏၌ ဤမျိုးချမ်း စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။

“အမေကြီးရယ် မသေပါနဲ့အုံးနော်၊ ကျွန်ုတ်အလုပ်ရပင် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ကျွေးချင်လိုပါ”

ဤမျိုးချမ်းက အမေကြီးကို တောင်းပန်ထားရသည်။

“စားတို့ကိုစ် စားရုံးပဲ့ လုပ်လေးရှိုး အမေကြီးတို့ကိုထား မဖျော်လုပ်ပါဘူး။ ငါမြဲ့ တင်တင်ထားထားဖြစ်ရင် ကျော်တာပါပဲ” ဟု အမေကြီးက ဆိုသည်။

အမေကြီးကို စားတို့ကိုစေခြင်းသည်။ ဤမျိုးချမ်း အလုပ်မြို့ပြန် လုပ်ချင်ပြီ။ ကျောင်းပိတ်ရရှိတိုင်း ဤမျိုးချမ်း အလကားမနော်၊ ဤမေလေး၏ လယ်အလုပ်၊ ယာအလုပ်ကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးသည်။

ကျောင်းဆရာအလုပ်နှင့် ပညာသင်ကြားရရှိတော်ဆိုသည်များ
ကောင်းမြတ်၍ အများအကျိုးပြုခြင်းသောကြောင့် မွန်မြတ်သနစင်သော
ထေတာနာနှင့်လုပ်လျှင် ကူညီချင်သူတွေ အများကြီးဖြစ်၏။

ကျောင်းဆရာမှာ ငွေကြေားရွှာ ပရှိုးသာသော်လည်း
ထေတာနာ၊ မေတ္တာ၊ ချမ်းသာသည်။ မတစ်ထောင် သားသိုးများကို
ကိုယ့်သာသိုး လို ချုပ်ရသည်။

ဘာယာမရှိသော်လည်း အနစ်နာခနိုင်မှုရှိသည်။

အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးသော တုပည်ဝန်ကြီးသည်းခံစိတ်ရည်
မှာည်း

ဤမျွဲ့မျွဲ့သော ထေတာနာ အနစ်နာများသည်ပင် ကျောင်းဆရာ၏
အလွန်တင်တယ်သော အလွှာဆပများ ဖြစ်သည်။

နှစ်ပေါင်းယ် ချုပ်စွဲယ်သော ကလေးများသည် ပန်ကလေး
များနှင့် တူ၏ ဆရာ ဆရာမများသည် ဥယျာဉ်မှုဗုံနှင့် တူ၏။

ဥယျာဉ်များသည် ပန်ကလေးများ လုပွား ပွင့်လန်းလာစေရန်
ပြုစုံယူးထောင်ပေးရ၏။ ပန်ကလေးများကို ထိနိက်ပျက်စီးစေမည့်
အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကို ကာကွယ်ဟန့်တာရ၏။

ပန်ကလေးများ လုပွား ပွင့်လန်းလာလျှင် ဥယျာဉ်မှုဗုံး ဝစ်းသာ
ဂုဏ်ယူရသည်။

ကျောင်းဆရာသည် နိုင်ငံသားသိုး ငယ်ချုပ်နန်ယ်သော
ကလေး များကို အသိအလို့ဗာ ဥျာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံလာစေရန်
ပြုစုံယူးထောင် ရသည်။ ထိုကလေးများသည် အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကို
ကာကွယ် ဟန့်တားပေးရသည်။

ထိုကြောင့် ကလေးတို့၏ အလယ်မှ ဆရာ ဆရာမများသည်
ပန်းမြှောင်လယ်မှ ဥယျာဉ်မှုဗုံးများ ဖြစ်ကြ၏။

ဤပန်းမြှောင်လယ်မှ ဥယျာဉ်မှုဗုံးတဲ့အပ်ကို ဘဇ္ဇာ ခုနစ်တွင်
ရေး သား၏ စာပေပါမာန် စာမျိုးမြှောင်ပွဲသို့ပေးပို့ရာ စာပဒေသာ
ပထေမဏုရရှိ ခဲ့သည်။

ဘဇ္ဇာ ပြည့်နှစ်တွင် စာပေပါမာန်မှ စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့
ရာတွင် ဘဇ္ဇာ ပြည့်နှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆုံးကို ထပ်မံရရှိသည်။

ဤစာအုပ်တွင်ပါရှိသော ဆရာ ဆရာမအမည်များ ချွားခွာအ[့]
အမည်များ၊ ကျောင်းသားမိဘအမည်များနှင့် သူတို့၏ကူညီစောင်ချက်
ခြင်းများသည် အမှန်အတိုင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဂုဏ်ပြုထိုက်သူများဖြစ်၍ ဂုဏ်ပြုပြီး ဖော်ပြခဲ့ခြင်းသာ ပြု၏။
ယခုအခါတွင် ကျောက်မြို့အလယ်တန်ကျောင်းပင် အထက်ထင်း
ကျောင်းဖြစ်နေပါပြီ။

“အိမ်ပြန်ပါကျ၊ နေ့ပူလို့ အသာတွေ မည်းကုန်ပါပြီးမယ်”ဟု ဦးလေးက ဆိုသည်။

“အသားမည်းတော့ ဘာဖြစ်လ ဦးလေးရာ၊ အသားဖြူတော့ ရော ဘာလုပ်ဖိုလဲ”ဟု ပြောလျက်၊ ပြီမ်းချမ်းက ဦးလေး၏တော့ အလုပ်များကို ကူညီလုပ်ပေးသည်။

ချေမှုစံ ခုနှစ်တွင် ပြီမ်းချမ်း မန္တလေးဝိဇ္ဇာသိပ္ပါတ္ထုသိုလ်မှ စိန္တာဘွဲ့ရသည်။ ပြီမ်းချမ်းမပေါ်နိုင်သေား၊ အလုပ် မြန်မြန်ရချင်သည်။ အလုပ်ရမှ ဖျော် နှင့်မည်။

သူတော်တွေက ဖြူအပ်လျောက်ရန် ပြီးနယ်တရားသူကြီး လျောက်ရန် အကြောင်းပေးကြသည်။ အရာရှိဖြစ်ရန် တိုက်တွန်းကြသည်။ ပြီမ်းချမ်းကား ကျောင်းဆရာအလုပ်ကိုသာ လျောက်သည်။ ကျောင်းဆရာ အလုပ်မှာ သူဝါသနာအပါဒုံး၊ အဖြစ်ချင်ဆုံး ရည်မှန်းထားချက်ဖြစ် သည်။

ယခုစွန်းစားမပြီ။ ပြီမ်းချမ်း အဂွန်ဖြစ်ချင်သော ကျောင်းဆရာ ဖြစ်တော့မည်။ ပြည်သူဝါယ်ထမ်းကောင်းတစ်ယောက် ကျောင်းဆရာ ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ကြိုးစာ၍ ပြည်သူတို့၏ ကျေးဇူးကို ဆပ်နိုင်တော့မည်။

နှစ်များစွာကြိုးစားခဲ့ရသော ညည်မှန်းချက်ပြည်ဝါး။ အဖော် ဖြစ်စေချင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

မည်များပင် အခက်အခဲရှိရှိ ရည်မှန်းချက်ဆိုသည်မှာ မဖြစ်မနေ

ကြိုးစားလျှင် အောင်စမြော်။ ဗြဲ လွှဲလာ ဝိရိယန့် ကြိုးခိုင်သော စိတ်ရှိရန် သာ လိုသည်။

အဖော်ကြိုး၏ ဆုံးမစကားများ မှန်သည်။ ပြီမ်းချမ်းသည် အဖေ ကြိုးကို ရည်ရွှေး၍ ဦးသုံးကြိုးချမ်းလိုက်၏။

၃

အရှင်၏

မှန်တိုင်းတိုက်ပြီးလျှင် လေပြေလေညှင်း လာတတ်သည်။
အမှာင်ကုန် ဆုံးလျှင် အလင်းရောက်သည်။

ဦးချမ်းအိပ်ရာမှ နီးချိန်တွင် အရှင်ကျင့်၍ အလင်းရောင်
လာနေပြီး ဦးလေးပင်လျှင် ဦးချမ်းကို လူည်းဖြင့်လိုက်ပို့ရန်အတွက်
နွားများ အစာကျွေးထားပြီး အမောက်းကား ဦးချမ်းဟားသွားရန်အတွက်
ချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်နေ၏။

ဦးချမ်းအိပ်ရာမှ ထပြီးနောက် အရှင်၏လေပြေညှင်းကို
တော်း ရွှေ့သွင်းလိုက်သည်။ မနေ့က ပျော်သည့်အရိုင်မှာ ယနေ့အထိ
မကျသော ဦးချမ်း စိတ်ဓာတ်တက်ကြော်နေသည်။ မျက်နှာသဲ့ပြီးသော
အခါ လူမှာ ပို့ဆောင်ရေးလာသည်။ အရှင်ဘက်ကောင်းကင်မှ အရှင်
ဦးလေးလှပသော ပန်းချိုကာကို ဦးချမ်းဝေးကြည့်နေပါ၏။ သူ့ဘဝ၏
အရှင်ကျင့်၍ အလင်းရောက်သော အဖြစ်ကိုလည်း ဦးချမ်းတွေ့တော်
နေပါသည်။

“လူလေးရေး ထမင်းပြင်ထားပြီ”

အမောက်း လုပ်းစော်၍ ဦးချမ်းသည် အတွေးစကိုဖြတ်ကာ
ထမင်းစားပွဲတွင် ဝင်ထိုင်သည်။ ဦးလေးနှင့်အတူ ထမင်းစားကြသည်။

ဦးချမ်း၏ အဝတ်အစားနှင့် လိုအပ်မည့်ပစ္စည်းများကို အမေ
က်းက သေ့ဥားတစ်လုံးတွင် ထည့်ထားပြီး အိပ်ရာလိုက်ကား ထမင်း
တားပြီးမှ ဦးချမ်းကိုယ်တိုင် လိုင်သည်။

အမောက်းနှင့် ဦးလေးကို ဦးချမ်းက ကန်တော့သည်။ အမောက်း
ကို သတ်ချို့ စိတ်မကောင်းဖြစ်စိသေးသည်။ အမောက်းနှင့် ဦးလေးက
ဦးချမ်းကို ဆုများပေးကြသည်။

“အမောက်း ကျွန်တော် ဟိုရောက်ရင် စာရေးလိုက်မယ်နော်
လဆထုတ်ပြီးရင်လ ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့အဲမယ်နော်”

အမောက်းက “အေး.. အေး”ဟု ဆိုသည်။

ဦးလေးနှင့် ဦးချမ်းတို့ လူည်းဖြင့် ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ယခုတစ်ခေါက် ထွက်ရသည်မှာ ငယ်စဉ်က ထွက်ရသည်နှင့်
မတူ။ ငယ်စဉ်က ထွက်ရသည်မှာ ပညာသင်ရန် ဖြစ်သည်။ ယခု
တစ်ခေါက်ထွက်ရသည်မှာ ကိုယ်က ပညာသင်ပေါ်ရန် ဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်
က ထွက်ခဲ့ရသည်မှာ ဝါးနည်းကြော့စွဲရာကောင်းသည်။ ယခုတစ်ခေါက်
ထွက်ရသည်မှာ ဝမ်းသာကြော်နှင့်စာရောက်သွေးသည်။

ဦးချမ်း မန္တေသားသို့ရောက်သောအခါ တိုင်းပညာဂုဏ်မှာသို့
သတင်းပို့ရန်သွားသည်။

တိုင်းပညာဝန်ကြီးခန်းဝတ္ထ် စာတန်းတစ်ခုချိတ်ဆွဲထား၏။

“ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အခွင့်အရေးတောင်းခြင်း သည်၊ ခံပါ။ လုပ်ငန်းအောင်ဖြော်မှုအတွက်၊ အများအကျိုးအကွာက်ဆိုလျှင် အချိန်မရွေးဝင်တွေ့နိုင်သည်။ လိုအပ်သော အကုအညီကို ပြောပါ။”

စာတန်းကိုဖတ်ပြီး ဤမြို့သုမ္ပါး သဘောကျော် ပြုးမိသည်။

ဤမြို့သုမ္ပါးခန်းအတွင်းသို့ ဝင်သွားသည်။ တိုင်းပညာဝန်က ရုံးအပ်စာရေးကြီးကို လိုအပ်သည်များ ပြောဆိုထွန်ကြားနေရာမှ—
“တိုင်ပါ”

ဟု ဤမြို့သုမ္ပါးကို ကုလားထိုင်တစ်လုံးမှာ အထိုင်ခိုင်းသည်။ ခဏအကြာတွင် ရုံးအပ်စာရေးကြီး ထွက်သွားသည်။

“ဆိုပါ ဘာကိုနှိမ်ပါသလဲ ကျွန်တော် ဘာအကုအညီ ပေးချမှလဲ”
တိုင်းပညာဝန်က ရှင်းနှီးဖော်ရွှေ့ချွော မေးသည်။

ဤမြို့သုမ္ပါးခန်းတာကို ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ တိုင်းပညာဝန်က ယဉ်စာတွေ့ကြည့်သည်။

“ဟာ... ဆရာ၊ ကျောင်းကို တိုက်ရိုက်မသွားဘဲ ကျွန်တော် တို့မှာ တို့လာတာ သိပ်ဟန်ကျတာပဲ၊ ကျွန်တော်မှာ အဲဒီကျောင်းနဲ့ မှာစရာ ပြောစရာတွေ ရှိတယ်၊ ကျောက်မိုးကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးသော် ဆရာသွားမှ အလယ်တန်းကျောင်း ဖြစ်မှာ၊ ကျောင်းအုပ် လဲ မရှိသေးဘူး၊ ဆရာကပဲ တာဝန်ခံကျောင်းအုပ်အဖြစ်နဲ့ ဆောင်ရွက်

လူ့၊ လိုအပ်တာတွေကတော့ အများကြိုးပဲ လုပ်စရာတွေလဲ အမျှအတိုး ပဲ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကျားတာကတော့ ရှေ့နှစ်ကော်းဖွံ့ဖြိုးသို့မှာ အလယ်တန်းကျောင်းအဖြစ်နဲ့ ပြည့်ပြည့်စုစု အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ပဲ အော်အချိန်ကျောင်တော့ ကော်းအုပ်လဲ ရောက်လာပဲမယ်၊ အနုတော့ ဆရာကပဲ အားလုံးတာဝန်ယူပြီး အလယ်တန်းကျောင်း၊ တစ်ကျောင်း၊ အဖြစ် အကောင်အထည်ပေါ်အောင် လုပ်ပေးရမှာ၊ နည်းနည်းတော့ တာဝန်ကြီးမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာလုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်ကဲ့.. ကျွန်တော် ကြိုးစားပဲမယ်”

“ကျွန်တော်လဲ ကျောင်းကိုသွားကြည့်ပါပြီ ရပ်စွာလှုပြုးတွေ နဲ့လဲ လိုအပ်တာတွေ ပြောပြီးပါပြီ၊ သူတို့နဲ့ ဆရာတွေပါ၊ သူတို့ကလဲ ဆရာကို ကူညီပါလိမ့်မယ်၊ ရုံးကိုလဲ မကြာမကြာလာပြီး လိုအပ်တာ ပြောပါ၊ ကျွန်တော်လဲ ဆရာကိုကူညီပါမယ်”

တိုင်းပညာဝန်က စကားကြာ့နဲ့ ဤမြို့သုမ္ပါးအားတာက်ရ၏၊ ယညာဝန်ကြီး ကျောင်းတစ်ကျောင်းအဲပေါ်ထားသည့်စေတနာ၊ ဆရာတာ့ ယောက်အဲပေါ်မှာထားသည့်မေတ္တာနှင့် အလုပ်အဲပေါ်မှာထားသည့် သဘောထားကို ဤမြို့သုမ္ပါးလေးတာမီသည်။

တိုင်းပညာဝန်က သု၏ စာရေးကြီးနှစ်ယောက်ကိုပေါ်ပြီးလျှင် ကျောက်မိုးကျောင်းအတွက် လိုအပ်မည့် ဖစ်ထုံးများ၊ စာအုပ်တာ့များ၊ နိုင်တွေများ၊ ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပေးရန် ပြောဆိုသည်။

တစ်နေ့ခေါင်းလုံး ဖစ်ည်းထုတ်ရာ လိုအပ်သည်များကို မေးရဖိန်းရ

ဆောင်ရွက်ရနိုင်အခါန်ကုန်သွာသည်။ ပြိုးချမ်းမနက်စာထမင်းပင် မစားလိုက်ရ၊ ခိုက်ကလည်း ဟာ၊ အလုပ်ရှုပ်နေချိန်တွင် အလိုက်သီ သော့ခိုက်ကိုပင် ကျော်မူတင်ရသေး၏။

ပြိုးချမ်းသည် တိုင်းပညာဝန်ရှုတွင် ကိစ္စအားလုံးပြီးသောအပ် ကျောက်မီးရွာကို ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

ပြိုးချမ်းအတွက် နေရာသစ်တွင် ဘဝသစ် အတွေ့အကြံသစ် များနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မည်။

“ကျောင်းသရာဆိုတာ ဝါသနာ၊ စေတနာ၊ အနှစ်နာ ဆိုတဲ့ နာသုံးနာ ပြည့်စုံဖို့လိုတယ်”

ပြိုးချမ်းက ကျောင်းသရာဖြစ်ချင်သည်ဆို၍ သရာကြီး ဦးစလိုင် က ပြောခဲ့ဖူးခြင်းဖြစ်သည်။

သရာကြီးစကားကို ပြိုးချမ်း ကြားယောင်နေမိ၏။

၄

ကျောက်မီးရွာနှင့်ကျောက်မီးကျောင်း

ကျောက်မီးရွာသည် ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်အတွင်းမှာတည်ရှိ၍ မန္တလေးမှ ကိုစိုင်ခန့်ကွာသည်။ မန္တလေး—ပြင်းလွှာကားလမ်းသည် ကျောက်မီးရွာ ဘေးမှဖြတ်သွား၏။ သစ်ကြီးပါးကြီးများနှင့် အုံဆိုင်းမှုပိုင်းညို့နေသော ဗျားဖြစ်သည်။ ဗျားတ်နဲ့ကျော်တွင် စိုက်ခင်းပျိုးဆိုးတို့ဖြင့် စိုးလန်း စိုးပြောလှသည်။ ဆည်ရေသောက်ဒေသဖြစ်၍ သီးနှံဖြစ်ထွန်းသည်။ ဆန်စဝါ၊ ဝါဂ္ဂိုး၊ အတွက်ကောင်းသောရွာဖြစ်၏။ တောရိပ်ကောင်ရိပ် ကောင်း၍ ရေရှိအဆင်ပြောသည်။ ဆီးခြီး နှင်းခါးခြီး သရက်ခြီး သဘော ခြီး ရွေးသီးခြီး သံပရာခြီးကြီးများရှိသည်။ မန္တလေးမှ လူချုပ်းသာ လုပ်တက်များ အားလုံးရက်တွင် ထိုခြီးကြီးများသို့ လာရောက်အပန်း ဖြောက်၏။

ပြိုးချမ်းသည် ရွာ၏အနေအထားနှင့် သာယာဓာတ်ရှုခင်းများကို သဘောကျိုမို၏၊ ရောက်သည့်နေ့မှာပင် ရွာကလေးကို စင်မင်္ဂလာသည်။

သူတို့ရွာ သူတို့ကျောင်းသို့ ရောက်နို့လာသော ကျောင်းသာသုတေသန အား ရွာသူရွာသားတို့က ဝမ်းပမ်းတသောကြီးဆိုကြသည်။ နှုန်းဆောက်က

သည်။ ပစ္စည်းများကို ကူညီသယ်စိုးပေးကြသည်။ ကျောင်းရှိရာသို့ လိုက်ပို့ကြသည်။

ကျောင်းကို ရောက်ရန် ဗျာအရှေ့ဘက်ဖူး ပြောင်းသောင်အတိုင်း သွားရသည်။ မြောင်းမကြီးထဲတွင် ရေများစီးဆင်းနေသည်။ မြောင်း သောင်တစ်ခေါင်းကြောက်တိုင် လက်ပံပင်။ ကုန်းပို့ကြီးများ စီတန်း၍ပေါက် နေ၏။ အမိန့်အတိသ ကောင်းလှသည်။ ပြောင်း၏ တစ်ဘက်တွင် စိမ်းလန်းသောလယ်ကွင်းများနှင့် နှင့်ဆိုင်း ဆီးခြား သရက်ပြီးများကို လုပ်းပြင်နေရသည်။

အရှေ့သို့မျှုပ်လျှင် ရှုံးနိုးမဝတော်ပြာတန်းကြီး၊ တော်ဘက်ဆီ သို့ကြည့်လျှင် အချွန်အတက်တို့ဖြင့် လုပ်သော ဖြလိုပ်တောင်ကြီး၊ ပြောက်ယွန်းယွန်းတွင်ကား ပြင့်မှားလှသော ဖျို့ပို့ရယ်တောင်ကြီး၊ အနေကိုဘက်ရှုံးမှု အောင်ယ်လုပ်ကန်နှင့် ပြုလုပ်လယ်ပြုး ထိုးခေါ်များ

ပြို့ချမ်းအတွက် ဖြင်သမျှလုသမ္မာ ကြည်နှုံးစရာဖြစ်နေ၏။

“ဆရာ၊ ဟိုမှာ ကျောင်း”

လိုက်ပို့သော ဗျာသားတစ်ယောက် ညွှန်ပြရာသို့ ပြို့ချမ်းကြည့် လိုက်သည်။ ဗျာဝါးပြောက်ဘက် ပြောသို့ကြီး၏ အနေကိုဘွဲ့ ကျောင်းကို တွေ့ရသည်။

သပ်ရပ်လုပ်သော အုပ်ကာ ဝါးကပ်နီး ကျောင်းကလေးကို တွေ့ရသည်။ ပြို့ချမ်းသာသောကျွဲ့နှင့်။ ကျောင်းရှေ့မှာ အောလုံးကွင်း၊ ကျောင်းနောက်မှာ စိုက်သီးခင်း၊ ကျောင်းဝင်းက အကျယ်ကြီး၊ နောက်

ဝင်းဖြိုင်းလယ်မှုပုံသဏ္ဌာန် (ဆင့်မဇာတ်ပြီ)

၂၃

ထပ်ကျောင်းဆောင်များ၊ အာကဓားကွင်းများ၊ စိုက်ခင်းများ၊ စိတ်ကျား နှိုးသူများ တို့ချွဲနိုင်သောသည်။ ကျောင်းတက်သိန့်ပြုစွဲ အပြင်ဘက်တွင် ကျောင်းသားများမရှိ။

ကျောင်းနားသို့ နီးလာပြီ။ ဆူညံနေသော ကျောင်းသားတို့၏ အသံ၊ အော်ဟစ် ပြောဆိုလိုင်ကြားနေသော ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ အသံ များကို ကြားရသည်။

ပြို့ချမ်းတို့ ကျောင်းတွင်မေ့ဝင်လိုက်ကြသည်။ ကျောင်းသား များ၊ လှပ်လှပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြသည်။ စာသင်နေရာမှ ရှုညွှန်ကြသည်။ အတန်းများမှာ ခန်းချိုးနှင့်များ ကာထားခြင်းမရှိ။ တစ်တန်း နှင့်တစ်တန်း တောက်လျောက်ပြင်နေရသည်။

ပြို့ချမ်းက ရှုံးခိုးကိုကြည့်သည်။ ဘယ်မှာဖူးမဆတွေ။ ကျောင်း၏ တော်ဘက်နဲ့ခုတွင် ကပ်လျက် ပို့ရေးသေးတစ်လုံးသားနှိုးသည်။ ပစ္စည်းများတင်စရာ စားပွဲကိုကြည့်ပြန်သည်။ စားပွဲလည်းမရှိ။

အတန်းများကို လုပ်းကြည့်လိုက်သည်။ မည်သည့်အတန်းမှာ တားပွဲမတွေ့ရ။ ဆရာ၊ ဆရာမများ ထိုင်စရာ ကုလားထိုင်လည်းမဖြင့်။ ပြုံးကျောင်းမှ ဆရာ၊ ဆရာမများ တစ်ချိန်လုံး မတ်တတို့ရပ်နေကြ ခရာသလား။

ကျောင်းတွင်း အစင်းမှာ ဖြေကြီးဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများ စာရေးစရာ သံသားနှင့်တန်း အနိမ့်ကလေးများ နှို့ကြသည်။ ကျောင်းသား များထိုင်စရာကား ဘုမ်းကမ္မလာဖြစ်စွဲရာသာဖြစ်၏။

ဘအပျော်ခုံးနှု.

ဘအထောက်အခြားများ၊ ပရိတေသနများ၊ ဆရာ၊ ဆရာများ၊
တော်ဆရာတော်များနှင့် စည်ကားသိုက်ပြောကွား ဂုဏ်တင့်ကြပါ
နဲ့

နှစ်ပြိုင်ထော်များ၊ ဥပဒေများ၊ ပြုလုပ်များ၊ ဆရာများသည်
အနုတ်အထောက် ထင်ဆင့်ကြပ်၍ ပန်ချိုးဆုံးသိန်းအသန်းကို ပွဲ့လန်း
အောင် ပြုလုပ်ထောက်တော်များဖြစ်သည်။

တော်တို့ထော်များ မေတ္တာအလုံး စေတနာအလုံးနှင့် အနစ်
နာခိုင်းစွာနှုံးကြကုန်သော ဆရာ၊ ဆရာများအားလုံး၊ ဂုဏ်တင့်ကြပါ
ပေါ့ ဆုတောင်းရင်း မြတ်နိုးလေးစား တန်ဖိုးထားလျက်။

လယ်တွင်းသားစောချုပ်

လူအများက အပျော်ဆုံးနေ့ သုံးနေ့ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ရှင်လူ
တွက်သောနေ့ မင်္ဂလာဇော်သောနေ့ ထောင်မှတ်တွက်သောနေ့တို့ ဟူ၏။

လူတစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အခြေအနေချင်းမတု၊ အဖြစ်
အပျက်ချင်းမတု၊ သူ့အကြောင်းနှင့်သူ၊ ကိုယ့်အကြောင်းနှင့် ကိုယ်
ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်အတွက် အမှန်သည် အများအတွက် မှန်ချင်
မှ မှန်မည်။

ရှင်လူတွက်ရှုံး ပျော်သူရှိသကဲ့သို့ ရှင်လူတွက်ရှုံး ဝိုးနည်း
သူလည်း ရှိမည်။

မင်္ဂလာဇော်သောနေ့တွင် ပျော်ချင်သူရှိသကဲ့သို့
မင်္ဂလာဇော်သောနေ့တွင် ဝိုးနည်းကြကွဲသူလည်း ရှိနိုင်သည်။

ထောင်မှတ်တွက်သောနေ့ဆုံးသည်မှာလည်း ထောင်မှတ်တွက်သုံး
ဟသိန်း။ လူတိုင်း ထောင်ကျူးမှုးသည်း မဟုတ်။ ထိုကြော့ လူတိုင်းနှင့်

ကျောင်းကလေမှာ အပြင်လူသော်လည်း အတွင်းမှာ ချို့ငဲ့၏၊
“ဘာကိစ္စများ ရှိပါသလဲ ငင်ဗျာ”

ဆရာဖြစ်ဟန်တုသော လူငယ်တစ်ယောက်က လာမော်၏၊
ဦးချို့က ဆရာအသစ်ပြုပြုကြောင်းနှင့် သူဝါအမည်ကိုပြေပြသည်။
ဆရာငယ်မှာ ဝင်းသာအားရဖြစ်သွားသည်။

“ဟန်ကျော် ဆရာရယ် ကျွန်တော်နှာမည် လှမင်းပါ၊ ပေး
ဆရာပစ္စည်းတွေ ကျွန်တော်ပေး”

ဆရာဦးလှမင်းက ပြောလည်းပြော၊ ပစ္စည်းများကိုလည်းယူ
လျက် ဖိနိုက်လေးပေါ် သွားတင်သည်။ ရွာသားနှစ်ယောက်ထဲ့ ပစ္စည်း
များကိုလည်း ဖိရိုလေးပေါ်မှာပင် ပြောသိပ်တင်လိုသည်။

ဦးလှမင်း အတန်းတစ်ခုထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ ကျောင်းသား
များရှေ့မှ စာရေးခံလေးတစ်ခုကို မ ယူလာပြီးလျှင် ဦးချို့
ချုလိုက်သည်။

“ဒီမှာ ထိုင်ပါ။ ကျွန်တော် ဆရာမတွေခေါ်လိုက်အုံမယ်။
ဆရာနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးရအောင်”

လိုက်ပို့သောရွာသားများ ဦးချို့ချို့ကို နှုတ်ဆက်ပြီးနောက်
ပြန်သွားကြသည်။ ဦးချို့နှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ မိတ်ဆက်ကြသည်။
သူတို့အားလုံးမှာ ဦးချို့ရောက်လာသည်ကို ဝင်းသာနောက်၏။

သူတို့တွင် ကျောင်းအပ်ချုပ်မည့်သူလည်းကျိုး၊ မူလတန်းကျောင်း
လည်းမဟုတ်၊ အလယ်တန်းကျောင်းလည်း မဖြစ်သော်။ ဆရာလည်း

ပြည့်စုံ၊ ဘာမှလည်းမလုပ်တတ်၊ အရှိန်မပျက်ရှုံးသား ဆက်လင်နေကြရ^၁
သည်။

ဦးချို့ချို့ရောက်လာသည်တွင် အားတက်လာကြ၏။ ဦးချို့
ကို တွေ့တွေ့ချင်း ငင်မင်ရင်ရှိနှိုးစွာ ပြောပြုချင်ကြသည်။

သို့ရာတွင် စကားကောင်းကောင်းပြော၍မရ။ အတန်းထဲတွင်
ဆရာ၊ ဆရာမများ မရှိ၍ ကျောင်းသာများ ဖော်လောက်လာကြသည်။

အော်ကြ၊ တစ်ကြ၊ ဆော့ကြသည်။ သတ်ကြ၊ ပုတ်ကြ၊ ရန်ဖြစ်
ပြသည်။

အော်ရယ်သွာ် ရယ်နေသည်။ အော်နို့သွာ် ဂို့နေသည်။

ကျောင်းသွာ်တစ်ယောက် လာတို့လိုသည်။

ဆရာတစ်ယောက် လိုက်သွားရသည်။

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က စကားပြောနေသောဆရာ
ဦးလှမင်း၏ မျက်နှာရှေ့မှာကပ်၍ လက်ညီးထောင်လိုက်သည် အပြင်
ထွက်ခွင့်တောင်းခြင်းဖြစ်၏။

ဆရာဦးလှမင်းက မျက်လှုံးကို မထိုးမိအောင် နောက်ဆုတ်
ရှောင်ရင်း ခါးပါးညီတို့ပြုလိုက်သည်။

ထိုကျောင်းသားအပြင်သို့ ပြောထွက်သွား၏။

နောက်ဘာ့ယောက် ထော်ပြန်ပြု နောက်နှစ်ယောက် ထော်ပြန်ပြု
တစ်ယောက်ပြီးနှစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်ပြီး လေးယောက်
မြန်မာ့တန်းဖြင့် နှစ်ဆုတ်ကာ လက်ညီးထောင် ကိုယ်ရော်လင်းနေ

ကြသည်။ ဦးလှမင်း စကားပြော၍မရတော့ပါ။

“ဟန္တကောင်တွေ ပဲဖျက်လုံး ထိနိုင်မှုမယ်ဘူး တော်မြို့ ဘယ်သူမှ မထွက်ရတော့ဘူး”

ဦးလှမင်းက တုတ်ကိုဆွဲ၍ အော်လိုက်သည်။ နောက်ထပ်လက်ပြီး ထောင်ရန် တော့နေသော တစ်အုပ်ကြီး အတန်းထဲသို့ပြီး ဝင်သွားကြသည်။ ဖုန်များထလာ၏။

မာဦးသူကန်ထိန်းမသိသော ဘောလုံးတစ်လုံးက ဦးမျိုးချမ်း ရွှေမှုဖြတ်၍ ကျောင်းနဲ့ကိုယ်ပြီးနောက် ပြန်ထွက်လာသည်။ ဦးလှမင်း ပေါင်းင့်ရွှေ့ရှင်လိုက်ရ၏။

“ဟန္တကောင်တွေ တယ်သောင်းကျန်းပါလားကု”

ဦးလှမင်း တုတ်ကို ဆွဲ၍ ထားအော်ပြန်သည်။

ဆရာသစ်တစ်ယောက်၏ရွှေတွင် ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်နေသော ကျော်သားများအတွက် ဆရာ ဆရာမဟော၏များ မျက်နှာမျက်နှာကြေား။

ခဏာအတွင်းမှာပင် ကျောင်း၏ အခြေအနေကို ဦးမျိုး အတော်သိလိုက်ရပါပြီ။ အများကြီး ကြိုးစားရလိမ့်မည်။ လက်ရှိ ဆရာ ဆရာများ၏ အကူအညီနှင့် တက်ကြွား ပူးပေါင်းပါဝင်ရဖို့လိုမည်။

လုပ်ဖော်ကိုဖက်များ တက်ညီလက်ညီ ကြိုးစားလွှဲ၏ အက် အခဲဟုသူမျှ ကျော်လွှားနိုင်လိမ့်မည်။ ဦးမျိုးသည် လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းကို စိတ်ပုံးပုံးမက ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာမိ၏။

၅

ဘဝနှင့်ဆန္ဒ

အလုပ်တစ်ခုကိုလုပ်ရာတွင် မိမိဖြစ်ချင်သည်ကို မျှော်မှန်းထားရမည့်မှာ မှန်သည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နိုင်သည်ကား မဟုတ်၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တိုင်းလည်း လုပ်၍မရ၊ ပကာတိဘဝနှင့် ကင်းလျက် စဉ်းစားလွှဲ၏ မမှန်။ ဖြစ်ချင်သည်ထက် ဖြစ်နိုင်သည်ကစွဲ လုပ်ရသည်။ ဘဝနှင့်ဆန္ဒကို မှန်ကနိုစာ ညီမိန်းရန် လိုသည်။

ဦးမျိုးကြော်တွေ့နေရသည့် ကျောက်ပါးရွာ အစိုးရအလယ်တန်း ကျောင်း၏ ပကာတိဘဝအခြေအနေမှာ မကောင်း၊ စနစ်ကျေသော မူလတန်းကျောင်းကိုပင် မမီ။

အလယ်တန်းကျောင်း ဖွင့်ခွင့်ကျထား၍သာ အလယ်တန်း ကျောင်းဟုဆိုရသည်။ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ စတုတွေ့တန်းအထိသော သင်ကြားနေ၏။ အလယ်တန်းပြုဆရာ ဦးမျိုးရောက်လာခြင်းသားလွှဲ၏ တစ်ခုတည်းသော အလယ်တန်းကျောင်း၏အကိုရပ် ဖြစ်နေသည်။

ကျွန်ုင်အဆောက်အအုံမှာလည်း လက်ရှိကျောင်းသား နှစ်ရာခန့်နှင့်
ပင် ပြည့်နေပြီ၊ နောက်တိုးလာမည် အတန်များအတွက် နေရာ့ပန္း၊
ဖနိုဘာဂုဏ်မှာလည်း လက်ရှိ ကျောင်းသားများအတွက်ပင် မပြည့်စုံ၊
ကျောင်းသားများ မောက်ပေါ်တွင် ထိုင်နေရသည်ကလည်း မသင့်တော်၊
သရာများမှာလည်း သျောင်း၍ပင် ထိုင်စရာဖန္း၊ မတတ်သာသည့်အဆုံး
တွင် ကျောင်းသား၏ စာရေးခံပေးများ တာက်ထိုင်ရသည်။

“သရာသည် မည်သည့်အခါ့မှ ကျောင်းသား၏ စာရေးခံပေး
တွင် တက်ထိုင်ခြင်းမပြုရ” ဟူသောစည်းကမ်းချက်နှင့် ဆန္ဒကျင်၍
နေရသည်။

ြိမ်းချမ်းက ကျောင်းတာဝန်ကို လွှဲပြောင်းယူရန်အတွက်
လက်ရှိသရာ သရာမများထံတွင် စာရင်းအင်းတောင်းသည်။ မည်သည့်
စာရင်းမှုမန္း၊ စာရွက်စာတမ်းများကို မေးပြန်သည် မရှိ။

“သရာမိဘ ရန်ပုံငွေ လက်ကျိုးရော”

“မရှိပါဘူး သရာ” ဦးလှမင်းက ဖြေသည်။

“သရာမိဘရန်ပုံငွေတော့ ကောက်သလေး”

“မနှစ်က ကောက်ပါတယ်သရာ”

“ဘယ်လောက် ကောက်သလဲ”

“မသိပါဘူး သရာ”

“ဘယ်လိုသုံးလဲ”

“မသိပါဘူး သရာ”

ြိမ်းချမ်း ခေါင်းကုတ်ဖိုပြီ။

“ဘယ်ဘူး ကောက်တာလည်း ဆရာ”

“အရှင်ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ကောက်ပါတယ်”

“အဲဒီကျောင်းအုပ်ကြီးရော”

“အလယ်တန်းကျောင်း ဖွင့်ခွင့်ကျကာတည်းက ပြောင်းသွား

အပြီး

ဤကိုစွဲ ဤတွင် နိုးချုပ်သွားပြီ။

“ကျောင်းမိုင် စာအုပ်စာတမ်းတွင် ြိမ်းရအောင်များ”

ြိမ်းချမ်းက ပြောပြောဆိုစိုက် ပိုစိုကလေးကို ဖွင့်လိုက်သည်။

ြိမ်းချမ်းတွင် ဘာစာအုပ်မှုမရှိ၊ ဝဏ္ဏာမြေဖြူဗုံးတစ်ခုသာ နှိုသည်။ မြေဖြူဗုံး

လုထ်တွင် မြေဖြူဗုံးကလေး ဆယ်ခုခန့် နှိုသည်။ တကယ့် အိမ်ပြောင်းက
လေးများ အဆွယ်သာရှိသည်။

“စာအုပ်တွေရော”

“မရှိဘူး သရာ”

“ပညာရေးဌာနာက် ပေးပါတယ်”

“ဟာတ်ကဲ့”

“ဘယ်ရောက်ကုန်လဲ”

“မသိဘူးသရာ”

ြိမ်းချမ်းပြီးမီသည်။

“ကျွန်တော် ဒီကျောင်းကိုစေရာက်စူတည်းထေတ္ဌာ ဒီအတိုင်း
ပဲ ဆရာ ဆရာမကြီး ဒေါ်သိန်းရိုက် မေပါဆရာ၊ သူကတော့ ဒီကျောင်း
မှာ ကြောဖြူ”

ဦးလှမ်းက မရှိ၊ မသိဟာသော အဖြေများကို ပေါ်နေရှု
ရှုက်လာဟန်တူ၏၊ ဆရာမ ဒေါ်သိန်းရိုက် သွားဒေါ်သည်။

“ဆရာမကြီး ကျောင်းသုံးစာအုပ်ရယ်လိုလည်း တစ်ခုမှ မတွေ
ရဘူး၊ ဘယ်ရောက်ကုန်လဲ ဆရာမကြီးသိလာ”

“မသိပါဘူးဆရာ၊ ကျွန်မရောက်မှပဲ ကျောင်းအပ်တွေပြောင်း
ကာ သုံးခါရှိပြီ။ ကျွန်မလဲ ဘာစာအုပ်ရလို ဘယ်သူယူတယ်ဆိုတာ
စိတ်မဝင်စားမပါဘူး ဆရာ”

ဤကိစ္စလည်း ဤမှာဟင် ပြတ်ပြန်ပြီ။

“ဆရာတဲ့ မြေဖြူ ဘာနဲ့ရေးလဲ”

“အဲဒါလေးတွေနဲ့ ရေးတာပဲဆရာ”

ဦးလှမ်းက ပြုပြုသေးသေကလေဖျေားကို လက်ညွှုးထိုးပြ
သည်။

ဤမ်းချမ်း ပင့်သက်ရှုံးမိသည်။

“ဒုတိဓတာ (အဖျက်)ရောရှိရဲ့လား”

ဒေါ်သိန်းရိုက် ဦးလှမ်းက ပြုပြုတွေ့ပါ်ယော်ပြုကြသည်။
ပါးစပ်က ပြောချမ်းကြတော့ဟန်မတူ၊ ဤဆရာများကြိုတွေ့နေသော
အကောင်အခဲကို ဤမ်းချမ်း နားလည်ပါပြီ။ ကျောင်းတွင်းမှာရှိနေသော

ပစိမာာဂများကိုသာ စာရင်းအင်းပြုလုပ်ပြီးနောက် လက်ခံရနိုင်ကြောင်း
ပြုမြော်များက မှတ်တမ်းတင်လက်မှတ်ထိုးရသည်။ ဆရာ၊ ဆရာမများကို
လည်း အသိသက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးစေသည်။

ဤမ်းချမ်းတို့ သုညာမှ စရမည်။

“စမယ့်စလဲ သုညာက စရတာပဲ ကောင်းပါတယ်များ”

ဤမ်းချမ်းက သူကိုယ်ယူရော၊ ဆရာ ဆရာမများကိုပါ အားပေး
လိုက်သည်။ ဆရာ ဆရာမများ ပြုးကြသည်။

ဤမ်းချမ်း ဘာကစ၍ လုပ်ရမည်နည်း၊ စာသင်ရန် လာသော
ပြုမြော်များအတွက် စာသင်ရန် တဗျားမရှိသေး၊ စာသင်နိုင်ဖို့ အခြေအနေ
ကို ဦးစွာ ဖန်တီးရှိုးမည်။ အလယ်တန်းကျောင်တစ်ကျောင်း၏ အခြေ
ခံများကို အဝပျိုးရပေးဥုံးမည်။

ညာနေကျောင်းဆင်းချိန်တွင် ဤမ်းချမ်းက ဆရာဆရာမ¹
အားလုံးနှင့် ခဏတွေသည်။ ကျောင်းသားများ ပြန်သွားကြပြီဖြစ်သဖြင့်
အေးအေးအေးဆေးဆေး ပြောခွင့်ရသည်။

“က ဆရာ ဆရာမတို့လည်း ကျောင်းဆင်းပြီဆိုတော့ ပြန်ချင်
ကြမှုပဲ ခဏဟော့ သည်းခံပါ။ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းမဲ့ အခြေအနေ
ကတော့ အားလုံးသိတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ရွှေနှစ်မှာ အလယ်တန်းကျောင်း
အကောင်အထည်ပေါ်ဖို့စိုရင် ဒီနှစ်ကျွန်တော်တို့ အဗျားကြုံး ကြိုးသား
ရှုံးဖို့ယော်။ ဆရာ ဆရာမတို့ကို ကျွန်တော် ဖော်ပုံချင်တော့တော့
ကျွန်တော်တို့ဟာ လုပ်နေ့တစ်ခုကို စတင်အကောင်အတည် ဖော်ရတာ

မို့ ကိုယ်ပင်ပန်း၊ စိတ်ပင်ပန်း၊ တော့ရှုပါမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အချင်းချင်း ညီရင်အောင်ကို မောင်ရင်း နှမတွေလို့ စည်းလုံးညီညွှတ်ရင် အောင်ပြင်မှာပါပဲ။ ဆရာ ဆရာမတို့အနေနဲ့ ကျွန်တော်ကို လူသစ်တစ် ယောက်လို့ သဘောမထားစေချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရင်အနှစ်နှင့် ဆုံးတိုင်ပင် ကောင်းထိုင်ပင် လုပ်သွားကြတာပေါ့။ ဆရာတို့ ဆရာမတို့ ကတော့ ရွာခံ ကျော်ခံတွေ ဖြစ်နတော့ ကျွန်တော်ထက် နိုင်ပါတယ်။ ကောင်းအတွက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်မယ့်အကြောက်များရှိရင်လည်း ပြောပါ။

ဦးချေးကိုစကားခြောင့် ဆရာ ဆရာမများ ဝမ်းသာကြသည်။
သုတော့ အတွေအကြောက်များ အခက်အခဲများကို ပြောပြုကြသည်။
ကောင်းနှီးရာရာ အကြောက်များကိုလည်း ပေးကြသည်။

ဆရာမကြံး ဒေါ်သိန်းရိကား အသိုးသိပြာကြသမျှ မလွှာသာ
၍ နားထောင်နေရသော်လည်း အာရုံရောက်ဟန်မရှိ။ ခြင်းပြင်လိုက်၊
ထိပြင်လိုက်နဲ့ ဖင်တကြော် ဖြစ်နေသည်။ ပြန်ချင်လုဟန်တူသည်။

ဦးချေး အလိုက်သိစွာပင် ဆွေးနွေးခြင်းကို ရှုပ်သမီးလိုက်
လော်

၄

အကောင်းနှင့်အခိုး

ဦးချေး ကျောက်မီးသို့ရောက်နေသည်မှာ တပတ်ကြာပြီ။
ဆရာ ဆရာမများနှင့်လည်း ရင်အိုးနေဖြိုး ဦးလှုမင်းဖြစ်သည်။ ဦးလှုမင်းမှာ လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။
မွှေ့လေးမှတော်၍ ကျောင်းတာကိုသည်။ ဦးလှုမင်းက ဦးလှုမင်းကို ညီငယ်
တစ်ယောက်လိုပင် ခင်မိသည်။ ဦးလှုမင်းကလည်း ဦးချေးကို အစိုက်
တစ်ယောက်လို့ ခင်မင်သည်။ ဦးလှုမင်းသည် ကျောင်းဆရာ အလုပ်ကို
စိတ်ဝင်းကျောင်းသွားကျောင်းသားများကို ချစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ကျောင်းသွားကျောင်းသားများကလည်း ဦးလှုမင်းကို ချစ်ကြသည်။
ဦးလှုမင်းသည် နေတွေ့ ကျောင်းဆရာဖြစ်သော်လည်း ညွှတ်တွေ့ ကျောင်း
သားဖြစ်၏။ မွှေ့လေး တက္ကသိလိုတွင် ညွှတ်ကျောင်းဆရာတာကိုသည်။

သားစောချို့

ထိုးဆွဲတွင် မပါသော်လည်း ကိုယ့်ဟာဝ ကိုယ့်အကြောင်းဖွဲ့
ကိုယ် အပျော်ဆုံးနေ့များ ရှိကြောသည်။

ဦးချို့ဝယ်စဉ်က ရှင်ပြုနှီး၍ ရှင်ပြုပူးသည်။ သို့ရာတွင်
ရှင်လှုတွက်သောနေ့များ ထူးချွဲပျော်ခဲ့ရသည်ဟု မမှတ်ပါ။

ဦးချို့အနတ် ဒို့ကောင်းမာရသော ထိုးကြောင့် မေးလာသော
သောနေ့အကြောင်း ဦးချို့မသိပါ။

ထောင်မှတွက်သော အပျော်ဆုံးနေ့ကိုကား ဦးချို့မသိချင်း
ထောင်လည်းမကုချင်း။ ထိုအပျော်ဆုံးနေ့မျိုးကိုကား မရအောင် နေမည်
ဆင်ခြင်မည်ဟု ဦးချို့ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဦးချို့၏ အပျော်ဆုံးနေ့များ အလယ်တန်းပြုဆရာ ခန့်စာရ
သောနေ့ဖြစ်သည်။

ဌားစာကို မျှော်နေသည်မှာ ကြားပြီး၊ လာမှ လာပါးမည်လာဟု
ပင် သံသယဝင်စိ၏။

လာသောအခါ စာအိုတ်ပေါ်မှ ရုံးတံ့ဆိပ်ကိုပြုင်ရှုခဲ့ ဦးချို့
ရင်ခုံခုံရသည်။ ဦးချို့လက်များတုန်းရသည်။ စာအိုတ်ကို မရှုတ်ရက်၊
တုန်းသောလက်ပြုင်ပင် ကပ်ထားသော ကော်ကို ရွာချိုး အထဲမှ စာချွှက်
ကို တနိုဘာသေး ထုတ်ယူသည်။

“ခန့်စာဖြစ်ပါစော့”

ရင်တထိတိတိတိဖြင့် တိတ်တိတ်ကလေး ရုံတောင်းသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ ခန့်စာမှ ခန့်စာအစ်။

မွှေ့လေးတိုးပူးလိုက်ပြီးမြိုင်ကယ်မှ ကျောက်စီးခွာ အလယ်တန်း
ကျောင်းသို့ သွားရမည်။

ဦးချို့ပျော်လိုက်ရသည်ဖြစ်ခြင်း၊ ဝမ်းသာလိုက်ရသည် ဖြစ်
ခြင်း၊ အနှစ်နှစ်အလလကြီးစာခဲ့သမျှ ခမှာပြည့်ဝတော့သည်။

“အမေကြီး အမေကြီး၊ ဦးလေး၊ ဦးလေး ဘယ်သွားကြတုန်း၊
လာကပါဦး၊ ဒီမှာ ကျွန်ုတ်တော် ခန့်စာပြီး”

ဦးချို့အသံများ ပလုံးပလွှားဖြစ်နေ၏၊ အမေကြီးက ထမင်း
ချက်ရာမှ ထွက်လာသည်။ ဦးလေးက နွေးစာစင်းရာမှ ထလာ၏။ သူတို့
လည်း ပျော်ကြသည်။

သို့ရာတွင် သူတို့ပျော်သည်မှာ ခန့်စာရှုစုက် ဦးချို့ပျော်
သည်ကို မြင်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။

“အမေကြီး ကျွန်ုတ်တော်အဝတ်အစားလေးတွေ ထည့်ပေးနေ၏၊
ဦးလေးကျွန်ုတ်ကို မနှစ်ကြဖြစ် စွဲကိုင်ကို လွည်းနဲ့လိုက်ပို့နေ”

“အေး၊ အေး”

“အေးပါ”

“ကျွန်ုတ် ရွာထဲက သူငယ်ချင်းဝတွေ လိုက်နှုတ်ဆက်လိုက်
အုံမယ်”

ဦးချို့၊ ပြာပြာသို့ဆို သွားရက်ပေါ်ပါးခွာ အီးထဲမှ
ထွက်သွားသည်။

ဒေါခင်ငြေးနှင့် ဒေါခင်စန်း ဆရာမနှစ်ယောက်တို့မှာလည်း
မန္တေသနမှုလာ၍ ကျောင်းတက်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါခင်ငြေးက
အဲဖြေဆွဲသွယ်ပြုခြင်း ဒေါခင်စန်းက ပျော်သွေ့တုတ်ပုံမှ ဒေါခင်ငြေး
က သွောက်သွောက်လက်လက်၊ ဒေါခင်စန်းက အေးအေးဆေးဆေး၊ သူတို့
နှစ်ယောက်မှာ တောင်နှင့်မြောက်လို ခြားနားသည်။ သို့ရာတွင် တစ်
ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အလွန်ချုပ်၍ အလွန်တွေ့ကြသည်။ သူတို့နှစ်
ယောက်တွင်တူသော အချက်မှာ နှစ်ယောက်စလုံး အပျို့များဖြစ်ကြ၏
ဆရာမလူမျိုး၊ ဆရာမသိက္ခာနှင့် ဆရာမပီသသော ဆရာမလေးများ
ဖြစ်ကြ၏။ ဒေါခင်ငြေးက လေးတန်းတွင် နှစ်နှစ်ဆက်တို့ကို တန်းလုံး
ကျေတ်အောင် အောင် သင်ကြား၍ နာမည်ကောင်းရနေသွေ့ဖြစ်သည်။
ဒေါခင်စန်းမှာ ကလေးများကို စိတ်နှည်းလက်ရှည် သင်တတ်သောကြောင့်
နာမည်ကောင်းရသူ ဖြစ်သည်။

ଶ୍ରୀଲୁଗଣ୍ଡା, ଶ୍ରୀପଣ୍ଡିତଙ୍କଃ ହରା ହରାମ ଯୁଦ୍ଧରେ
ଥା ଶ୍ରୀପଣ୍ଡିତଙ୍କଃ ଆହୁରୀରୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେବାରୁ ହରାମଙ୍କିଃ
ତଥିଯୋଗିନ୍କୁ ଶ୍ରୀପଣ୍ଡିତଙ୍କି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବା ଆଜିଦ୍ୱୟାମା ତଥାତା
ପ୍ରାଚୀ ତଥାଦ୍ୱୟାମାପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲୁଚାଯିଲୁଗ୍ନ୍ଯ ହରା ହରାମଲେଖାମାତ୍ରରେ
ଅବଗିନ୍ତାଗ୍ରୂହୀଙ୍କିଃ ରାଜ୍ୟରେ ହରାମଙ୍କିଃ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପରିଚାରିତକିମ୍ବା
କୁଠିକୁଠିରେ ହରାମଙ୍କିଃ ଲିଂଗରେ ହରାମଙ୍କିଃ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପରିଚାରିତକିମ୍ବା
କଲେପିଯୋଗିନ୍କିମରି ହରାମଙ୍କିଃ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ତଥିକ୍ରିୟାରେ ହରା
ହରାମଗ୍ରୀବିକ୍ରିଗ୍ରୀତାକୁ ପରିଚାରିତକିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହରାମଙ୍କିଃ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

မှာ ရောက်အနေ။ ကျောင်းသူအချို့က သူ့ခေါင်းကို ပို့ဆော်သန်ရှာဟန်
ကြသည်။ ကျောင်းသာအချို့က သူ့ကို ကိုကြော်နိုင်ယောနေကြရသည်။
အတန်းထဲတွင် ဝမ်းလျှော့မောက်၏လည်း အနောင်းခံသည်။

ဦးမျှော်ရောက်၏ လောရက်မြောက်သောနေတွင် ဒေါ်သီန်းရှိ
သည် ဦးတော့မည့်မျက်နှာနှင့် ဦးချော်ထဲ ရောက်လာသည်။ သူလက်
ထဲတွင်လည်း သွားကလလေးများကို ကိုင်ထားသည်။

“ဆရာရယ် ကျွန်မတော့ ကိုယ်ကျိုးကြီးနည်းပါပြီ။ ကြည့်လို
ပါအေး၊ ကျွန်မသွားတွေ ကုန်ပါပြီဆရာရယ်”

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဆရာမကြီး၊ သွားတွေက ဘယ်လိုဖြစ်
ကုန်တာလဲ”

“ဘယ်လိုဖြစ်ရမလဲ ဆရာရယ်၊ အတန်းထဲက မောက်သန္တေ
ပေးမွေးတဲ့ ကလလေးတွေပေါ့။ ကျွန်မ အနောင်းခံနေတုန်း သွားတွေကို
ခွေလိုက်ဆွဲတိပြီး ခုံပေါ်တင်ထားတာ၊ တက်နှစ်းသွားကြတယ်လေ၊
အေးလုံးကျိုးကြကုန်ပြီ တစ်ခုမှ မကောင်းတော့ဘူး၊ ဘယ်သူ့ကြောင့်
ဆိုတာလည်း ပေးလို့မရဘူး ကြည့်လုပ်ပေးပါအေးဆရာရယ်။ ဒါ ရန်ကုန်
သွားတုန်းက ကျွန်မအစ်ကိုစိုက်ပေးလိုက်တာပါ။ ကျွန်မလဲ ထပ်စိုက်ဖို့
မတတ်နိုင်ဘူးဆရာ”

ဦးချော်မှာ ဆရာမကြီးကို သနားသော်လည်း မရယ်မိအောင်
စိတ်ကို မနေည်းထိန်းထားရသည်။ ဆရာမကြီးက ကျောင်းသားများကို
အနောင်းနှင်းသည်။ ကျောင်းသားများက လူဗို့သာမက သွားများကိုပါ

အညောင်းပြုအောင် နင်းပေးလိုက်ကြသည်။ ဆရာမကြီး ကျော်ပို့
အောင် ဦးချော်ကို လိုက်မေးပါသည်။ သို့ရာတွင် တရားခံရှာမရ။
လက်သည်လည်းမပေါ် ခြေသည်လည်းမပေါ် ဖြစ်နေသည်။ ဆရာမ
အလုပ်ကို ဒေါ်သီန်းရှိ ပို့၍ ပို့နိုင်သွားသည်။

ဤဆရာမကြီး ပင်စ်မယူမချင်း မည်သို့လက်တွေ့၍ ခေါ်ရပါ
မည်နည်း။

ဦးချော်း သက်ပြင်းချမှတ်သည်။

၇

အခိုးမွဲ အကောင်း

ကျောက်မီးရွာသူရွာသားများသည် သူတို့ရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းမွှုံးလျှပ်ဖြစ်၍ ဝင်းသာကုတ်ယူနေကြသည်။ ဦးမြို့ချမ်းကိုလည်း ရင်းရင်းနှင့် တွေ့နိုင်သည်။ ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့်လည်း ခင်မင်းရင်းနှင့် နေကြပြီ။ ဦးမြို့ချမ်းက ကျောက်မီးရွာမှာပင် နေသည်ဖြစ်၍လည်း ညနေခင်းနှင့် ညုံးခင်းတွင် ရွာသူရွာသားများနှင့်အဖွဲ့လိုက်ရော တစ်ဦးချင်းပါ ဇို့ချမ်း တွေ့ဆုံးပြီ။ ရွာလူကြီးများမှာ ရွာအတွက် ကျောင်းအတွက် အားတက်နေကြ၏။ ဦးမြို့ချမ်းတင်ပြသည်။ အကောက်အခဲများကို ကုည်းရန် ဝန်ခံကတိပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် တွေ့ဆုံး ရွေးနေးတင်ပြန်ရန် ဦးမြို့ချမ်းက ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် ကျောင်းသားမိဘအားလုံးကို ကျောင်းသို့တိုက်ကြားလိုက်သည်။ မိဘများ အစည်းအဝေးကို မပျော်

မျှက် တက်လာကြအောင် ဦးမြို့ချမ်းက ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို အကုအညီတောင်းသည်။

“မင်းတို့အဖော် မင်းတို့အမောက် ပြောပါ၊ အစည်းအဝေးကို တက်ပြုစ်အောင်တက်မို့ တိုက်တွေ့နေပါ”ဟု မှာရသည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားများ တာဝန်ကျော်ကြသည်။ အစည်းအဝေးနေတွင် ရွာလူကြီးများရော မိဘများပါ စုံပြုစွာ တက်ရောက်လာကြ၏။ အနီးအနား ကျော်ရွာများမှ လူကြီးများလည်း တက်ရောက်လာကြသည်။ ကျောက်မီးရွာ လူကြီးများက လိုက်စိတ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သူတို့လည်း ကျောက်မီးကျောင်းနှင့် သက်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

အစည်းအဝေးစသောအခါ ဦးမြို့ချမ်းက “ဒီနေ့ အစည်းအဝေးမှ ရပ်ရွာလူကြီးများရော မိဘများပါ ကျွန်ုတ်တို့ မွော်မှန်းထားတာ ထက် အများကြီး ပိုပြီးစိတ်ဝင်းစွာ တက်ရောက်လာကြတဲ့အတွက် ကျွန်ုတ်တို့ ဆရာတရားမအားလုံး တိုးသာအားရဖြစ်ပါတယ်။ အခုခံ့ရင် ကျွန်ုတ်တို့ကျောင်းဟာ အလယ်တန်းကျောင်းတစ်တွောင်း ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ခုမှစဖွင့်တာဆိုတော့ အလယ်တန်းကျောင်းတစ်တွောင်းကျောင်းအဆင့်ဖို့ဆိုရင် ကျွန်ုတ်တို့ အများကြီးကြားစားရပါအဲ့ မယ်”

“အများအတိုင်း ဝန်ခံရရင်တော့ ကျွန်ုတ်တို့ ကျောင်းဟာ မူလတန်းကျောင်းတစ်တွောင်းမှာ ရှိသင့်ရှိအပ်တဲ့ ပြည့်စုံတော် မရှိ

ပါဘူး ကျွန်တော်စရောက်တဲ့နောကခိုင် တော်တော်စိတ်မကောင် ဖြစ် ပါတယ် ကျွန်တော်တို့ကျောင်က အပြည်ပန်လုပ်ဆည်း အတွင်းကတော့ မြေကြေးခေါ်ထားပါတယ်။ ထို့နဲ့ပဲမရှိတဲ့အတွက် ကလေးတွေဟာ မြေကြေးပေါ်မှာပဲ ထိုင်နေပါတယ် ပြောလိုက် လွှားလိုက်ရင် ဖုန်တွေကဲ့ ပေါ်တော်ပါပဲ၊ ပရီဘောဂလိုလိုလဲ ဘာမှာပြည့်စုတာမရှိပါဘူး၊ စာရေးပြုစရာ မြေပြုတော် ဒါလေးတွေပဲ ရှိပါတယ်”

ဦးချောင်းက သူရောက်စနောက ရှိအနသော မြေပြုကလေးများကို လောက်ထဲတွေထည့်ပြုသည်။

နောက်ပိုင်းက မိဘများ ခေါင်းထောင်၍ ကြည့်ကြသည်။

“အဲဒေါ် ဟောဒီမြေအူသစ်တစ်ဦးကို အနုံအောက္ခာ မူလတန်း ကျောင်းက သွားချေးထားရပါတယ်”

ဦးချောင်းက မြေပြုမှာသစ်တစ်ဦးကို မြောက်ပြုသည်။

“ဘောမျက်လိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်ပုသိမ်ကြိုး အထက်တန်း ကျောင်းကို သွားပြောတဲ့အတွက် သုံးချေားလိုက်ပါတယ် ကျွန်တော်တို့ လ ကျွန်တော်တို့နည်း ကျွန်တော်တို့ဟန်နဲ့ တောင်သုင့်တာတောင်။ အလူဗုံသုင့်တာ အလူဗုံခဲ့ ပညာရေးဌာနမှာ လျှောက်သုင့်တာလျောက် လုပ်နေပါတယ် ကျောင်းသားတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ ခုံတွေရနိုင်အတွက် တော့ ကျွန်တော်လျောက်လွှားတင်ထားပြီးပါပြီ၊ တိုင်းပညာဝန်ကို လူ ကိုယ်တိုင်လဲ တင်ပြုပြီးပါပြီ၊ ရမှာဖြစ်ပါတယ် ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အစစအရာရာ ပညာရေးဌာနကိုချော်းအောင် အကြောင်းပါပဲ။”

ဌာနအနေနဲ့ တစ်ပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ ကျောင်းတွေကို ပြည့်စုံအောင် ဆည်းပေါ်စိုးဆိုတဲ့နေရာမှာ အခက်အခဲတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့တောင် ပိုပြီးမဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့အောင်တွေကို ဦးစားပေးနေရ ပါတယ်။ အဲဒေါ်တော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဥစ္စာရင်လို ဥစ္စာရင်ခဲ့ခိုးထားလို ကိုယ်ထူးကိုယ်ထဲ ကြိုးစားရမှာတွေလဲ ရှိပါတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းတွေအားလုံးကို အောင်ပြုပါတယ်လုပ်နဲ့ရှိရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေချည်း မရပါဘူး၊ မိဘများလဲ ကူညီစိုးလိုပါတယ်။ ဆရာမိဘအသင်းကိုလဲ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရပါမယ် ဒါကြောင့် ဒီအဓည်းအဝေးကနေပြီး ဆရာမိဘအသင်းကို ဦးစွာဖွဲ့စည်းပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်”

ဦးချောင်းက တင်ပြောက်ပျေားကို မိဘများ စိတ်ဝင်စားစွာ နှာထောင်နေကြသည်။

ထိုနောက် ဦးချောင်းက... ရာမိဘအသင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ရှင်းပြ သည်။ ပါဝင်လုပ်ငန်းရမည့် အမှုဆောင်များ၏ ရှိသုင်သော အရည် အချင်းများကိုရှင်းပြီးနောက် မိဘများကိုယ်တိုင် ခွဲ့ချယ်တင်ပြောက် ဆသည်။

မိဘများက ထိုက်သုင့်သောနေရာအတွက် ထိုက်သုင့်သူများကို ရွှေ့ချယ်ပေးကြသည်။

မိဘဆရာအသင်းဖွဲ့ပြီးနောက် သင်းလုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ပြု့မှ ဆရာမိဘအသင်း ရုံးငွေ့နှင့် ကျောင်း၏လိုအပ်သည့် အလောက် အစုံကြား ကောက်ခံရန် ညီးမြှင့်းသတ်မှတ်ကြသည်။

ဆရာမိဘအသင်းကြား သတ်မှတ်ရာတွင် ပြဿနာမရှိခဲ့သော်လည်း အဆောက်အအုံအတွက် မီဘတစ်ဦးလျှင် တစ်ဆယ်ကျပ် သတ်မှတ်သောအခါမှာ ပြဿနာဖော်လာသည်။ ဇွဲတော်ရွှေမှ ဦးမိန္ဒြေးက မတ်တပ်ရပ်လိုက်သည်။

“ကျော်ကတော့ သဘောမတူတူးပျါး ကနိုက်တယ်”

ဦးမိုးကြီး၏ စကားက ပြတ်သားသည်။ ဖို့ဘများ လွှဲပ်လွှဲပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြ၏။ မကျေမန်ပြောဆိုသံများ ထွက်ပေါ်လာကြသည်။ ဦးမိုးကြီးကား မည်သူကိုမျှ ဂရမစိုက်၊ သူ့ဓမ္မကာကုံး ဆက်ပြောသည်။ သူ့စလသံမှာ ပိုကျယ်လာသည်။

“သတ်မှတ်တာက လွယ်ထာ်ပျော်၊ ပေးနိုက ခက်တယ်။ ကျော်တို့ မိဘတွေက သူဖြေဆောင်ရွက်မဟုတ်ဘူး၊ လက်စွဲပို့လက်စား ဆင်ရဲ့သား တွေလဲ ပါတယ်။ ငွေတစ်ဆယ်ဆိုတာ နည်းတဲ့ငွေ မဟုတ်ဘူးပျါး”

ဌိုးချမ်းက မတ်တပ်ထလိုက်သည်။ မိဘများ၏ အခက်အခဲ ကို နားလည်ပါကြောင်း၊ ပါးကျေပို့နှင့်ရှို့ရှိပေးလျှင် ရကြောင်း၊ ထိုသို့ မှ မတတ်နိုင်လျှင် သုံးကြို့အထိ ခွဲပေးနိုင်ကြောင်း တင်ပြသည်။

“ပေါင်းပေးလဲ တစ်ဆယ်ပေးရမှာပဲ၊ ခွဲပေးလဲ တစ်ဆယ်ပေးရ တာပဲ၊ ဘာမှမထဲ့ဘူး၊ ကျော်က တစ်ပြားမှ မကောက်နှီး ပြောနေတာ”

ဦးမိုးကြီးက ဆက်ပြောလိုက်ပြန်သည်။ သူ့အသံမှာ ဒေါသယံပါနေ၏။ မိဘများသည် ဌိုးချမ်းကို အားနားသွားကြသည်။ မကျေမှုပ်သံများလည်း ပို၍ ဆူညံ့စွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။

“ဟော - ၁ မထည့်ချင်တဲ့လဲ မထည့်နဲ့ကျော် ထည့်နဲ့ သဘောတုတယ်”

မိဘတစ်ဦးက နောက်မှ ထျွဲ အော်လိုက်သည်။

“တူတယ် တူတယ်”

ထောက်ခဲသံများ ဆူညံ့စွာ ထွက်ပေါ်လာကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကို မေတ္တာရပ်ခံပါတယ် ခင်ဗျာ”

ဌိုးချမ်းက တောင်းပန်လိုက်ပြီးလျှင် ဆက်ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အကျေအလည် ညီးနှင့်နေကြတယ့် မိဘတစ်ဦး ချင်းဆန္ဒအနေနဲ့ သဘောထားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းတင်ပြနိုင်ပါတယ်၊ ဦးမိန္ဒြေးရဲ့ တင်ပြချက်ကို စိတ်မေ့ကြစေခဲ့ပါဘူး၊ ဒါလေယုံ ဦးမိန္ဒြေးနဲ့တကွ မိဘများအားလုံး စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကလဲ မိဘများကို ငဲ့ညှပါတယ် မိဘများရဲ့ အကုအညီကိုမရရင် မဖြစ်တဲ့ အခြေအနေဖုံးမို့သာ တင်ပြနေတာပါ”

မိဘများအားလုံး ပြိုင်ကျသွားကြသည်။

“ကျွန်တော်တို့ကျောင်းမှာ အဆောက်အအုံက လက်ရှိ ကျောင်းသား နှစ်ရေးတင်ပြည့်ဆောင်ပြီး အလယ်တန်ဆိုတော့ အဆောက်အအုံက လိုပောပါတယ် အခုက္ခာပဲ ၅ တန်း ၆ တန်းကျောင်း သားတွေ လာအပ်နေကြပါပြီး၊ အပေါ်ကြေးတဲ့အတန်းတွေကို ကလေးလွှာ နဲ့ ပေါင်းသင်လို့ မရပါဘူး၊ ကလေးတန်းဆိုတာ အော်ကြာ အစိုက် ကျော်ဆိုကြနဲ့ ဆူညံ့ပါတယ်၊ ကျောင်းဆောင်တစ်ခု တိုင်းလိုပါတယ်”

လမ်းမှာတွေသမျှ လူတိုင်းကို ဝမ်းသာအားရပြောပြနေသည်။ ယနေ့သည် ဦးချော်အတွက် မြှင့်မြှင့်သမျှ အကုန်ထုတေသနသည်။ လေတိုင်းနေသည်ကလည်း ပျောစရာ၊ သစ်ဆောင်ကြွေသည်ကလည်း ကြည်နှစရာ၊ တွေ့သမျှလူတိုင်းမှာလည်း ချုပ်စင်စရာ ဖြစ်နေသည်။

ဦးချော်၏ ကုန်လွန်ခဲ့သော တစ်သက်တာတွင် အထိုက် အဆလျှောက် ပျောခဲ့ရသည်များ ရှိကြပါ၏။ သို့ရာတွင် ဤနေ့နှင့် ပျောရသည်ကို မကြော်။ ဤနေ့သည် ဦးချော်အတွက် အပျော်ဆုံးနေ့ ဖြစ်၏။

ညွှန်ကြုံမှ အိပ်ရာဝင်သော်လည်း ဦးချော်အိပ်၍မပျော်၊ ဤ အကြြေအနေရောက်အောင် ရွှေ့ကိုလှမ်းခဲ့ရသော ဘဝဆိုကို ပြန်ပြောစ်းအောက်မေ့နေဖိတ်၏။

J

မြန်တိုင်းယန်ဘာ ခရီးကြမ်း

လူတို့သည် ဘဝဆိုကိုလွှေ့ကိုရှုံးတစ်ယောက် မတဲ့၊ အချို့က ပန်းခင်းသောလမ်းကို လွှေ့ကိုရှုံးသည်။ လေစန်ရေ စုန်တွင် ရွှေ့ကိုလွှုင့်ခွင့်ကြုံကြုံရသည်။ အချို့က ခရောင်းတော့လမ်းကို လွှေ့ကိုရှုံးသည်။ လေဆန်ရေဆန် လျှော့ကြုံရသည်။

အရာ့ရာတွင် နတ်တို့ဖန် ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်၊ မရှိခို့သည်ကိုပင် မသိ။ မတော့မတ၊ မကြာ့မကျ နေရလေသူများအတွက် အလုပ်ခန့်စာလေးတစ်စောင်သည် မိုးမမြှင့်၊ လေမမြှင့် ပျောစရာဖြစ် မည့်မထင်။

ဦးချော်အတွက်ကား ပျောသည်။ မမြှင့်ဘူး၍ မှာကိုမြှင့်ထင် သည်ဟု ဆိုချင်ဆို။ ဦးချော်ကား မြစ်ထင်ရဲမက ပင်လယ်တယူပင် သဘောထားနေမိသည်။

ဦးချော်လွှေ့ရသည်ကား ခရောင်းလမ်း၊ မှန်တိုင်းထန့် သော ခနီးကြမ်း၊ အကျွေ့အကောက်၊ အနောင့်အယ်က် အကိုအခဲတို့

အနိုင်ရဆိုက ထိုင်ခံမရခင်မှာ ကျွန်တော်တဲ့ လိုအပ်တဲ့ ခုတွေရဲ့ လိုပါတယ်၊ ကျွန်တော်လဲ လက်သမားဆရာတို့၊ ဦးကဲ့ထူ့နဲ့ တိုင်ပင်ပြီး အနည်းဆုံးဖြစ်မယ့် ကျွန်ကျေမဝရိတ်ကိုသာ တွေက်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်န္တာ လိုအပ်ချက်ရှုရှုနား ကအလေးတွေအတွက် လိုအပ်ချက်ရှုရှုကိုသာ ကျွန်တော်တဲ့ စဉ်းစားပါတယ်။ ဆရာတွေအတွက် ကလားထိုင်တစ်လဲ့ မှ မရှိတာကို ကျွန်တော်တဲ့ မစယ်သေးဘူးလို့ ခုံးဖြတ်ထားပါတယ်”

“အခုန်ခိုင် ဆရာမဒေါ်ခင်ဇွဲက မဋ္ဌဓလေမှာရှိတဲ့ သူ့အစ်ဆိုကာတာဆင့် ကျောင်းအတွက် အလျှော့တာ နှစ်ရွှေဝါးဆယ်ရပါပြီး၊ ကျွန်တော်နဲ့ ဦးလှမင်း စဉ်ကိုင်ကိုသွားပြီး လခထုတ်တဲ့နော်မှာ ဘဝတူဆရာ၊ ဆရာမတွေဆိုက အလျှော့တာ တစ်ရာခုပါတယ်။ ပုသိမြှို့နယ်အတွင်းက ဆရာ၊ ဆရာမတွေ လခထုတ်တဲ့နော်မှာ သွားအလျှော့တာ တစ်ရွှေဝါးဆယ်ရပါတယ်၊ တရာ့ခုန်ခိုင် တစ်ယောက်တည်းက တစ်ဆယ်အထိ ထည့်သွားရပါတယ်၊ အော်ဆရာတွေဟာ မချမ်းသာကြပါဘူး တစ်လတစ်လ အလျှော့မီအောင် မနည်းကြိုးစားနေကြရတာပါ။ ဒီကျောင်းမှာ သုတေသနသမီးလဲ တစ်ယောက်နဲ့ မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် အလယ်တန်းကျောင်းသစ်တစ်ခု အကောင်အထည်ဖော်ဖို့အတွက် စေတနာနဲ့ ထည့်ဝင်လျှော့မီနဲ့ကြတာပါ”

“ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ကိုပုံးဆွဲ၊ ကိုပုံးကျောင်း အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကအလေးတွေ ပညာသင်ကြားမှ ထိရောက်အောင်ဆိုပြီး လုပ်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးမြန်ခြားနှင့်တော့ အားလုံးစဉ်းစားခေါ်ပါတယ်”

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်မှုး (စန္ဒဗုဏ်ကြိုး)

၁၁

ြိမ်းချမ်းက ထိုင်လိုက်သည်။ မိဘများအားလုံး ြိမ်းနေကြသည်။ ဦးမြန်ခြား မထော့ပါ။

ဦးသေးတာက ထလိုက်သည်။ မျက်နှာအားလုံးမှ ဦးသေးတာထဲသို့ ရောက်သွားကြသည်။

“ဒီကျောင်းထဲမှာ အုတ်ခ်းမြှို့ရယ်၊ ကျောင်းဆောင်သစ် တစ်ခုရယ်၊ အားလုံးအတွက် ဘယ်လောက်ကုန်ကုမယ်လို့ ဆရာမှန်ထားပါသလဲခင်ဗျား”

“အနည်းဆုံး ခုနစ်အထောင်လို့သော်လို့ ကျွန်တော်တဲ့ တွေက်ထားပါတယ်၊ မိဘတစ်ဦးကို တစ်ဆယ်ကောက်ရင်တောင်မှ အများကြီးလိုပါအုံမယ်၊ ကျွန်တဲ့အောက် ကျောက်နီးအလယ်တန်းကျောင်းမှာ လာရောက်ပညာသင်ကြားမယ်ရွှေတွေကို အလျှော့ဖို့ စဉ်းစားထားပါတယ်”

ြိမ်းချမ်းရှင်းပြုပြီးနောက် ဦးသေးတာက မတဲ့တတ်ထလိုက်ပြီးသည်။

“ကျွန်တော် ပြောပါရမောဆရာ၊ ဆရာတို့မှာ ကအလေးတွေကိုသင်ရတာကတာဘူး၊ အလျှော့ရတာက တာဘက်နဲ့ မျက်နှာဆယ်လှပါတယ်၊ ဆရာ စုစုပြေတာဆုံးရင် ကျွန်တော်ပို့တဲ့မှာ အများကြီးထိနိုက်ပါတယ်၊ မထည့်ချင်တဲ့လှတွေကို ငွေတစ်ပြားမှ မကောက်ပါခဲ့ပါဘူး၊ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းက ငွေပါးထော် လျှော့ပါဘူး”

ရုအားလုံးသည် ဦးသေးတာထဲမှ ကြားမြန်သည့်အားအတွက် အုံအားသင့်သွားကြသည်၊ နောက်မှ ဘယ်သွားက လုပ်နိုင်သည်ဆို၏

လက်ခုပ်သံတွေ ဆူညံ့စွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဦးသေးတာက မတ်တတ် ခုနှစ်ဆဲပင် ရှိသေးသည်။

လက်ခုပ်သံများအားလုံး၊ ြိမ်သွားသောအခါ ဦးသေးတာက ပနိုးတ်ထဲမှ လူတော်ယာကိုသံတို့၊ လက်နှီးနှိုးလွှာကို ပြောလိုက်သည်။

“မဟာသတာ ခင်ဗျာ၊ ဘယ်လောက်လျှောမလဲ။ ကျော်များ လိုင်ကာနှစ်စီရှိတယ် ခင်ဗျာမှာ နှီးနှိုးရှိရှိတယ်။ ခင်ဗျာက ကျော်ထက် မြန်မာဘာသာသံ”

ဦးသေးတာ ထို့သွားသည်။ လူများက နှီးနှိုးရှိရှိရှင် ကုလား အဘိုးကြီး၊ မဟာသဘာကိုကြည့်ပြီး ရယ်ကြသည်။ လက်ခုပ်တိုးကြ သည်။

မဟာသဘာက မတ်တတ်ရပ်လိုက်သည်။

“ဟဲ သေးတာ၊ မင်းလျှော့ချင်ရင် မင်းစေတနာရှိသလောက် မင်းလျှော့ပါလား၊ သူများကို ဘာမှ တိုက်တွန်းစရာမလိုတဲ့၊ မင်းနိုင်၊ တိုင်း ငါက လူဗျာလား၊ ပဲ့ဘာသာ ပဲချမ်းသာတာ မင်းနဲ့ ဘာဆိုင်လဲ”

မဟာသဘာက ကုလားသံနှင့် ရန်တွေ့ဝန်၍ ပရိသတ်များ ရယ်ကြသည်။ မဟာသဘာက ဆက်ပြောသည်။

“သေးတာ၊ မင်းက ထတာ ဦးသွားတယ်၊ ငါကလဲ အကောတည်း က ငွေ့ပါးစောင်လျှော့နဲ့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်”

လူများက လက်ခုပ်တိုးကြသည်။ မဟာသဘာက လက်ခုပ် တိုးနောက်သွားကို အတင်းလက်ကာပြုသည်။

“နေကြအေး လက်ခုပ်မတီးကြပါနဲ့အေး၊ အခု ကျော်က ဒီကော် ပို့ထောင်လျှော့တဲ့အတွက် ပါးထောင် မလျှော့တော့ဘူး၊ ဒီမှာ ကျော်သရား။ တရ်းရေးလိုက်စမ်းပါ၊ ကျော်က ဒီကော်ထက် တစ်ဆင့်အောင် တစ်သောင်းလျှော့မယ်”

လက်ခုပ်သံတွေ ဆူညံ့စွာ ထွက်ပေါ်လာကြသည်။ ဦးသေးတာ မတ်တတ်ရပ်၍ လက်ခုပ်တီးရင်း၊ ဝင်းသာလွန်း၍ မျက်ပြည်များပင် အွှေ့နေသည်။ ပရိသတ်များ ြိမ်သွားသောအခါ ဦးသေးတာက မဟာ သဘာသာကိုသံလည်း

“အဘိုးကြီး၊ ခင်ဗျားစေတနာကို ချီးကျိုးပါတယ်များ လွန်တော်လ ခင်ဗျားကို ပြိုင်ချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မပြိုင်နိုင်ပါဘူး။ ချီးများ အနိုင်ယူလိုက်ပါ။ ကျွန်ုံတော် အဘိုးကြီးကိုအားကျလို အောက်ဘာစ်စဲ တော့ ထုတ်ပို့လိုက်ပါအောင်မယ် အဲဒါကတော့ မန်ကြော်ကာ လွန်တော် မစွဲလေးသွားပြီး ဆရာ ဆရာမတွေအတွက် ကုလားထိုင် ပြောသွားနဲ့ ပြောပြုသွာ့ရယ်၊ ဘေးမျက်တွေရယ် ဝယ်လှုပါမယ်။ အကိုဖြန် နောလယ် အရောက်ပို့ပေါ်မယ်”ဟု ပြောလိုက်သည်။

လက်ခုပ်သံများ ထွက်ပေါ်လာကြပြန်သည်။

ထိုနောက် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် မတ်တတ်ရပ်လာ ကြသည်။ ငွေ့ကြော့ချောင်လည်းသွား ဖြို့ကြေး။ ပို့တော်လုံး အာမခံသွား ရှိနိုင်လုံး၊ အာမခံသွား၊ စားပွဲ အာမခံသွား၊ အုတ်ရေရှိစင် အာမခံသွား ထွော်ရာသွား၊ ငွေ့ကြော့ရာသွား၊ ငွေ့ပါးရာသွားသွား၊ သော်မျက်သွား

သည်။ လက်စုပ်သံများမှာ မခဲ့နိုင်အောင် ဖြစ်နေ၏။

ဦးမိုက္ခိုး ဆန္ဒကွန်လိုက်သော အနီးကြောင့် အကောင်ဖြစ် လာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မိဘများက တစ်ဆယ်နှစ်ထွေ့ပါရန် ဆုံးဖြတ် ချက်မှာလည်း အတည်ပြုစွာသွားသည်။ မတတ်နိုင်သူများ နှစ်ရှစ်ခွဲပေးရန် ထိုထက်ပို၍ မတတ်နိုင်သူများ သုံးရစ်ခွဲပေးရန် လုံးဝမတတ်နိုင်သူများ လုံးဝ မထည့်သေနရန် သဘောတူကြသည်။

ကျော်ရှုံးတစ်ဦးဖြစ်သော ဦးညီတုတ်က မတ်တတ်ရပ် လိုက်သည်။ မျှက်ပုံများအားလုံး ဦးညီတုတ်ထံသို့ ရောက်သွားကြပြန် ၏။ ဦးညီတုတ်လက်ထဲမှာ စာရွက်များကို ကိုင်ထားသည်။

“ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလက်ထဲကော်မွှက်တွေကို လျှော့မှာ ဖြစ် ပါတယ်”

ဦးညီတုတ်၏စကားကြောင့် ပစ္စာတ်များ ရယ်ကြသည်။

“ဒီစာရွက်တွေဟာ ထဲဘို့ ရွှေစာခဲ့ အနီးရော၊ ကျောက်ချော၊ ငွေတောင်၊ ကျောက်မီး၊ ပြုးတော့ သုံးအိမ်၊ လက်ကောင်၊ ရွှေရည်၊ သန်စင်ကုန်း၊ ပိုလ်တာက်ကုန်း၊ ဘန္ဒ္ဒကွဲ၊ တံတိုင်းရည်စတဲ့ ဒီအနီးအနား၊ ရွှေဇွာအားလုံးက လယ်သမားကောင်စီများက လယ်သမားများရဲ့ ကိုယ်စား သက်မှတ်ထို့ပြီး ကျောင်းကို ပါးခွဲ့ကြမ်းများလှုံ့တဲ့ စာရွက် တွေဖြစ်ပါတယ်”

ဆိုသော်များ နာရှုပ်သွား၍ တိုးတိုးအသံများ တွက်ခေါ်လုံးက သည်။

“ဘယ်က ဖွဲ့ကြမ်းလ ဆရာ၊ ဘာလုပ်ဖို့လ”

ဆရာဦးလှမင်းက ဌ်မြို့ချမ်းကို တိုးပို့၊ မေးလိုက်သည်။ ဦးမြို့ဦး က ဦးညီတုတ်ထံသို့ မေးလို့ပြုလိုက်သည်။ ဦးညီတုတ်က သက်ခြား နေသည်။

“ကျွန်တော် ရှင်းပြုပါအုံမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ကျောက်မီးမှာ ဆန်စက်တစ်စက်ရှိပါတယ် စက်ပိုင်က မန္တလေးကပါ၊ ကျွန်တော်တို့၏ လ ခင်မင်ရင်းမီးပါတယ်၊ ဒီအနီးအပါး ရွာအားလုံးက ဒီစက်မှာလာ ပြီး ပါးကြိုးတွဲကြရပါတယ်၊ တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးနဲ့ ဖတ်သက်လို့ အတိအလင်းဖော်ပြထားတဲ့ အချက်တစ်ခုရှိပါတယ်။ အခါကတော့ လယ်သမားဟာ စက်မှာ ပါးကြိုးတွဲရင် ဆန်နဲ့ ဆန်ထွက် ပစ္စားအားလုံးကို လယ်သမားသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိရမယ်၊ စက်ပိုင်က ပြို့တွဲခကိုသာ ရယ်ရမယ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်”

ကျွန်တော်တို့ လယ်သမားတွေဟာ ဆန်နဲ့ ဆန်ထွက်ပစ္စားလို့ ရာမှာ ဆန်ကွဲ၊ ဖွဲ့နဲ့ ချွဲကိုသာ ယူကြပါတယ်၊ ဖွဲ့ကြမ်းဖြစ်တဲ့ ပါးခွဲ တွေကိုတော့ ဘယ်သူမှ ပြန်မယ်ကြပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဖွဲ့ကြမ်းများကို စက်ပိုင်ကသာ ရပါတယ်၊ အမှန်ကတော့ အဲဒီဖွဲ့ကြမ်းများဟာလဲ ကြိုးတွဲ သူ လယ်သမားများသာ ပိုင်ပါတယ်။ အခါတော့ ဟောဒီလက်မှတ်ထဲ့ ထားတဲ့ စာရွက်များအရ ဒီဖွဲ့ကြမ်းများဟာ ကျောင်းကိုလှုံ့တဲ့အတွက်၊ ကျောင်းက ပိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒါကို စက်ပိုင်နဲ့လ ညီနိုင်းပြီးပြီး ပြီး စက်ပိုင်ကလ သဘောတူပြီးပြီး”

ပန္တာတော်အများစုံ၊ ခုချိန်ထို သဘောမပါဂီတ္ထာသာ။ ဖွဲ့ကြော်
ကို သာလုပ်ရမှာလဲဟု တွေးနေကြသည်။ ဦးညီတုတ်ကို ရုံးဝင်းသော
မျက်လုံးများဖြင့် ကြည့်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ရွှေများ နှိမ်ချက်ကို ဝါးခြေရှိပါတယ်၊ အဲဒီ နှိမ်ချက်
ရုံးတွေက ဆန်စက်ပိုင်ဆီမှာ ဖွဲ့ကြော်များကိုပါယြို့ပြီး နှိမ်ချက်ရွှေများ ဦး
ထည့်စုံ အသုံးပြုရပါတယ် ဆုတ်လုံး ဖွဲ့ကြော်ဆုတ် ဝါးခြေလောက်ကျုပါတယ်။
အခုခံစာရွက်များအရ နှိမ်ချိပ်ပိုင်ရှင်များက ဖွဲ့ကြော်ခက် စက်ပိုင်ပေးဖို့
စတိတော့ဘူး၊ ကျောင်းကို ကြိုတင်ငွေ ဝါးရာစီပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။
ဓာတ်ပုံးနေ့ကေစပြီး တစ်နှစ်လုံး ဖွဲ့ကြော်လုံးမျက်ရှု နှိမ်ချိပ်ပိုင်ရှင်များက
စက်ရွှေသွားယူပြီး သုံးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျော်ရွှေလှုပြုးများ
က နှိမ်ချိပ်ပိုင်ရှင်များနဲ့လ စွေးနွေးလို သဘောတုပြီးပါပြီး ဒါကြောင့်
ဒီစာရွက်များဟာ ကျောင်းအတွက် အလျှင့်ငွေ နှစ်ဆောင်ဝါးရာကျုပ်နဲ့
ပြီးမြှုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းဟာ နှစ်လုံး ဖွဲ့ကြော်ဖို့ဝင်ငွေ
နှစ်ဆောင်ဝါးရာကို မှန်ပုန်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်”

လက်ချုပ်သံရာ၊ ရယ်သံများပါ ထွက်လာကြသည်။

“ပိုင်တယ်ကွာ၊ ပိုင်တယ်” ဟူသာ အသုံးများကိုလည်း ကြော်
သည်။

အဝည်းအဆင်ပြီးဆုံးသောအပါ လူအားလုံးမှာ မြှေးတူးပေါ်နှစ်
စွာ ပြောဆိုရမ်းမောင်၍ ပြန်ကြသည်။

“ဒီအစဉ်းအဝေးမျိုးကတော့ ပုံင်စရာမစကောင်းဘူးဟေး၊
သိပ်ပျော်နှိမ်ကောင်းတယ်”

ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးက ကျောင်းထဲမှာအထွက်တွင် အသံ
ကျော်ကျုပ်ဖြင့် ပြောသွား၍ ဦးညီချို့ပြုးမိသည်။ မိဘများ အစဉ်းအဝေး
ပြီး၍ ပြန်သွားကြချိန်တွင် ဆရာမိဘအသင်း အမှုဆောင်များနှင့် ရွာလူ
မြို့များ ဆက်၍ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြတဲ့။

ကျောင်းအတွက် ရုံးငွေမှာ လိုအပ်သည်ထက်ပင် ပိုနေသည်။
သို့ရာတွင် ပိုလာသည်နှင့်အမျှ ပို၍အကောင်းဆုံးနှင့် အပြည့်စုစုံပြီး
အောင် စဉ်းစားတိုင်ပင်ကြသည်။ လုပ်ငန်းခို့ချက်များ ရေးဆွေးကြသည်။

ထိုနောက ဆရာတိုးလှမင်း မွဲ့လေးသို့ ပြန်တော့ပါ။ အဝည်း
အဝေးပြီးသောအပါ ဦးချိုးနှင့်အတူ ဆရာများကို ကားဆိပ်သို့
လိုက်ပို့သည်။ ညည်တွင် ဦးလှမင်းနှင့် ဦးချိုးတို့ ရွာထဲသို့ လျောက်
လည်းကြသည်။ ဟိုနိမ်ကော် သည်အို့က ဒေါကွားကြုံ မွေးကြသည်။
တာရင်းသောက်ရင်း နှစ်ခေါင်းက အဝည်းအဝေးအကြောင်း ပြန်ပြောကြ
သည်။ ကြည့်နှုံးမှ အရသာကို တစိမ့်မြို့မြို့တား၍ တသိမ့်သိမ့်တိဖြစ်ကြ
တဲ့။

ပြိုမြိုင်မှုံးမှုံး မဆရာက်မီကဆိုလျှင် ကျောင်းမှာ စည်းပွဲတော်ကျိုးပျက် ပြုံးနေသည်။ ကျောင်းတက်ချိန်၊ ကျောင်းဆင်းချိန်ပင် တိတိကျကျ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ။ ဆရာ ဆရာမများ ရောက်သည့်အချိန်သည် ကျောင်းတက်ချိန်ပြုံးသည်။ ကျောင်းဆင်းချိန်ပို့သည်မှာလည်း ပုံမှန် အိုး ကျောင်းသားများမှာလည်း ကျောင်းသို့ လာချင်သည့်ရက်လာသည်။ လာချုပ်သည့်ရက်နေသည်။ တေလာသူရှိယာလို နောက်ကျလုသုဂ္ဂလည်း နှီးသည်။ ကျောင်းတက်ချိန်မှာပင် မဖွဲ့လေးကို ရပ်ရှင်သွားကြည့်ရန် ခွင့်လာတောင်းသူများ နှိုက်သည်။ မဖွဲ့လေးသွား၍ ရပ်ရှင်ကြည့်ခြင်းသည် ခွင့်ပေးရန်အတွက် တရားဝင်သော အကြောင်းပြချက်တစ်ခုပင် ပြုံးနေ၏။

ယနိုဝင်ဘာ ကျောင်းတက်ချိန် ကျောင်းဆင်းချိန်တို့ကို ပညာရေး ဌာနက သတ်မှတ်ထားရှိသည့်အတိုင်း တိတိကျကျ ခေါင်းလောင်းထိုး သည်။ အစတွင် မဖွဲ့လေးမှ ဆရာ ဆရာမများရော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများပါ အချိန်မိရောက်ရန် အခက်အခဲ နှိုင်ကြသည်။ နောက်မှ တဖြည့်ဖြည်းနှင့် ဝည်းကမ်းတကျ ဖြစ်လာ၏။ ကျောင်းသား များ ကျောင်းမှန်လာကြသည်။ ပညာသင်ကြားမှ ပို့စိုက်ရောက်လာသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ ဝတ်ပုံဆင်ပုံ နေပုံထိုင်ပုံ ပြောပုံဆိုပုံမှ စွဲ ကျောင်းသားနှင့်တူလာပြီ။ ဆရာနှင့်မိဘ ရင်းနှီးခိုးခိုးမင်္ဂလာ တွေ့ဆုံး နေ၍ ကျောင်းသားများကို ပြုပြင်ရန် လွယ်ကူလာသည်။ မိဘများက သူတို့သားသမီးအတွက် ဆရာများကို အထောက်အကူ ပြုလာကြသည်။

မူးပြားသာ အောင်

ကျောက်မီးကျောင်းနှင့် ကျောက်မီးရွာတို့ ခွဲပြား၍ မရအောင် တစ်သား တည်း ပြစ်နေသည်။ ဆရာနှင့်မိဘ ချုစ်ကြည်စွာ ပူးပေါင်းမိကြပြီ။ တက်ညီလက်ညီ တာဝန်ကိုယ်စွဲ၍ ယူကြသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်း ၌ ဇန်နဝါရီးသုချင်း ကျောင်းဆောင်းအသစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ကျောင်းအတွင်းမှာလည်း အရှိခင်း၍ ပြီးသွားပြီ။ ပရိဘောကများလည်း တစ်ခုချင်းတို့သွားနေ၏။ ကျောင်းသားတို့အတွက် ထို့ခို့လာရေးခုံများကို လက်သမားဆရာကြီး ဦးကံထူးက တနေ့တစ်ခု မှန်ဖို့ပြုံးအောင် လုပ် နေသည်။ ပြီးသွားကျောင်းသားများက သွားသယ်ကြသည်။

ဆရာများနှင့် မိဘများက ကိုယ့်ကျောင်းကို အမြတ်တန်း ပြုရ ပျိုးထောင်နေကြ၍ ကျောင်းသားများမှာလည်း ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ် ပို့ခင် လာကြသည်။ ကျောင်းတက်ရ စာသင်ရသည်ကိုပင် ပျော်ဆွင်လာကြသည်။ တဖြည့်ဖြည်း တစ်တစ် စည်းကမ်းကျောင်းသားများကို ပြုပြင်ရန် လွယ်ကူလာသည်။ မိဘများက သူတို့သားသမီးအတွက် ဆရာများကို အထောက်အကူ ပြုလာကြသည်။

များလု၏။ ြိမ်ချေမှု၏အကြောင်ပြောလျှင် အဖော်များအကြောင်ပါပြောရမည်။ ြိမ်ချေမှု၏ဘဝမှာ မစေင်ကာပင် အဆင်မပြု။

ဝန်းသိရှာကလေးတွင် သူကြီးနှင့်ကျော်ဆရာတို့ မတဲ့သို့ကြော်သွားများသည် လော့ရှာ့အပ်။ ငွေားလွယ်ရ သူကြီးမောင်ကို ပိုမိုဖို့တုန်အောင် ကြောက်ကြရသည်။ နှစ်လုံးပြုးသေနတ်ကိုကိုင်၍ သူကြီးမောင်ရှာထွင် လမ်းလျှောက်လျှင် ဒွေးပင်မဟောင်း၊

ရွာသူရွာသားတို့မှာ ပညာသင်ခွင့်မရှိ စာမတတ်ကြော် ကိုယ်အလုပ်ကိုယ်ကြော်မှုးမာ၍ နိုင်အသောဆင်းရှိသားတို့၏ လယ်ယာများကို စာချုပ်အမျိုးမျိုး ဖြင့် အပိုင်ရအောင် ယူကြရသည်။

ဆင်းရှိသားတို့မှာ စာချုပ်တွင် ဘာတွေ့ရော၍ ဘာတွေပါသည် ဟသို့ကြော် လက်ဗျာအမှတ်နှင့် ကြော်ခြေတ်ကြရသည်။

အမှုဖြစ်လာလျှင် သူကြီးက မြော်ဗြိုင်တို့ဘက်မှ ရုပ်တွေသည်။ သူကိုယ်တို့ကလည်း မြော်ဗြိုင်ဖြစ်၍ အချင်းချင်းသော နိုင်းပင်သော်။ သူကြီး၏ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာသားတို့အတွက်သွာ်သွာ်၍ ငွော်ကြော်မြော်ဗြိုင်တို့အတွက် ဖြစ်သည်။

ဝန်းသိရှာတွင် အနိုင်ရက စာသင်ကျော်ဖွင့်သောအော် ကျော်ဆရာရောက်လာသည်။ ကျော်ဆရာက ရွာမှုကလေးတို့ကို ပညာသင် ပေးသည်။

ရွာသူရွာသားများကိုလည်း မသိသည်ကို သိအောင် နာမူလည်း

သည်ကို နားလည်အောင် ရှင်းပြုသည်။ မတရားစာချုပ်များ မချုပ်ဖိစ္စ ရန် ဆင်းရှိသားတို့ကို ကူညီသည်။ မြော်ဗြိုင်တို့က မတရားလုပ်လျှင် ဆင်းရှိသားတို့ဘက်မှ ရပ်တည်သည်။ သူကြီးဆိုး၏ ဖိန္တ်မှုကိုလည်း အကာအကုပ်ပေးသည်။

ကြောသောအော် သူကြီးနှင့် ကျော်ဆရာတို့ ရန်သူဖြစ်လာကြသည်။ သူကြီးက ကျော်ဆရာကို အမျိုးမျိုးဖြော်ပြုးခြောက်၍ အမျိုးမျိုး ရန်ရာသည်။ ကျော်ဆရာက မကြောက် မမှန်ရာကို မြင်ပါလျက်နှင့် ကြည့်မနေချင်။ မှန်ရာလုပ်၍ သေရလျှင် ဆယ်ပါပင် သေပါဝေး၊ ဆိုး၏။

ရွာသူရွာသားတို့သည် သူကြီးကိုကြော်ချိကြသည်။ တွော်းဆရာကို ကြည့်သို့ကြသည်။ သူကြီးကို မှန်ကြသည်။ ကျော်ဆရာကို ချစ်ကြသည်။

သို့ရာတွင် ခေတ်က သူကြီးခေတ် နယ်ချွေအနိုင်ရ၏ အလိုက် လိုက်၍ အကြိုက်ဆောင်နိုင်သောသူကြီးတို့ ပြုစာထောက်နေကြသည်။

ကျော်ဆရာကား နယ်ချွေစနစ်ကိုလည်း မကြိုက်၊ နယ်ချွေအနိုင်လည်း မကြိုက်၊ သူကြီးဆိုးကိုလည်း မကြိုက်၊ မတရားမှုဟုသုံးအားလုံးကို မကြိုက်၊ မမှန်ဟူသည်သူမျှ တိုက်ချင်သည်။

သူကြီးက ဆင်းရှိသားတို့ကို ကြောက်နေစေချင်သည်။ ကျော်ဆရာက ဆင်းရှိသားတို့ကို မှန်ကန်သော သတ္တိရှိစေချင်သည်။

မိဘသန္တပေါင်၍ ကျောင်သားပညာ ကောင်းလာကြ၏။

သိရာတွင် ပြောင်သာလောက်ပြော၍၍ ကောင်းသလောက် ကောင်းလာဆုံးလည်း၊ ကျိန်သလောက် ကျိန်သာဆုံးလည်း၊ နေချို့ ညျှေ့ အားလုံးပြောင်သွားအောင် လုပ်၍ မရသေ။

တစ်နေတွင် ဒေါ်ခေါ်ပြောနှင့် ဒေါ်ခေါ်နိုင်တို့က ဘုတ္ထိ သုတယ်ချင် တစ်ယောက် မေးလာဆောင်၍၍ နောက်နေ့မှ နှစ်ယောက်လုံး ကျောင်းလာမည့်မဟုတ်ကြောင်း၊ ပြေားချမ်းကို ပြောကြသည်။ ပြောဗုံပြောနည်းကေညီး ခံရလွှမ်းခွုပ်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားနှင့်ဆရာမှာ အနိုင်နိုင်သင်နေခြင်း ဖြစ်၏။ ပြေားချမ်းဆိုတွင် ၅ တန်း ၆ တန်းနှင့် ၇ တန်း တို့ကို တစ်ယောက် တည်းနှင့် ဘာသာရုံ ခုံနှစ်ထွေ ကနေရသည်။ ကာာက်ကလည်း ကျောင်းအတွက် အခြားလိုအပ်သာလုပ်ငန်းများကို လုပ်ရသေးသည်။ မူလတန်းလေးယောက်မှာ သူအတန်းနှင့်သူ ကိုယ်စိုက်ယ်က ဖြစ်သည်။ ဆရာ နီးလှမ်င်းက အလယ်တန်းတွင် ပြေားချမ်းကိုကျော်၍ သခံရသုတေသနသားသည်။ ဆရာမဒေါ်သိန်းရိုက်ကလည်း အားကိုရာသည်မဟုတ်။ သူအတန်းနှင့် သူ ပင်မနိုင်။ ဆရာမနှစ်ယောက် ကျောင်းပျက်လျှင် ကသိလင်တာဖြစ် တော့သည်။

“မသွားရင် မဖြစ်ဘူးလား ဆရာမတို့ရယ်”

ပြေားချမ်းက တောင်ပန်သာ လေသံဖြင့် မေးသည်။

“သာသံပြစ်စီးမလဲဆရာ ကျွန်ုပ်တို့ သိုးမြိုင်နှင့် ဆိုတော့ ကျွန်ုပ်မတို့ပဲ ကူညီလုပ်ပေးရမှာ”

ဒေါ်ခေါ်ပြောကြသော ပြုတ်သာသည်။ အနိုင်အမှာ ဆုံးဖြတ် ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ပေါ်လွင်စေသည်။

အခြားအနေမှာ ပြုမှုချမ်း၊ တား၍ရတော့မည့်ပုံမဟုတ်။

“ဒီလိုဆိုရင်လဲ ခွင့်စာလေးတွေတော့ ရေးတင်ခဲ့ပါမျှ”

“ဟာ ဆရာကလဲ အချို့ချို့တွေ့း ခွဲ့တော်နေရာနှင့်ဆရာလားနားလည်ဗျာပေါ့”

ဒေါ်ခေါ်ပြောက ဆပါပေါ့ပေါ့ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“တာဝန်ခံကျောင်းအုပ်ပဲ သို့ပုံလုပ်မနေစမ်းပါနဲ့” ဟူသော သဘောသီး၊ သက်ရောက်နေသည်။ ပြေားချမ်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိ၏။

“အချို့ချို့၊ နားလည်မှုကတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဆရာမရယ်၊ ဒါပေမယ့် လျှို့တွေ ဘာတော့မှား ရှုတ်တာရိုက်ရောက်လာရင် ခွင့်တင် ထားတော့ ကောင်းတာလို့”

ပြေားချမ်းမှာ စည်းကမ်းကို အပြတ်ကိုင်၍ မသင့်သေးသော ကြောင်း စည်းရုံးအေားသောနှင့် ဓမ္မာနေရာသည်။

“စိတ်ချမ်း ဆရာရဲ့၊ ဘယ်လူကြီးမှ မလာပါဘူး”

“လို့လိုယ်မယ်ပေါ့ ဆရာမတို့ရယ်၊ ကျောင်းဆင်းလို့ ခွင့်စာ တော့ ဇေးတင်သွားကြပါ”

ပြိုးချမ်းက ဆွဲနဲ့ကြားသည့်သဘောသီးဖြင့် ပြောပြီးနောက် သူ အတန်းရှိရာသို့ သွားသည်။

သံရာတွင် ဉာဏ်ကျောင်းဆင်သောအခါ ဆရာမန်သောက် ပြန်သွားကြသည်။ ပြိုးချမ်းကိုပင် နှစ်မဆက်၊ ခွင့်စာလည်း မတင်ခဲ့၏

နောက်တစ်နဲ့တွင် ဆရာမန်သောက်လုံး ကျောင်းမလောကြပါ။ ဒေါသီနဲ့ကျလည်း ထုတေသနတိုင်း သွားသန်သွားလုံးချုပ်လိုက်နေ၏။ ပြိုးချမ်းသည် ဆရာတွေ့လုံမေးကို င့်တန်းမှာ အဝင်နိုင်ရသည်။ သူကား အလယ်တန်းကို လောကျောင်းပေါ်လိုက် ကလေးတန်းများကို ပြောပြီးလိုက် ကမျာအခိုနိုင်းလိုက် လုပ်နေရသည်။

လုပင်ပန်းသည့်မှာ အကြောင်းမဟုတ်၊ ကျောင်းသားများကို အပ်ချုပ်ကျောင်းရေး၌ မနိုင်မနော်ဖြစ်သည်က စိတ်မောဓရ ကောင်းလှ သည်။ ပြိုးချမ်းအလယ်တန်းများ၌ သွားပြောနဲ့ကြပ်တွင် ကလေးတန်းများက ဆုကြား ဆောကြား ရန်ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်သွားလာတိုင်သွားက ထိုင်သည်။ ကလေးတန်းများ ပြောပြန်သည်။ အလယ်တန်းများက ဆောကြား ကာာကြား နောက်ကြား ပြောင်ကြား ပြုသုနာဖြစ်ကြပြန်ပြီ။ ဦးလှမ်းက င့်တိုင်လိုက်သည်။ ထည့်သည့်ကိုလည်း ကလားထိုင်တစ်လုံး ညွှန်ပြု၏

“ဆရာကြီး ဆရာကြီး၊ ဟိုမှာ ထည့်သည်တစ်ယောက်က ဆရာကြီးကို တွေ့ချင်လိုတဲ့”

ကလေးတန်းတွင် ဝင်ထိန်းနေသော ပြိုးချမ်းကို ကျောင်းသားလေးတစ်ယောက်က လာပြောသည်။

ကလေးပြောပြရာသို့ ပြိုးချမ်းကြည့်လိုက်သည်။ လွယ်အိတ်တစ်လုံးကိုရှိ၍ ရပ်နေသော လူကြီးတစ်ယောက်ကို ကျောင်းရှုံးတွင်တွေ့ရ၏။

“အဲ့ ခုက္ခာပါပဲ့ အရောထပ်မှ ကျောင်းအပ်မယ့်လူက လာနေပြန်ပြီ”ဟု အောက်မူ၍ ပြိုးချမ်းကလေးများကို ပြိုမြှင့်နေရန် ပြောပြီးလွင် ထည့်သည်ထဲသို့ သွားသည်။

“ဆရာက ဒီကျောင်းက ကျောင်းအပ်ဆောကြီးလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

ထည့်သည်၏အေးကို ပြိုးချမ်းက လွယ်လွယ်ပင် ဖြေလိုက်သည်။

“ကျွန်ုတ် ဆရာကြီးနဲ့ အေးနေးချင်လိုပါ”

“ဟုတ်ကဲ့ လာပါ”

ပြိုးချမ်းက ထည့်သည်ကို ရုံးခန်းထဲသို့ ခေါ်ခဲ့သည်။ သူက ဆရာကြီး၏အဲ့ချွဲ့ဘွဲ့ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ထည့်သည့်ကိုလည်း ကလားထိုင်တစ်လုံး ညွှန်ပြု၏

“ထိုင်ပါ”ဟု ပြောလိုက်သည်။

ထည့်သည်က ထိုင်သည်။

“ဘာကိုစွဲရှိသလဲ၊ ပြောပါခင်များ”

ပြိုးချမ်းက ဆရာကြီးဟန်ဖြင့် မေးလိုက်သည်။

ဝည်သည့်က တသင်နှစ်သို့ မှားရုပ်ဝင်၌ ကြည့်ရိုက်သည်။
 “ဒီကျောင်းမှာ ဆရာအားလုံး ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ဆရာ”
 ပြောစရာရှိသည်ကို ဖြန့်ပြန်ပြောပြီး၌ ဖြန့်ပြန် ပြန့်စေချင်ကာ
 မှ ထွေသည့်က ဝပ်စေခြင်း၏။ ဤများချမှုမှ စိတ်ပရှည်ချင် ဖြစ်ပါသည်။
 “အားလုံး ငါးယောက်ရှိပါတယ်”
 “ဒီကျောင်းက အလယ်တန်းကျောင်းမြို့လား ဆရာ”
 “ဟုတ်ပါတယ်”
 “ဆရာက ငါးယောက်တည်းဆိုတော့ နည်းလျော့ချော့လား”
 ဤများချမှုမှ ပို၍စိတ်ပရှည်အောင် ဖြစ်လာမိ၏။ အမောင်မှ
 မိကျောင်းမှင်းနှင့် တွေ့နေရသည်။ ဟု အောက်မေ့လိုက်စိုးသည်။
 “ဟုတ်ပါတယ် နည်းပါတယ်”
 ဤများချမှုမှ လေသက တိုအတော်ဆာည်း အလယ်တန်းကျောင်း
 ဖွင့်စြောင်းပြည့်စုံသေးကြောင်းကို ရှင်းမပြုချင်တော့ပေါ့
 “ဆရာတွေ အားလုံးရှိလား”
 ထွေသည့်က ဆက်နေပြန်သည်။
 “ရှိပါတယ်”
 “အဥ ကျွန်ုတ်ဆတ္တရတာမတော့ ဘုံယောက်တည်း ရှိပါလား”
 “ဒါကတော့ ဆရာမနှစ်ယောက် မလာလိုပါ”
 “ဘာလို့ မလာတာလဲဆရာ”
 “ခွင့်တိုင်ထားပါတယ်”

“ဒါဖြင့် သူတို့ခွင့်တေလေးတွေ ကြည့်ရအောင်”

“ချု”

ဤများချမှုမှ သဘောပါက်စိုးသည်နှင့်အတူ ထိတ်လန့်သွားသည်။
 ‘ထွေသည့်ဟာ ကျောင်းမြို့တော့ လူပြောတော်ယောက်ပါလာ’ ဤများချမှုမှ
 သိလိုက်ပါပြီ။

“ခွင့်စာ မရှိပါဘူးချား၊ မနေ့က ပါးစပ်နဲ့ ပြောသွားတာပါ”

“ကျွန်ုတ်ဘ် မန္တဆလာတို့ကို ခုံမှ ပြောင်းလာတဲ့ခို့ပုံပြီ၊
 ဝန်အသစ်ပါ”

“ခင်ဗျာ”

ဤများချမှုမှ မဂ္ဂမရဲနဲ့ ပြန်ထိုင်ရသည်။

“ဒီနေ့ ကျွန်ုတ်တို့ ကျောင်းတွေဟာ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊
 စည်းကမ်းပျောက်ချင်တိုင်း ပျက်နေကြပါတယ်၊ ဆရာ ဆရာမတွေကလဲ
 ကျောင်းကိုလာချင်မှ လား မလာချင်နေ လုပ်နေကြတယ်၊ ကျောင်းအုပ်
 တွေကလဲ ဘာမှ တိတိကျကျ မရှိဘူး၊ ခင်ပေါ့ပေါ့ လုပ်နေကြတယ်၊
 ဒါကြောင့် အမြေအနေမှန်ကိုသိရအောင် ကျွန်ုတ် ဘယ်သူ့မှ
 အသိမပေးဘဲ လာစစ်တာပဲ့၊ အခု ဒီမှာ တွေ့နေပြီး ခွင့်စာမတင်ဘဲ
 ကျောင်းပျက်တဲ့ ဆရာမနှစ်ယောက်မှာ အပြစ်ရှိသလို ဒါကိုခွင့်ပြုတဲ့
 ကျောင်းအုပ်မှာလဲ အပြစ်ရှိတာပဲ့”

ခနိုင်ပညာဝန် ပြောနေစဉ်မှာပင် ၅ တန်း အခန်းဆီး ၃နံး
 နိုင်းနှင့် လဲကျသံများကို ကြေားရသည်။ ကျောင်းသားများ၏ ခုပ်သံများ

တွေ့တော်တွေ့သည်။ တဆက်တည်းပင် ၅ တန်းဆီမှ ဦးလှမ်းအော် သံ တွေ့တော်ပြုသည်။

“ဟော ဝါးတန်းက ကောင်တွေ ဘာလို ဆောနေတာလဲကျ ခုံ ကို ဘယ်သူ တွန်းလှုတာလဲကျ”

“မောင်ဝင်းဆရာ မောင်ဝင်း၊ ညွှန်ခြောက် တွန်းလိုက်လို ခုံလဲ ဘွားတာ”

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က အောင်ပြာသည်။

“ဘာလို ဒီလောက်ဆောရတာလဲကျ ငါပေးထားတဲ့ ဂဏန်း တွေ တွေကိုပြီးပြီလား”

“ဖြုံးသေးဘူး ဆရာ၊ နှုတ်အိမ်က တွေ့ကိုလိုမရဘူး”

“မရတဲ့အယ် ချိန်ထားခဲ့ဗဲ့ ရှုံးဆက်တွေက်၊ ပြီးတော့မှ ငါလာ တွေကိုပြီးမယ်”

ဦးလှမ်းက ခရိုင်ပညာဝန် ရောက်နေသည်ကို မသိ၊ တစ်း ကျော်ကို လှမ်း၍ သော်ပြောနေသည်။

“ကဲ့ । လက်ရှိအမြဲ့အနေက ဘယ်လောက်ဆုံးလဲ ဆရာ”

ခရိုင်ပညာဝန်မှာ တော်တော်မကျေမန်ပဲ ဖြစ်နေ၏။

“ဆရာမန္တ်ယောက် မလာဘူးဆုံးရင်ပဲ အတန်တွေ မနိုင်မနိုင် ဖြစ်ကုန်ပြီ”

“ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီးရှင်၊ ကျွန်ုမ်းတို့ အတန်းထဲ ကောင်လေး တွေ ဘောလုံးကန်နေကြတယ်ရှင်း”

ကျောင်းသူလေးတစ်ယောက်က ရုံးခန်းပြတင်းပေါက်မှ လာအော် ပြော၍ ခရိုင်ပညာဝန် ကေားရုပ်သွားရသည်။

“အေား အေား၊ ဆရာလာခဲ့မယ်၊ မဆောကြနဲ့ ပြောလိုက်”

ြိမ်းချမ်းက အမြန်ပြန်ပြောလိုက်ရသည်။ သို့ရာတွင် ပိန်းကလေး က ဖြောန်သေား၊ ြိမ်းချမ်းကို ပြီးပြီးလျှင်

“ဆရာကြီး ပုံပြောပြုရယ်နော်”ဟု တောင်းဆိုနေပြန်သည်။

“အေားပါ၊ အေားပါ၊ ဆရာဒီမှာ အလုပ်ရှိနေတယ်။ ြိမ်းချမ်းက လို ပြောလိုက်စော်”

“ဟုတ်ဘူးရှင်း”ဟု ပြောရင်း ကျောင်းသူလေးက ပြီးတွေကိုသွားသည်။

“ဆရာကြီးက ပုံပြောမယ်တဲ့ဟဲ့”ဟု အတန်းဆီသို့ လုမ်းအော် လိုက်သောသည်။

ြိမ်းချမ်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ ဤခရိုင်ပညာဝန်မှာ အသစ် ဖြစ်သည်။ ဤကျောင်း၏ အမြေအနေနှင့် သုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေရသော အနေအထားများကို အမှန်အတိုင်း ပြောပြီးဖြစ်မည်။

ြိမ်းချမ်းက ခရိုင်ပညာဝန်အား ဤကျောင်းသို့ သုရောက်နှင့် လာရသော အမြေအနေနှင့် ရောက်စအနေအထားများကို ရှင်းပြုသည်။ တဖြည့်ဖြည့်း တစ်တစ် စည်းရှုံးပြုပြင်ပြောင်းလဲနေရသည်ကိုလှုံး၍ တင်ပြသည်။ သူသည် တကယ်ကျောင်းအုပ်မဟုတ်၊ အလုပ်တန်း ကျောင်းတစ်ကျောင်း အကောင်းဆုံးသော်လည်းကောင် ဆောင်းပြုနေရသော

ကာဝန်ခဲ့ကျောင်းအပ်တစ်ယောက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ရုတ်တာရက်ပြုပြင် ပြောင်းလဲရာတွင် အက်အခဲများစွာရှိကြောင်းတိုက် အပြည့်အစုံ ရွှေ့လင်း ပြောပြုသည်။

ခရိုင်ပညာဝန်က ြိမ်းချမ်းရှုံးပြုသည်ကို တော်တော်နှင့် ကျော်မြင်းမရှိပါ။ နောက်နိုင်းကျော် တဖည့်ဖြည့်သော်လပါကြုံ တင်မာနေသော မျှက်နှာထားလျှော့သွားသည်။

“ကျွန်ုတ်ရောက်စတုန်းက မေးတော့ ဆရာ ဘာလို ဒီလို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြောမပြုလဲ”

ခရိုင်ပညာဝန်၏ မေးခွန်းသည် လုံဝကျေနပ်သွားခြင်း မရှိသေး သည်ကို ဖော်ပြန်၏။ သို့နာတွင် လေသံမှာ ဟောတောကလောက တင်မာ ခြင်းမရှိတော့ပါ။

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ၊ ကျွန်ုတ်ကဲပဲ ဆရာကို ကျောင်းသား လာအပ်မယ့် မိဘတစ်ယောက်မှတ်လို့ မြန်မြန်ပြောပြီး မြန်မြန်အတန်းထဲ ပြန်ဝင်ချင်လိုပါ။ ကျွန်ုတ်ကိုယ် ကျွန်ုတ် ကျောင်းအပ်ပါလို့ ပြောတာကဲလဲ ကြွားဝါချင်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ တရာ့ပိုဘတွေက တာဝန်ခဲ့ကျောင်းအပ်ပါလို့ ပြောရင် တကယ့်ကျောင်းအပ်မရှိသေးဘူးဆိုပြီး ကျောင်းအပေါ်မှာ မိတ်အားပျောက်သွားတတ်လိုပါ။ ဆရာကို မလေ့မဟာ ပြောမိသလို ဖြစ်တာကိုတော့ ကျွန်ုတ် တော်းပန်ပါတယ်”

ခရိုင်ပညာဝန်က ြိမ်းချမ်းကို ပြုဗြည့်လိုက်သည်။

“ကိစ္စမရှိပါဘူးသူ့၊ ကျွန်ုတ် နားလည်သွားပါပြီး၊ ကျွန်ုတ်

၃၇၁:မြိုင်လယ်မှုပြည့်မှုဗြည့်မှုဗြည့် (ဆဋ္ဌပောကြို့)

ကလဲ ရောက်စနိတော့ ဒီကျောင်းရဲ့ အခြေအနေကို ဘာမှမသိရအသေးဘူး၊ အလယ်တန်းကျောင်းဆိုပြီး ဆရာကလဲ သိပ်နည်းနေတာရယ်၊ ပုံပျက်ပန်းပျက်၊ နိုင်လွန်းတာတွေရယ်ကြည့်ပြီး ကျွန်ုတ်က တော်တော်ကို စိတ်ဆိုးနေတာ၊ ဆရာကလဲ အရောယူမယ်လို့တောင် အောက်မေ့သားတာ၊ အခုအတိုင်းဆိုရင်စတော့ ဆရာအခက်အခတွက်ကို ကျွန်ုတ် သိပါပြီး၊ ကျွန်ုတ် ကိုယ်ချင်မေ့ပါတယ်၊ ဆရာလုပ်များက သိပ်တော့ မလွှုပ်ဘူး”

“တိုင်းပညာဝန်ကလဲ ကျွန်ုတ်ကို ဒီကျောင်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘာမှ မပြောသေးပါဘူး၊ ဒီနေ့ ကျွန်ုတ် ဒီဘက်တွေကိုလာတော့လဲ တိုင်းပညာဝန် မရှိလို့ မပြောခဲ့ရဘူး၊ ဆရာတို့ လိုတဲ့အကျအညီရှိရင် ကျွန်ုတ်ကို ပြောပါ၊ ကျွန်ုတ်လဲ ကုည်ပါမယ်၊ ရုံးရောက်ရင်လဲ ကျွန်ုတ်သော်ဆိုင်ပါ”

ြိမ်းချမ်းက ခရိုင်ပညာဝန်၏ စာနာတတ်သော စိတ်သားနှင့် အားပေးသော စကားအတွက် များစွာကျော်စာတင်သွားမိသည်။

“ဟုတ်ကဲဆရာ၊ ကျွန်ုတ် အမျှားကြိုး ကျော်စာတင်ပါတယ်၊ ကျွန်ုတ် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်တော့ ကြို့စားပါမယ်”

“နော်ဗျာ ကျွန်ုတ် အခု စင်များကို အကျအညီတစ်ဦးပေးခဲ့ ရအုံမယ်”

ခရိုင်ပညာဝန်က ပြုဗြုံးပြုဗြုံး ပြောလိုက်သည်။

“နောက်ကို ဆရာမတွေ ကျောင်းမပျက်ရဲအောင်၊ ဆရာလဲ

ဝည်းကမ်းကိုင်လိုကောင်းအောင် ကျွန်တော် လုပ်ပေးခဲ့မယ်၊ ဆရာမ နှစ်ယောက်ကို ခွင့်ပဲပျက်ကွက်တာ ပြောလည်အောင် မဖြေရှင်းနိုင်ရင် အရေးယဉ်ယံ့အကြောင်း ကျွန်တော်စာရေးပေးခဲ့မယ် အဲဒီစာ သူတို့ကို ပေးလိုက်”

ခရိုင်ပညာဝန်က စာဗွက်တစ်စွဲကိုယျှော် စာတစ်စောင်ရေးပြီး နောက် လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်သည်။

ဦးချမ်းက စာကိုဖတ်ကြည့်ပြီးနောက် ခရိုင်ပညာဝန်ကို တောင်း ပန်လိုက်သည်။

“ဆရာတာကယ်တော့ အရေးယဉ်ယံ့အဆရာတာ သူတို့လဲ အရင်ရက် တွေက တစ်ခါ့ မပျက်ကြပါဘူး၊ တက်တက်ကြွေကြွေလုပ်နေကြတာပါ ဒီနေ့မှ တစ်ခါနီး တစ်ခါမိ ဖြစ်သွားတာပါ”

“ဟာ၊ ဟာ၊ ဟာ ဒီလို ဘယ်ရမလဲ၊ နောက်တစ်ခါဆိုရင် ဆရာကိုပါ အရေးယဉ်ယံ့၊ ကဲ၊ ကျွန်တော်သွားမယ်၊ ဆရာလဲ ပုံသွား ပြောလိုက်အေား၊ ဟိုမှာ ဆော့နေကြတယ်၊ ကြောင်းရန်ဖြစ်ကုန်လိုမယ်”

ခရိုင်ပညာဝန်က ပြတ်ပေါက်ပုံ ဖြင့်ရသော ကလေးတန်းကို ပြရင်း ထိုင်ရာမှ ထလိုက်သည်။

ဦးချမ်းက ခရိုင်ပညာဝန်ကို ကျောင်းပေါက်အထိ လိုက်ပို့ပြီးမှ ကလေးတန်းများအော် ထွက်ခဲ့သည်။

ဆနာဂ်တစ်နေတွင် ဆရာမနှစ်ယောက် ခရိုင်ပညာဝန်စာကို ဖတ်ပြီးနောက် စိုက်သည်။

သူတို့ ကြိုးစားလုပ်ကိုင်နေကြစဉ်က မည်သူမျှမဖြင့်၊ တစ်ရက် ပျက်ပိုမှ အရေးယဉ်ခံရသည်ဟူ၍တွေးလျက် ဝံးနည်းကြေသာခြောင့် ပြစ်သည်။

ဦးချမ်းက ခွင့်တစ်ခဲရန်ပြောသည်ကို မေတ္တာမာတော်သွားမီ သည်အတွက် နောင်တရန်ကြသည်။ ဦးချမ်းကိုလည်း တောင်းပန်က သည်။

ဖြေရှင်းချက်ပောင်းကောင်း၊ ရေးလိုက်လျှင် ပြီးသွားမည့် အကြောင်း၊ ဦးချမ်းက အားပေးရသည်။ မှန်ပါသည်။ ပြောရှင်းချက် ရေးရုန်း ပြီးသွားသည်။

သို့ရာတွင် ထိုဖြစ်စုံစုံနောက်တွင် ဆရာဆရာများ စည်းကောင်းသွားကြသည်။ မည်သူမျှ ခွင့်ပဲသူ့ကိုယ်ခြောင်း ကျောင်းနောက်ကျ ခြင်း၊ မနိုက်စတော့ပါ။

ပြို့ချမ်းက သောက်လက်စ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်ကို စားပွဲပေါ်သို့
ခုံင်း ပြောလိုက်သည်။

“မနက်ဖြန်ကာ ကျွန်ုတ်တို့ လေသောက်စလုံး ကျောင်ယလာ
အုံဆရာ”

“များ လုပ်ကြပြန်ပြီ၊ ဘာဖြစ်လိုလဲများ”

ပြမ်းချမ်းက အထိတ်တလန်ဖြစ်နေသော မျက်နှာကိုကြည့်၍
ခြုံလုပ်ငန်းနှင့် ဆရာမများက ဓမ္မကြသည်။

“ဆရာကဗ္ဗဲ့ လဆထုတ်ဖို့တောင် မူနေပြီးလား၊ မနက်ဖြန်ကာ
အွေးမတို့လေးယောက် လဆထုတ်ဖို့ ပုသိမြှုံးကို သွားကြရမယ်၊ အရင်
အထော် လဆထုတ်ဖို့အောင် ကျောင်းထိတ်တာပဲ ဆရာဇရာ ဘယ်စွား
ထုတ်ရမှာလဲ”

ဆရာမကြီး ဒေါ်သိန်းရိုက ဖေးလိုက်သည်။

“များ”

ပြမ်းချမ်း ဘာပြောရမှန်း မသိပါ။ ဟုတ်ပါသည်။ လဆထုတ်ဖို့
တို့ကို ပြမ်းချမ်း ယူခုံမှ စဉ်းစားမိသည်။ သူ့လစာငွေ ဘယ်မှာထုတ်
မည်နည်း၊ ဤကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြေားမရှိ။ သူဘာသာ
စိုးပြုဆောင်ရွက်ရမည်။ ယခုအသိနှင့်အထိ ဘာမှ မစိစဉ်ရသေး၊ မည်သို့
ထုတ်ရမည်ပင် မသိသေး။

“ဆရာ ဘယ်လိုဖြစ်နေတာလဲ”

ပတ္တာသာယ်က ပေးပါမည်

နှေ့လယ်ကျောင်းဆင်းချိန်ဖြစ်သည်။ ဆရာသရာမများ ထမင်းစားပြီး၍
ရုံးခန်းအတွင်း၌ နားနေကြတဲ့။ ကျောင်းအနိုင်ရှိ နှိမ်ခို့ကဲ နှိပ်ပျော်နှင့်
လက်ဖက်ရည် တကေား လာပို့သည်။ ဆရာ ဆရာမများအတွက် ငါး
စိုးပို့နေကျ ဖြစ်တဲ့။

ထိုအသိန်ကလောကို ပြမ်းချမ်းသေသာ့ကျော်သည်။ တန်နက်လုံး
သံရ ကြားရ မော့ခဲ့သမျှ အပန်ဖြေရသည်။ လက်ဖက်ရည်သောက်
နှုန်းမှာလည်း အချေသာချို့သည်။ ဆရာသရာမအချမ်းချင်း ရေးနှိမ်ခင်မင်
ဣာ ပြောဆိုတိုင်ပင်ရသည်မှာလည်း ပျော်စရာကောင်းသည်။

“ဆရာ၊ မနက်ဖြန်ကာ ကျောင်းပိုတ်မှာလား”

ဦးလုံမင်းက လက်ဖက်ရည်သောက်နေတော့ ပြမ်းချမ်းအား
ဖေးလိုက်သည်။

“များ ဘာလိုပိတ်ရမှာလဲ၊ မနက်ဖြန်ကာ သောကြာနေပဲ”

ဦးလျော့မဲ့က ဌ်မူချေမှုးက ပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် မေးလိုက်၍ ဆရာမ မူးက ရပ်ကြသည်။

“**ဧည့်** ဟုတ်တယ်ၢုံ၊ ကျွန်တော် လစာထုတ်လို့ ပတ်သက်လို့ ဘာမှ မသိသေးၢုံ၊ ဘာမှလဲ မလုပ်ရသေးဘား၊ ခံဗျားတို့က ကျွန်တော် နဲ့အတူတူ မဟုတ်ဘူးလား”

“**ဦးချေးကိုအမေမကြောင်** ဦးလျော့မှုး ဆရာမများ ရပ်ကြ ပြန်သည်။

“မတူဘူး ဆရာ၊ ကျွန်မတစ်နောက်ပဲ ပညာအုပ် ဦးရွှေ့ကဲ့ လို့ မေးကြည့်တယ်။ ကျွန်မဝါးက ဘယ်မှာ လစာထုတ်ရမှာလဲ ဆိုတော့ သူ့သီးမှာပဲ ထဲတ်ရမယ်တဲ့။ ကျွန်မဝါး လောက်း မူလတန်း ငွေစာရင်းထဲမှာ ထည့်တင်ထားလို့တဲ့၊ ရှေ့နှစ် ငွေစာရင်းအသစ်ကျွန်များ၊ ကျွန်မဝါးကို ဖွဲ့ပြောင်းပေါ်လိုက်ဖားတဲ့ ဆရာမတွက်ကတော့ ကျွန်မဝါးလဲ မသိဘူး၊ ဆရာဘာသာ စိစည်ပြီးသား မှတ်နေတာ”

ဆရာမ ဒေါ်ခင်းငွေးရှင်းပြုမှ ဦးချေး စိတ်ရှုပ်ရသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းအတွက် ငွေစာရင်းကို သူ့ဘယ်လိုလိုပေါ်ရမည်ဟု

‘**ဧည့်** ဘာလိုလို့ ကျောက်မီးရောက်တာ တလပြည့်တော့ မှာပါလား၊ လစာထုတ်ပြီးရင် ဦးလေးနဲ့ အမေကြေးကို ပြန်ကန်တော့ရအေး မှာပါလား၊ လစာက ဘယ်မှာ ထဲတ်ရမလဲ၊ ဒီလနဲ့ ရပါမလား’ ဦးချေး ထွေးတော့ရင်း ငေးမောဇာမီးသည်။ နောက်မှ သတိရှု၍ ဆရာ၊ ဆရာမ များဘက်သို့ လူနှုန်းမပျက် လူညွှန်လိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ်များ၊ ကျွန်တော်လဲ အဲဒါကို မေ့နေတယ်။ အျှော်တော် မှာ ပိုက်ဆံပါလို့ မေ့နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်တန်းရင် ဘူးဘာသာ ရလိုန့်မယ်မှတ်လို့ လပ်စိုက်ရှိလို့ မေ့နေတာပါ။ ကျွန်တော် ဘာမှလဲ မသိဘူး။ ဘာမှလဲ မစုံစမ်းရသေးဘူး။ မနက်ဖြန်ကျာမှ ထိုင်းပညာဝင်နှင့်ကို သွားမေးရမယာပဲ။ အဲဒီတော့ ဒီလိုလိုပုံမယ်များ၊ မနက်ဖြန်ကာတော့ ကျောက်မီးရွှေ့များပဲ ဆရာတို့ ဆရာမတို့ သွားကြပေါ့၊ အောင်သားတွေကိုတော့ ဝနေး တန်ချို့နှုန်းဆောင်ရွက်ပြီး သုံးရောက်မီးကြောင်း ပြောလိုက်ပါပဲ”

ဦးချေးက လက်ကိုရည်သာက်ရင်း ပြတ်ပေါက်မှ မြင်ရ သော အဝေးဆီသို့ ငေးကြည့်နေမီးသည်။ အမေကြေးနှင့် ဦးလေးတို့၏ မှာက်နှာများကို မြင်ယောင်လာမီးသည်။ ကျောက်မီးရောက်စက စာ တစ်မံတော်သာ ရေးရသေးသည်။ မနက်ဖြန် လစာရလှုပ် အမေကြေး နှင့် ဦးလေးကို သွားကန်တော့ပြီးမည်။

၁၀

ဝမ်းဘက္ကန်း၍ မျက်ရည်ပျော်

နောက်တစ်နေ့တွင် ဌိမ်းချမ်းတိုင်းပညာဝန်ရုံးသို့ သွားသည်။ လတေထုတ်
သည့်နေ့ဖြစ်၍ အလုပ်ရှုပ်နေကြသည်။ ဌိမ်းချမ်း ရုံးအုပ်စာရေးကြီးကို
လိုက်ရှာသည်။ တွေ့ပါပြီ၊ ရုံးအုပ်ကြီးကို ကျောင်းအုပ်ကြီးများက ဝန်းရုံ
ထား၏။ ဌိမ်းချမ်းက သူ့အတွက် လတော် မည်သို့ထုတ်ရမည်ကို
ဖော်ကြည့်သည်။ ရုံးအုပ်ကြီး ခဏာဝိသွားသည်။ နောက်မှ ခရိုင်ပညာ
ဝန်ရုံး စာရေးကြီးထံ လမ်းညွှန်ပိုက်သည်။

၁ ဌိမ်းချမ်း ခရိုင်ပညာဝန်ရုံးစာရေးကြီးထံ သွား၏။ ခရိုင်ပညာ
ဝန်ရုံးစာရေးကြီးက သူလည်း မသိဟု ဆို၏။ တိုင်းပညာဝန်ရုံးကို ပြန်
သွားသည်။ ခရိုင်ပညာဝန်ရုံးနှင့် တိုင်းပညာဝန်ရုံးအကြား ဌိမ်းချမ်း
အပြန်အလှန် သွားနေရသည်။ ရုံးနှစ်ရုံးမှာ ဝင်းတာဝင်းတည်းပြစ်သဖြင့်
တော်သေသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ ဌိမ်းချမ်းအတွက် သဲကွဲသော အဖြေ
အကြောင်း၏။

ကျောက်မိုးကျောင်းအတွက် ငွေစာရင်းခွင့်ပြုချက် ဖတ်ရ
သေး ဤလတွင် ဌိမ်းချမ်း လခရမည်မဟုတ်သေးဟူ၍ ဖြစ်သည်။
ငွေစာရင်းခွင့်ပြုချက်ရုံး မည်မှုကြောမည်နည်း။ သုံးလေးလကြောမည်ဟု
ပြောသည်။ သုံးလေးလ ဌိမ်းချမ်းလခ ရမည်မဟုတ်။ ရလျှင်ကား
အားလုံးပေါင်း၍ ထုတ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။

ဌိမ်းချမ်းရင်ဇာသွားမိသည်။ သုံးလေးလအတွင်း ဌိမ်းချမ်း
မည်သို့ လုပ်ရမည်နည်း။ လခထုတ်ပြီးလျှင် အမေကြီးနှင့် ဦးလေးကို
သွားကန်တော့မည်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။ သုံးလေးလကြောမှ ကန်တော့
ရတော့မည်။ ယနေ့ ငွေရလျှင် သိပ်ကောင်းမည်။ ကျောင်းနှစ်ရက်
ပိတ်သည်နှင့် အမေကြီးတို့ထံ ပြန်စွဲ အဆင်ပြုသည်။

တစ်လပြည့်တွင် ပြန်ခဲ့မည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ယနေ့ပြန်တော့
ပြန်ရမည် အမေကြီးနှင့် ဦးလေးပေလိုက်သော ငွေကလေးမှာ ကုန်တော့
မည်။ ကျောက်မိုးတွင် ထမင်းလခပေးစရာလည်း ရှိနေသည်။
သုံးလေးလတော်အတွက် အမေကြီးနှင့် ဦးလေးကို မည်သို့တော်းရမည်
နည်း။ သူတို့ ပေးနိုင်ပါမည်လား၊ ကိုယ်ကပေးမည်ပြောခဲ့ပြီးမှ
ကိုယ်ကတော်းရှိပါမည်။ ဌိမ်းချမ်း စိတ်ပျက်နေဖို့သည်။

“သွေး... ကျောက်မိုးကျောင်းဆရာ ဦးဌိမ်းချမ်းကို”

ဌိမ်းချမ်း မော်ကြည့်လိုက်ရာ တိုင်းပညာဝန်ဖြူးနောက် ထိုင်လှုံး
ထရပ်လိုက်သည်။

“ဘာကိစ္စလာသလဲ လတော်ရာ ထုတ်ပြုပြုလား”

တိုင်းပညာဝန်က ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ မေးလိုက်သည်။

“မထုတ်ရသေးပါဘူး ဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းက ငွေစာရင်း ခွင့်ပြုချက်မရှိသေးလို့ သုံးလေးလတော် စောင့်ရအုံမယ် ပြောပါတယ်”

ဌို့ချေးက အဖြစ်မှန်ကို နိုင်သာသာပင် ပြန်ပြောလိုက်၏။

“ဟာ၊ ဒီလိုခို့ရင် ဒီလ ဆရာ လခမရဘူးပဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျာ”

“နောက်ထပ်လ သုံးလေးလတော် စောင့်နေရအုံမယ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျာ”

“ဟာ စာမောကြီး ကိုကာ လုပ်ပါအုံ၊ ဒီဆရာက သုံးလေးလ လတော် လခမရတဲ့ ဒီအတိုင်းပဲ လုပ်နေရမှာလား”

“ကျွန်တော်တို့ ငွေစာရင်းကို အမြန်ဆုံးတင်ပြီး ကျတာနဲ့ ထုတ်ပြုမယ်”

“ဟုတ်ပြီလေ၊ တင်တာတော့ အမြန်ဆုံးတင်ပဲ့၊ ဒီပေါ်မယ် မကျလာခင် ဒီအတိုင်း လုပ်နေရမယ်ဆိုတော့ သူ့အတွက် ခက်မှာပဲ့၊ လခစားဆိုတာ လခလေးရမှ ပေးစရာရှိတာ ပေးရဲ ကမ်းရဲ စားရ သုံးရမှာပဲ့၊ သုံးလေးလဆိုတော့များ တရပ်တာကျား သွားအလုပ်လုပ်

မှတ်၊ ထမ်းလခ ဘာနဲ့ပေးမလဲ ဒုက္ခာရောက်မှာပဲ့၊ ကြည့်လုပ်ကြပါ ဆုံး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဝန်ပင်း၊ ကျောင်းသုစ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့လ ငွေ စာရင်းမရှိသေးတဲ့အတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်နေပါတယ်”

တိုင်းပညာဝန်က ဓမ္မ၊ ဓမ္မးဗားနေသည်။

“ကဲ၊ ခင်ဗျာတို့ ငွေစာရင်းကို အမြန်တင်ပြီး အမြန်ကျအောင် ထုတ်ကြ၊ လာ ဆရာ ကျွန်တော်နဲ့လိုက်ခဲ့၊ ကျွန်တော်ငွေထဲက နိုက်ပေး လိုက်မယ်”

တိုင်းပညာဝန်၏စကားကြောင့် ဌို့ချေး ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိ သည်။ အလုပ်သမားတင်ယောက်၏ ဘဝကို ကိုယ်ချုပ်တွေ့ ကြုံနှာ တတ်သော တိုင်းပညာဝန်ကိုလည်း လေးစားရွှေမဆုံးအောင် ဖြစ်စိသည်။

ဌို့ချေး တိုင်းပညာဝန်၏နောက်မှ လိုက်သွားရသည်။ တိုင်းပညာဝန်၏ မဲခန်းတွင် ထိုင်၍စောင့်နေရသည်။ တိုင်းပညာဝန်က ရုံးအုပ် စာမောကြီးကိုသုံး၍ သူ၏ ငွေစာရင်းမှ စော့နိုက်ထုတ်ပေးရန် ပြောလိုက် သည်။ မကြာမဲ့မှာပင် လစာငွေ ၁၈၅ ကျပ်ကို ဌို့ချေးရရှိသည်။

ကိုယ့်လုပ်အားမှ ပထမဆုံးရရှိသည့် ငွေမှားကိုကြည့်ကာ ဌို့ချေး ပီတီဖြစ်မိ၏။

ပြုသို့ အဆင်မခြားသို့ကြားမှ သူကြိုးသားနှင့် ကျောင်းဆရာ သမီးတို့ မေတ္တာမျှကြော်သည်။ မိဘနှစ်ဖက်လုံးက သဘောမတူ လုပ်ယ် နှစ်ဦး ထွက်ပြောကြ၏။

တစ်ဦးတည်းသာသာကို မခွဲနိုင်၍ သူကြိုးက ပြန်ပေါ်သည်။ သူကြိုးနှင့် ကျောင်းဆရာမှာ မသိမ့်မြတ်သော်လည်း သာယ်မီးနှင့်ဝါ၍ ဆွဲပျိုးဖြစ်လာကြသည်။ သာလေးမွှေ့ဖွားလာသောအခါ အဖော်နှင့် အမောက် အားလုံးပြီးချမ်းစေချင်သည့်သော်ဖော်ဖြင့် “ပြီးချမ်း”ဟု အမည်ပောကြသည်။

သို့ရာတွင် ပြီးချမ်းကလေး မပြီးချမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ အရင်းရှင်တို့ ၏ နယ်ချွေလောဘဇ္ဇာကို အတော့သတ်နိုင်သာကြောင့် ဒုတိသက္ကသာ စစ်ကြေး ဖြစ်သည်။

တစ်ကြောလုံး မီးဟန်ဟန်းတောက်၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ တက်ဆင်ရေပန်တို့ ဝင်ခဲာကြသည်။ မြို့နှာအုပ်ချုပ်ရေး ပျောက်ခဲ့ပြီ။ တော့မီးလောင်လျှင် တော့ကြောင်တို့ လက်ခမောင်းခတ်ကြ၏။ ပရဲ့ပရဲ့ ခေတ်ပျောက်လတွင် သူကြိုးအိမ်ကို တော့ကြောင်တို့ဝင်၍ ဒုမြတ်ကို ကြ၏။

သူကြိုးအပေါ်တွင် ယခင်က ရိုက္ခိုးရိုက္ခိုးများပါလာ၍ ပစ္စည်းကို ဖုန်းတင်မက တစ်အိမ်လုံးရှိသူမျှ လူများကို သတ်ခဲာကြသည်။ အိပ်ရာထဲတွင် အဝတ်များနှင့် လုံးစလွှား၌ အိမ်ပေါ်ပေါ်ဖော်နေသော ပြီးချမ်းကလေး တစ်ယောက်သာ ကျို့ရှုံးခဲ့၏။

ပန်းပြုင်လယ်မှုဥယျာဉ်မှူး (ထင့်ပအကြုံ)

၉

အဖော်ကြော်သော ကျောင်းဆရာက ပြီးချမ်းကလေးကို ယူ၍ မွေ့ခဲ့သည်။

ပြီးချမ်းလေမှာ မြေးပင်ဖြစ်သော်လည်း အဖော်ကြော်နှင့် အမော်ကြော်သားလို့ချမ်းကြသည်။

အဖော်ကြော် ပြီးချမ်းကလေးကို တစ်ဘက်မျိုးရှိုးမှ သူကြိုး၏ စိတ်ဓာတ်မျိုးမရရှိစေခဲ့ပါ။ စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်း ရှိစေချင်သည်။ သူတစ်ပါးအား ထောက်ထားသွားတာ၍ ကူညီတတ်စေချင်သည်။

မတရားမလုပ် မဟုတ်မခံဟူသော စိတ်ဓာတ်မျိုးရှိုးစေချင်သည်။ ထိုကြောင့် ပြီးချမ်းလေးလေးထိုးစွာကတည်းကပင် အဖော်ကြော်သူ့စိတ်ဓာတ်များကို သွေ့တ်သွင်းပေးခဲ့၏။

မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရသောအခါ ပြီးချမ်းကျောင်းနေသည်။ အရွယ် ရောက်လာသည်။ အဖော်ကြော် ပြီးချမ်းကို ပညာကောင်းကောင်းတတ်စေခဲ့၏။

သို့ရာတွင် ပြီးချမ်းတို့ တာသင်ကျောင်းလေးမှာ ပြီးချမ်းစွာ ပညာသင်ကြားခွင့်မရပါ။ ပြီးချမ်းတို့ကြားသို့ ရောင်စုံသုပ္ပန်အပျီးမျိုး ဝင်ရောက်လာကြသည်။

ရဲသော်ဖြူ။ ရဲတော်ဝါး၊ အလုန်း၊ အလုပ်ဖြူ။ ကွန်မြှုန်းနှင့်တော်ဖွဲ့ဖြူးတစ်ဖွဲ့၊ ရောက်လာကြ၏။ အမည်သာ ကျွေးမြှေးသော်လည်း ဆက်ကြော်ပေးရသည်မှာ တုသာည်။ ထမင်းထုပ်ပေးရသွားပြုဗုံး တုသာည်။

ထိန္ဒက် တိုင်းပညာဝန်အား ကျေးဇူးတင်စကားပြောဖြိုး
နေက် ရို့သလေးဟာစွဲတ်ဆက်၏ ပိုမိုခေမှုထက်လာခဲ့သည်။

တိုင်းပညာဝန်ရဲ့ပေါ်မှ ဆင်လာသော ဒြစ်ချမ်း၏ ခြေလှမ်း
များမှာ သက်လက်အပါပါအနေဖြင့်သည်။

ပြိုမ်းချမ်း မန္တေသနလေးရွေးချို့သို့ သွားသည်။ အမေဂြိုင်းကြံးကိုထား
သော ဖုန်းနှင့်နာနတ်ထို့ တစိတယာခိုင်ယဲလိုက်သည်။ တဘာက်တစ်ထည်
ကိုလည်း ဝယ်သည်။ ဦးလေးအတွက် ဆေးတံကောင်းကောင်း
တစ်ခေါ်းနှင့် ဆေးမှုနှင့် ဆုံးထုပ်၊ ပုဆိုးတစ်ထည် ဝယ်သည်။
၇၄ ၁၃၀ ကျပ် ကျန်သေးသည်။ ပြိုမ်းချမ်းစွဲကိုင်ကားကိုစီးလျက်
ပြန်ခဲ့၏။ စွဲကိုင်ရောက်သောအပါ မြင်းလှည်းတစ်တန်၊ ခြေလျှင်
တစ်တန်ဖြင့် ခဲ့၏သက်ရက်။ အမေဂြိုင်းနှင့် ဦးလေးတို့ နေထိုင်ရာ
င်းသိရှာကလေးသို့ နေဝါဒ်မီးချာပ်မူ ရောက်သွားသည်။

ဦးလေးနှင့် အမေကြီးမှာ ဝစ်သာအားရ ဖြစ်နေကြသည်။
 ဝယ်လာသည်များကို အမေကြီးနှင့် ဦးလေးရှုံးမှာ ခုလုပ်ကို။
 အမေကြီးနှင့် ဦးလေးက ြိမ်းချမ်း လုပ်သမျှကို ကြည့်နေကြသည်။
 ြိမ်းချမ်းက ပြေတွေးမှာ ဆောင့်ကြောင့် ထိုး၍ အမေကြီးနှင့် ဦးလေးကို
 နှိမ်သွားကန်တော့၏။ အမေကြီးနှင့် ဦးလေးက ဆုများ ပေါကြသည်။
 ြိမ်းချမ်းကျွဲ့လျင်များကို ကျေးဇူး ဆပ်နိုင်ပြီ။ ြိမ်းချမ်း၏ရင်ထဲတွင်
 ဝင်သာရထုနှင့်၏။ ကြည့်နားရလွန်း၏။ ြိမ်းချမ်း၏ မျက်လုံးများတွင်
 မျက်ရာ၌များ လည်နေ၏။

ပြိုမျိုးမျိုးက သူတိတ်ထဲတွင် ကျွန်ုင်နေသေးသည့်ငွေအားလုံးကို
ထုတ်ယူပြီးနောက် အဖောက်လက်ထို့ ပေးလိုက်သည်။ ပြိုမျိုးမျိုးကိုလက်
မျှ၊ တန်နေသလို အဖောက်လက်များ၊ တိုင်နေကြ၏။

“ရှိတွေအတွက်လဲ ချိန်ထားအုံလေ၊ ဦးလေးတို့မှာ ဘာမှ
သုံးစရာ မရှိပါဘူး”

၃၆၁၈က သူ့အတွက် ဆောင်ရွက် တယ်ဟာယောက်၏
မ ပြောလိုက်သည်။

“ରୋ ରୋ ଦୂରେ: ତାଳିରୁପ୍ରକଟିତୁଥୁବା:। ଆମେହିଁରେ
ଯଃଶ୍ଵର ହି ତେବେଣିଏ”

“ଗୁଣ୍ଡରେଣ୍ଡିଙ୍କ ଟ୍ରୋନ୍ଟରୀଯପ୍ଲ ପ୍ରଫେରି। ଯବନ୍ଦିଲାକ
ଲାହୁରୀଯ ଲେଖନ୍ତି ମୁଖିତିଃ ଶରୀରୀଯଶି ତେଣ୍ଟିପ୍ରି”

ଦ୍ଵିଲୋକାଃ ହୋମ୍ଯକୁଣ୍ଡଳିତାନ୍ତିର୍ଦ୍ଧିଗୀର୍ଭଶାରିଣ୍ୟ] ହୋତରଙ୍ଗାମ୍ଭା
ଲ୍ଲେଖି ଯମପିଃକୋର ପିଃଵିଷ୍ଵେନ୍ଦ୍ରକେଵାନ୍ ॥

ထိုအနေဖြင့်က တူဝါး ပြောအတွေး သိုံးယောက်စကားလက်ထဲ
ပြော၍မကုန် ဖြစ်ကြသည်။ ဤမီးချမ်းက သူ၏အလုပ်မှ အတွေးအကြော်
များကို ပြန်ပြောပြ၏။ ဤမီးချမ်း ပြောသမျှကို အမေကြီးနှင့် ဦးဇော်
နားထောင်၍ မဝ ဖြစ်နေကြသည်။

ညီနက်မှပင် ဌိမ်းချမ်းတို့ အိပ်ရာဝင်ကြသည်။ ဌိမ်းချမ်း
ယင့် အဖော်းကို သိပ်သတ်ရသည်။ တို့နည်းတူပင် အဖော်းနှင့်
ဦးလေးတို့သည်လည်း သတ်ရကြလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် တစ်ယောက်
ယောက်က စပြောလိုက်လျင် စိတ်မကောင်စရာဖြစ်မည်စုံ၍ မည်သူ
ကမ္မာ မပြောဘဲနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အိမ်ခေါင်းရင်းတွင်နှင့်သည် အဖော်းကိုစေတ်ပုံကို ဌိမ်းချမ်း
နိုင်သူ စွာ ကန်တော့လိုက်သည်။

၁၁

ပုၢ်ဘားဘား ပေးပျော်

ကျောက်မီးအလယ်တန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသားနှင့်စာသော် ဆရာက
နည်းနေသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားများတစ်ယောက်ပြီး
တစ်ယောက် တိုးလာနေသည်။

ဌိမ်းချမ်းက တစ်ယောက်တည်း၊ အလယ်တန်းက ၃ တန်း
အတန်းစုံ၊ ဘာသာစုံကိုင်ရသောအခါ မနိုင်မန်း ဖြစ်လာ၏။ ကျောင်း
အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများ လစ်ဟင်းလာသည်။ တိုင်း
ပညာဝန်ထ ဆရာတိုးပေးရန် ပြောသေးသည်။ တိုင်းပညာဝန်လည်း
မတတ်နိုင်။ ရှေ့နှစ်ကျောင်းဖွင့်အမိတော့ ဦးပေးပါမည်ဟူသော စကား
ဖြင့်သာ ဖြောလိုလိုက်၏။

တို့အချိန်တွင် ကျောက်မီးရွာသို့ ကိုလူအေးရောက်လာသည်။
ကိုလူအေးဆိုသည်မှာ ဌိမ်းချမ်းကိုတူဗျာသို့လ်ကျောင်းနေဘက် သူငယ်
ချင်းဖြစ်သည်။ သူအမည်ရင်းမှာ တင်အေးမောင် ဖြစ်၏။ စာရေးဆရာ
သိပ္ပါမောင်ဝါးစာတ်လိုက် ကိုလူအေးကို သတောကျ၍ သူကိုယ်သူ ကို
လူအေးဟု အမည်ခံယူထားသည်။ ကျောင်းမှာ သူ့ကို သူငယ်ချင်း
အားလုံးက ကိုလူအေးဟုသာ ခေါ်ကြသည်။ နာမည်ရင်းကိုပင် သေသူ
နည်းပါး၏။ ကိုလူအေးသည် အမည်နှင့်လိုက်အောင် အေသာက္ခာဖြစ်၏

စိတ်ရင်းသဘောထားကောင်းသည်။ သူတာဘက်သားကို အားနှာတတ်သည်။ သူက ကုလ္ပ်ရမည့်ဆိုလျှင်ကား စေတနာ့ရက်ပေါ်ရောင်းဖော်ဖော်သီးနှံ၏။ အကုအညီခံရသူများက ကျေးဇူးတင်စရာဟုအထင်မာခဲ့ရအောင်ပင် ဖြစ်တတ်၏။ ကိုလုံအေးကလည်း ကျေးဇူးတင်ခဲ့ချင်သူ မဟုတ်ပါ။

ကိုလုံအေး ကျောက်စီးဆွဲသို့ လာသည့်မှာ ကျောင်းဆင်းလုပ်နေသော ဦးချမ်းကို ကြည့်ချင်၍ ဖြစ်သည်။ သူများကိုလာသည့်အချိန်ကလည်း နှေ့လယ်ကျော်းဆင်းကာနှင့်ပြီ၊ သူယော်ချမ်းနှင့်ယောက်တွေ့ကြသောအခါး ဝါးသာအားရ ဖြစ်ကြ၏။ ဦးချမ်းက ကိုလုံအေးကို မဲ့ခဲ့ခဲ့အတွင်းသို့ မေးခွဲသည်။ အေးအေးအေးသေး သူအကြောင်းကိုယ့်အကြောင်းမေးကြ ပြောကြသည်။ ကိုလုံအေးမှာ မိဘချိုးသာ၍ ကျောင်းမှုသူ့ရှိုးသည့်တိုင်အောင် အစိုးရလာခေါး မလုပ်ခဲ့ပေး။ မိဘချိုးအတူ မန္တလေးဖြူးပေါ်မှုနေ၍ ပွဲချုပ်လုပ်ငန်းကို ကူညီလိုက်ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် သူ၏အကုအညီသည် သူမိဘအတွက် ထိပောက်လှသည်ကား မဟုတ်။ မကုလ္ပ်ဘဲနေ၍လည်း ဘာမှ ပြဿနာမရှိပါ။

ထို့ကြောင့် ဦးချမ်း၏ကျောင်းမှာ ဆရာအခက်အခဲရှိသည့်ကိုသိရသောအခါး ကိုလုံအေးက ဝါးသာအားရနှင့် သူကုလ္ပ်ညွှေ့အကြောင်းပြောပြုသည်။

ဦးချမ်းမှာ ချုပ်သောသူငယ်ချင်းနှင့်အတူ နေရမည်ဖြစ်ရှိသာမက လုပ်အားပေး ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ပြုလည်း ဝါးသာ

၁၇: မြိုင်လယ်မှုပြုသူ့အကြောင်း (ဆင့်မအကြောင်း)

အားရ ဖြစ်စိုးသည်။ ကိုလုံအေးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဝါးသာ ကြောင်း အထင်ထပ်အခါးပါ ပြောပိုးသည်။

“ဟ-နေပါအဲကျေး မိုးဝိုးသာရမှာက ငါဟာ တကယ်တန်း ကျေးဇူးတင်ရမှာက ငါကျေး ဘာလိုတုန်းဆိုတော့ ငါက ဆရာအလုပ်ကို သိပ်ဝါသနာပါတာ၊ အိမ်နာ့ကာ ကလေးတွေကို အလကားသင်ပေါ်ပါ မပိုလိုခေါ်တာမတော် တယ်ကောင်မှ မလာကြဘူး၊ ဒီလို စာသင်ခန်းနဲ့ ဘာနဲ့သင်ရမယ်ဆိုတော့ သိပ်ဝါတိုင်ကျေတာပျောင်ရာ၊ မနေကိုဖြန်ကာကဝြီး ငါလာမယ်၊ ဘယ်အတန်းမှာ ဘာသင်ရမယ်ဆိုတာသာ ပြောလိုက်း ညွှေ့ကတည်းက ပြင်ထားရမယ်၊ ဒီနေ့လဲ ဒါကိုကျောင်းသား တွေ နဲ့ မိုးဆက်ပေးလိုက်နဲ့အေး၊ သို့ဟန်ကျေတာပဲကျား ငါ မေးဆိုလို တာ တကယ်မှန်သွားတယ်”

ကိုလုံအေးမှာ သူတုံးစံအတိုင်းပင် သူကုလ္ပ်ရမည်ကို ဖော်သိသီးလုပ်ပစ်နေ၏။

“နေအုံ သူယော်ချင်း၊ လုပ်အေးပေးဆိုပြီး မင်း ပြောပြောလုပ်လို တော့ မရဘူးနော်၊ လာချင်လာ၊ မလာချင်နေ မရဘူး၊ ငါက မင်းလုပ်အေးပေးမယ်အောက်ကြောင်း တို့ပဲသာဝန်သီး လျှောက်လွှာတင်ရမှာ၊ မင်းက ငါတို့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေလိုပဲ နေစဉ် ကျောင်းတက်၊ ကျောင်းဆင်းလက်မှတ်ထိုးရမှာ”

“အောင်မယ်စလေးကျေး ဦးချမ်းရာ၊ ငါ သိပါတယ်ကျေး ဒေါ် ငါ တရက်ပျောက်ရင် မင်းကျောင်းက ထုတ်ပစ်လိုက်မယ်း”

“ဟ-ကောင်ကြီးရာ ငါက ထုတ်ပစ်တော့ မင်းက လဲစာနဲ့ ခန့်တာမှ မဟုတ်တာ၊ ဘာနှစ်နာမှာလဲကွဲ”

ြမိုးချမ်းက ပြောကာ ရယ်သည်။

“ဟောကောင် ြမိုးချမ်း၊ မင်းကလဲကွဲ ငါအကြောင်း မသိတာ ကျေနေတာပဲ၊ မင်းက ကျောင်းထုတ်ပစ်ရင် ငါနှစ်နာတာပေါ့ဟာ၊ ငါက သိပ်ကို စာသင်ချင်နေတာကွဲ”

သူင်ယ်ချင်းနှစ်ယောက် ရယ်ကြောသည်။ ြမိုးချမ်းက လက်မှုနာရီ ကိုကြည့်လိုက်ရာ နေ့လည်ကျောင်းဆင်းသီးနှံရောက်နေ၍ ခေါ်ငါးလောင်း ကိုဆွဲပွှဲပြီးနောက် တိုးလိုက်သည်။

ကိုလှေအာသည် ခေါ်ငါးလောင်းတိုးနေသော ြမိုးချမ်းကိုကြည့်၍ တပြီးပြီးနှင့် သဘောကျေနေသည်။

“ဟောကောင်ကြီး ဘာပြီးနေတာလဲကွဲ”

ြမိုးချမ်း မထုံးမလဲ၊ မောမိသည်။

“မင်းခေါ်ငါးလောင်း တိုးနေတာကိုကြည့်ရတာ၊ ငါ သိပ်သော ကျေတာပဲကွဲ၊ မင်းက တာကယ်အစိတ်တိုးနေတာကွဲ”

“ဟ-၊ ဟောကောင်၊ မင်းပြောလိုက်မှုဖြင့် အဆန်းချုပ်းပဲ၊ ဘယ်ကောင်က အတုတိုးလိုလဲကွဲ”

“ဒုက္ခိုး၊ ရုပ်ပုံထဲမှာ ကျောင်းဆရာ ခေါ်ငါးလောင်းတိုးတာက တာကယ်အစိမဟုတ်ဘူးကွဲ၊ မင်းခေါ်ငါးလောင်း တိုးတာကိုကြည့်ရတာ၊ မှ အစ်တိုးနေတာကို မြင်ရတာကွဲ”

ကိုလှေအာနှင့်တွေ့မှ ြမိုးချမ်းရယ်ရှုံးချည်း နေရသည်။ ကိုလှေအာကျောင်းဆရာ ြမိုးချမ်းကိုကြည့်ရင် ဆက်ပြောနေပြန်သည်။

“အဟုတ်ပါ သူင်ယ်ချင်းရာ၊ ငါမင်းကို သိပ်အားကျေတာပဲ၊ မင်းက မင်းတတ်တဲ့ပညာနဲ့ တိုင်းပြည်တာဝန်ကို တာကယ်ထဲနေပြီးကွဲ၊ ငါကို တိုင်းပြည်က သင်ပေါ်ထားတဲ့ ပညာတွေကတော့ အလေကားပဲ၊ ငါ့မိဘကွဲ ငါကို အစာမြွှေ့သွားရမှာနဲ့လိုတဲ့ ဘာအလုပ်ပဲ မဇလျှောက်ရဘူး”

“ဟကောင်ရဲ မင်းလဲအခု မင်းပညာနဲ့ တိုင်းပြည်ကို အလုပ်အကျွေးပြုတော့မှာပါကွဲ၊ လုပ်အားပေး စေတနာဆေရာဆိုတော့ ပိုတောင်မွန်ပြုတော်သေးတယ်”

“အေး အေး ဟာတ်တယ်၊ ပို့ကြေားဆယ်ကွဲ၊ ငါ သိပ်စေသား”

“ဟဲ၊ ကိုလှေအား နေအုံကွဲ၊ ပို့ကြေားဆရာ ဆရာမတွေ လာကြ၍ ပြီ၊ တို့နှစ်ယောက်က ဒီလိုပဲ မင်းနဲ့ငါ့နဲ့ ပြောကြမှာလား၊ တော်ကြာ ကျောင်းသားတွေရှုံးမှာ တို့နှစ်ယောက် ရယ်စရာဖြစ်နေလိုပဲယ်”

“အေး ဟာတ်တယ်ကွဲ၊ ဆရာဖြစ်တော့ ဆရာလိုပဲ၊ ကိုယ်တဲ့သာ၊ ဘုတ်ကျိုးရှုံးသေတဲ့၊ င်္ခာဗျာနဲ့ ကျွန်းတော်နဲ့ ပြောရအောင်ကွဲ၊ ဟုတ်လား၊ ဟား ဟား ဟား ပျော်စရာကြီး”

ထိုအချိန်မှာပင် ဆရာ ဆရာမများ ရောက်လာကြသည်။ ြမိုးချမ်း၊ က ကိုလှေအားကို ဆရာ ဆရာမများနှင့် မိတ်ဆက်ထော်သည်။ လုပ်အား ပေးမည့် ဆရာဆို၍ အားလုံးဝိုးသာအားရ ြမိုးကြသည်။

ရုံခန်းထဲမှာပင် ထမင်းချိုင့်များကို စုပေါင်း၍ စာကြသောအခါ
ကိုလူအေးကိုလည်း ချိုင့်တစ်ခုဖြင့် ခွဲပေးကြသည်။

ကိုလူအေးမှာ ချက်ချင်းပင် ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့်
မူပေါင်း ပါဝင်ခွဲ့ကြ၍ ထိသောကုန်းယူနေ၏။ ထမင်းကိုလည်း အားရပါရ
စားနေသည်။ ဤများက ကိုလူအေး၏ချိုင့်တွင် ထမင်းထပ်ဖြည့်
ပေးလိုက်သည်။

“စားရတာ ပျောစရာကောင်းလိုက်တာ၊ သိပ်မြို့နှင့်တာပဲ့ မနက်ဖြစ်
ကျရင် ငါလဲ အေးလေ ကျွန်ုတော်လဲ ထမင်းထပ်ခဲ့အုံမယ်”

“ကိုလူအေး၏စကားကြောင့် ဦးလှမင်းနှင့် ဆရာများက ပြီး
ကြသည်။ ဤများရပ်ချိန်တို့ မနည်းချုပ်ထိန်းထားရသည်။”

“ကိုလူအေး ထမင်းထပ်ခဲ့ဖို့ မထဲပါဘူး၊ ကျွန်ုတော် ဒီနေ့သူ
ရွှေလူကြီးတွေ့နဲ့ ပြောပါမယ်။ ကျွန်ုတော် အခုထမင်းလေပေးစားတဲ့
အိမ်ကဲ့ မနက်တာကို နှစ်ယောက်အတွက် ထည့်ပေးပါဆိုရင် တစ်လမှ
နှစ်ဆယ်ပဲ ကျွန်ုတော်က ပေးနိုင်ရင်လဲ ကျွန်ုတော်တို့
ပို့သရာအသင်းရှုပ်စွဲထဲကော်ပေးရင် ရပါတယ်၊ ဒါဟာ လုပ်အားပေးတဲ့
ဆရာအတွက် ပေးတာပဲ”

“ဟာ၊ မလုပ်ပါနဲ့ သူ့ထုတ်ချွှော့ရာ၊ ငါဟာတဲ့ အေးလေ ကျွန်ုတော်
ဟာ ကျွန်ုတော်၊ ဟာကျွာ ဤများကြိုးချိုင်း ပါမပြောတတ်ဘူး၊ အရင်ကလိုပဲ
ပြောတော့မယ်”

ကိုလူအေးစကားကြောင့် ကိုလှမင်းနှင့် ဆရာများ မချုပ်ထိန်း

နိုင်ဘဲ တအားရယ်ကြသည်။ ဤများလည်း ရယ်ပိုသည်။

“မင်းပြောချင်သလို ပြောကွာ”

“အေးပါကွာ အဲဒီလို လုပ်စမ်းပါ၊ ကျောင်းသားတွေရှုကျောင်း
တော့ စိသတ်ထားပါမယ်၊ နောက်ကျွာ ခန်းကျောင်းဆုံးမယ်၊ ငါသာသာ
ပါ ထမင်းထပ်ခဲ့မယ်ကွာ”

ရွှေကို ဒုက္ခပေးတာ မဟုတ်ပါဘူးကျွာ၊ တို့ကျောင်းမှာ
ကျော်တဲ့ဆရာကို တို့ကလဲ သိတတ်ရမှာပေါ့ကွာ၊ နောက် ပြီး မင်းအနေနဲ့
ထမင်းထပ်လာနိုင်တာကိုချည်း မတွက်နဲ့၊ နောက် လုပ်အားပေးမယ့်
ဆရားတွေအတွက်ပါ ငြိုးစားရမယ်၊ ဓမ္မထုံးထုံးရာ သီနိုင်ရဆိုရင်
ဘယ်ကောင်းပါမလဲကွာ”

“အေးပါကွာ၊ အေးပါ၊ ဟုတ်ပါပြီ”

ကိုလူအေးက သဘောတုရိုက်သည်။

“နောက်တစ်ခုကာတော့ မင်းကျောင်းသွား၊ ကျောင်းပြန် အမှတ်
ဆယ့်တစ်လိုင်းကားရီးတဲ့အခါ ကားခပေးစရာမလိုဘူး”

“ဟာ သူတို့ကတော်းရင် ငါက မပေးလို့ ဖြစ်မလားကွာ”

ဆရာများ ရယ်ကြပြန်သည်။

“သူတို့က ဒီကျောင်းက ဆရာဆိုရင် ဘယ်သူမှာ ကားခေါ်သွား
မင်းကိုလဲ လုပ်အားပေးဆရာဖြစ်ကြောင်း လိုင်းဥက္ကဋ္ဌကို ငါပြောထား
မယ်၊ လိုင်းဥက္ကဋ္ဌက မင်းအတွက် ဒီးခွင့်လက်မှတ်လုပ်ပေးလို့မယ်”

“ဟာ တယ်နိုင်ပါလားကွာ”

ဦးလှုပ်နှင့် ဆရာများမှာ ကိုလူအေး စကားပြောလိုက်တိုင်း
မုတ္တာချည်း ဖော်ရသည်။ ကိုလူအေး၏ ပြောဟန်နှင့် လေသံကိုကပ်
ရှုံးစရာကောင်းနေသည်။

“ဒီထက်နိပ်တာ နှိမ်သေးတယ်”

“ဘာလဲကူး”

“ကျောက်မီးချွေများရှိတဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ မှန့်တီဆိုင်၊
ဘယ်ဆိုင် ဝင်စားစား ဒီကျောင်းက ဆရာဆိုရင် ပိုက်ခံမယူဘူး”

“ဟာ တေသာက်များကျွား ပါဒီကျောင်းမှာ မင်းက ထုတ်သွေး
မချင်း လုပ်အားပေးတော့မယ်”

ဌိမ့်ချမ်းတဲ့ ရယ်ကြပြန်သည်။ ထမင်းတိုင်းအတူစားရုံးနှင့်ပင်
ရိုးသားသော ကိုလူအေးအား ဆရာသရာမများက ခင်မင်ရင်းနှီးသွေး
ကြသည်။ ထမင်းစားပြီး၌ ခဏအကြာတွင် နှီးဆိုရှိမှ လက်ဖက်ရည်
တအိုးလာနိုးသည်။

“ဟောမြို့အောင်ရေး ဟောနီးမှာ ဆရာသိပ်ရောက်နေလိုက္ခာ၊
နှီးဆိုတပန်းကန်လောက် ယူခဲ့ပါအေား”

ဌိမ့်ချမ်းက လက်ဖက်ရည်လာနိုးသော ကျောင်းသားကလေး
ကို ပြောလိုက်သည်။

“တယ်ပိုင်ပါလား သူငယ်ချင်းရာ”

ကိုလူအေး အုံဥ္ဓာစရာတွေချည်း ဖြစ်နေသည်။

“ကဲ ရော့သူငယ်ချင်းသောကို၊ ပြီးမှ နှီးဆိုစား ဒီမှာကတော့

ဆရာဆိုတာကို သိပ်လေးစာကြောယ်၊ ပြုတွက် သီးနှံတွေဆိုတာ ဆီးသီး
သံပရာသီး၊ ရွှေက်သီး၊ ရွှေသီး၊ သဘောသီး ယူယူလာကြောယ်နှင့်
ဘယ်သူမှ ယူယူလာကြေား၊ ဆရာတွေက လိုချင်လိုတောင်းမှ ယူခဲ့လို
အပို့ထုတ်ထားရတယ်”

“အေးကျား ဒီကြောင့်မို့ ကျောင်းဆရာအလုပ်ဟာ တကယ်
ကြည်နှစ်ရာကောင်းတယ်လို့ ပြောကြတာ”

“အေး ဒီပေမယ့် တစ်ခုတော့ရှိတယ် သူငယ်ချင်း၊ အဲဒီလို
ခုတဲ့ ကြည်နှုန်းလေးစာကြောနဲ့ ထိုက်တန်အောင် ပါတို့က ဆရာသိက္ခာ
နဲ့ပြီ့မို့ စေတနာအပြည့်ရှိရှိ လိုတယ်”

ဌိမ့်ချမ်းက ကိုလူအေးနှင့်တာကျ မိမိအပါအဝင် အားလုံးအတွက်
သတိပေးလိုက်သည်။

ကိုလူအေးက ခါးစာညီးတို့ညီးဖြင့် ထောက်ခဲ့နေတဲ့၊ ထိုအောင့်
တွင် ဖြင့်အောင်က ပန်းကန်နှစ်လုံးကို စားပွဲပေါ်သို့ လာတင်သည်။

“ဒါကနှီးဆီး ဒါက နှီးဆီးပျော်း ဆရာကြီး”

“အေးအေး၊ ကျော့ဇူးတင်ပါတယ်က္ခာ”

“ကဲ ကြောက်တာစား သူငယ်ချင်း၊ ချီးကတော့ ပို့ကောင်းတယ်”

ကိုလူအေးက နှီးဆိုပန်းကန်နှစ်ခုကို လွှမ်းယူပြီးလွှေ့င် ပန်းကန်
တစ်ခုကို ဆရာများရှုံးသို့ တိုးပေးလိုက်သည်။

“ဆရာမတဲ့ စားကြပါး၊ ဆရာဦးလှမင်းစားပါ”

“တော်ပြီဆရာ၊ ဆရာပဲစား၊ ကျွန်ုတ်တို့က စားလွှေ့နှင့်လို့

အီဇနပြီ နိဒါနတွေက ခဏာထပိလို နောက်ကို စားချင်မှ တောင်းပါ။ လာမပိုကြပါနဲ့လို ဆရာတိုးပြိုးချမ်းက ပြောထားရတယ်”

ကိုလွှာအောက ဦးချမ်းကို လျှော့ကြည့်သည်။ သူ့ပါးစိတ်က ဘာ မှာပြောသော်လည်း သူ့မျက်နှာ၊ သူ့မျက်လုံးများက “တယ်နိုင်တဲ့ ကော်ပဲဟု ပြောနေသည်။

ကျော်းပြန်တက်သောအခါမှာ ဦးချမ်းက ကိုလွှာအော်ကို ၅ တန်း ၆ တန်း ၇ တန်းများသို့ဆော်သွား၍ လုပ်အားပေးဆုံး ဆရာအာသ် ပြောကြောင်း၊ ကျော်သားများနှင့် ပိတ်ဆက်ပေးသည်။ နောက်တစ်နေ့ မှတ်၍ ကိုလွှာအော်သည် ၅ တန်း ၆ တန်း ၇ တန်း တို့ဘွဲ့ မြန်မာဘဏ်၏ သစိမ်းကို သပ်ကြားဖို့ချေသည်။ ကိုလွှာအေးအားဖို့တွင် ကျော်သားများ တဝါဒါးနှင့် ပွဲကျော်တတ်သည်။ အသင်အပြကောင်း၍လည်း ကျော်သားများ သတေသာတွေ၏။ ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ကိုလွှာအော်ကို ကျော်သူကျော်သားများက ချမ်းစိုးသွားကြသည်။

ကိုလွှာအော် လုပ်အားပေးအောင်မြှင့်မျက်းအားကျု၍ နောက်ထပ်လုပ်အားပေး ဆရာ ဆရာမ သုတေသနတို့လာသည်။ နှစ်ယောက်မှာ ကျော်မြို့ရွာထဲမှ ဆယ်တော်ကျေထားသူများနှင့် တဲ့တိုင်းရွာလွှာမှ ၁၀ တန်း (၉)ပြို့ အောင်ထားသော လွှဲငယ်တစ်ယောက်ပြို့သွား၍

လုပ်အားပေး ဆရာ ဆရာမများ၏ အကုအညီကြောင့် ကျော်မြို့ကျော်း၏ ပညာသပ်ကြားများ ပိုမိုအောင်မြင်လာ၏။

မိန်းကလေဆရာမနှစ်ယောက်က မူလတန်ကျော်သားတွင်

သင်ကြေသည်။ ကလေးများနှင့်အတူ ကစားခြင်း၊ ကဗျာသင်ပေးခြင်း ကြောင့် ကလေးများ ပိုမိုကြေသည်။ ဆရာမကြေး ဒေါသနီးရိပ်လျှင် လုပ်အားပေး ဆရာမကလေးများ၏ တက်ကြော်ကိုကြည့်၍ ရှုကဲာဟန် တွေသည်။ ယခင်ကကဲ့သို့ အိပ်ခြင်း၊ အနှစ်အနိဂုံးခြင်း၊ ပြုပုံတော့သေး၊ သူ့ဘဝနှင့်သူ့ ကျေပွန်အောင် ကြေးစားလာသည်။

လုပ်အားပေး ဆရာများ၏ အကုအညီကြောင့် ဦးချမ်းမှာ ကျော်း၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကိုစွဲများကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာနိုင်သည်။ ကျော်သားနှင့်သာရာ နိုင်နိုင်နှင့်နှင့်ရှိသာကြောင့် ကျော်သားများ စည်းကမ်းကောင်းလာကြသည်။

ဦးချမ်းသည် ကိုလွှာအေးနှင့်တော့ လုပ်အားပေးဆရာ ဆရာမလေးများကို ကျော်ထပ်၍မဆုံး ဖြစ်ပါ၏။ ၁၀ တန်း ဆက်ဖြေမည့် လုပ်အားပေး ဆရာ ဆရာမလေးများကို ဦးချမ်းက ကျော်းပိတ်ရက် များနှင့် အားလုံးခို့များတွင် အောင်းစာနှင့် လိုအပ်သော ဘာသာများ ကို သပ်ကြားပေးသည်။ လိုကြောင့် ဆရာ ဆရာမလေးများလည်း ဝင်းသာအောကြားသည်။ ကိုလွှာအောကား နှစ်ကိုစားထမင်းစားရသည်နှင့် ဖော်တော်ကား အလကားစီးရသည်၍ ရှိပ်လုပ်မဆုံး ဖြစ်ပေါ်၏။ ကျော်သားများက သူ့ကို ချမ်းစိုးကြသည့်အတွက်လည်း ပျော်ဆွဲမဆုံး ဖြစ်နေ၏။ သူတတ်ထားသည့် ပညာများမှာ အလကားဖြစ်၏။ အများ အကျိုးဖြစ်၍လည်း ဝင်းသာမဆုံး ဖြစ်နေ၏။

၁၂

ကျောင်

တည်နေတွင် ဦးချမ်းထဲသို့ ကျောင်းသာမီဘသုံးပြီးရောက်လာကြသည်။ နှစ်ယောက်မှာ လိုင်းကားပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ကြ၍ တစ်ယောက်နှာ နှစ်ရှိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။

သူတို့ကလေးများ အင်လို့စာဌောင်း ညနေရိုင်တွင် အင်လို့စာ ကျောင်ပေပါရန် အကုအညီတောင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကလလေးတစ်ယောက်အတွက် ငါးကျပ်ပေးမည်။ ကလလေးဆယ်ယောက်နှုန်းဟု ပြောကြသည်။ ဦးချမ်းအတွက် တလဝါးဆယ် အာရုံမည်။ အနည်းငါးထပ်လောက် ကျောင်းသား ပိုများလာလျှင် တစ်လေ တစ်ရာ ကျောင်းသား နှစ်ရာဗုပ် ရနှစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်မှာ ကျောင်းဖြစ်စွာမရှိ။ ဤစည်းကမ်းကို မိဘများက မသိ။ ဦးချမ်းက ပြောပြလျှင်လည်း မသင်ချင်ဟု ထင်းမြှုပ်မည်။

“တောရာပဲ ဆရာရယ်၊ ဘယ်သူမှ လာမစစ်ပါဘူး”ဟု အကြောင်းပြု၍ အတင်းတိုက်တွန်းကြော်းမည်။ အမှန်ပင် ကလလေးများ အင်လို့စာဌောင်းသည်ကို ဦးချမ်းဆိုသည်။ အာရုံသင်ပေးလျှင် ကလလေးများ တော်လာကြမည်။ အခြေခံမှုစဉ် စနစ်တာကျ သင်ပေးရန်လိုသည်။

ဦးချမ်းက နောက်စနစ်စဉ် သင်ပေးလည်းဖြစ်ကြောင်းကတိ ပြုလိုက်သည်။ မိဘများ ဝမ်းသားအားဖြင့် ပြန်သွားကြသည်။

နောက်တစ်နေတွင် ဦးချမ်းက ရ တန်း ကျောင်းသားများအား အင်လို့စာ အာရုံသင်လိုသူ လက်ညီးထောင်ရန် ပြောလိုက်သည်။ ကျောင်းသား ပြောက်ယောက်ရှိသည့်အနက် ပြောက်ယောက်လုံးပင် လက်ညီးထောင်ကြသည်။ ချမ်းသွေးရွှေ့ ဆင်ရွှေ့မှုပါ သင်ချုပ်ရှာကြသည်။

ခြောက်တန်း ကျောင်းသားများကို အင်လို့စာ အာရုံသင်လိုသူ လက်ညီးထောင်ရန် ဦးချမ်းက ပြောပြန်သည်။ ကျောင်းသားခုခုစုံ ယောက်လုံးပင် လက်ညီးထောင်ကြသည်။ မသင်ချင်သူ၊ မတက်ချင်သူ တစ်ယောက်မှာ မရှိ။ ဦးချမ်း ဝမ်းသားပါ၏။

ညနေကျောင်းဆင်းချိန်တွင် အင်လို့စာအာရုံသင်လိုသူများ အားလုံးကို ဦးချမ်းက အတာန်တစ်ခုထဲမှာ စုသောင်လိုက်သည်။ အားလုံး ၂၄ ယောက် နှုကြသည်။ အလယ်တန်း ကျောင်းသားအရေအတွက် နှု သမ္မအားလုံးဖြစ်၏။

“က မင်းတို့အားလုံး အင်လိပ်စာ အပိုသင်ချင်ရင် ညျမေ
ကျောင်းဆင်တိုင်း သုံးနာရီက လေးနာရီအထိ ဆရာတွေတိုင်း သင်ပေး
မယ်။ အခြေခံကခြား စနစ်တကျ သင်ပေးမယ်။ အင်လိပ်စာ ကျူရှင်
ပေါ်ကြား မင်းတို့က ဆရာကို ကျူရှင်ခတော့ ပေးမယ်”

ဌိမ်းချမ်းက ကျောင်းသားများကို အကဲခတ်လိုက်သည်။
ဇွဲကြေး ဓရာတ်လည်သော ကအလေးများက မည်လိုအပြစ်ကြော်လည်း
ဆင်းခဲ့ သောကလေးများ မျက်နှာပျက်သွားကြသည်။ ဌိမ်းချမ်းက
ဆက်ပြော သည်။

“ဒါဖောယ် ကျူရှင်ခဲ့က ပိုက်ဆံတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဆရာပေး
တဲ့လောကျို့ခန်းတွေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကျက်ပါမယ်၊ ဆရာ
ကျက်နိုင်တဲ့ ဗေတ္တာကို နေစွဲရအောင် ကျက်ပါမယ် အဖွဲ့ကျိုးတော်
ပါမယ်ဆိတဲ့ ကတိပဲ။ အဲဒီကျူရှင်ခဲ့ကို မင်းတို့နေစဉ် မှန်မှန်ပေးနိုင်ပါ
မလား”

“ပေးနိုင်ပါတယ် ဆရာ”

ကျောင်းသားအားလုံးက ဝါးသာအားရ ဖြေကြသည်။

“အေး ပေးနိုင်ရင် သင်ပေးမယ်၊ ကျူရှင်ခဲ့ မှန်မှန်ပေးနိုင်တဲ့
လူ ဆက်မတာက်ရေား၊ မင်းတို့ ကျောင်းရဲ့လား”

“ကျောင်းပါတယ် ဆရာ”

ထိုနေ့မှစ၍ ဌိမ်းချမ်းသည် ညျမေတိုင်း ကျောင်းဆင်းချိန်တွင်
အင်လိပ်စာကို အချိန်ပိုသင်ပေးသည်။ ကျောင်းသားများမှာ ဆရာ

စေတနာကိုနားလည်၍ အစွမ်းကျန်ကြိုးစားကြသည်။ အားလုံးအင်လိပ်
စာ တော်လာကြသည်။ ဌိမ်းချမ်း ဝါးသာကြည့်နေရသည်။ ဤသည်
ပင်လျှင် သူအတွက် အကောင်းဆုံးကျူရှင်ခဲ့ ရခြင်းပင် ဖြစ်စဲ။

အကယ်၍ ဇွဲဖြေ့ ကြေးဖြေးဆိတ်သွင်း ချမ်းသာသော ကအလေးများ
သာ သင်နိုင်ကြမည်။ ဆင်းရဲသော ကအလေးများ မျက်နှာပေါ်ကြမည်။
စိတ်အားဝယ်သွားကြမည်။ ဉာဏ်ကောင်းပါလျက် ကြိုးစားချောင်းပါလျက်
အစွမ်းသာ ဖြစ်ကြမည်။ ချမ်းသာသော ကအလေးများသာ စာပိုတော်ခွင့်
ရရှိကြမည်။ “စေတနာကျူရှင်ခဲ့သူးရဲ့သားကလေးတွေ နင်တို့သာ
ကျောယတော့” ဟု ဌိမ်းချမ်းမလုပ်ရေး၊ ဌိမ်းချမ်း အသာပြာဆရာမဖြစ်ချင်း
စေတနာဆရာသာ ဖြစ်ချင်သည်။ တပည့်များအားလုံးကို တူညီစွာ
စေတနာထား၍ တပည့်အားလုံး၏ ချစ်ခင်လေးစားမှုကို ရချင်သည်။

၁၂

ဘပ်းကပ်းသင်း

ကျောက်မီးရွာအလယ်တန်းကျောင်း၏ ရွှေမျက်နှာစာ နံရံပါး
တွင်-

“အမျိုးသားစည်းကမ်းအစ၊ စာသင်ကျောင်းက”

“ရိုးရိုးနှစ်ယဉ်ယဉ် တို့ဝိုင်စားဆင်ယင်”

“ကျောင်းမှုနှစ်မှုနှစ်တက်၊ စာမခက်”

ဟူသော ဆောင်ပုဒ်များကို စာလုံးကြီးများဖြင့် ထင်ရှားစွာ
ရေးထားသည်။

ကျောင်းရွှေတွင် အလုံတိုင်ရှိသည်။ အလုံတိုင်ထိုင်တွင်
ပြည်ထောင်စုအလုံမှာ တလွှင့်လွှင့်ဝိုက်းနော်။ ပြည်ထောင်စုအလုံ
၏အောက်က အနည်းငယ်နှစ်လျက် ဘေးတာဘက်တချက်တွင် ရောင်စု
အလုံလေးများ ရှိသည်။ ကျောင်းမှာ ဖွဲ့စည်းထားသည် အသင်း
လေးသင်းကို ကိုယ်စားသင်းအလုံ အောက်မကျရေး ထိုး
ဆုံးမှာ ရောက်နေရေးအတွက် ကြိုးစားကြရသည်။ တာဝန်ကျသော
ကျောင်းသားအတွက် အမှတ်ရာသုတ္ထု တာဝန်မကျသော ကျောင်းသား
အတွက် အမှတ်ဇလွှာလုပ်ရသည်။

ရောင်အလုံမှာ ကျို့စိုးသားသင်း၊ အစိမ်းဓရာင်အလုံမှာ ဘုရားနားနား
အသင်း အနီးရောင်အလုံမှာ အလောင်းဘုရားအသင်း အပြောဓရာင်အလုံ
မှာ မျှေးလေးသင်း အသီးသီး ကိုယ်စားပြု၏၊ ထိုအလုံလေးနှင့် တာဘက်
တွင် တရာတော်း လေ့ရှိသွားနေသော အလုံလေးသည် တနေ့တာအတွက်
တာဝန်ကျအသင်း၏ အလုံပြုစ်သည်။

ကျောက်မီးကျောင်းတွင် ရောလောင်း၊ အမိုက်လှည်းစေသော
အလုပ်သမားများ မရှိကြပါ။ တာဝန်ကျအသင်းမှ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများသည် နံနက်စောင်းစေ ကျောင်းလာ၍ သောက်ရောပ်
ကြသည်။ ကျောင်းဝင်အတွင်း ကျောင်းအတွင်း သန့်ရှင်းရေး လုပ်ကြ
သည်။ ကျောင်းတံ့ခါးပါ်ကြေးများ ဖွံ့ဖြိုးကြသည်။ တနေ့တာအတွင်း ကျောင်း
၏လုပ်စရာ လုပ်အပ်သည်များကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ညျမော်
ကျောင်းဆင်းပြီး၌ ကျောင်းတံ့ခါးများပိတ်၏ အလုံခြုံမှု တနေ့တာ
တာဝန်ကျနှင့်ဆုံး၏။

ကျောင်းသားတိုင်းသည် အသင်းတော်းရှိမှု၊ ပါဝင်နေသည်။
ကျောင်းသားတိုင်း ကိုယ်အသင်းအလုံ အောက်မကျရေး ထိုး
ဆုံးမှာ ရောက်နေရေးအတွက် ကြိုးစားကြရသည်။ တာဝန်ကျသော
ကျောင်းသားအတွက် အမှတ်ရာသုတ္ထု တာဝန်မကျသော ကျောင်းသား
အတွက် အမှတ်ဇလွှာလုပ်ရသည်။

ဆရာ ဆရာမများတွင် မှတ်တမ်းစာအုပ် ကိုယ်စိုးနှုန်း
နောက် အမှတ်ပေးနေကြ၏။ အတန်းတိုင်းတွင် နောက်သုပ်ကြေားနှုန်း
သားသင်းကို ကိုယ်စားပြုထားသော အလုံလေးများ ဖြစ်ကြသည်။

ဘာသာရပ်များအတွက် အိမ်စာရှိသည်။ နောက်တန္ထတွင် သင်ခန်းစာအသစ် မစီမံ ထိန်းများကို စစ်ဆေးသည်။ အသင်းလေးသင်းအပြိုင်ဖြေကြရသည်။ ရမှတ်များကို ဆရာဆရာမတိုက မှတ်တမ်းစာအပ်တွင် ရေးသွင်းကြသည်။ ပြီးမှ သင်ခန်းစာအသစ် သင်သည်။ အတန်းဝိုင်းမှ ဘာသာရပ်ဝိုင်းတွင်ရသော အသင်းလိုက်အမှတ်များကို ဆရာ ဆရာမများက ရှုံးပေါ်ပြုကြသည်။ အာကဗောဓာတ်အတွက် ရမှတ်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ရမှတ်များ၊ ကောင်းသော ခံနမူနာပြုဖြစ်သည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား များအတွက် ရမှတ်များကို ထပ်၍ပေါ်သည်။ အပြစ်ကူ၍ဗုံးလွန်သော ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် လျှော့မှတ်များကို နှုတ်သည်။

နောက်တန္ထတွင် အမှတ်အနည်းအများအလိုက် အသင်း၏ အလဲများကို ရွှေ့ထူးရသည်။ အမှတ်အများဆုံးရသော အသင်း၏အလဲမှာ ထိပ်ဆုံးတွင် ရောက်နေလျက်၊ အမှတ်အနည်းဆုံးပြစ်သော အသင်း၏အလဲမှာ အောက်ဆုံးတွင် နေရသည်။

ကျောင်းသားများမှ တည်နှုန်းတောင်းသူများ သူ့ထက်တဲ့ နိုင်အောင် ပြုပြုကြသည်။ ကိုယ့်အတွက်သာမက ကိုယ့်အသင်းအတွက်ပါ စာကျက်ရသည်။ လေ့ကျော်မှုနှင့်အောင် လုပ်ရသည်။ အာကဗောဓာတ်အုပ်အောင် ကြုံးစားရသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအုပ်တွင် အကောင်းဆုံးပြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ပစ္စည်းကောက်ရလျှင် ဆရာဆရာမများထံ သွား အပ်ကြသည်။ ကျောင်းသားများကို ချုပ်ခင်လာကြသည်။ စေတာနာ အပြည့်အဝထား၍ သင်ကြားပေါကြသည်။ စိတ်ကပါ၍ ပင်ပန်းသည် စထင်။ လုပ်ရသူမျှ ပျော်ရွင်နေသည်။ ဆရာမကိုး ဒေါ်၏နှင့်ကယ်

မနိုင်အောင် ကြုံးစားကြသည်။ ကျောင်းမှ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကျင်းများကိုလိုက်နာကြသည်။ ကိုယ့်နေရာ ကိုယ့်အခန်း သန့်ရှင်းနေအောင် လွှာ်းကျင်းထားကြသည်။

ကျောင်းတွင်၊ ကျောင်းပြုပြုလျှင်လိုက်လျှင် သန့်ရှင်းနေအောင် အမတွင် အမိုက်တစ်ပင် စူး၍တစ်စုတွေရတိုင်း ဆရာ ဆရာမများက နမူနာပြုပြစ်အောင် ကောက်သွားကြသည်။ နောက်တွင် ဆရာ ဆရာမများ ကောက်စရာ အမိုက်တစ်ပွဲမျိုးမှ မရှိ။ ကျောင်းသားများက သူ့ထက်တဲ့ နှိုင်အောင်ကောက်၍ ကျောင်းထောင့်ပျေားတွင်နှိုင်သော အမိုက်လုပ်များမှ ထည့်ကြ၏။ အမိုက်ကောက်သား ကျောင်းသားအတွက် အမှတ်ရသည်။ အမိုက်ချေသော ကျောင်းသားအတွက် အမှတ်လျှော့သည်။ တစ်ဦးချင်းအသန့်ရှင်းပြုပြုသလို အတန်းချင်းလည်း အသန့်ရှင်းပြုပြုကြသည်။

အသင်းလေးသင်း၏ နိုင်ဆုံးလေးခုကျလည်း ကျောင်းရွှေ့တွင် အညွှန်ချင်း အပွဲ့ချင်း အသိုင်းချင်း အသိုင်းပြုပြုကြသည်။

ကျောင်းသားကျောင်းသားများမှ ကိုယ့်ကျောင်း ကိုယ့်လုပ်များနှင့် ကြသည်။ ကျောင်းတက်ရသည်ကိုယ်ပါ ပျော်ရွင်းနေကြသည်။ ဆရာ ဆရာမများကလည်း စည်းကမ်းရှိခဲ့သော လီးချာယ်းကျောင်းသော ပညာကြေားစားသော ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို ချုပ်ခင်လာကြသည်။ စေတာနာ အပြည့်အဝထား၍ သင်ကြားပေါကြသည်။ စိတ်ကပါ၍ ပင်ပန်းသည် စထင်။ လုပ်ရသူမျှ ပျော်ရွင်နေသည်။ ဆရာမကိုး ဒေါ်၏နှင့်ကယ်

ယခင်နှစ်နှစ်မတူ တက်တကိုကြော် ဖြစ်နေ၏။ အားကျေမခံစီတဲ့ဖြင့် သူအတန်ကို ကြိုးစား၍ သင်နေ၏။

အသင်းလေးသင်းတွင် ခေါင်းဆောင်များမှာ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများဖြစ်ကြသော်လည်း ဆရာ ဆရာမများက တစ်သင်းမှာ နှစ်ယောက်စီစွဲ၍ အကြောပေးတာဝန်ယူကြသည်။ ဦးချမ်းမှုအပ ဆရာ ဆရာမများအားလုံး တစ်သင်းစီမှာ အကြောပေးများဖြစ်ကြသည်။

ဒေါ်သိန်းရိမှာ ကျောင်းသားများကို ကျောင်းနောက်ဆက္ကအောင် နှီးဆော်ရင်း သူကိုယ်တိုင်လည်း ကျောင်းသိန်းမှန်နေသည်။ လူအသင်း အလဲ ထိပ်ဆုံးရောက်သည့်နောကဆိုလှုင် ဒေါ်သိန်းရိတာစ်ယောက် တပြီး ပြုဗုံးနှင့် ဂုဏ်ယူမဆုံး ဖြစ်နေသည်။ ကျောင်းသားများ အလဲတော်အလေး ပြုဗုံးနှင့် ကျောင်းရွှေမှာ တန်းစီနေချိန်တွင် ဒေါ်သိန်းရိက ကိုလှုအေးရေး၊ သွားလျက် လက်မထောက်၍ လမ်းလျောက်ပြသောကြောင့် ကျောင်းသား များ တပါဝါဒြစ်ကြရသည်။ ကိုလှုအေးက သူမျှက်လုံးများကို လက်နှစ် ဘက်ဖြင့် အုပ်လိုက်သောအခါ ကျောင်းသားများ ပို၍ရှယ်ကြပြီးသည်။

“ဆရာမကြီး အစကာသာ ဒီလိုကြိုးစားရင် သွားတွေ တက်အန်းခံရမှာ မဟုတ်ဘူးနော်”ဟု ဦးချမ်းက ပြောသောအခါ ဒေါ်သိန်းရိမှာ သွားမရှိသော ပါးစင်ကိုဖြော် တဟဲဟဲနှင့်ရယ်သည်။

“ဟုတ်တယ် ဆရာရယ်နော်”ဟုလည်း ပြောလိုက်သည်။

ဦးချမ်းက ပျော်ခွဲ့တက်ကြသော ဆရာမတိုးကို ကြည့်ရင် ဝင်းသာကြည့်နှုံးမှု၏။

“ဆရာမကြီး ဒီအတိုင်းသာ ဆက်ကြီးစားပါ၊ မကြာခင် သွား ၇၈ ပြန်ပေါ်လာပါလိမ့်ယု”ဟု ဦးချမ်းက ပြောသဖြင့် ဒေါ်သိန်းရိ သည် တဟဲဟဲနှင့်ရယ်ယင်း

“မပေါ်ချင်လဲ နေပါစေဆရာ၊ ကျွန်ုမတော့ ကြိုးစားမှာ ပါပဲ”ဟု ပြောလိုက်သည်။

ထိန္တက နေ့လုပ်ထမ်းလာကြသောအခါ ဦးချမ်းက ဆရာမ ပြုဗုံး ဒေါ်သိန်းရိပြေားလဲလာပဲကို ပြောပြသည်။ ဆရာ ဆရာမများက လည်း ထောက်လဲနိုာမက အားတက်သရော ချီးမွမ်းပြောဆိုကြသည်။ ယင်က နေပဲထိန်ပဲနှင့် ဖြတ်ထားသောသွားခွေကို ကျောင်းသားများ နှင့်မို့၍ ကျိုးသွားပဲကို ဦးချမ်းက ပြောပြုသောအခါ ကိုလှုအေးမှာ မျက်လည်တွက်အောင် ရယ်တော့သည်။

ဦးချမ်းက ပြော်းလဲလာသော ဆရာမကြီးကို ဂလဲပြုလဲ ကြော်း သွားစိုက်ရန်အတွက် သူက ငွေသုံးဆယ်ထိုင်မည့်ဖြစ် ကြော်း ကျွန်ုမသည်ဆရာ ဆရာမများကာလည်း တတ်အားသွှုံး ပါဝင် နှင့်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ချက်ချင်းပင် ဦးလှမင်းက လခထုတ်လှုင် လုတ်ဆယ်ထိုင်မည်ဟု ပြောသည်။ ဒေါ်ခင်ငွေးနှင့် ဒေါ်ခင်စန်းက လည်း တတ်ဆယ်၏ ထည့်မည်ဟု ပြောကြ၏။ ကိုလှုအေးက လိုသွဲခွဲ ၏ သူအိမ်က ကာသိုလ်ပါဝင်မည်ဟု ပြောသောအခါ အားလုံးလက်နှုံးကြော်သည်။

တိုက်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုရမည်။ ဒေါ်သိန်းရှိ သွားနိုက်ပြီ၊ နောက်တစ်နေ့တွင် ဒေါ်သိန်းနိုအကြော်ပေးရသော ကျွန်စစ်သား အသင်းပထားရှုသည်။ အလုပ်တော် အာဇာလူးပြုရန် တန်းခိုကြသောအခါ ဆရာ၊ ဆရာမ၊ များအားလုံးက ဒေါ်သိန်းရှိက ကျောင်းသားများအား လုံးမှစကားပြောရန် လိုက်တွန်းကြသည်။ ကိုယ့်အေးက ကုလားထိုင်တစ်လုံးကိုယူ၍ တန်းခိုက်သော ကျောင်းသားများရှေ့များ ခုလုံးကိုသည်။ ဦးချော်က ဒေါ်သိန်းရှိကိုလာခေါ်ပြီးလျင် ကလားထိုင်၏ တင်ပေးလိုက်သည်။

ဒေါသနီနိုက် ဘာမှုမပြောသေးဘဲ ထို့အဲတွင်ရောက်နေသည့်
သူ့အသင်အလုကို လက်ညွှန်းထို့ပြစ်လိုက်ရာ ကျောင်းသားများ ရဟန်
လက်ခိုပ်တိုးကြသည်။ ဒေါသနီနို ပြီးလိုက်ပြန်ရာ ဖြူဖွေးနေသော
သွားများပေါ်လာကြ၍ ကျောင်းသားများ ဝါးကနဲ့ရယ်ပြီး လက်ခိုပ်တိုး
ကြော်ဆောင်သည်။

အားလုံး၌၏အောင်တောင့်ပြီးမှ ဒေါသိန်းရိက ကျောင်း၏
တိုးတက်စပြောင်းလဲလာပုဂ္ဂို ပြောပြကာ ယခင်အခြေအနေနှင့် လက်ရှိ
အခြေအနေကို ယဉ်ပြသည်။ သူကိုယ်တိုင် ယခင်က မည်သို့ နေထိုင်
ခဲ့ပုဂ္ဂိုပြောသောအခါ ကျောင်းသားများ တပါးဝါး ပွဲကျေနေကြသည်။
သူ၏သွားခွေကို ကျောင်းသားများ နှင့် ချေခံရပုဂ္ဂို ပြောသောအခါ
ကျောင်းသူကျောင်းသားများရော့ ဆရာ ဆရာမများပါ တော်တော်နှင့်
အတော်မသတ်နိုင်အောင် ရယ်ကြရသည်။ ထို့နောက် ဒေါသိန်းရိက
ပုံင်းရှုပိုင်း၊ မိတ်ဓာတ်ကြပိုင်း၊ အသက်သာရှိပိုင်းမှ မကောင်းကြောင်း

ପ୍ରଦିଲାଯ୍ ମୁଦ୍ରାଯ୍ୟାନ୍ ମ୍ହି (ସାଂଘକାଳିତି)

၁၃၅၄၇ သူ့သွားများ ကျို့ခဲ့ရတော်။ ယခု တက်ကြပေါ်ခွင့်စွာ
နှုန်းဆောင်မှုတော်၏ လုပ်ဖော်ကိုဘက်များက ဆုအပေါ် သူ့သွားများ
အောက်လုပ်ဆောင်ရွက်၏ ပြောသောအခါ ကျော်ဆုံးကျော်သာအောင်
သောအား၊ လက်ခံပိတ်တီးကြသည်။

କିମ୍ବା ଜୀବନରେ ହାତାମଗ୍ରେ ଡୋଟିକ୍ଷଣିକା ଲୋକଙ୍କରେ ଏହା କୌଣସି
ହେବାଗାନ୍ତି ଶ୍ଵେତପୁରୀରେ ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା
ହେବାଗାନ୍ତି ଶ୍ଵେତପୁରୀରେ ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା
ହେବାଗାନ୍ତି ଶ୍ଵେତପୁରୀରେ ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା

“ကျောင်းကို ဒီလိုပြောင်းလဲလာအောင် အပင်ပန်းခြံး
ပါးဆောင်သူကတော့ တယည့်တို့အားလုံး ချိစ်ခင်လေးစားကြတဲ့
မှာကြီးပြီများချမ်း ဖြစ်ပါတယ် ဆရာကြီးကို ချီးကျျှေးဂဏ်ပြုရင်းနဲ့
ပြုပါတယ်”ဟု ပြော၏ ဒေါသိန်းရှိ ခံပေါ်မှ ဆင်းလိုက်သည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ လက်နှပ်သံရှာ ပတ်ဝန်းကျင်မှစုံထဲကို လမ်းပြေသား၏။

၁၄

ချမ်ကြည်ရေး

“ဆရာ၊ ဒီနွေတော့ ကျွန်မအတန်းက ပြဿနာတစ်ခုကို တစ်ပြုရအံ့ဖယ်”

နှေ့လယ် လက်ဖက်ရည်သောက်ချိန်တွင် ဒေါ်ခင်ငွေးက ပြုမြဲချမ်း အား ပြောလိုက်သည်။

“ဘာပြဿနာလဲ ဆရာမ၊ ပြောပါ”

“ကျွန်မ လေးတန်းမှာ ကော်ငါးသူဆိုလို့၊ လေးယောက်ပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီလေးယောက်စလုံး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် လုံးဝမ၏ကြေား၊ ဆရာ၊ ကျွန်မအတန်းကို ရောက်မလာခင် သိုံးတန်းကတည်းက မ၏ခဲ့ကြတာ၊ ကျွန်မလဲ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြိုးစားကြည်ပြီးပြီ မရဘူး၊ ချောင်း အ၏ခိုင်းတယ်၊ နိုင်ပြီးတော့လဲ အ၏ခိုင်းတယ် သူတို့ကြည့် ရတာ သိပ်ပျင်းစရာကောင်းဝေးပဲ ဆရာ၊ ကျွန်မ သူတို့ သဘောပါက် အောင် အမျိုးမျိုးကြိုးစားပြီးလဲ ပြောတယ် မရဘူး”

“ဟုတ်တယ် ဆရာ၊ သူတို့ သုံးတန်းတန်းက ကျွန်တော်သင်

တဲ့ အဲဒီကတည်းက မ၏ကြေား၊ ကျွန်တော်က အတော်၏ခိုင်းတယ်၊ မရဘူး။ ဒါနဲ့ နှင့်တို့ လက်ချင်းဆွဲပြီး နှုတ်ဆက်ကြေား၊ မလုပ်ခဲ့ နိုင်ဆုံးဆို ပြီး အတော်ခိုင်းတယ်၊ နိုင်မှာ ကြောက်လို့ နှုတ်ဆက်ကြတယ်၊ ဒါပေမယ့် နောက်နေ့ကျေတော့ မ၏ဘူးဆရာ၊ ကျွန်တော်လဲ စိတ်ပေါ်ကိုတာနဲ့ နှုတ်ချက်ထိ နိုင်ဆုံးလိုက်တယ်၊ ဒေါ်တော်၊ သေအား နိုင်ဆုံးဆောင်းပဲ သေရှုပဲ သေအား နောက်နေ့ပဲ သေရှုပဲ သေအား ဒါနဲ့ ကျွန်မအတန်းကတည်းက စ.ပ၏ကြတာဆရာ”

“ကျွန်မကိုင်တဲ့နှစ်တန်းကတည်းက စ.ပ၏ကြတာဆရာ”
ဒေါ်သိန်းနဲ့ သူလက်မှုဆေးပြုပါပ်ကြီးကိုချုပ် ဆက်ပြာ သည်။

“နှစ်တန်းရောက်စတန်းကတော့ သူတို့လေးယောက် သိပ်ခင် ကြတာပဲ ဆရာ၊ တတ္ထားနဲ့ သွားလေအတူ စားလဲအတူပဲ နှစ်တို့လောက် ထိ ဒီအတိုင်းပဲ၊ နှစ်ကျိုးကာနီးကြတော့ မ၏ပြီးနဲ့ သန်းနဲ့ ရန်ဖြစ်ကြတယ် ဆရာ၊ အဲဒီနောက် သူတို့နှစ်ယောက် မ၏ကြေား၊ နောက်တစ်ခါ ခွဲ့စွဲနဲ့ရယ် မကြိုးရယ်၊ သန်းနဲ့ရယ် သုံးယောက် ရန်ဖြစ်ကြပ်တယ်၊ ဗျွှေ့ဗျွှေ့ကြေားကနေပြီး ဟိုဘာက်ဘပြာတာ ဒီဘာက်ဘပြာလိုက် ဒီဘာက်ဘပြာတာ ဟိုဘာက်ပြုနဲ့ပြုလိုက် လုပ်တာနဲ့ သုံးယောက်လုံး ရန်ဖြစ်ကြတယ်၊ အဲဒီပြီးတော့ သူတို့သုံးယောက် မ၏ကြတော့ဘူး၊ မြတ်ပြုပဲ ပြောကတော့ ဘယ်တော့သူတို့မှ ရှုံးမဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် နောက်ဘပြာတာ

ဘာဖြစ်လိုပဲမသိဘူး။ လေးယောက်လုံး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်
မခေါ်ကြတော့ဘူး"

ကိုလှအောက ရယ်၏

"ဆရာမကြေးက အခေါ်မနိုင်ဘူးလား" ဟု မေးလိုက်သည်။

"မိမိတာပေါ်ဆရာ ဘယ်လိုမဲ မရတာနဲ့ မခေါ်ချင်လဲ နေကြ
ဘယ်...၊ ဓိပြီး ပစ်ထားလိုက်တယ်"

ဒေါ်သိန်းရိုက အေးပေါ်လိုက် ပြန်ဖွာနေသည်။

"ကဲ့ သူငယ်ချမ်း မင်းရှေအောင် အခေါ်မိမိနှင့်ပါမလား၊
ဆရာသုံးယောက်တော့ လက်လျှော့ထားရပြီ" ကိုလှအောက ဦးချမ်း
ကို လျှော့မေးလိုက်သည်။

"သူတို့ မိဘချမ်းကရော ဘယ်လိုရှိလဲ၊ ဆရာမတို့ သိလား"
ဦးချမ်းက မေးလိုက်သည်။

"သိပါတယ် ဆရာ၊ သူတို့ မိဘတွေကော် ခေါ်စေချင်ပါတယ်"
ဒေါ်ခံဦးက ဖြေသည်။

"ဟုတ်တယ် ဆရာ၊ ကျွန်ုတ်တော့ကိုလဲ၊ မကြီး အဖောကရော
သန်းခွဲ့အဖောကရော တိုင်ဖူးတယ်။ မခေါ်ရင် နှိုက်ပါ သရာလိုက်
ပြောတယ်"

ဦးလှမင်းက ဖြည့်စွဲကိုလိုက်ပြန်သည်။

"အဲဒါ ဆရာရယ်၊ ပြောနိုင်ရင် ပြောပေးပါအေး၊ သူတို့ထော်
ယောက်က ရှုံးကနေပြီး တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မခေါ်တော့

စာသင်ရတာ သိပ်ခက်တယ်။ တစ်ယောက်ယောက်ကို ရှိုးမှုမြင်အောင်ရင်
သတိထားရတယ်။ အပြစ်တင်ချင်လဲ သတိထားရတယ်။ ဇာရေးရိုက်လဲ
ဆရာလာကြည့်စေချင်တယ်။ ခဲ့တဲ့မျိုးတာဘူး၊ အညီအမျှ လေလိုင်လိုင်း
ထားကြတယ်။ ထို့နဲ့ အတူတူပဲ့ လေလိုင်း၊ တားထားတာပဲ့၊ သူတာကို
ကိုယ့်ဘက် ပစ္စည်းတောင် မကျူးမော်ရတူး"

"ဟား ဟား ဟား ဇွဲမန်းတင်မဟင်အောင်ထဲမှာ ဒေဝေဟာ
ပြည့်နဲ့ ကွိုလေထုပြည့်ကတော့ လူကျူး လူသတ်း ဇွဲကျူး ဇွဲသတ်း
ဒီမှာတော့ ခဲတဲ့ကျူး၊ ခဲတဲ့သတ်း၊ ခဲဖူးကျူး၊ ခဲဖူးသတ်းပဲ့"

ကိုလှအောက ရယ်ရင်း ပြောလိုက်သည်။ ဦးချမ်းကား ပြား၏
နားထောင်ရင်း စဉ်းစားနေသည်။

"ကျွန်ုတ်တော့ ပြောလို့ရဘူးဆရာ၊ ဆရာပြောလို့ရရင်တော့
အဲ့ထြုစရာပဲ့ ပြောပေးပါအေးဆရာ"

ကိုလှအောက ဆရာမအော်ခင်ငွေးကိုကြည့်ပြီးရင်း ဦးချမ်းရင်း
ဘက် သို့ လက်ကားပြုလိုက်သည်။

"ခဏနေအေး၊ သူငယ်ချမ်း၊ ဒီကိုစွာဟာ တော်တော် ခက်နှိုး
နှိုးတယ်။ ဆရာသုံးယောက်တောင် ပြောလို့ရဘူးဆိုတော့ မင်းလဲ၊ သို့
လွယ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့များ တကယ်လို့ သူပြောဘာနဲ့ ခေါ်သွား
တပ်းဆိုရင် ဆရာမက ကျွန်ုတ်တို့အဖွဲ့တဲ့ ဘာကျူးမလဲ၊ ဆရာ
ဦးလှမင်းကရော ဘာကျူးမလဲ"

ဦးချမ်းက ကိုလှအော် ဟန်ပန်လေသံကို သော်ကျွဲ့

ပုဂ္ဂနိုင်သည်။

“ကျွန်တော်နဲ့ ဒေါခင်ငြေးက မပုဆိုင်က လက်ဖက်သုပ်
နှစ်ကျော် ဖို့ ဝယ်ကျွေးမယ်ဘူး”

“ကျွေးမယ်ဆရာ”

ဦးလှောင်းနှင့် ဒေါခင်ငြေးက သဘောတူ ကတိပြုကြသည်။

“ကဲ-သွေထံမျင်း ကြိုးစားပေတော့”

ကိုလှအေးက ဦးလှောင်းနှင့်ဘက်သို့ လက်ပြု၍ ပြောလိုက်သည်။

“ဟား ဟား ဟား ဟောကောင် မင်းကေတော့ ပွဲောကြီးသား
ပိုသပါတယ်၊ ပွဲတိုက်တာကတော့ တော်တော်ကောင်းတယ်၊ ပါပြောလို့
မရှင် မင်းကျွေးမယ်း”

ဦးချို့က ပွဲတားအား အချင်းထည့်ခိုင်းလိုက်သည်။

“ကျွေးမယ်ကျွား ပါ မင်းကို ယုံးသုံးမင်းကလဲ ရအောင်တော့
ပြောပေါ်ကျွား”

ကိုလှအေး၏ နောက်အံ့ဌာလသုံး၊ ပျော်သွား၍ တော်ပန်သံ
ပါနေသဖြင့် ဆရာများ ရယ်ကြသည်။

ဓကျောင်းပြန်တက်သောအခါ ဦးချို့အားလပ်သော
အချိမ်ဖြစ်၍ ဆရာမတော်ခင်ငြေးအား မိန့်ကာလေးများကို ရုံးခန်းသို့
လွှတ်ပေါ်ရန် ပြောလိုက်သည်။

မိန့်ကာလေး လေးယောက် ရောက်လာကြသောအခါ ဦးချို့
က ခုံတန်းရည်တစ်ခုတွင် အထိုင်ခိုင်းလိုက်သည်။

“ကဲ-မင်းတို့ကို ဆရာ ဘာလို့ခေါ်သလဲ သိလား”

ဦးချို့က အောအောအသေးဆေး မေးသော်လည်း မိန့်ကာလေး
များ ကြောက်နေကြသည်။

“အေး-မင်းတို့ သိမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဆရာပြောပြုမယ်။ မင်းတို့
လေးယောက်ဟာ နှစ်တန်းကတည်းကပြီး မခေါ်ကြဘူး၊ သုံးတန်းမှာ
လဲ တစ်နှစ်လို့ မခေါ်ကြဘူး၊ အခုံလေးတန်းရောက်တော့ပဲ မခေါ်ဘူး၊
ဆရာမကြိုး ဒေါ်သိန်းရှိကလဲ သူအသေးခိုင်းတာ မရဘူးလို့ ပြောတယ်။
ဦးလှောင်းကလဲ နိုးပြီးတော့အသေးခိုင်းတာအတောင် မရဘူးလို့ ပြောတယ်။
ဒေါခင်ငြေးကလဲ သူအမျိုးမျိုးကြိုးစားပြီးပြီး မရဘူးလို့ ပြောတယ်။
ဒေါခင်ငြေးကလဲ သူအမျိုးမျိုးကြိုးစားပြီးပြီး မရဘူးလို့ ပြောတယ်။ အခုံ
ဆရာကိုပြောပေးဖို့ အကုအညီတော်းတယ်၊ ဆရာကတော့ အခေါ်ခိုင်း
လို့ရမယ်ဆိုပြီး ယုံကြည်ထားတယ်”

မိန့်ကာလေးများကြောက်၍ ခေါင်းလုပ်းပြီး ဦးမြိုင်နေကြသည်။

“မင်းတို့ မိုးတွေကလဲ မင်းတို့အချင်းချင်း၊ ခင်ခင်မင်း
ခေါ်ခေါ် ပြောပြော ဖြစ်စေချင်ကြတယ်။ မင်းတို့ဆရာမဆုံးရင် မင်းတို့
အချင်းချင်း၊ မခေါ်လို့ သိပ်ကို စိတ်ညွှန်နေတယ်။ ဆရာ သိပါတယ်၊
မင်းတို့အားလုံးဟာ မင်းတို့ဆရာမကို သိပ်ချင်ကြပါတယ်။ နောတိုင်း
ဆရာမဖို့ တာစရာတွေယူလာ၊ ပန်းတွေယူလာနဲ့ ပေးကြတာကို ဆရာ
တွေပါတယ်၊ မင်းတို့အတွက်နဲ့ မင်းတို့ဆရာမကို စိတ်ညွှန်အောင်
မလုပ်သင့်ဘူး”

မကြီးနှင့် သန့်ချွဲက ခေါင်းင့်နေကြသည်။ မြိုင်မြိုင်ဖွေ့နှင့် ဇွန်သွန်းက ြိမ်းချမ်းကို မပံ့မရ လုပ်းကြည့်လိုက်ကြသည်။

“မင်းတို့ လေးယောက်သာ ရင်းရင်းနှင့်နှင့် ချစ်ချစ်ခင်ဆိုရင် မင်းတို့သရာမလဲပျော်မယ်၊ မင်းတို့လဲ သိပ်ပျော်မယ်၊ သရာတို့အားလုံး လဲ ဝေးသာကြမှာပဲ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မခေါ်တော့၊ မင်းတို့ အတွက်လဲ သိပ်ပျော်စရာကောင်မှာပဲ၊ တခြားအတန်းဆွောက မိန့်ကေလျော်တွေကြည့်စမ်း၊ ဘယ်လောက် ပျော်စရာကောင်းလဲ၊ မင်းတို့လဲ နှစ်တန်း မှာ အစတုန်းက အဲဒီလိုပဲ ပျော်ခဲ့ကြတာထိနိုလား၊ အဟူသွားကြား အတူကတားကြား၊ အတူစားကြားနဲ့”

မကြီးက ခေါင်းင့်နေရာမှ မျက်လုံးကိုလှန်၍ ြိမ်းချမ်းအား မပံ့မရ ကြည့်လိုက်သည်။

“သူင်ယဲ၏သိတာ ဒီလိုပဲ့ကြား၊ စိတ်အခန့်မသင့်တန်းက ရန်ဖြစ်ချင် ဖြစ်မှာပေါ့၊ နောက်တော့ စိတ်ပြောရင် ပြန်ခေါ်ရမှာပေါ့။ ကျောင်းနေသာက်သူင်ယဲ၏သိတာ ကြိုအထိ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အားကိုရတယ်၊ အခု ဆရာတို့ကိုကြည့်စမ်း၊ ဒီမှာ ဆရာမပြည့်စုလို အခက်အခဲရှိနေတယ်၊ ဆရာသူင်ယဲ၏ ဦးလူအားက လာကုတယ်၊ ဘယ်လောက်ပျော်စရာကောင်းလဲ၊ မင်းတို့လဲ ကြိုအထိ ဒီလိုဖြစ်ရမှာ ပေါ့”

“မင်းတို့လိုပဲ ဆရာလဲ ကျောင်းသားတုန်းက ဖြစ်ဖူးပါတယ်၊ ဆရာနဲ့အလွန်ခေါ်တဲ့ သူင်ယဲ၏တစ်ယောက်နှိုတယ်။ တစ်ခါတော့ သူနဲ့

ဆရာနဲ့ စကားများပြီး ရန်ဖြစ်ကြတယ်”

မိန့်ကေလျောက် ြိမ်းချမ်းကို လုပ်းကြည့်ပါကြသည်။ ရရှိသက် မည့်စကားကိုသည်၊ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။

“ရန်ဖြစ်ပြီးတော့ ဆရာတို့နှစ်ယောက် မဆောကြဘူး။ ဘယ် လောက်ကြော်ပဲဆိုရင် မြောက်လဲလောက်အထိ ကြာတယ်။ သိပ်ပျော်စရာ ကောင်းတာပဲ၊ ဆရာ သူကို သိပ်ပြီးပြန်ခေါ်ချင်တာပဲ၊ သူလဲ ဆရာလိုပဲ၊ ဒါပေမယ့် ပြန်ခေါ်ရမှာ ရှုက်နေတယ်။ ကိုယ်ကစားခေါ်ရင် ကိုယ်က အရှုံးပေးသလို ဖြစ်မှာလဲ စုံနေတယ်”

မိန့်ကေလျေားများ ပြုးကြသည်။

“နောက်တော့ ဆရာကပဲ မနေ့နိုင်တာနဲ့ စခေါ်လိုက်တယ်။ သူကာလဲ သိပ်ကိုခေါ်ချင်နေကြောင်း ပြောပြုတယ်၊ ဆရာတို့နှစ်ယောက် ပျော်လိုက်ကြတာ၊ ဖော်တုန်းကအကြောင်းတွေ ပြန်ပြောပြု အတုန်းကြား အတုံးလျှောက်လျှော်ကြနဲ့ သိပ်ပျော်စရာကောင်တာပဲ၊ အနိုင်ကထက်တောင် ပိုချစ်သွားသေးတယ်”

မိန့်ကေလျေားများ ပြုးကြပြန်သည်။

“မင်းတို့ ဆရာမကို မင်းတို့ ချစ်ကြတယ် မဟုတ်လဲး”

“ချစ်ပါတယ် ဆရာ”

မိန့်ကေလျေား လေးယောက်လုံး ြိမ်းတုံးဖြေကြသည်။

“မင်းတို့ဆရာမကို မင်းတို့အတွက်ကြောင့် စိတ်ညွှန်စွာမယ်”

“စိတ်မညှစ်ခေါ်ချင်ပါဘူးဆရာ”

“ဆရာကိုရော မင်းတို့ လေးစားကြလား”

“လေးစားပါတယ် ဆရာ”

“ဆရာတို့ ဆရာမတို့ ဝင်းသာရတယ်ဆိုရင် မင်းတို့သော မကျေဘူးလား”

“ကျေပါတယ်ဆရာ”

“အေး အဲဒီလိုပဲ၊ ဆရာတို့ ဆရာမတို့ကလဲ မင်းတို့ ဝင်းသာပျော်ရွှေ့နေတာကိုပဲ မြင်ချင်တယ်။ ဆရာပြောပြုမယ်။ မင်းတို့ ပြိုင်ကြတာ မှားနေတယ်၊ မင်းတို့က မာနအကြီး ပြိုင်နေကြတယ်၊ မာနကြီးတယ်ဆိုတာက ညွှေ့တွေ့ဖို့တဲ့ လုံတွေ့ခဲ့အလုံး စိတ်သောထားသေးတဲ့ လုံတွေ့ခဲ့အလုံး ပြိုင်တယ်။ တကယ်ပြိုင်ရမှာက သဘောထားအကြီး ပြိုင်ရမှာ။ သဘောထားကြီးတယ်ဆိုတာက မြင်မြတ်တဲ့ လုံချွဲအလုံး၊ သဘောထားကြီးတာနဲ့ မာနကြီးတာဟာ ဘယ်ဟာက ကောင်းလဲ”

“သဘောထားကြီးတာက ကောင်းပါတယ်ဆရာ”

လေးယောက်လုံး ဖြေကြသည်။

“အေးဟုတ်တယ်၊ စခိုတဲ့လူက ရှုံးတဲ့လူ မဟုတ်ဘူး၊ နိုင်တဲ့ လူဖြစ်တယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ သူက သဘောထား ပိုကြီးလိုပြော။ အဲဒီလူမျိုးကိုမ ဆရာတို့က အထင်ကြီးတာ၊ ဆရာသာ မင်းတို့နေရာမှာ ဆိုရင် ဆရာကပဲ အရင်ပြီးအောင် စခိုမယ်။ အဲဒီလူဟာ ကိုယ်ဆရာ ဆရာမတွေကို တကယ်ချစ်တဲ့လူ၊ တကယ်လေးတဲ့လူ ဖြစ်တယ်။

ကဲ မင်းတို့လေးယောက်မှာ ဘယ်သူက စခိုမလဲ”

“ကျွန်းမ စခိုမယ်”

လေးယောက်လုံးအသံမှာ တပြိုင်တည်း ထွက်ပေါ်လာသည်။ ပြုပါးချမ်းမှာ ဝင်းသာကြည်နှုံးများအောင် ဖြစ်ရန်။ ရိုးသားဖြေစင်သည်။ နှန်ယ်ပေါ်လွယ်သော ကလေးတို့၏သားဝက်လည်း ချစ်မြတ်နိမိမိသည်။

“အေးကျွား ဆရာ သိပ်ဝမ်းသာတာပဲ မင်းတို့လေးယောက်လုံးကို ဆရာ အထင်ကြီးပါတယ်။ မင်းတို့ လေးယောက်လုံး သဘောထားကြီးတဲ့ လူချည်းပဲ၊ မင်းတို့ ဆရာမသိရင် သိပ်ဝမ်းသာမှာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဆရာရေးမှာတင် ကတိပေးတာကို မလိုချင်ဘူးနော်၊ မင်းတို့တာကယ်ခေါ်ရမှာ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာ”

“တကယ်ခေါ်မှာပါဆရာ”

“အေး မင်းတို့ ဒီက ပြန်သွားရင် ခုံပေါ်မှာတားထားတဲ့စည်းတွေကိုလည်း ဖျက်ပစ်လိုက်း ကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

“တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ချစ်ချစ်ခေါ်ခင် ခေါ်ကြား၊ ခုံကြည်ရေးအထိမ်းအမှတ်နဲ့ မှန်ကို စုဝ်ပြီး၊ အတူတူစားကြား၊ တပည့်တို့ ပြန်ခေါ်ပြီးရင် သိပ်ကို ပျော်စရာကောင်းလိုင့်မယ်၊ ကဲ မကြီး သုန်းနဲ့ ကို ခေါ်မလား”

“ခေါ်မယ်ဆရာ”

“သန်းခွဲ့ရော”

“ဒေါ်မယ်ဆရာ”

“အေး ဟုတ်ပြီ၊ မြင့်မြင့်ငြွေးနဲ့ ညွှန်ညွှန်ရော”

“ဒေါ်မယ်ဆရာ”

“အေး ဆရာ သိပ်ဝမ်းသာတယ်။ ဒီလောက် လွယ်လွယ်နဲ့
ပြောလို့ရမယ်တောင် ဆရာမထင်ဘူး၊ မင်းတို့ သိပ်လို့မှာတာပဲ၊ ကဲ
ဆရာတို့ကို စိတ်ချမ်းသာအောင် လုပ်တဲ့အတွက် ငါတယ်၌တွေ စာမေး
ပွဲဘို့ ထူးချွန်စွာအောင်မြင်ကြပါစေ၊ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ၊ သွားကြ
တော့”

မိန့်းကလေး၊ လေးယောက်မှာ ဝမ်းသားအားမြှောင့် သူတို့
အတန်းသို့ ပြန်သွားကြသည်။

နောက်တန္ထေ နေ့လယ် လက်စက်စည် သောက်ချို့စွဲ့ ဆရာ
မများ၏လာ့ပွဲဘို့သို့ မုန်ဆိုင်မှ လက်ဖက်သုပ်နှစ်ကျပ်ဖို့ရောက်လာသည်။
သို့ရာတွင် ရှိုးလှမ်းနှင့် ဒေါ်ခင်ငြေးက ဝယ်ကျွေးမှုပြင်းမဟုတ်ပါ။
လေးတန်းကျောင်းသူလေး၊ လေးယောက်ကဝယ်၍ အတူတူကွဲ လာပို့
ကြမြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့လေးယောက်တွင် အသွက်ဆုံးဖြစ်သော
သန်းခွဲ့က—

“ကျွန်းမတို့ကို ဆရာမနဲ့ ဆရာဦးလှမ်းက သူကိုရှိုးသွားလို့
လက်ဖက်သုပ်နှစ်ကျပ်ဖို့ ဝယ်ကျွေးမှုပြုအကြောင်း ပြောပါတယ် ဆရာ
ကြီး။ ဒါပေမယ့် ဆရာနဲ့ ဆရာမက ကျွန်းမတို့ခေါ်တာကို သိပ်ဝမ်းသာ

လိုတဲ့ ဝယ်ကျွေးမှုမှာဘုံး မနှစ်မြောဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်းမတို့
ဆေးယောက်က ဆရာနဲ့ဆရာမအား ကျွေးမယ်ဆိုပြီး ဝယ်လာတာပါ
ဆရာကြီး”ဟု ပြောသည်။

ကိုယ့်အောက် မိန့်းကလေး၊ လေးယောက်ကို ကြည့်နိုင်သွား
ပြီးနေသည်။

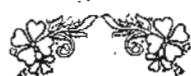
ဌ်မီးချမ်းက တစ်ကျပ်ဖို့ကို မိန့်းကလေးများအား ပြန်ခွဲပေး
သည်။ သို့ရာတွင် မိန့်းကလေးများက မယူကြ။

“ကျွန်းမတို့ကို ဆရာဦးလှမ်းနဲ့ ဆရာမ ဒေါ်ခင်ငြေးက
လက်ဖက် သုပ် တစ်ကျပ်ဖို့နဲ့ အကြောင်းလေး၊ ဝယ်ပေးထားပါတယ်
နှင့်”ဟု ပြောပြီးနောက် လေးယောက်သား လက်ချမ်းတွေ့၍ ထွက်စွားကြ
သည်။

ဆရာ ဆရာမများ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ကြည့်နိုင် ပိတ်
ဖြစ်နေကြ၏။

‘ကျောင်းဆရာလှုပ်ရတဲ့’ သိပ်ကိုကြည်နဲ့စရာကောင်း
တာပဲကွား၊ ဒီအရသာပျိုးတွေကို ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ပေးဝယ်ဝယ်
ပရှိနိုင်ဘူးကျွဲ့’

ကိုယ့်အောက် ဝမ်းသာလို့ကိုလွှာ့ မှတ်ချက်ချလို့ကိုသည်။

၁၅

ဘက္ဗီးမှု

ပြိုးချမ်း ကျောက်မီးရွာကိုရောက်စက ဦးစံလိုင်၊ ဒေါ်မြေမေတ္ထာအိမ်မှာ နေသည်။ အလျင်က သိဖူး၍မဟုတ်။ စရောက်သည်နေက ကားပေါ်မှ ဆင်းဆင်းချင်း ပထမညီးစွာဝင်သော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သည် ဦးစံလိုင် ၏အိမ် ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ရွာမှ ဆရာတို့၏ ဝမ်းသာအားရပ် သူတို့ အိမ်မှာ နေခွင့်ပြုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် အကောင်းခုံး နေရာမှာ အိပ်စေသည်။ ထမင်းကိုလည်း သူတို့ကပင် ကျွေးသည်။ အစာအရာရာ လိုလေးသေးမရှိ ကရာစိုက်သည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဖြစ်သည့်အလျောက် လက်ဖက်ခည်ကို လိုလောက် သောက်နှိမ်သည်။ သို့ရာတွင် ကြာလျှင် ပြိုးချမ်းအားနှာသည်။ ပြိုးချမ်းအတွက်သာ မက ပြိုးချမ်းထံ လာသမျှ ညည်သည်ကိုပါ ဝိုက်နေရသည်။ မန္တလေး တွင် ကျောင်းနေကြသော ဦးစံလိုင်၏သမီးများ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ပြန်လာကြသည်။ ပြိုးချမ်းကို ခင်မင်ကြပါ၏။ သို့ရာတွင် တစိမ်း

ယောက်ရှားတစ်ယောက်ရှိ၍ ကိုယ့်အိမ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အနေအထိုင် ဆင်းခြင်းနေကြရောသည်။ ပြိုးချမ်းသည် သူအတွက် မိန့်ကေလေးများ အနေမခေါ်စေခဲ့၏။ ထိုင်ကြာင့် လင်ကိုယ်မယားသာရှိသော ဘက္ဗီးမှုး ဒေါ်မြိုင်တို့အိမ်သူ ပြိုးချမ်းပြောင်းခဲ့သည်။ ဦးစံလိုင်နှင့် ဒေါ်မြေမေက စိတ်မကောင်း။ ပြိုးချမ်းက ကျောန်အောင် တောင်းပန်သည်။

ဘက္ဗီးမှုးဆိုသည်က ကျောက်မီးရွာ၏ အချင်တော် ပျော်ပျော် နေ သေခဲခိုသော အတိုးကြီးဖြစ်၏။ တွေ့သမျှလှတိုင်းကို နောက်လိုက် ပြောင်လိုက် စလိုက်မည်။ တာဟားဟားနှင့် အားပါးတရ ရယ်မည်။ လူကြီးများနှင့် တွေ့၍ရသလို လူလတ်များနှင့် တွေ့၍ရသည်။ လူငယ်များ နှင့် ဂို့၍ပင်ရင်းနှီးသည်။ သူအိမ်မှာ အော်တော်ကိုချိရှိသည်။ ကာလသား များ လာ၍တော်ကိုကြသည်။ သို့ရာတွင် ဘက္ဗီးမှုးကို မည်သူမှုမနိုင်။ ကျားထိုးပြိုင်လျှင်လည်း ဘက္ဗီးမှုးသာ ပိုလ်ခွဲ၏။

ကာလသားများက တွဲတေးသိန်းတန်၏ ဓာတ်ပြားထဲကလို “ဘက္ဗီးမှုး၊ ဘက္ဗီးမှုး”ဟု လမ်းပေါ်မှ အော်သားတတိကြ၏။ ‘အော်လိုအိမ်မှာ ထွေးညီးတော့မရှိဘူး၊ ခွေးညီးမတစ်ကောင်ရှိတယ်ဟဲ့’ဟု ဘက္ဗီးမှုးက အားကျေမး ပြန်အော်တတ်သည်။ ကျောက်မီးတစ်ရွာလုံးတွင် ထိုတူရော ကြိုသူပါ ဘက္ဗီးမှုးကို ဘက္ဗီးမှုးဟပ်င ခေါ်ကြသည်။ သူနှစ်သည် ရင်းများ ကိုမှုံးကြီးဖြစ်သော်လည်း မည်သူမှု ကိုမှုံးကြီးဟဲ့ ခေါ်သူမရှိ။

ဘက္ဗီးမှုးတို့ လင်မယားတွင် ကလေးမြေးငယ်မရှိ လွှတ်လာပါ သည်။ စီးပွားရေးကလည်း အဆင်ပြု၏။ လင်ရောမယားပါ ဝင်ဇွဲ

ရှိကြသည်။ ဝါဘာပ်ရောင်သည်။ အမိသာကျင်အတွက် ဝါးခွဲများရက်
၍ရောင်သည်။ ဘကြီးမှုတွင် အလုပ်သမားလေးယောက်ရှိသည်။

ဒေါ်မြိုင်က ဒီဇိနိုင်ကလေး ဖွံ့ဖြိုးတွေ့က ကလေး
သွားရော့မှအစ ဟင်းချက်စရာ အစုံရှိသည်။ လယ်ယာသုံးပစ္စည်း
အကျိုးရမည်။ ဆေးလိပ်၊ စီးကရာတ်နှင့် ကာလသား၊ ကာလသမီးများ
အတွက် အလုကိန်ပစ္စည်းများလည်း ရှိသည်။ မြန်မားဆေးများကိုလည်း
ရောင်သည်။ ကျောက်ပါးရွှေ၏ ကုန်ပါးခုံနိုင်ကလေးဖြစ်သည်။ သို့ရာ
တွင် လင်မယားနှစ်ယောက်လုံး လောဘမကြီးကြား၊ လှုချမ်းသာ သူငြေး
ကြီးများဖြစ်ရန် မမျှော်မှန်းကြား၊ ရသမျှ စားမည်။ လူဗုံမည်။ ပေးမည်။

ကျောက်ပါးကျောင်းတွင် သူတိုးသမီးတစ်ယောက်မှုမရှိ သို့
ရာတွင် ကျောင်းအတွက်ဆိုလျှင် အဘာက်ဘက်က ကုန်သည်။ ငွေအား
လုအား စိုက်ထုတ်သည်။ အကြောက်၏ ဥက္ကားကောင်း ပေးတတ်သည်။
သရာ၊ ဆရာမများအတွက် ဘကြီးမှု၏အိမ်သည် စားအိမ်သောက်အိမ်
စတည်းချေအိမ်ဖြစ်သည်။ ဤမြိုင်ချမ်း ဘကြီးမှု၏အိမ်ရောက်လာသောအခါ
ပို့ပို့ပင် အဝင်အတွက် များလာကြသည်။ ဆေးလိပ်၊ စီးကရာက် အားအား
စရာမရှိ၊ ခိုင်ပေါ်မှုပင် ယူသောက်ကြသည်။ ညာ၌အိမ်ညွှန်နေ အားရှာ
စရာမရှိ၊ ဘကြီးမှု၏အိမ်တွင် ကြိုက်သည့်စနရာ အိမ်နိုင်သည်။ ငွေကျိုး
သွားလွှှုံး ကိုစုစုမရှိ၊ ဘကြီးမှုက ချော့စားမည်။ ရှုံးချက်တစ်ခုသာ ရှိ
သည်။ အော်မြိုင်ပေးသွေ့ အကြောက်ရောင်းရမည်။ ဒေါ်မြိုင်ချက်ပြုတို့

လွှှုံး ကုသိခ္ခာခံစ်စားရမည်။ ငည်သည်ကြီးလိုနေလျှင် ဘကြီးမှုမကြိုက်
စိုင်းလုပ်စိုင်းစား အမိသာလိုနေမှု ကြိုက်သည်။

ဘကြီးမှုပို့ပို့အိမ်သွေ့ ဤမြိုင်ချမ်းရောက်လာသည့်မှာ ဤမြိုင်ချမ်း
အတွက် ကောင်သလို ဘကြီးမှုတို့အတွက်လည်း ကော်သည်။ ဤမြိုင်ချမ်း
မရောက်ခိုင်ကဆိုလျှင် ဘကြီးမှုတို့လင်မယား၊ မကြာခဏ စိတ်ကောက်
ကြသည်။ တစ်ခါကောက်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်လေလောက်ကြာသည်။
အများဆုံး သုံးလလောက်အဲထိ ကောက်ဖူးသည်။ တစ်ယောက်နှင့်
တစ်ယောက် မခေါ်။ ကိုယ်အလုပ်ကိုယ်လုပ်၍ သူ့အလုပ်သူလုပ်သည်။
ဒေါ်မြိုင်က နှစ်ယောက်စာ ထမင်းချက်သည်။ လက်ဆံအတူ မစား။
ကိုယ်ဘာသာ ရွှေးခေါ်စားကြသည်။ ဒေါ်မြိုင်က စကောက်သည်ရှိသလို
ဘကြီးမှုက စကောက်သည်လည်း ရှိသည်။ တအိမ်တည်းမှာ လူနှစ်
ယောက်သာရှိ၍ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်မခေါ်သောအခါ ပျော်
စရာကောင်းလှသည်။ ခေါ်လျှင်ကား တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်
မျှက်စိအောက်က အပျောက်မခံအောင် ချစ်ကြသည်။

ဤမြိုင်ချမ်းရောက်လာပြီးနောက် ဘကြီးမှုတို့ လင်မယား စိတ်မ
ကောက်ကြတော့ပါ။ ဤမြိုင်ချမ်းအနေခက်မှာကို အားနှာကြသည်။ ဤမြိုင်ချမ်း
ကလည်း အတိုကြော်နှင့် အသွားကြော်ကို မိဘသမ္မား သဘောထားသည်။
ယောက်တို့က မိဘက်မကောင်းခဲ့သော ဤမြိုင်ချမ်းအတွက် ဘကြီးမှုတို့
ထင်မယားမှာ မိဘအတားဖြစ်စနစ်။

ဘကြီးမှုနှင့် ဒေါ်မြိုင်ကလည်း ဌီမီးချမ်းကို ဆရာတိလေးစား
၌ သားလိုခင်မင်ကြသည်။

ဌီမီးချမ်းသည် သူ၏ကျော်များ စာရင်းတွင် ဘကြီးမှုတဲ့
လင်မယားကို ဘွဲ့တေးထားလိုက်တဲ့။

၁၆

ရပ်ရှင်ပြု၍ ရန်ပုံငြော့ခြင်း

“ဆရာ ကျောင်းရန်ပုံငြော့ရအောင် ရပ်ရှင်ပြုပါလားၢ”

ဘကြီးမှု၏ အဆက်အစပ်မရှိသော စကားပော်ရှင်း ဌီမီးချမ်း
အဲအားသင့်သွားသည်။

“ရပ်ရှင်ကံထနိုက်လုပ်ငန်းကို ကျွန်တော်မှ နားမလည်ဘဲနဲ့
ဘကြီး မှုကလဲ”

“ကျွန်းလည်ပါတယ်ၢ ကျောင်းအတွက် နောက်ထပ် ရန်ပုံ
ငြော့ရအောင် စဉ်းစားရင်း ကျော်အကြောင်းလိုပါ”

ဌီမီးချမ်းက ဘာမှုမပြော ဘကြီးမှုကို ဝေးကြည့်ရင်း ရှေ့ဆက်
ပြောမည့်စကားကို နားထောင်နေသည်။

“ကျော်မှာ ထရံအတွန်းဘယ်ၢ လူညှိပတ်ကာလိုက်ရင် ရပ်ရှင်ရဲ့
ဖြစ်တာပဲ ရွာကလူတွေလဲ ကြည့်မယ် အနီးအနားရွာတွေကလဲ လာ
ကြည့်မယ် လူတွေလဲ ပျော်တယ်၊ ဆရာတို့လဲ ကျောင်းအတွက် ရန်ပုံ
ငြော့ရယ်”

ဘကြီးမှုက ပြို့ချမ်းဖိုအကဲခတ်နေသည်။ ပြို့ချမ်းက စဉ်းစား ဆဲ၊ ဘကြီးမှု အားမရ ဖြစ်လာသည်။

“ဘာတွေများ စဉ်းစားနေတာလဲ ဆရာရဲ့”

“ကျွန်တော်တို့ အရင်းအနှစ် စိုက်ထုတ်ဖို့ဆိုရင် ဒါမျိုးအတွက် ဆရာမိဘ ရန်ပုံငွေက ထုတ်ယူခွင့်မရှိဘူး ဘကြီးမှုရဲ့”

“၇။။ တော်တော်ခိုက်တဲ့ဆဝရာပဲ ဘယ်ကအရင်းအနှစ်မှ မလိုပါဘူးယျာ။ ရုက ကျူပ်ရုံးများ အလကားရမယ်။ ကားထပ်တို့ ပြစ်ကို တုံးဖိုကတော့ ကျူပ်လုံတွေရှိတယ်။ ကျူပ်အလျင်က လုပ်ဖူးတယ်ယျာ။ ကားထပ်နဲ့ ပြစ်ကဲလဲ အကြွေးရပါတယ်။ ပြီးမှာ ငွေရမှ ရှင်းပေါ်ရဲ့”

“တကယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က အရင်းမရဘဲ ရှုံးနေရင် ဘယ်လို့ လုပ်မလဲယျာ”

“ကဲ့။။ ရှုံးရင် ကျူပ်ကိုပေးမယ်များ”

“အဲဒီလိုကျေတော့လဲ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်တရားပါ့မလဲ”

“သဘောကို ပြောတာပါယျာ ကျူပ်လဲ တကယ်နိုက်များ မဟုတ်ပါဘူး ရှုံးမှ မရှုံးနိုင်ပဲ့”

ဘကြီးမှုအဆွယ်ကောင်း၍ ပြို့ချမ်း စိတ်ဝင်စားမီသည်။ စိုးကြည့်ချင်သည်။ ဆရာမိဘအသင်း အမှုဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်သည်။ ဘကြီးမှုလုပ်ပေးလျှင် မရှုံးနိုင်ပြောရှင်း ကော်မီးရွာသား မိဘများက ပြောကြသည်။ ရပ်ရှုံးပြုရန် အားလုံးသဘောတူကြ၏။

ဘကြီးမှုက ရုံးကိုသည်။ ကားထပ်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပြစ်

ပန်းမြိုင်လယ်မူဥယျာဉ်များ (ဆင့်မဘကြို့)

၁၃၅

သမားများကို ထမင်းကျွေးသည်။ သူတွေ၏ ယခင်က ရှိနိုင်သော လက်မှတ် အသစ်များကို အလကားထုတ်ပေးသည်။ ပြို့ချမ်းတို့က လုပ်အား စိုက်ကြရသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ပေးစေရာရှိသည်များကိုရှင်းပြီးသော အခါ အမြတ်စွဲ ၁၄၀ ကျပ် ကျေနိုင်သည်။ စနေနေ့တိုင်း တပတ်တဲ့ပွဲ ပြသည်။ များသောအားဖြင့် မြတ်သည်။ မိုးစက်ပျက်သည့်နေ့တွင်သာ လက်မှတ်စိုးများ ပြန်အမ်းရ၍ ရှုံးသည်။ မိုးဖြိုပြီးပြု့ ကျေတော့မည်။ ပြို့ချမ်းရပ်ချင်ပြီး ကျောင်းဆရာများ မီးပွားရေး လုပ်နေသည်ဟု ရွာသား တို့ မြင်စေခဲင်း၊ ဘကြီးမှုကိုပြောပြရာ ဘကြီးမှု သဘောပေါက်သည်။ သို့ရာတွင် နောက်ခုံးတရား မိမိရရ တဲ့ပြုရန် အကြံပေးသည်။ ကားကောင်းကောင်းလုံး၍ ဆရာဆရာများ လက်မှတ်လိုက်ရောင်းကြ သည်။ အနီးအနားရွာများ ဖြစ်ကြသော ငွေတောင်း တုံးသို့၊ တံတိုင်း ရည်၊ လက်ကောင်း၊ သုံးအိမ်၊ ရွာရည်၊ သဇ်ကုန်း၊ ထွန်တုံး၊ အောင် ဟင်လယ်၊ ဘန်ကွဲစသည် ရွာများကို ရောက်ကြသည်။ ကောင်းကျိုး တစ်ခုရှိသည်။ ပြို့ချမ်းတို့ ဆရာ ဆရာများကို အနီးအနားရွာများက သိရှိခိုင်မောင်သွားကြသည်။ ကျောင်းသား တော်တော်များများအား ရောက်သွားကြသည်။ ကျောင်းသားမိဘများနဲ့ တွေ့ဆုံးရင်းနှုံးကြသည်။ ကျောင်းသားများ၏ ပညာရေးတိုးတက်မှုအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြ ရသည်။ မိဘများက သူတို့သားသီးအောကြာင်း၊ တိုင်စေရာရှိသည်များ ကို တိုင်ကြသည်။ ယုံကြည်စိတ်ချွာ အပ်နဲ့ကြသည်။ ပြို့ချမ်းတို့ ဆရာဆရာများကလည်း မိဘများကို အကြံ့ဘဏ်ပေးသင့်သည်များ

လေကြသည်။ မိဘများ၏ဘဝ၊ မိဘများ၏အခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်နေသော ကလေးတို့၏ ဘဝ၊ ကလေးတို့၏အခြေအနေကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ သိနိုက်ရသည်။ ရုပ်ရှင်မှုရမည့်အမြတ်ထက် ပို၍ကြီးဟားသော အမြတ်ကို ပြစ်ချမ်းစော့ ရခဲ့ကြသည်။ နောင်တွင် အခွင့်သင့်တိုင်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ၏အီမံသို့ ရောက်အောင်သွား၍ မိဘများနှင့် တွေ့ဆုံးရနိုင်မှုချမ်းစော့ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ရုပ်ရှင်ပြသောညွှန်တွင် ကြိုတင်လက်မှတ် ရောင်းထား၍ လူစည် လူသည်၊ ကားကလည်း ကားကောင်းဖြစ်၍ ကြွည့်လုပ္ပါယားသည်။ အမြတ် ငွေ ငါးရာခန့်ရသည်။

ပွဲအားလုံးကို စာရင်းချုပ်၌ပေါင်းသောအပါ ကျောင်းရန်ပုံစွဲ တစ်ထောင်ခန့်ရ၏။ ထိုငွေဖြင့် ကျောင်းအတွက် ကြက်ခြော့သေးစွာ များ ဝယ်သည်။ အားကာစားပစ္စည်းများ ဝယ်သည်။ ကလေးတန်းများ အတွက် ဒီဇော်နှင့် ဒီဇေားလုံး လုပ်ပေးသည်။ ကလေးတို့ ပျော်ကြသည်။ ဆရာ ဆရာများ ပျော်ကြသည်။

ဘက္ကီးမှုလည်း ပျော်နေသည်။

မှန်မြတ်ချမ်းကြည် ကြက်ပြော

ကျောက်ပိုးရွာတွင် ဆေးရုံးရှုံး၊ ကျွန်းမာရေး၊ သေးပေးခန်းရှိသည်။ သေးမှုး တစ်ထောက်ရှိသည်။ သူလက်အောက်တွင် သားစွားဆရာများ ရှိကြသည်။ ဆေးမှုးးပီးမြို့၊ အသက်အချေယ်ကြိုး၍ အတွေ့အကြုံများသည်။ စကားပြောလည်း ကောင်းသည်။ ငွေဖြင့် ကြေားဖြင့်ဆေးမကုံ လိုအပ်လျှင် ဆေးရုံးသို့ သုက္ကယ်တိုင် လိုက်ရှိသည်။

“ကိုကြောတက်နေလို့ ဆေးထိုးပေးပါ” “အညာင်းပြေချင်လို့ ဆေးထိုးပေးပါ” ဆုံးသူများကို ဆေးမှုးက အလိုမလိုက်။ ထို့ကြောင့် ငွေပေါ်တိုင်း ဆေးမထိုးရသူများက မကြိုးက်။ ထို့ကြောင့် သဘောထားကိုလည်း ဆေးမှုးက မကြိုးက်။ သို့ရာတွင် မသိနားမလည်းမှုကို သနား၍ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပညာပေးသည်။ အခွင့်သင့်တိုင်းပင် မမေနိုင်ပေးနိုင်လော့ပြောသည်။

ဦးမျိုးချမှတ်က ဖိတ်ခေါ်၍ ကျောင်းကျိန်းမာရေးအတွက် ကလေးများကို နှစ်ကြိမ်ပေါ်ပေါ်ဟောပြီးရှိ။ အစပြောအဟောကောင်း၍ ကျောင်းသားများ စိတ်ဝင်စားကြောသည်။ တတိုးဝါး ရယ်နေ၍လည်း ကျောင်းသားများ ပျော်စန်ကြောသည်။ ကိုယ်ရြေပြေား ရောဂါက္ခသာဆရာကိုခေါ်လာ၍ ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို စဉ်ဆောင်ပေါ်သည်။ တကိုယ်ရေးသန့်ရှင်း ဇူးလုပ်မလုပ် တစ်ကြိမ်လာရောက်စစ်ဆောင်သည်။ ကလေးတစ်ပေါ်ကို ချင်းကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းလင်းပညာပေါ်သည်။ လေးကြိမ်နှင့်တွေ့ရသောအခါ ဆေးမျှုံးနှင့်ကလေးများ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြောသည်။ ကျောင်းချိန်အတွင်း ကျောင်းသားများ ဆေးခန်းလိုက်လျှင် စာသင်ချိန်မထိခိုက်အောင် ဦးဆေးပေး၍ လုပ်ပေါ်သည်။

ကြက်ခြေနှင့်ဆေးသေးတွေ့ရှုံးသောအခါ ဦးမျိုးချမှတ်က ဆေးမျှုံးနှင့် သွားတွေ့သည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကို ကြက်ခြေနှင့် ရွှေ့ခြီးသူနာပြုစုနည်း သင်ပေးပါရန် အကူအညီတောင်းသည်။ ဆေးမျှုံးကာ သဘောတ္ထသည်။ သိရှာတွင် ရွာထဲမှ လွှဲထွက်မှာပါတက်ရွှေ့ရအောင် ဂို၍ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် လုပ်ချင်ကြောင်း ပြောသည်။ ဆေးမျှုံးနှင့် ဦးမျိုးချမှတ်ပေါင်း၍ ရွာထဲ့မှားကို သင်ပြုသည်။ ရွာထဲ့မှားက သဘောကျသည်။ ဆေးမျှုံးနှင့် ဦးမျိုးချမှတ်တို့ သင်တန်းသားစဉ်းရုံးကြောသည်။ လုပ်ရင်းနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန်လာသည်။ အနီးအနားရွာမှားကာပါတက်ချင်သည်ဟု ပြောကြောသည်။ သင်တန်းသား စာ ခန့်ဖြစ်လာ၏။ ဆေးမျှုံးက မြို့နယ်ဆရာဝန်ကြီး၏ ခွဲ့ဖြူ့ချက်တောင်းခံပြီးလျှင်

ပန်းမြို့င်လယ်မှုံးယှဉ်မှုံး (ဆင်မေအကြိမ်)

ကြက်ခြေနှင့်အစည်းနှင့် ဆက်သွယ်၍ သူကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်လျက် သင်တန်းပေါ်သည်။ ဦးမျိုးချမှတ်က သင်တန်းကာလတွင် သင်တန်းအပ်ချုပ်ပေါ်ကိုတာဝန်ယူရ၏။ ကျောင်းအတွက်လုပ်ရာမှ ရွာအတွက် အများအတွက် ဖြစ်လာသည်။

ပထမအကြိမ် သင်တန်းအောင်ပြင်စွာ ဦးခုံးသွားသည်။ လက်တွေ့အကျိုးရှိသည်ကို သိမြင်လာသောအခါ နောက်ထပ်တက်လို သူများက စာရင်းပေးကြပြန်သည်။ ဒုတိယအကြိမ် သင်တန်းဖွင့်ပေးရပြန်၏။ ပင်ပန်းသော်လည်း အကျိုးရှိသောလုပ်ငန်းဖြစ်၍ ပျော်သည်။ တာဝန်ကြီးသော်လည်း မှန်မြှတ်သောလုပ်ငန်းဖြစ်၍ ရှုက်ယူသည်။

ဒုတိယအကြိမ် သင်တန်းဆင်းလက်မှတ်ပေးအပ်ပွဲတွင် ကျောက် မီးကျောင်းမှ ဆရာမများနှင့် ကျိန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းမှ ဆရာမများ ကျိန်းမာရေး ပညာပေး စကားရည်လုပ်လုပ်ကြောသည်။

“ရွာသာရွာသာများသည် မြှုံးသူ ဦးသာများထက် နို့ ကျိန်းမာရေးကောင်းသည်”ဟူသော အဆိုဖြစ်သည် ရွာသာရွာသာများ လာရောက်နားထောင်ကြောသည်။ စိတ်ဝင်စားဆရာလည်း ကောင်းသည်။ ရယ်လည်း ရယ်ရသည်။ ပညာဗဟိုသာလည်း ရသည်။

ကျောက်မီးရွာတွင် အလယ်တန်း ကျောင်းသူကျောင်းသားအား လုံး ရွှေ့ခြီးသူနာပြုစုနည်း တတ်မြောက်ထားကြောသည်။ ကြက်ခြေနှင့်သူ့ကြီးကိုပို့ပြီးစုံထားကြောသည်။ ကျောင်းသားများ ဖွန်းခဲ့ရှာ ထိနိုင်

ဒဏ်ရာရပျော် ကျောင်းမှာပင် ပြုစုပေါ်ကြ၏။ ကျောက်တာတ်သော ရောက်များကိုလည်း ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် နားလည်လာကြ၏။ ကျောင်းသားများသည် မွန်ဖြတ်သောလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ရင်း စိတ်ဓာတ်လည်း မြင့်ဖြတ်လာကြသည်။ အများအတွက် အနစ်နာခံတတ်လာကြ၏။ ဒုက္ခ ရောက်သူများကို ကူညီတတ်လာကြ၏။ လူနှင့် လူချင်း ချမ်းကြည့်ရင်းနှင့် စွာ ဆက်ဆံတတ်လာကြ၏။ “ခုတ်မယ်၊ ထစ်မယ်၊ ပါးပါးလို့မယ်”၊ တုံးမယ်၊ တစ်မယ်၊ နှစ်နှစ်စင်းမယ်”ဟူသော အယူအဆများအစား “တွဲမယ်၊ ထူးမယ်၊ ကူညီမယ်”ဟူသော အယူအဆများ ပွားများလာကြ၏။

၁၈

ပုဂ္ဂိုးကော်း မောင်ဆန်း

ညနေထမင်းစားပြီးသောအခါ ဌီမြို့ချမ်းလမ်းလျှောက်ထွက်လာခဲ့သည်။ စွားမြှုပ်နည်းကျောင်းပိုင်းထဲတွင် ကိုနက်စိန်တို့အဖွဲ့ ခြင်းခေတ်နေသည်ကို သွားကြည့်ရန် စိတ်ကွဲ့ထားသည်။ “ကိုတင်အောင်ရော ဟိုမှာ ဟော ဆရာတိုးပြိုးချမ်း၊ လှမ်းခေါ်လိုက်ပါအေး”

“ဆရာ၊ အိမ် ခဏာကြပါအေး”

ဦးတင်အောင်က သွားနောက်သန်းရိုက်ပြော၍ လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။ သူတို့လင်မယားမှာ ဌီမြို့ချမ်းနှင့် အတော်ပင်ရင်းနှင့်နေသူများ ဖြစ်နေကြသည်။ ဌီမြို့ချမ်း၏ လမ်းကြောင်းပြောင်းသွားရပြီ။

“ထိုင်ပါအုံးဆရာ၊ မောင်ဉာဏ်ရော ဆရာမှို့ လက်ဖက်ရည် ဝယ်ချေကွာ”

ဦးတင်အောင်က ကုလားထိုင်တစ်ခုပေါ်မှ အဝတ်များကို ထုတ်ပစ်ရင်း ဌီမြို့ချမ်းကို အထိုင်နိုင်းသည်။ သူသားမောင်ဉာဏ်ကိုလည်း လက်ဖက်ရည် အဝယ်နိုင်းလိုက်သည်။

“ဘာမှ မလုပ်ပါနဲ့များ ကွွန်တော် အရပ် ထမ်းလျှော့နှင့် ပြည့်နေလို့ လမ်းလျှောက်လာတာ”

“ဆရာ၊ အီးကောင်ပတ္တတဲ့ ဆရာကို အပ်ထားတယ်နော်၊
ကျိုးကျိုးကန်းကန်း ရိုက်သာရိုက် မညှေ့နဲ့ ရိုက်လို့ ကျိုးလ စိတ်မဆိုး
ဘား ဆောင့်တင်ကဗျာယ်”

၌းတင်အောင်၏နှီး ဒေါသနဲ့ရိုက သူတဲ့စံအတိုင်းပင်
ကလေး များကို အတင်ရှိကြခိုင်းနေသည်။

“မလုပ်ပါနဲ့ဘာ ခင်ဗျာပြောတာကိုပဲ ကြောက်စရာကောင်းလှ
မြို့ တော်ကြာ ကလေးတွေက ဆရာတိ လန္တနေပါဒီအံ့မယ်”

“ଲକ୍ଷ୍ମୀପତେ ଶବ୍ଦା ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଫ୍ରେଣ୍ଟମୁକ୍ତି ଆଏ ଆମେଲୋଗ୍ନ କେବୁଗିର୍ଣ୍ଣିଛୁଟେବୁ ତାମତାର୍ଯ୍ୟରେ”

ဒေါသန်းရိက ထပ်ဆက်နေ၍ ဤမှတ်ချမှုပြုမိသည်။

“မဟုတ်ပါဘူးဘာ၊ နိဂုံနှင့် ကြောက်မယ်၊ ကြောက်မှ စာတတ်မယ်ဆိုတာ မမျန်ပါဘူး”

“ဟင် ကျွန်ုပတော့ ကြော်ချိမှတ်တယ်မယ်လို့ မှတ်ထော်တော့ပဲ”

ဒေါ်သန္တရိက သူ၏အယူအဆကို မလျော့ချင်သော်၊ ကလေး
များကား သူတို့အမေ၏ အယူအဆကို သဘောမကျဟန်ဖြင့် ကည့်နေ
ကြသည်။

ပန်းမြိုင်လယ်မှာထွက်မျှူး (ဆင့်မတကိမ်)

သား ကယ်နီးတောင် မတွက်တတ်တော့ဘူး၊ ဉာဏ်တွေလဲ ထိုင်အောင်
တယ်၊ အဲဒီအခါမျိုးဟာ ကလေးဟာ သိပ်သနားစရာ ကောင်းတာပဲ”

ପେର୍ବିଲିଙ୍କ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂସିଲ୍ ଫିଲ୍ମ୍ସିଲ୍ ପିଲ୍ଲାବାଲ୍ଲୀଗ୍ରେ ଓ ଜୋଡିଗାନତାଗ୍ରହୀତର ଫାଇ
ଯୋଗିନ୍ଦ୍ରିକେବାଲ୍ଲୀ । ପିଲ୍ଲାବାଲ୍ଲୀଗ୍ରେ ଶାର୍କ୍ ପିଲ୍ଲାବାଲ୍ଲୀ ।

“ເສດຖາວະ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ຂອບກົມໍ່ລົງທຶນ ແລ້ວ ດິຈຸນວາ
ທາຕູແຫວ່ານ ເພົ່າກົມໍ່ກົມໍ່ປີ ຖະແຫຼງ ລົງທຶນຕູແຫ່ລະ ຕູກົກົມໍ່ປີ ແລ້ວ
ຂອບກາ ກໍລູກາ ກໍລູກາ ທີ່ເລັມເຕັກນ ພວກທຸກໆລາວ ທີ່ເລັມເຕັກນ
ຊາວພລຍ່ນທຸກໆລາວ ຂົມໍ່ປີ ຂອບກາ ສົກົນກາ ສົກົນກາ ສົກົນພົມ ຂົມໍ່ປີ ແລ້ວ
ກະລົມເຊີ່ງເພື່ອ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ
ພລຍ່ນທຸກໆລາວ ຂົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ ອົງໝາຍະກົມໍ່ປີ

“ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ, ଗ୍ରୂହିତେର୍ଣ୍ଣି ଯେବେଳା
ଏହିରେ ଆମେହିଲିପି ଲାଭପାଇଁ”

ବ୍ରିଜାର୍ଡଙ୍କ ଲୋଗ୍ନ୍‌ଏଲିଗ୍ନ୍‌ବ୍ୟୁ॥

ଓ'বফ'କ'ିଗ' ରଲଭ୍ୟାବ୍ୟାବ୍ୟା॥

“ତାଙ୍କରେତ୍ତା? କ୍ଷୀତିଗଢ଼ିଏବା ଜର୍ବାଫର୍ମିଟ୍ରେନ୍ ଦିଲ୍ଲିପର୍ଫର୍ମନ୍ସ
କରିଲା. କ୍ଷୀତିଏଟିକୁ କ୍ଷୀତିଯଳାହାଯୁଡ଼ରେ ର୍ମ୍ପିଲିଟାରାର୍ଥି ଆମ୍ବାର୍କ୍ରିମିନ୍

နိုဘာဖြစ်ရင် ကောင်းတာပဲ့၊ ဒါမှထဲ သူတို့ကို ပညာသင်လို ဆုံးမြှုပ်နှံလို ရတာပဲ့”

“ခင်ဗျာသာသမီးတွေ လိမ္မာပါတယ်ဗျာ၊ မောင်ညွှန်းရာ၊ မောင်ငွေးရော၊ မဲတူရော၊ ဘယ်သူဆီးဝဲ၊ ကျောင်းမှာ စာလဲတော် ကြတာပဲ”

“ဆရာ အငယ်ကောင်ရော သိလာ”

ဦးတင်အောင် မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဘယ်သူလဲ”

“မောင်ဆန်းလေ၊ ဆရာ”

ဒေါသန်းရိုက် ဖြေသည်။

“ထို့... ကျွန်ုတ် ဦးစံလိုင်အိမ်နေတုန်းက ညည်းမှာ ပုံပြော တာကို လာနားထောင်တဲ့အဖွဲ့ထဲက မောင်ဆန်းလား သူက ထိုပါသေး တယ်၊ ကန္တလဲပဲ”

“ဟား ဟား အဲဒီကောင် သိပ်ဆီးတယ်ဆရာ”

ဦးတင်အောင်က ရယ်ရင်း ပြောလိုက်သည်။

“မောင်ဆန်းဆိုပုံတော့ လွန်တယ်ဆရာ သူက အငယ်တန်း လေးဆိုတော့ ဆရာသိမှ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ ဆရာကိုခေါ်ပြီး ပြောရတာ”

ဒေါသန်းရိုက် သူယောက်ရှားက်းကော်ကို ထောက်ခံပြောလိုက် သည်။

ပန်းမြိုင်လယ်မှုပူယာဉ်များ (ဆင့်မအကြိမ်)

မောင်ဆန်းအိပ်ရာထလျှင် နို့ပြီးထောက်၍၊ မျက်နှာသစ်ရိုး လျှင် နို့ကြောင်း၊ နှံနှုံလင်းလျှင် ဘာကျွေးကျွေးခေါ်များကြောင်း မုန်စိုးပေးလျှင်လည်း၊ နည်းသည်ဆို၍ နို့ကြောင်း၊ အစ်ကို၊ အစ်မှ အဖေါ်၊ အမေားလုံးကို ဆဲကြောင်း၊ နံနှုံဆိုလျှင် မောင်ဆန်း၏ နိုး၊ ဇော်သံး၊ ဆဲသံးနှင့် တဒေါ်များ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် မောင်ဆန်းဆိုပုံကို တိုင်နေကြသည်။ မောင်ဆန်းကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမပေါ်နိုးလည်း ပြောကြသည်။

“ဟောပို့ဗျာ ဆရာ၊ ပြောရင်ဆိုရင်းနဲ့ မောင်ဆန်းလာနေပြီ”

ဒေါသန်းရိုက် အိမ်ဝင်းထဲသို့ ဝင်လာသော မောင်ဆန်းမကြားအောင် ခပ်တိုးတိုး ပြောလိုက်သည်။

“ကဲ့ အဲဒီလိုဆိုရင် တော်ကြတော့ သူ့ရော့မှာ ကျွန်ုတ်တော့ကို သူ့အကြောင်း မကောင်းမပြောပါမဲ့ ကျွန်ုတ် သူ့အတန်းပိုင်ဆရာမနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ပြောကြည့်ပါအုံးမယ်”

မောင်ဆန်းအိမ်ထဲ ဝင်လဲသည်။

“မောင်ဆန်း ဆရာပေါ်လာအုံးကဲ့”

မောင်ဆန်းက ပြို့မျမ်းအနီးသို့သွားရောက်၍ လက်ပိုက်ပျော်ဆဲသည်။

ဦးတင်အောင်က သူ့သားကိုကြည့်၍ ပြောနေသည်။ ဒေါသန်းရိုး မျက်နှာမှာ လက်ပိုက်အောင်သော သူ့သားကိုကြည့်၍ သာမာသလို ပြုနေသည်။

“မောင်ဆန်း ဆရာတုပြာတုန်းက လာနားထောင်တယို့လား”

“ဟုတ်ကဲ့”

“မင်း သိပ်လိမ္မာတဲ့ကလေးပဲ ဆရာမင်းကို သိတယ်ကွာ ဖုန်းထောင်နိုင်လာတိုင်း မင်းပြီးပြီးမြိုင်ကလေးပဲ နေတယ်မို့လား”

“ဟုတ်ကဲ့”

ဒေါသန်ရိမ္မာ ဆရာရှေ့တွင် ကျိုးမြှုံလှသော သူ့သားကိုကြည့်၍ အုံညွှန်သည်။

“ဦးတင်အောင် တွေ့တယ်မို့လား၊ မောင်ဆန်းဘယ်လောက်လိမ္မာလဲ ပုန်းထောင်နှင့် လာတုန်းကလဲ သူအအေးရုံး အလို့များဆုံးပဲ”

ပြီးချမ်းက ဦးတင်အောင်ဘက် လှည့်ပြောရင်း မောင်ဆန်း၏ ပုံးကို ဖော်လိုက်သည်။

ပြီးချမ်းက အားလုံးကိုနှုတ်ဆက်ပြီးနောက် ပြန်ခဲ့သည်။

နောက်တနေ့တွင် နေလယ် လေဖက်ဆည်သောက်လို့နှုတ်ပဲ ဆရာ ဆရာများ ဆုံးကြသောအခါ ပြီးချမ်းက မောင်ဆန်းအကြောင်းကို အတန်းပိုင်ဆရာမ ဒေါ်ခင်စန်းအား ပေးကြသည်။ ဒေါ်ခင်စန်းက မောင်ဆန်းအကြောင်းကို အတန်းဆရာမ ပြီးချမ်းကို ပေးကြသည်။

ပြီးချမ်းက သူမြို့ဘုရား တိုင်းလိုက်ကြသည်။ မောင်ဆန်း၏ အဆို၊ နှိုက်ကို ဖွင့်ပြုသည်။ ဒေါ်ခင်စန်း အုံညွှန်စေသည်။ ဝကျား၊ တက်လျှင် လာ၍ အကောင်းကြည်ပါရန် ပြီးချမ်းကို မြို့လို့စေသည်။

မောင်ဆန်းဆိုသည် မဟုတ်ပါ။ မိဘများက ဆိုးအောင် လုပ်ထားခြင်း သာ ဖြစ်သည်။ ထိုသဘောကို ဒေါ်သန်းရို့နားလည်အောင် ပြီးချမ်းက ရှင်းပြုသည်။

ဒေါ်သန်းရို့က ပြီးချမ်းပြောသမျှကို ခေါင်းတည့်တည့်စုံစုံ နားထောင်နေ၏။

“တစ်ခုတော့ ရှိဘယ် ငင်ဗျားလို့ကိုရင် ပြန်ပြီး ပျော်သွားလိမ့်မယ်။ ချိတာ တော့ ချုပ်ပေါ့၊ ဖျက်ခတာ့ မဖျက်ကြနဲ့၊ သူကောင်းတာလေးတွေ တွေ့တိုင်း ချီးမွမ်းပေးပေါ့။ ဒါပေမယ့် မြောက်လွန်းတာမျိုး မလုပ်နဲ့၊ ငါကို တာ၊ ရိုက်တာနဲ့စာရင် သဘောပေါက်အောင် ချော့ပြီး ပြောတာက လိမ္မာတယ်”

ဒေါ်သန်းရို့က ဆရာ ဆရာမများကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြော လျက် နှုတ်ဆက်၍ ပြန်သွားသည်။

ခြေထောက်ကသာ ရှုံးသို့ လှုံးနေသည်။ ခေါင်းက သူသားရှိရာ အတန်းဆီသို့ တောင်းငဲ့တောင်းငဲ့ ဖြစ်နေ၏။

ညှို့တွင် ပြီးချမ်း မောင်ဆန်းထံသို့သွား၍ အကောင်းဆုံးပုံပြင်တစ်ရု ပြောလိုက်ခဲ့သည်။

မောင်ဆန်းက ဘာမှမပြော။
“ဆရာ ဒီနေ့နေ့ မင်းတို့အိမိကို လာခဲ့မယ်၊ မောင်ဆန်း
လိမ္မာသွားပြီလို မင်းတို့အဖော်အမောက် ပြောလိုက်ရမှာလာ။”

“ဟုတ်ကဲ့”

“မန်ကိုကို မင့်ဘဲနဲ့ ထောင်း”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဘာကျွေးကျွေး ဓမ္မားမများနဲ့နော်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“မုန့်စိုး ပေးသလောက်ပဲ ယူနော်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဘယ်သူမှ မဆဲနဲ့နော်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ကဲ့၊ မန်ကိုဖြစ် ညနေကျတော့ ဆရာမင်းတို့အိမိကို
တခေါက် လာမေးကြည့်မယ်။ မောင်ဆန်း အီမံမှာလဲ
လိမ္မာသွားပြီလိုလိုရင် ဆရာ သိပ်ဝါးသာမှာပဲ၊ မောင်ဆန်းကိုလဲ
ဆရာခဲ့ချမယ်၊ ဘာဆုလဲ သိလား၊ အကောင်းဆုံး ပုံတုပုံပြောပြီမယ်”

မောင်ဆန်းက ပြိုမျိုးကိုကြည့်လျက် “ဟုတ်ကဲ့ဟု ပြောလိုက်
သည်”

ညောင်းတွင် မောင်ဆန်းတို့အိမိသို့ ပြိုမျိုးသွားသည်။
မောင်ဆန်းကိုရောမှာပင် မောင်ဆန်း လိမ္မာသွားပြီဖြစ်ကြော်၏ သူမှာများ

ကို ပြောခဲ့သည်။ သူမှာများက သိပ်ယုံကြည်ကြဟန် မတူပါ။

နောက်တိုင်နေ့ နေ့လည် ကျောင်းဆင်းချိန်တွင် ဒေါ်သန်းရဲ့
ကျောင်းသို့ လိုက်လာသည်။

“ဆရာရယ် မန်ကိုကတော့ မောင်ဆန်း သိပ်သနားစရာ
ကောင်းတော့၊ မန်ကိုစောင်း သူတေားသာ အိပ်ရာထာယ် သူတေားသာ
မျက်နှာသစ်တယ်၊ ဒီနေ့မှ ပဲပြုတိသည့် မလာလို ထမင်းချွေ့သီးသန်း
ကျွေးရ တယ်။ အဲဒါလဲ ဘာမှမပြောဘဲနဲ့လားပြီး ကျောင်းကို သွားတယ်။
မုန့်စိုးတောင် မတောင်းဘူး။ ဒါနဲ့ ပိုက်ဆုံးမတယ် လိုက်ပြီးပေးရတယ်။
ဆရာတို့ ဘယ်လိုများ ပြောလိုက်လဲ မသိဘူး။ သိပ်လိမ္မာသွားတာမှ
သနားစရာတောင် ကောင်းတယ်”

ဒေါ်သန်းရိုက်လဲသံမှာ သူ့သားလိမ္မာသွားသည်ကို ဝိုင်းသာ
သည်ထက် သနားသည်က ပိုများစေသည်။

အမှန်စင်စစ် ဌြမ်းချမ်းတို့ ဘာမှ ကိုခက်ခဲ့ပဲ ပြောရသည်
သာတော်ပါ။ ကာလေး၏သဘာမှာ အချိစ်ချိသည်၊ အချိမျိုးစ်ချိသည်၊
အချွေ့ကြိုက်သည်။ မောင်ဆန်းမှာ ပင်ကိုယ်ကပင် အေးအေးနောတ်
သာ ကလေးဖြစ်သည်။ ကျောင်းမှာ ဆရာမှာများ၏ ချိစ်ခြင်း၊ ရှိမှိုး
ပြိုက် ခံနေရသည်။ အိမ်မှာကား အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အားလုံးက အလို
လိုက်ထားသောကြောင့် ဆိုင်နေ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဆရာမ
များက သူကို ဆိုသည်ဟု မဖြစ်စေခဲ့ပါ။ အချိ အခေါ်မလျှော့စေခဲ့
ခြင်းသို့က ပို၍ ချိစ်ခြင်းခိုင်နှင့် ချောပြောရန် လိုသည်။ အမှန်မှာ

ကျောင်းတာကို၍ ခဏာကြာသာအခါ ဦးမြို့မောင်ဆန္ဒီ
အတန်းလို့ သွားသည်။ ဒေါ်ခံစွန်းက ဦးချမ်းအား မောင်ဆန္ဒရှိရာ
သို့ ညွှန်ပြသည်။ ကြိုးစာပန်းစာ၊ စာရေးနေသာ မောင်ဆန္ဒကို တွေ့
ရသည်။

“ကျောင်းမှာတော့ အေးတာပဲ ဆရာမရှိ၊ ဒါပေါ်မယ့် တရာ့
ကလေးတွေက အိမ်မှာ ဆိုးစာတိတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ သူ့ကို ဆုံး
ကြည့်ရအင်”

ဒေါ်ခံစွန်းက မောင်ဆန္ဒကို သူ့စာပွဲအနီးသို့ ခေါ်လိုက်သည်။
မောင်ဆန္ဒ်က ဆရာနှင့် ဆရာမရှေ့တွင် လက်ထိုက်၍ ရပ်စုံ
သည်။

“မောင်ဆန္ဒ် မင့်ဆရာမက မင်းကိုချို့မှုများနေတယ်။ အေးလွန်း
လို့ လိမ္မာလွန်းလို့ စာကြိုးစားလွန်းလို့တဲ့ ဟုတ်လား မောင်ဆန္ဒ်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“အိမ်မှာတော့ သို့ဆိုးတာပဲလို့ မောင်ဆန္ဒအဖော် အမေက
ဆရာ့ကို ပြောတယ် ဟုတ်လား မောင်ဆန္ဒ်”

မောင်ဆန္ဒ်က ဘာမှမဖြေပါ။ ဦးမြို့မောင်ကလေး လက်ထိုက်အနားလည်း

“ကျောင်းမှာ မောင်ဆန္ဒ် လိမ္မာလို့ ဆရာမတွေက ချုပ်ကြ
တယ်၊ ဆရာလဲချုပ်တယ်၊ အိမ်မှာလဲ မောင်ဆန္ဒလိမ္မာရင် မောင်ဆန္ဒ်
အဖော် အမေက သို့ချုပ်ကြမှာပေါ့၊ အိမ်မှာလဲ ကျောင်းမှာလို့
အေးအေးလေး နေပါလား”

၁၉

ရွေးကောက်နှင့် စာကြည့်ပွင့်

တစ်နေ့တွင် ကျောင်းမှာ အမြှေတန်းရွေးကောင်းကြသော ရွေးသည်များက
ဦးချမ်းထံသို့ အဆိုပြုချက်တစ်ခုကို တင်ပြလာကြ၏။ သူတို့နေစဉ်
ရွေးကောက်ပေးပါမည်။ ပုံကျရွေးသည်များကို မရောင်းပါစေနှင့်ဟူ၍
ဖြစ်သည်။ ရွေးကျကိုကို လက်ဝါးကြီးအပ်လိုက်ပြင်း ဖြစ်၏။ ဦးချမ်း
ထို့ပို့ လုပ်မပေးနိုင်ပါ။ လုပ်လျှင်တရားမည်မဟုတ်ပါ။ မည်သူမဆို
ရွေးကောက်ပေးလျှင် ပင်တိုင်ရော၊ ပုံကျပါ ရောင်းချခွင့်ရှိသည်ဟု
ဦးချမ်းက သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည်။ သင့်တော်မည် ရွေးကောက်ငွေ့
ကို ရွေးသည်များကိုယ်တိုင် ညို့စိုးသတ်မှတ်ခွင့်ပေးလိုက်သည်။ တဆိုင်
လျှင် ငါးဆယ်ပြားစီ သတ်မှတ်ကြသည်။ ပင်တိုင်ရွေးဆိုင်ပြောက်ဆိုင်
ရှိ၍ နေ့စဉ်ရွေးကောက်ငွေ့ သုံးကျော်ရသည်။ ပုံကျရွေးသည်များ ထင်တာ
လျှင် လေးကျော်ငါးကျော်အထိရသည်။ ပုံမှုအဖြင့် တော်လွယ်
ငါးဆယ်ခုံရသည်။

တိဓမ္မကို မည်သို့ သံကြံမည်နည်။ ပြမ်းချမ်းတို့ ဆရာဆရာများ စုစုဝါယိုင်ပင်ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အများသဘောတူ ဆုံးဖြတ် ချက်တစ်ခုရသည်။ ကျောင်းတွင် စာကြည့်သင်းတစ်ခု ဖွင့်ကြမည်။ နောက် သတင်းစာတစ်စောင် ယူမည်။ လစဉ်ထုတ် မရှစ်း သုံးအုပ်စု မည်။ ကျောင်းသာများအတွက် အပျင်းလည်းကပြီ ပညာလည်းရမည် ရှေ့သိစာတောင် တို့ကျောင်းသားစာတောင် တော်စာတောင်နှင့် ရွှေသွေး စာတောင်များဝယ်မည်။ ဇွန်ထုပ် အခြားပဟ္မသုတေဖြစ်စေမည် စာအုပ် များဝယ်မည်။ စာကြည့်သင်းက မဖြစ်သေး။ ဈေးနောက်တိုင်ပင်ရာဌာည်နှင့် ပင် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် စာကြည့်သင်းအတွက် အခန်းတစ်ခု မီလိုက်သည်။ ကျောင်းသားများထိုင်၍ဖတ်ရန် ခုံတန်းများ ချပေးသည်။ စားပွဲတစ်ခုနှင့် ပိုဂိုတစ်ခု ထားပေးသည်။ ဆရာဆရာများက မရှစ်း အဟောင်းများကို အလျှော့ခြုံ ယူလာကြသည်။

စာကြည့်သင်းလေး အကောင်းအထည် ပေါ်သွားသည်။ နောက် တစ်နေ့တွင် ကျောင်းသူကျောင်းသာများကာလည်း သူတို့အိမ်မှာရှိသည် စာအုပ်စာတောင်အဟောင်းများကို မီဘများသဘောတူ၌ချက်ဖြင့် ယူလာ ကာ လှုံကြသည်။

မနက်ကျောင်းမတက်းမီ အချိန်များနှင့် နေ့လယ်ကျောင်းဆင်း ချိန်များတွင် စာဖတ်နိုင်သည်။ သောကြာနေ့ ညာနေ့တွင် စာအုပ်များကို အိမ်လို့ တားသွားခွင့်ရှိသည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင်ဖတ်ပြီးနောက် ကျောင်း

ဖွင့်ရက်တွင် ပြန်လည်အပ်ရသည်။

ဆရာမများက ဈေးကောက်နေ့ကို နေ့စဉ်ကောက်ယူ၍ စုစောင်း ထားကြရသည်။ လဆန်းလျှင် လိုအပ်သော စာအုပ်များကို ဝယ်ကြရ သည်။ လုပ်အားပေးဆရာ ဦးထွန်းမင်းက စာအုပ်ရှားတာဝန် ယူသည်။ ကျောင်းသာများ စာကြည့်သင်းအသုံးပြုတတ်လာကြသည်။ စာဖတ်ဝါသနာ ပါလာကြသည်။ အပျင်းလည်းကပြီ ဗဟိုသုတလည်း ရလာကြသည်။

ရွာထဲ ရပ်ထဲမှ စာကြည့်သင်းကလေးများမှာ တရှိန်ထိုး တိုးတက် သော်လည်း တဖြည့်ဖြည့်း တစစ ကျေဆင်းလာတတ်ကြသည်။ စာအုပ်ပျောက်ခြင်း၊ ရန်ပုံစွဲ မှန်မှန်မရခြင်းတို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ရပ်သွားကြရတတ်သည်။

ဤကျောင်းစာကြည့်သင်းကလေးက ပျက်ပြားသွားရန် အကြောင်းမရှိ၊ ကျောင်းရှိအနေသွေ့ ဈေးသည်များ ရှိအနေကြမည်။ ဈေးသည် များ ရှိအနေသွေ့ ဈေးကောက်ရနေသည်။ ဈေးကောက်ရနေသွေ့ စာကြည့်သင်း ရှိနေမည်။ ဈေးကောက်ရနေသွေ့ စာကြည့်သင်းရှိနေမည်။ ဤ ဈေးကောက်နေသည် ဤစာကြည့်သင်းအတွက်ဟု အစဉ်မပျက် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကြရန်သာလိုက်။

“ကလေးတစ်ယောက် ရေတွင်းထဲကို လိမ့်ကျသွားတယ်လူ့၊
လုပ်ကြပါအံ့ဖျူ့”

ရေတွင်းအနီးမှ စက်ဘီးစီချို့ဖြတ်လာသော ကိုအောင်သန်းက
အောင်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ကိုအောင်သန်းသည် ရေတွင်းဆီသို့သွား
ဝက်ဘီးကို သူဒီမိသို့တာအားနှင့်သွားသည်။

“ဟော လူရင်၊ လူရင်၊ ကလေးတွေရှိခဲ့လား၊ ကြည့်စမ်း၊ ပိုများ
ကလေးတစ်ယောက် ရေတွင်းထဲကျသွားတယ်၊ ထွန်းထွန်းရော
အောင်အောင်ရော့”

ကိုအောင်သန်း၏အသံမှာ ထိုးထိုးပျားပျားဖြစ်နေသည်။ အထူ
အတွင်းမှာပင် ရွာတောင်ပိုင်းတွေထဲ့ ဓမ္မဆူညံညံဖြစ်သွား၏။

“ကလေးတစ်ယောက် ရေတွင်းထဲကျလိုတဲ့ပေါ့၊ ဟဲမိုးကြီးတို့
မိုးယ်တို့ရှိကြရဲ့လား။ ငင်လှစရော ဟဲ ခင်လှ၊ ကလေးတွေကြည့်စမ်း၊
ငင်လှမြန်မြန်လုပ်စမ်းဟဲ့”

“အောင်မယ်လေး၊ ကိုအုန်းမောင် လုပ်ပါအံ့၊ တော့သားမရှိဘူး
လုပ်ကြပါအံ့တော့၊ ရှာကြပါအံ့”

“အောင်ဝင်းရော ပြီးကြည့်ရော ဟဲကလေးတွေရော့”

ကိုယ့်ကလေး ကိုယ် အော်ကြာ ခေါ်ကြ ရှာဖွေကဖို့ ပွားမွားကြ
ညံသွား၏။

ငြိမ်းချမ်းနှင့်ဘာကြီးမှုတို့က ကိုအောင်သန်းအောင်သံကြော်မှာမျှော်
ရရေတွင်းဆီသို့ပြီးကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေတွင်းထဲငြိုကြည့်သည်။ ဘာမှ

၂၀

ရေတွင်းထဲမှာ ကော်မားပေါ်

အချိန်က နေဝါဒ်ဖျိုးဖျိုး မျှောင်ရီသမ်းစဖြစ်သည်။ တော့မလေ့
တော့သာ့ဘဝအလိုက် ကလေးများစုဝေး၍ ကစားနေကြ၏။ အချို့က
စိန်ပြေးတစ်း ကစားနေကြသည်။ အချို့က တူတူပုန်းတစ်း ကစားနေကြ
သည်။ လူကြီးများမှာ စားသောက်ပြီးကြ၍ အေးအေးဆေးဆေး
အနားယူနေကြ၏။ ငြိမ်းချမ်းသည် ဘကြီးမျုံနှင့်အတူ အိမ်ရှေ့ခုံတန်းတွင်
ထို့၌ချို့ချို့စကားပြောနေ၏။

ထို့အချိန်တွင် ရွာအဝင်ပေါက်နားရှိ ရေတွင်းမှ “ရန်း” ဟူသော
အသံကိုကြားရသည်။ ဘကြီးမျုံ၏ အိမ်နှင့်သိပ်မဝေးသောကြောင့်
ငြိမ်းချမ်း ကောင်ကောင်းကြားလိုက်ရ၏။ ရေပုံးကို တစ်ယောက်ယောက်
က ဆောင့်ငင်နေသည်ထင်၍ အမှတ်တဲ့မှုသောတားလိုက်မိသည်။
သို့ရာတွင် ချက်ချင်းလိုပင် အောင်သံတစ်ခု ထွက်လာ၍ ငြိမ်းချမ်းရော့
ဘကြီးမျုံပါ အထိတ်တလန်ဖြစ်သွားကြ၏။

မြိုင်မှုး မူးပေါ်မည်နေသည် တစိချက်တစ်ချက် ရွှေဗိုလ်ကြားရသည်။

“က ဘကြီးမှုး၊ ကျွန်တော်ဆင်းမယ်”

ဌ်မြို့ချမ်းက အကျိုကိုချွဲတိရင်း ပြောလိုက်သည်။

“ဖြစ်ပါမလားဆရာ၊ ရေတွင်းက ဆင်ဖို့မလွယ်ဘူး”

ဌ်မြို့ချမ်း၊ အကျိုကိုဘာကြီးမှုးအား လုမ်းပေးလိုက်သည်။ ပုဂ္ဂိုက်
ခါးတောင်းကျိုးပြီးနောက် ရေတွင်းဘောင်ပေါ်သို့တက်လိုက်သည်။ ထို့
အခါန်တွင် ဆန်စက်မန်နေရာ၊ ကိုထွန်းရောက်လာသည်။

ဌ်မြို့ချမ်းဆင်းကြားသည်။ ရေတွင်းမှာ ရွှေ့များဖြင့်ချောနေ၏၊
ခုန်ချမှတ်ကလေး၊ တော်တော်နက်သည်။ ရေထဲသို့ လွတ်လွတ်ကင်း
ကင်းကျော်၊ အကြောင်းမဟုတ်၊ ကလေးပေါ်သို့တည်တည်ကျော် ဒုက္ခ
ဖြစ်မည်။

“နေဘုံး ဆရာ၊ ခဏာဇာနံး၊ ဘွှန်တော်ကြီးသွားယူမယ်”

ကိုထွန်းသည် စက်ထဲသို့အမြန်ဆုံးပြန်ပြီးပြောကာ ကြိုးစွမ်းရည်တစ်
ဆောင်းယူလာ၏။ ကြိုးစွမ်းတော်ဘက်ကို ရေတွင်းအိုမှုပို့တွင်းချည်လိုက်
သည်။ ထို့နောက် ကြိုးကိုရေတွင်းထဲသို့ ချေပေးလိုက်၏။ ဌ်မြို့ချမ်းသည်
ကြိုးကိုဖွဲ့၍ ရေတွင်းထဲသို့ လျော့ချေလိုက်သည်။

ကလေးမှာ ရေထဲတွင်မြုပ်နေပြီး ဌ်မြို့ချမ်း ရေငြိုက်ရှာရ၏
ရေတွင်းဘေးတွင် ရွာသွားသားတွေအား ကြိုးရောက်စနကိုပြီး၊ ဧည့်စွာ
အော်ဟန်ပြောခိုယ်း၊ ရေတွင်းထဲတွင်းကြည်နေကြ၏။ အချို့က လက်နှစ်
တတ်မြို့ဖြင့် ထို့ထားကြသည်။

“ဟ၊ ဆရာ ကြာလှချည်လားဘူး”

ဘကြီးမှုးက စိုးရိစိတ်ဖြင့် အော်ပြောလိုက်သည်။

“ဟ၊ ဟိုမှာ ပေါ်လာပြီ၊ ပေါ်လာပြီ”

ဌ်မြို့ချမ်းသည် ရေပေါ်သို့ရောက်ရောက်ချင်း လက်တစ်ဘက်
ဖြင့် ကြိုးကိုလှမ်းဆွဲလိုက်သည်။ ကလေးမှာ သူ၏လက်တစ်ဘက်တွင်
လိုက်လျက် ပါလာ၏။

“ကလေးပါတယ်ဟေး၊ လုပ်ကြပါအိုး၊ တစ်ယောက်ဆင်းကြ
ပါအိုး၊ ဘယ်သူ့ကလေးလဲဟာ”

တစ်ယောက်တစ်ခွန်း ပြောသံများဖြင့် ဆူနေသည်။ ခုချိန်ထိ
သူ့ကလေး ကိုယ့်ကလေး မေးကြခဲ့ဖြစ်၏။ အချို့က လက်နှစ်ဘတ်မြို့
ဖြင့် ထို့ကြည့်ကြသည်။ သို့ရာတွင်ကလေးမှာ ဌ်မြို့ချမ်း၏လက်ထဲတွင်
မူးပေါ်ရက်ဖြစ်နေ၍ မျက်နှာကိုမဖြင့်ရှာ၍ ဌ်မြို့ချမ်းသည်။ ဌ်မြို့ချမ်းသည်
ကို ခြေဖြင့်က်ပြုရန်ရန်ကြိုးစားသည်။ သို့ရာတွင် ရေတွင်းမှာ ကျော်
လည်းကျော်၍ ချောလည်းချောနေသောကြောင့် ခြေက်ပြုမြှုပ်၍၊

ကိုထွန်းက ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့်ဆင်းကာ ဌ်မြို့ချမ်းကို
ကျော်သည်။

ကိုထွန်း၏ အကျိုအညီဖြင့် ဌ်မြို့ချမ်းက ကလေးကို သူ့အားပေါ်
ရောက်အောင်တပ်ပြီးလျှင် ရေမြန်မြန်အန်အောင်လုပ်ရသည်။ ကလေး
ပါးစင်မှ ရေများအန်ထွက်လာသည်။ သို့ရာတွင် ကလေးမှာ ဌ်မြို့ချမ်း
ပုံးပေါ်တွင် ပျော်ခွေ့နေ၏။

“အောင်မယ်လေး အဲဒါ ကျူပ်သားလေးပါတော့၊ သားလေး သေခါပြီတော့ ညာနေကမှ ဒီဘောင်းသိနဲ့ အကျိုကိုဝတ်သွားတာပါတော့ သန်းရွှေရေ အမေ ရင်ကျိုးပြီဟဲ့”

ဘကြီးမျှ၏ ထရံအလုပ်သမား ဦးမောင်ကြီး၏ ဒေါ်ဒေါ်စိန်လှ ကအောင်လိုက်သည်။ ဒေါ်စိန်လှကို ဆွဲသုကဆွဲ၊ အော်သုကအော်၊ ငါးကိုသုကင်းကို လုပ်နေကြသည်။ သေဖြိုးမသေဘူး ဌ်င်းသူကဗျာင်း၊ နေကြသည်။

“ဆရာရေ ကျွန်တော်ရှိဘယ်ဖျို့၊ ကလေးကိုအပေါ်ရောက်အောင် သာလုပ်ပေး၊ အသက်ရှုံးအောင် ကျွန်တော်လုပ်မယ်”

ကျုန်းမာရေးသေးမျှူးက ရေတွင်းပေါ်မှ အော်ပြောလိုက်သည်။ ဌ်မြို့ချမ်း ဝမ်းသာသွား၏။

“ဆရာမြို့လားဖျို့၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ၊ ဆရာရှိနေတာ ဟန်ကျေတယ် ကြိုးရှိယင် ချေပေးကြအုံပါ့။”

ဌ်မြို့ချမ်းက ရေတွင်းထဲမှ ပြန်အော်လိုက်သည်။ ရွှေသားများက ကြိုးများကို ချေပေးကြသည်။

“ဆရာရေ ကျွန်တော်ဝို့ကလေးကို ခါးမှာတစ်ချက် ရှင်ဘာတ် မှာတစ်ချက် ကြိုးနှစ်ရောင်းချည်လိုက်မယ်။ အပေါ်ကိုဆွဲတင်ယင် ရမလား”

ဌ်မြို့ချမ်းက အော်ပေးလိုက်သည်။

“ရှောယ်၊ ရှောယ်၊ မြန်မြန်လုပ်း မမှာက်ရော် အမေနာဏာ

အဝိုင်းချုပ်၊ ကျွန်တော်ဝို့အပေါ်က ကြိုးနှစ်ရောင်းကိုထိန်းပြီးတင်မယ်။ ဆေးမျှူးက ပြန်အော်ပြောသည်။

ဌ်မြို့ချမ်း ထမ်းထားသည့်အတိုင်း ကိုထွေ့က ကလေးခါးကို ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် မြှေအောင်ချည်လိုက်သည်။ အပေါ်မှုလူများက ကြိုးကို ဆွဲတင်သည်။ နောက်ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် ကလေး၏ ရှိမ်ကြားမှ ရှင်ဘာတ် ကို ရှင်ပတ်၍ချည်လိုက်ပြန်သည်။

“က ကြိုးနှစ်ရောင်းဆုံးပြုလိုးဖြည့်းချင်း ဆွဲတင်ကြ”

ကိုထွေ့က အပေါ်သို့ လှမ်းအော်ပြောလိုက်သည်။

အပေါ်မှုလူများ ဖြည့်းဖြည့်းချင်း ဆွဲတင်ကြသည်။ လက်နှိပ် ဓမ္မတိမီးများကလည်း စိုင်း၍ထိုးထားကြ၏။

ကလေးအပေါ်သို့ရောက်သည်နှင့် ကြိုးများကို အမြန်ဖြော်ပြုးလွှဲ၏ ဆေးမျှူးက ကလေးကိုပုံးမှာထမ်း၍ ကျွန်သည့်ရောများအန် အောင် လှုပ်သည်။ ရေကြန်သောအပါ ရော့ဗြို့သွားပြုစုနည်းဖြင့် အသက် ရှုံးအောင် ပြုစုပေးသည်။ ဓမ္မတိမီးကြသောအခါး ကလေးအသက်ရှုံး လာသည်။ လူပို့လူပို့ရှားရှုံးဖြစ်လာသည်။ လူများဝမ်းသာအားရအော် ဟန်ကြသည်။ “ဟာ ရေတွင်းထဲက ဆရာတို့ရော တက်နိုင်ရဲ့လား ကြည့်ကြပါအုံးဟာ”

လူကြိုးတစ်ယောက်က အော်လိုက်မှ ကလေးကို စိုင်းကြ၍ ဝန်သူ အရှို့ ရေတွင်းထဲသို့ လာကြည့်ကြသည်။ ရေတွင်းထဲတွင်သူဘေးဆုံး သည်။

“ဟာ လက်နှစ်မာတိနဲ့ ထိုးကြည့်ပါအုံဟာ”

တစ်ယောက်ကာပြုလာ၍ လက်နှစ်မာတိနဲ့ ထိုးပြုလိုက်သည်။ ကိုထွန်းက ချောနေသာ ရေတွင်နဲ့ရုံကို ကြိုးစီအကုအညီဖြင့် ကုပ်ကပ်တာဝါနောက်။ ပြို့ချမ်းမှာ ရေတွင်ထဲတွင်ရှုံးသေသည်။

“ကျွန်တော်တို့က ကိုစွမ်းပါဘူး၊ ကလေးသာ ရရှိကိုကြုံပါ”

ပြို့ချမ်းက အော်စပြာလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဆောင်တွင် ကာလလည်းဖြစ်၊ ရေထဲမှာလည်း ကြာသွားသောကြောင့် ပြို့ချမ်းမှာ နိုက်နိုက်တုန်အောင်ချမ်းနေပြီ။

ကိုထွန်းအပေါ်ရောက်သွားမှ ပြို့ချမ်းဆက်တက်ရသည်။

ပြို့ချမ်းအပေါ်ရောက်သောအခါ ကလေးမှာ မန္တလေးဆောင်းပို့ရန်အတွက် ကားပေါ်သို့ပင် ရောက်နေပြီ။ ပြို့ချမ်းက ကားသို့ပြေးသွားသည်။ ဆေးမျှးက ပြို့ချမ်းနှင့်ကိုထွန်းတို့အား နေ့နေ့တွေးတွေးဖြစ်အောင် နေကြုံးပြောသည်။ ကလေးအတွက် စိတ်ပူစရာမရှိကြောင်း ပြော၍ သူကိုယ်တိုင်မန္တလေးဆေးရုံကြီးသို့ လိုက်ပို့သည်။

ကလေးမှာ ဆေးရုံတွင် နှစ်ရက်သာနေရသည်။ နေကောင်းသွားသောကြောင့် ပြန်ဆင်းလာရမှုး။

ရွှာထဲတွင်ကား အမြောက်တပ်မှ ရဲသော်ဟောင်းကြီး ဦးလှေမောင် ပြောစကားကို လူတိုင်းကပြန်ပြောနေကြသည်။

“ကလေးတစ်ယောက် ရေတွင်ထဲကျတယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ကလေးကို လိုက်ရှာနေလိုက်ကြတာ ဘယ်သူမှ ရရတွင်ထဲ

မဆင်းကြတူး၊ ကျောင်းဆရာ ဦးပြို့မျိုးက ဆင်းရတယ်။ ကျောင်းဆရာကတော့ မဆင်းလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ တစ်ရွှာလုံးမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေအားလုံးဟာ သူကလေးချည့်ကို”

၂၁

ပုံမ်းပွဲယောက်

ဟောမန်ကို စွဲလှန်တဲ့လေပြီ၊ ပူဗုဒ္ဓပြင်းစ၊ နှင့်ခဲစ၊ ဟောမန် ယွင်းစ၊ နွေချော်းစ၊ နွေးဖြီးကာလဖြစ်ပေါ်၊ ပင်ပေါ်ထက်မှ မြှေအချက်တို့ ဈွေအဆင်းသို့ ပြေားကြပြီ၊ နွေးကို လေရှာက ဈွေချက်တို့ဟို ဈွေနော်၊ ခွားကြော်တို့ မြေချုပ်ပလုပ်ရာသို့လိုက်ပါနောက်။ ရီခွှဲတို့တွင်ကား မြှေဗုဒ္ဓတို့ဖြင့် မြှင့်နေသည်။ ရာသီးအလှမှာ လွမ်းမော်ရရာဖြစ်နောက်။

ကျောက်မိုးကျောင်း၏ ပတ်ဝန်ကျင်မှ လယ်ကွင်းများတွင် လယ်သမားတို့ စပါးရိတ်သိမ်းနေကြပြီ။ တစ်နှစ်တာ လုပ်အားစိုက် ထုတ်ထားသမျှ စပါးဈွေဝါတို့ ရကြတော့မည်။ ထိနည်းတွေစာပင် ကျောက်မိုးကျောင်းအတွင်းမှုလည်း ကျောင်းသားများသည် တစ်နှစ်တာ လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသမျှ ကြိုးစား၍စာမေးပွဲ ဖြစ်စေကြား။ ကျောင်းပြန်ဖွံ့ဖြိုးလျှင် အတန်းသစ်တက်ကြရတော့မည်။

ပြိုးချမ်းသည် ကျောင်းသားများကို စာမေးပွဲစေနေယင်း ကျောင်းပတ်ဝန်ကျင်မှ နွေးရှေ့ခေါင်းများကို ဝေးကြည့်နေမိတ်။

ကျောင်းမြို့ဘက်တွင် ဈွေဝါရောင်းပါးခေါင်းကြိုးကို မျက်စီ တစ်ဦးတွေ့နေရသည်။ ထိုကွင်းကြိုးအလယ်၌ တစ်ပင်ထိုးတည်းသာ ပေါက်ပင်ကြိုးများ ရဲခဲနိအောင်ပွဲနှင့်နေရသည်။ သာဘာဝပန်းချို့ဆရာတ်၏ အရောင်ဖက်စပ်ခြင်းနှင့် စတ်ချို့များထားခြင်းတို့မှာ ရဲတော်လွန်းလှ ၏။ အမြှင့်ဆန်းရုံသာမက လုသေသပန်းချို့ဘားတစ်ချို့လယ်းဖြစ်နေသည်။

ကျောင်း၏ ရှေးဆိပ်လှမ်းမျှေးကြည့်လျှင် မြောင်းသောင်တစ် ဈွေဘက်တွင် အပွင့်တို့ဖြင့် နီရိသော လက်ပံပင်ကြိုးများကို တွေ့ရသည်။ လေပြေတစ်ချက် တိုက်လိုက်တိုင်း လက်ပံပွဲတို့တော်ဖြတ်ကြော် နေကြား။ ဆက်ရှက်တို့သည် လက်ပံပင်များပေါ်တွင် တစ်ပင်မှုတစ်ပင်၊ တစ်တိုင်းမှုတစ်ကို့း ပုံကြော်၍ မြှေးတော်ပါးနေကြသည်။ လက်ပံပင်ကြိုးများ၏အောက်တွင် လက်ပံပွဲကမ္မလာန်ခိုင်းထား၏။ “လာဟော သွား ကောက်ကြည့်စို့၊ ပွင့်ခြောက်ကယ်အနားလန်၊ ဆက်ရှက်ကယ်ညံ့ ပင်လက်ပံ ကြော်ခိုင်ကျော်ပြီ့ ပို့စုလှ နှင့်လိုက်အုံမလာ” ဟာဆို ပြီးဆောင်း၏ လက်ပံပွဲတို့ကောက် ကများထဲမှ စာသားအချို့ကို ပြိုးချမ်း သတိရ ပို့သည်။

ထိုစဉ်က အဖေကြိုး အဖေကြိုးတို့နှင့် လက်ပံပွဲတော်သွားခဲ့ရသည်များကလည်း သတိရှုလာ၏။ ပြီးလေးနှင့်အတူ ယာဉ်ထဲ

မှ ပြောင်းဖူး လတ်လတ်ဆတ်များကိုရှိုး၍ လက်ပံပင်အောက်၌
မိုးဖတ်စားခဲ့ရထုည်များကိုလည်း သတိရလာသည်။

တာမေးဖွံ့ဖြိုးလျှင် ကျောင်သားတို့၏အဖြော်များကို စစ်ရမည်။
အောင်စာရင်းများလုပ်ရမည်။ အားလုံး၌ ရွာသို့ပြန်ရမည်။ အမေကြီး
နှင့်ရှိုးလေး၏ မေတ္တာရှင်ခွင့်တွင် ကလေးလယ်တစ်ယောက်ထိ နိုဝင်ရ
ဦးမည်။ ဤမိုးချမ်းသည် အမေကြီးနှင့်ရှိုးလေးကို လွမ်းဆွဲတဲ့လာမိ၏။

ထို့ကြောင့် ဤမိုးချမ်းသည် အာရုံကိုပြောင်း၍ အဝေးဆီသို့မျှော်
မှန်းကြည့်လိုက်၏။ ရှုမှုးမှတောင်တန်းကြီးကို မိုင်းမိုင်းသို့သို့တွေ့
ရသည်။ ညည်အခါတွင် ဤတောင်တန်းများပေါ်၍ မီးတောင်းတန်းကြီး
များကိုတွေ့ရသည်။ တောင်တန်းပေါ်ညီနောင်များတို့ မနှစ်ထွက်တိုက်၊
ချွောက်ဗျားလွှားလွှား မိုးရှို့ကြခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤမိုးချမ်းသည်
ညီအစ်ကိုအနာဂတ်ရင်း တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်ရာ မြန်မာပြည်အန္တာပြား
သို့ သွားရောက်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာမိ၏။

ဤမိုးသက်နေသော စာမေးဖွံ့ခန်းမှတစ်ဆင့် ဤမိုးချမ်း၏စိတ်
သည် ဒေါ်ဗျားလေရှားနှင့်အတူ လွင့်ပါးနေသည်။

ကျောင်သားများသည် တိတ်ဆီတို့မြှို့သက်စွာဖြင့် ကိုယ့်အား
ကိုယ်ကို၍ ကြိုးစားပြန်နေကြ၏။

ဤမိုးချမ်း ကျောင်သားများထဲသို့ အာရုံရောက်သွားမီပြန်သည်။
ဤကျောင်သားများထဲမှ ရတန်း ကျောင်သားများသည် ရှုံးနှစ်တွင်

၁၅၅

ကျောင်းပြောင်းကြစတော့မည်။ အချို့က လုံးဝကျောင်းထွက်ကြစတော့မည်။
အဟောင်းပြို့ပြောင်းလျှင်အသစ်တိ ငင်လာကြစတော့မည်။ အဟောင်း
အသစ် ဖြစ်စဉ်တရားမှာ မရပ်မနားသွားနေလိမ့်မည်။

ယင့် လုပ်ယူးသည် နှောင်တစ်နွောက် လူကြီးများဖြစ်
လာကြလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတာဝန်ကို ကျေရာကဏ္ဍမှ ထင်းဆောင်ကြလိမ့်မည်။
ယနေ့ကျောင်သားများသည် အနာဂတ်နိုင်ငံ၏ အဖူအဆွင့်ကလေးများ
နှင့် တူကြသည်။ အဖူအဆွင့်ကလေးများကို အသီးများအဖြစ် ကြီးထွား
အောင် ပြုစပ်းထောင်ပေးကြရမည်။ မ တစ်ထောင်သားများကို ကျော့
သားရင်သား မဆွဲခြားပဲ စေတနာထားရန်လိုသည်။ “အတတ်လည်း
သင် ဖွံ့ဖြိုင်ဆုံး၊ သို့ပါမဆို၊ ဘေးရန်ဆိုကာ၊ သင့်ရာအပ်လို့” ဟူသည့်
ဆရာတိ၏ ကျော်ဝတ်ဝါးဖြာနှင့်ပြည့်စုံရန်လိုသည်။ ယနေ့ကာလတွင်
ဆရာသည် ကလေးများအား ပညာသင်ပေါ့သာမက တိုင်းပြည်နှင့်
လူများအပေါ် ချစ်မြတ်နဲ့သည့်စိတ်၊ နိုင်ငံအတွက် ကျေရာတာဝန်ကို
ကျော့နေရာမှ ကျေပွဲနှင့်အောင်ထမ်းဆောင်လိုသည့်စိတ် သေည်းတို့ကေညား
သွေ့တို့သွင်းပေးရပေါ်မည်။

တစ်ဦးချမ်းအရေးနှင့် တစ်ဗျိုးသားလုံးအရေးကို ခွဲတွေ့၍မျှော်
နိုင်။ ကြေမြင့်ပုံကြာတင့်မည်။ တစ်ဦးနိုင်ငံလုံး တိုးတက်မှ တစ်ဦးနှင့်
တိုးတက်မည်။ တစ်ဦးချမ်း တာဝန်ကျေမှ တစ်ဦးနိုင်ငံလုံး သာများသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံးသာယာမှ တစ်ညီးချင်းအတွက် အာမခဲ့ချက်ရှိပည့်။

କେବୀରୀ ଶିଠଳାଗାଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ପାଇଁ । ଦୱାରାଲୁହନ୍ତିଲିଗିଲାଯନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡାଟି
ଯେବା ପିଣ୍ଡିଲୁହନ୍ତିରେ ଖାତାର୍ଥ ଲାଙ୍ଘନି କିମ୍ବିନ୍ତିଅଧିକର ଆବାଧାନିକାରିଲିଗିଲାଯି ।

14

မြန်မာရိုးရာ ကျောင်းအပ်ခြင်း

କୁର୍ତ୍ତିଲେବାଦିଃଗୁଣିଷ୍ଠଃସ୍ତ କୁର୍ତ୍ତିଲ୍ଲାଭିଯ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିଗ୍ନଃେପ୍ତିଃ । ଶୁଣିଲେବାଦିଃତ୍ଯି
ଚନ୍ଦ୍ରଧୂରାତ୍ମଦ ଶୁଣିଲ୍ଲାଭିଯ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିଗ୍ନଃେପ୍ତିଃ । କୋର୍ବାଦିଃପିତର ରାଜ୍ୟର ଭାଇର୍ଭ୍ରାତାଙ୍କୁ
କୋର୍ବାଦିଃପ୍ରଦ୍ଵାରା ଯିତ୍ର ରେବାର୍ଦିଲାଲାମି । କୋର୍ବାଦିଃବ୍ୟାହିଲେବାଦିଃତ୍ଯି ଦ୍ୱାରା ଯ୍ୟାଃ
ଧୂରାତ୍ମଦ କୋର୍ବାଦିଃବ୍ୟାହିଲେବାଦିଃଯ୍ୟାଃଯ୍ୟାଃ ।

ကျောက်မီးကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ ပြေးထွားဆောကစား
နေသော ကျောင်းသားယောက်တို့၏ အသဖြင့် ရူည်နေ၏။ ကလေးတို့မှာ
မြှေးကြနေကြသည်။ ကလေးတို့၏မျက်နှာမှ ချက်သစ်နှကလေးများနှင့်
အပြိုင် အဆိုင်လန်းဆန်းနေကြသည်။

သည်။ ကျောင်းသားသစ်အား သက်ဆိုင်ရာအတန်များသို့ ထိုက်ပို့ကြရသည်။ အတန်ဖော်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးကြရသည်။ ကျောင်းသား သစ်များအတွက် အစက်အခဲမရှိအောင် အဘက်ဘက်မှ ကုည်းဆောင်ရွက်ပေးကြရသည်။ ကျောင်းမွှေ့ဖို့ကြပ် အတန်ခေါ်များ၊ လိုအပ်သော ပရီသောကများကို ပြင်ဆင်ထားကြပြီးဖြစ်သည်။ ပညာရေးဌာနမှ ပေးထားသော ခုံများလည်းရေနဲပြီး အစိုးရမှုပေးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံ ငွေဖြင့် ကျောင်းဆောင်အသစ်တစ်ခုကိုလည်း ဆောက်နေပြီး မကြာမိပြီးတော့မည်။ ပြီးလျှင် စာသင်ခန်းများကို ဝိုင်ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်နဲ့ထားနိုင်မည်။ ကျောင်း၏အခြေအနေမှာ အာရာရာဖြစ်၏။

ရုံးခန်းအတွင်းရှိ ဆရာတရာ့များ ရွှေမှုစားပွဲပေါ်တွင် လက်ဖက် ရည်ပွဲများ၊ စားစရာများ၊ စီးကရာက်များများဖြင့် ပြည့်နေသည်။ ကျောင်းသားသစ်များ လာအပ်ကြသော စိုးများ၊ ကယ်လာကြခြင်းပြစ်၏၊ ပြိုမြော်းတို့က မယူခဲ့ကြပါနဲ့ဟု ပြောသော်လည်းမရ၊ မြန်မူရှိရာ အစဉ်အလာအရ ကျောင်းအပ်ပြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။

ဆင်ရေးသော အာရားအိုတော်ပြီးသည် သူ့ခမြော်ယော်အားကျောင်း အပ်ပြီးလျှင် သူအတွင်းခဲ့အကျိုး အတွင်းမိတ်မှတ်ယူရှိပါပြုတဲ့ကို သည်။ အိတ်ထဲမှ ဟောင်းနှစ်နေသော ငွေကလေးနှစ်ကျ်ကို ထုတ်ယူ၍ တုန်းရှုံးတို့သောလက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ပြိုမြော်းထံသို့ ပေးလိုက်သည်။

“ဆရာကြီးရှုံး အာရားက ဆင်ရေးလို့ စားစရာများများ မဝယ်လာနိုင်တာကို မိတ်မကောင်းဘူး၊ ဆရာကြီးတို့ နေလယ်မှာ မူနိုင်သူ့ဘူး”

ပုံနှိပ်မြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မေအကြံပါ)

၁၅၉

တားကြဖို့ ဒီငွေကလေးနှစ်ကျ်ကိုတော့ လက်ခံပါ” ဟုဆိုသည်။

အာရားအိုက်ကြည်၍ ဆရာတရာ့များလုံး မိတ်မကောင်းဖြစ်ကြသည်။

ပြိုမြော်းက အာရားအိုက်ကို ကြိုင်နာယယွာ စုပ်ကိုပို၍ ငွေနှစ်ကျ်ကို အိတ်ဆီသို့ပြန့်နိုင်လိုက်သည်။

“ကိုယ်ရှုံးပေါ်ဘူး အာရားရုံး၊ အာရားရုံးမေတ္တနာကို ကျွန်တော်တို့ လောေားပါတယ်။ ဒီငွေနှစ်ကျ်ကို အာရားပြန်ပျော်သွားပါ။ အာရားရုံး ပြောကို လိမ့်ယေားအောင် ပညာတွေအားကြိုးတတ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာတရာ့များလော်က အစွမ်းကုန်ကြိုးစားပြီး သင်ပေးပါမယ်” ဟု ပြောသိုက်သည်။

အာရားအိုသည် ဒီဝေသောမျှက်လုံးများဖြင့် ဆရာတရာ့များကို ကြည်ပြီးနောက် နှုတ်မှတ်တွေတ်တွေတ် ဆုတောင်းမေတ္တာရို့ယင်း ထွက်သွားရှာသည်။

ဆရာတရာ့များ စကားမပြောနိုင်၍ အားလုံးပြို၍ ကျွန်ရှုံး၏။

ကိုလှုအော် သက်ပြင်းတစ်ချက် ချုပ်လိုက်သည်။

“ပြိုမြော်း၊ ပါလုပ်အားပေးဆရာ မလုပ်တော့ဘူး” ဟုထည့်ပြုလိုက်သည်။

“ဟ... ဘာဖြစ်လို့လဲ ကွဲ”

‘ပြိုမြော်း၊ အထိတ်တလန်ပြို့သွား၏’

"အေး ဟုတ်တယ် ငါ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပြီ၊ လုပ်အားပေး
ဆရာ မလုပ်တော့ဘူး၊ တကယ့်အကျောင်းဆရာဖြစ်အောင် ငါ လျောက်စွာ
တင်တော့မယ်၊ ဘယ်စိန့်ပို့သွားမယ်"

ကိုလှအေး၏ မျက်လုံးများမှာ အရောင်လက်နောက်သည်။

ဌို့ချမ်းက ဝစ်သာအားရ ထိုင်နေရာမှတ်၍ ကိုလှအေးထံသို့
လက်ကမ်းလိုက်သည်။ ကိုလှအေးက သူ့နေရာမှတ်၍ ဌို့ချမ်း၏
ကမ်းသောလက်ကို လှမ်းဆုံးလိုက်သည်။ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့၏
မျက်လုံးများမှ ဝစ်သာကြည်နဲ့မှုဖြင့် တောက်ပဲနေကြ၏။

နောက်ထပ် ကျော်အပ်သူများ ရောက်လာကြ၍ အလုပ်ဆက်
လုပ်ကြရပြန်သည်။ စာဖွေပေါ်တွင် မှန်ပဲသွားရောတို့ဘာ များသည်ထက်
များလာကြသည်။ ဌို့ချမ်းတို့က အဖိုးတန်သောမှန်များနှင့် ဒုးယား
စီးကရက်များကို ဘေးသို့ဖယ်ထားကြသည်။ လက်စက်ရည် ကော်ဖီ
နှင့် အကြော်များ၊ ကောက်ညွှန်းပေါင်းများမှာ ဆရာဆရာများနှင့်
ကျောင်းဆောက်နေကြသော လက်သမားများပါ စိုင်စား၍ပြပင် မကုန်
အောင်ဖြစ်နေ၏။

နှေ့လယ် ကျောင်းဆင်းသောအခါ ဌို့ချမ်းနှင့်ဆရာများက
ကောင်းသောမှန်များထဲမှ အကောင်းဆုံးမှန်ဘဲ၍၍ စီးကရက်များ ဝေးလူကို
ခြင်းတစ်ခုထဲသို့ ထည့်လိုက်ကြသည်။ ကျို့မှန်များနှင့် စီးကရက်များကို
ဆရာဆရာများအားခွဲဝေပေးလိုက်သည်။

"ကဲ ဒါကိုတော့ ခို့များတို့လဲ ကုစိုင်ရဲ ကျောင်းသားတွေလဲ

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆန္ဒမာဏြိမ်)

ကုစိုင်လယ်အောင် အိမ်ယူသွားပြီ၊ မိဘတွေကျွေးလိုက်ကြပါ။ ကိုလှအေး
အတို့ကြီး အဘွားကြီးကို ကျွဲန်တော်တို့ကျောင်းသားတွေက ကန်တော့
တယ်လို့ပြောပါ။ ကျွဲန်တော်ကတော့ ဘကြီးမူးနဲ့ဒေါ်ဒေါ်ကို ကန်တော့ရဲ
မယ်၊ ဆရာမျိုး ဒေါ်သိန်းရိုကတော့ မိဘတွေ ကလေးတွေ ပါးယောက်
တောင်ရှိတဲ့အတွက် သူများထောက်ပို့ပျော် ရော့၊ ဟောခါသကြားလုံးထို့
တွေပါယူသွား"

ဌို့ချမ်းက ခွဲတမ်းချု၍ ဆရာဆရာများ ရယ်ကြသည်။

"ကျွဲမှ အခွင့်ထဲ ယဉ်ခုန်ပါဘူး ဆရာရုံး သူများလိုပေးပါ"
ဟု ဒေါ်သိန်းရိုက ဌို့ချမ်းသောကြာ့င့် ဆရာဆရာများက ဂိုင်းအော်
ဝင်ကြ၍ အတင်းထဲ့ပေးကြသည်။

ဌို့ချမ်းထဲမှန်များနှင့် စီးကရက်များများကိုကား ဆရာဆရာများ
အားလုံး အတူတက္ခ ဘုစ္စသယုဇ္ဈာတ်ကျောင်းဆရာတော်ထံသွား၍
လျှော့နိုးကြသည်။ ဆရာတော်မှာများစီးယာအောင်၍ ပရိယွှို့စာပေများ
ကို သင်ကြားစိုချပေးနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။

ဆရာတော်က ဌို့ချမ်းတို့ ကန်တော့သော မှန်များနှင့် စီးကရက်
များကိုကြည်ကာ ပြီးလိုက်သည်။

"တကဗာကြီးတို့ ဒီမှန်တွေနဲ့ စီးကရက်များတွေက တကဗာကြီးတို့
ကို ကျောင်းအောင်တဲ့ကလေးတွေက ကန်တော့တာမို့လား

"မှန်ပါတယ် ဘုရား"

ဌို့ချမ်းက ဖြေသည်။

တကာ့ကြီးတို့ ဆရာဆရာမတွေ မစားကြဘူးလား”

“တပည့်တော်တို့ စာပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကို လျှို့ဝှက် အစကတည်းက ခွဲထားပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ ကုသိုလ်ရ အောင် ကလေးတွေလဲ ကုသိုလ်ရအောင်လိုပါ”

“တကာ့ကြီးတို့ မိဘအတွေ စာရေအောင် ယဉ်သွားကြပါ၊ ဆရာတော် ပြန်ပေးလိုက်မယ် ကြားလား”

“တပည့်တော်တို့ မိဘတွေဖို့လဲ ခွဲယျိုးပါပြီဘုရား၊ ဒါကတော့ အစကတည်းက အရှင်ဘုရားဖို့ ရည်ရွေးထားတာပါ၊ အရှင်ဘုရားကိုယ် တိုင်း ဘုန်းပေးမှ တပည့်တော်တို့ ဒါန်မြောက်ပါမယ်”

ဆရာတော်က ဖြို့ချမ်းကို ကြည့်ကာ ပြုးသည်။

“တကာ့ကြီးတို့က ကျောင်းအပ်တဲ့အခါ ဘာမှယူမလာကြဖို့ ပြောတယ်ဆိုတာ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က မိဘအတွေ အကုန်အကျ များများလိုပါ”

“အင်း၊ ဘုန်းကြီးက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာနေပေမယ့် အာဏုး ကြားနေရပါတယ်။ တကာ့ကြီးတို့ မိတ်ရင်းစေတနာကို ဘုန်းကြီး နာလည်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မြှင့်မာရှိရာ အစဉ်အလာအခု ကျောင်းအပ် မြှင့်ကို မြင်းကောင်းသူ့ တကာ့ကြီးပဲ့၊ ဒါတွေဟာ အဂျုန်ကောင်းမြှတ်တဲ့ ပလေးထုံးတွေပြုတယ်။ အဲဒီထုံး ကန်တော့ခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားက ဆရာကိုတွေ့တွေ့ခြင်း မှန်ချေသွားတယ်။”

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မာအကြိုး)

၁၆၃

သေထိုက်သူပါလို့ဆိုတဲ့ အသိလဲတင်သွားတယ်။ မရှိမသေ မလေးမစား ပမာမခန့်လုပ်ချင်တဲ့ ပါတယ်မရှိတော့ဘူးပေါ့။ တာပါ ဆရာဘက်ကလဲ ကျောင်းသားခဲ့ကန်တော့ခြင်းကို ခံစားနဲ့တော့ပြုင်နေက် ကန်တော့ဆိုတိုက်တဲ့ သိက္ခာ၊ သမာဓိရှိဖို့ တပည့်ပေါ်မှာ စေတနာ၊ မေတ္တာ၊ ထားဖို့ဆိုတဲ့ တာဝန်တွေရှိသွားတယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကောင်းကျိုးမင်းလာဖြစ်တယ်။

“တစ်ခုတော့ရှိတာပြေးလေ၊ မိဘများကလဲ ဆင်းခဲ့ ချမ်းသား ကိုယ် တတ်အားတာနဲ့ လုပ်ဖို့လိုတာပေါ့၊ သူ့ထက်ပါရတဲ့တိုက်ပြုင် လုပ်ယင်တော့ မကောင်းသွားပေါ့၊ ဆရာကလဲ ပိုပေးတဲ့ကလေးကို တော့တစ်ဖျိုး လျှောပေးတဲ့ကလေးကိုတော့တစ်မျိုးဆိုယင်တော့ ဆရာ ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ မည်းသွားပေါ့၊ ဆရာဆိုတာက စိတ်သာတေားထား အင်မတန်ကြီးမြတ်ဖို့ လိုတယ်။ တပည့်အားလုံးကို တူညီမေတ္တာထားပြီး ဆုံးမသွန်သင်ပညာ ပေါ်ဖို့လိုတယ်။ ဘုရား၊ တရား သံပါး ရတနာ သုံးပါးနဲ့ တစ်ရိုက်းတည်း မြင့်မြို့ရိတောင်းပြီး မကကျိုးအောင် ကျော်းကြေးမားတဲ့ မိဘနဲ့တစ်ရိုက်းတည်းထားတဲ့ပေါ့။”

“ဆရာကလဲ ဆရာဝတ္ထာရာ၊ ကျော်နှင့်လိုတယ်။ တပည့်ကလဲ တပည့်ဝတ္ထာရာ၊ ကျော်နှင့်လိုတယ်။ ဆရာကို ရိုသေလေးစုံဖို့လိုတယ်။ ကျောင်းအပ်တဲ့အခါမှာ တပည့်က ဆရာကိုကန်တော့တယ်ဆိုတာ ဒီအုပ်း ရွယ်ချက်တွေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရေးလုကြီးသွားများက ဒီအုပ်းအုပ်းတွေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရေးလုကြီးသွားများက ဖြို့ချုပ်တွေပါတယ်။ ကျောင်းအပ်နည်းကို ချမှတ်ထားခဲ့တာပေါ့၊ ကောင်းပြုတဲ့အပ်နည်း

အလာတွေ မဆုံးကိုအောင် ထိန်းသိမ်းကြရမယ်။ ဂဏ်တုရက်ပြီး
လုပ်မလာအောင်လဲ တည့်မတ်ပေးကြပါ။”

“တင်ပါ ဘုရား”

“အော အော တကာမကြီးတို့ တကာကြီးတို့ ဆရာဆရာမတွေ
ခဲ့ ကောင်းသတင်းကတော့ ဘုန်းကြီးအမြဲတမ်းကြားနေရပါတယ်။
ကျောင်းမှာ ဥပုသံသည်တွေက ခီမွမ်းပြောဆိုနေကြတော့ ဘုန်းကြီးသို့
ရတာပေါ့။ ဆရာဆရာမတွေက ကောင်းတော့ ကလေးတွေ စည်းကုမ်း
ကောင်းတော်မှ လီမွှာတယ်၊ ပညာတော်တယ်ပေါ့။”

တကာကြီးတို့ ဆရာဆရာမတွေ ဒီနေ့လာတာ အတော်ပဲ ဘုန်း
ကြီးက မန်ဖြန့် တကာချုပ်ကိုတောင် လွှတ်မလို့ ဘုန်းကြီးသိမှာ
ကလေးနှင့်ဆယ်လောက်ရှိတယ်။ ရပ်ဝေးရော့၊ ရပ်နီးရော့ အစုံပါတာ
ပေါ့၊ သူတို့မိဘတွေက ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား အပ်ထားကြတယ်။
ဘုန်းကြီးက ပရီယတ္ထီးစာပေကိုပဲ သင်ပေးတတ်တယ်။ လောကဓာတ်
တော့ မသင်တတ်ဘူး။ တကာကြီးတို့ကျောင်းကလဲ နာမည်ကောင်းနေ
တော့ ကလေးတွေကို ဆန်ဘက်ပါ ဥပုသံနေကဲပြီး၊ တကာတို့
ကျောင်းမှာအပ်မလို့၊ သင့်ရာအပ်ဖို့ ဆရာတို့ ကျင့်ဖို့ ဝတ်ပါးဖြာဆိုတဲ့
အတိုင်းပေါ့ အဲဒီတကာကြီးတို့ ဆရာဆရာမတွေက သူတို့ကိုစစ်မေးပြီး
သူတို့နဲ့သင့်တတ်မယ့် အတန်းထားပေးပေါ့၊ လီမွှာအောင် စည်းကုမ်း
ကောင်းအောင်၊ ပညာတော်အောင် သွေနှံသွင်းခုံးမပေးဖို့ ဘုန်းကြီး
အပ်ပါတယ်။ စတုဇ္ဈာတန်းအထိ အောင်ပြီးယင်တော့ လောကဓာတ်၏

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မအကြိမ်)

၁၇၅

သင်ချင်တဲ့ လူလဲသင်ပေါ့။ ရှင်ဝတ်၊ ရဟန်းဝတ်ပြီး၊ ပရီယတ္ထီးစာပေ
ဆက်ပြီး၊ အာထုတ်ချင်သူလဲ ထုတ်ပေါ့”

“တင်ပါဘုရား”

“အဲဒီတော့ သန်ဘက်ပါ ဥပုသံနေကျယ်င် တကာကြီးတို့
ဆရာဆရာမအားလုံး၊ မန်က်စာကို ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ပြင်ဆင်
ထားမယ်၊ ဒီကို ကျောင်းဆင်တဲ့အချိန်မှာပဲ လာစားကြပါ”

“အရှင်ဘုရားတို့ ပရီယတ္ထီးစာပေ ထိန်းသိမ်းစောင့်နောက်ပြီး
သိကြားပို့ချေနေတဲ့ ဆရာတတ်ကြားတွေကို တပည့်တတ်တို့ဘာသာ လူ၏
ရမှာပါဘုရား၊ တပည့်တတ်တို့အတွက် အပိုအလုပ်ရှုပ်နေမှာဖို့
တောင်းပန်ပါတယ် ဘုရား”

တကာကြီးတို့ လူတာလဲလူပေါ့၊ ဘုန်းကြီးကလဲ မြန်မှု့ရိုးရာ
ကျောင်းအပ်တဲ့ အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းရမှာပဲ”

ဆရာ ဆရာမမှား၊ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်ကြည့်၍
ပြီးမိကြ သည်။

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တတ်တို့ကို ခွင့်ပြုပါအဲ”

ဒြိမ်ချမ်းက လျောက်ထား၍ ဆရာ ဆရာမမှား ဘုန်းကြီးအား
ကန်တော့ကြသည်။

ဘုန်းကြီးက သာမ် သုံးကြိမ်ခေါ်ပြီးလျှင် ရုများပေးလိုက်၏

၂၃

ဒိမ်ဝိုင်ရာဇာက်

ကျောင်းသားဟောင်းများ၏ အိမ်အားလုံးနဲ့ပါးသို့ ဤမြိုင်းချမ်း ရောက်ဖွဲ့သည်။ မိဘများနှင့်လည်းခင်မင်ရင်းနှီးသည်။ ကျောင်းသား သစ်များအိမ်သို့ ဤမြိုင်းချမ်း မရောက်ဘူးသေး။ မိဘများနှင့်လည်း မရင်းနဲ့ သေား အထူးသဖြင့် အလယ်တန်းကျောင်းသားသစ်များမှာ အနီးအနား ရွှေပေါင်းမှုမှ လာကြပေါင်းဖြစ်သည်။ စနေး တန်းနေ့ကျောင်းပိတ်ရှုက်များ တွင် တရာ့ပြီးနောက်တရာ့ ဤမြိုင်းချမ်း မြှင့်းချမ်းသို့ ထွက်သည်။ ကျောင်းသားများ ၏အိမ်ကို တအိမ်ပြီးနောက်တစ်အိမ်ဝင်သည်။ မိဘများနှင့် ရင်းရင်းနဲ့ တွေ့ဆုံးရေးရသည်။ တပါတရဲ့ ရွာတွင်နှုန်းသည် ဘရားပွဲ ကျောင်း ပွဲများနှင့်ဆုံးလျှင် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများက ဖိတ်ကြသည်။ ထိုအပါ မျိုးတွင် ဆရာ ဆရာမအားလုံးသွားကြသည်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသား များ ပျော်ကြသည်။ ဆရာ ဆရာမများ ပျော်ကြသည်။ မိဘများ ထိုသား ကြသည်။

ဤထဲတွင်နေသည့် ကျောင်းသား မိဘအိမ်သို့ ဤမြိုင်းချမ်း ရောက်သလို ယာထဲတွင် တထိုးနေသည် ကျောင်းသားမိဘအိမ်သို့

လည်း ဤမြိုင်းချမ်းရောက်သည်။

ငွေတောင်း မြို့တော် စသော အနီးအနားမှ ရွာများကိုအရောက် သလို ကျောက်ချော့ ကြုံကိန္မဖားကဲ့သို့သော တောင်ခြေရွာကလေးကို လည်း မကျွန်းစေရ ဤမြိုင်းချမ်းရောက်အောင်သွားသည်။

ကျောက်ချော့ရွာတွင် ရွာသူရွာသားများမှာ ဆင်းရဲကြသည်။ ထင်းခုတ်၊ ဝါးခုတ်လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မေးကြသည်။ သားသမီး၏ ဆရာရောက်လာ၍ ဝါးသားရထည်းချင်သော်လည်း သူတို့တွင် ဘာမှ ပြော၍ရှုံး၍။

“ဟဲ့ လက်ဖက်ကျဉ်ပန်းကန်က အပဲကြီးနဲ့ကျား ဆရာကို အားနာ စရာကောင်းလိုက်တာ၊ ဟိုသာက်အိမ်ကသွားတွေးမြဲပါ”

ကျောင်းသူတစ်ယောက်၏ ဖခင်က သူ့နီးအား လှမ်းပြော လိုက်သည်။

“ရားပြီးပြီး၊ ဟိုတာက်အိမ်က ပန်းကန်လဲပဲဖော်ထားမှာ”

“ဒေါကြီးမ ရေးဆိုင်ကို သွားတွေးမြဲပါကျား မြန်မြန်လုပ်ပါ”

ဤမြိုင်းချမ်းက ကိုမရှိကြောင်းပြော၍ မရားရန် အတင်းတားရ သည်။ ပန်းကန်အပဲနှင့်ပင် အားရပါးရ သောက်ပြုရသည်။

“ဆရာကြီး ပလော်စားပါအေား၊ ပလော်ကလဲ ဆိုနည်းလိုက်တာ ကျား ထပ်ဆမ်းပါဘုံး”

ဤမြိုင်းချမ်းတားပြန်သည်။ သီနည်းစသာ ပလော်ကိုပိုင် မြန်မြန် ရှုက်ခြည်တားပြုပြန်သည်။

အကျိုတုံးလုံးနှင့် လူကြီးတစ်ယောက် ဦးချမ်းတို့ လက်ဖက် ရည်ရွယ်သို့ ရောက်လာသည်။

“ဆရာကြီးရေ ဆရာကြီးတပည့်က စိုးချောင်းကို ရန်လုပ်နေ တယ်။ ဆရာကြီးတပည့် ကဲအောင်လေ”

“သို့ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဆရာကြီးကို မိမိလက်ဖက်ရည်သောက်ခေါ်ချင်တာ အိမ်က စုတ်နေလိုတဲ့၊ အဲဒီ အဲနဲ့ပြင်ပါလို့ ပြောနေတာကြာဖြို့ မပြင်လိုတဲ့၊ ခုတော့ ဆရာကိုဘယ်လိုလုပ်ခေါ်မှာလဲတဲ့”

ဦးချမ်းရင်ထဲဘုင် နှင့်သွားမိသည်။

“သွေ့ မောင်ကဲအောင်ကလဲများ ကျွန်ုတ်လာမှာပေါ့”

ဦးချမ်း မောင်ကဲအောင်၏ အိမ်သို့သွား၍ ရေနေးကြမ်း သောက်ခြုံနေသည်။

ထိုကဲ့သို့သော ကလေးများကိုကား ဦးချမ်းတို့ ဖေတနာထားရုံး သာမက ကရာဏာပါဌူးရည်။ လိမ့်မာရန်နှင့်ဘက္ကားဘန် တိုက်တွန်း ခုသွေ့။

ကြိုက်နေားရွာသို့ရောက်သောအခါ ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦး နာဘာရွားသာများမောက်ပြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ ဆေးပျော်နှင့်တိုင်ပင် ပြီးနောက် ဆေးရုံသို့ပေးရသည်။ ကျောင်းသားများကို ထိုင်းကား အချို့က မလော်ချေ၍၍ နံနက် ၄ နာရီထွက်သော ထင့်ကားနှင့်လိုက်ရ ဖြူးပြုး ဦးချမ်းသို့ရသည်။ ကျောင်းရောက်မှ ရေးဆိုင်ကလေးများ

ပေါ်တွင် တစ်နာရီလောက်အိပ်ရသေးသည်ဟု ကျောင်းသားများက ပြောပြက်သည်။ ဦးချမ်းတို့ ဆရာဓရရာမများ လုံးဝမသိခဲ့ကြော ကျောင်းသားများကလည်း မပြောကြော ရွာရောက်မှစိဘများက စပြောကြ၍ ကျောင်းသားများပြောကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးချမ်းသည် အမှတ်(၁၁)ကား ထိုင်းအသင်း ဥက္ကဋ္ဌနှင့်တွေ့၍ ညီနှင့်ရသည်။ ကျောင်းသားတို့၏ ဒုက္ခကို သနားအောင်ပြော၍ အကုအညီ တောင်းရသည်။ အသင်းဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဦးချမ်းတို့ စိုက်ကောင်း စေတနာကောင်းနှင့်သော ကားပိုင်ရှင်တစ်ဦးထံ သွားတောင်းပန်းကြသည်။ ထိုကားပိုင်ရှင်က ကျောက်ရောနှင့် ကြိုက်နေားမှ ကျောင်းသားများကို သူ့ကားဖြင့်သာ နေ့စည်ခေါ်ပါမည်။ အခကြေးငွေလည်းမယူပါဟု ကုတ်ပြုထိုက်သည်။

ကျောက်ရောနှင့် ကြိုက်နေားမှာ ရွာချမ်းနှင့်ကြသည်။ သို့စွာတွင် ကျောက်ရောမှ လူများဆင်းခဲ့ကြသော်လည်း ကြိုက်နေားမှ လူများ မဆင်းခဲ့ကြသည်ကို ဦးချမ်းအဲထွေ့ဖွေ့ယော တွေ့ရသည်။

ဦးချမ်းကို ထမင်းကျွေးသော ကျောင်းသားမိဘဦးဖို့မောင်း အေားမြတ်တွင် ထင်းတင်းသော မော်တော်ကားတစ်ဦးရှိသည်။ ဒုက္ခာဝတီမြိုင်အတွင်းများ ပြေးဆွဲနေသော မော်တော်တစ်ဦးရှိသည်။ ကြိုက်နေားရွာ အနီးတွင်း သံပရာခြိုကြီးတစ်ခြေလည်းရှိသည်။

၂၄

ပြောပိမယာ

ဦးစိုးမောင်၊ ဒေါ်အေးမြတ္တိသည် ကြိုက်နဟာရွာ၏ စံပြ
လင်မယာ၊ ဖြစ်သည်။ သူတို့လင်မယာမှာ ကြိုက်နဟာရွာသို့ ရောက်လာခ
က လက်လုပ်လက်စာ၊ ဆင်းချုပ်မှား ဖြစ်ကြသည်။ လင်ရောမယာ၊ ပါ
လုပ်နိုင်ကိုရှိနိုင် အားကောင်းမောင်းသေနများဖြစ်ကြသည်။ လင်မယာ၊ နှစ်
ယောက်လုံးတော့ထွက်၍ မောင်တစ်ထိ၊ မယ်တစ်ရွက် ထင်းခုတ်
ကြသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ထင်းဖြတ်ကြသည်။ ထင်းစည်းကြသည်။
ပုံစံထံသွားရောင်းကြသည်။ ပြီးမြှေ့ချွေတာစား၍ ရသများစွာကို စေဆာင်း
ထားကြသည်။ မျှစ်ချေးကောင်းလျှင် မျှစ်ပျိုးပါထွက်ကြ၏။ ဤနည်း
အားဖြင့် မကြာနိုင်ပင် လုည်းတစ်စီးရွာ၊ တစ်ရှုံး ထူးထောင်နှင့်မြှေ့ကြသည်။

လင်မယာ၊ နှစ်ယောက် နှဲနက်အောအောထြီးလျှင် လုည်းဖြင့်
ထင်းခုတ်ထွက်ကြသည်။ နေ့မှန်းတည်လျှင် အိမ်ပြန်ရောက်ကြသည်။
ထင်းစား ဝဏေတြေ့ဖြုတ်နားပြီးနောက် တက်သို့လက်သို့ ထင်းဖြတ်ကြ
သည်။ ထင်းစည်းကြသည်။ ပွဲစားထံသွားအပ်လျှင် ငွေပါးဆယ်ရုပ်။
နှစ်နှစ်ခန်းကြောသောအခါ ဦးစိုးမောင်၊ ဒေါ်အေးမြတ္တိ ထင်းတင်သော
ကားတစီး ထိနိုင်ကြသည်။ ယခင်ကဗျာသို့ ထင်းခုတ်ရန် မလိုတော့ပေး
ဘုများခုတ်သည်ထင်းများကို ထိနိုင်လျှင် မန္တလေးသို့ ဖောက်သည်သွေး
ကြသည်။ လင်နှင့်မယားမှာ စီးပွားဘက်ပို့သည်။ အသုံးအခွဲ ကျွမ်းလျှို့
ကြသည်။ ကားတစီးမှတေဆင့် ခုံငှာဝတီမြစ်အတွင်း၌ ပြေးဆွဲနေရန်
မော်တော်တစီးပါ ထူးထောင်နိုင်ကြပြန်သည်။ ကြိုက်နဟာရွာအနီးတွင်
သံပရာခြေကြီးတစ်ခြေ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ထင်းကားအလုပ်၊ မော်တော်
အလုပ်သာမက ခြေအလုပ်ကိုပါ ကြိုးစားလုပ်ကိုရိုင်ကြသည်။

ယခုအခါတွင် ဦးစိုးမောင်နှင့် ဒေါ်အေးမြတ္တိသည် ကြိုက်နဟာ
ရွာတွင် အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်နေကြပြီး တိုက်အိမ်ပို့တစ်ခုကိုပင် ဆောက်
ထားနိုင်ကြပြီး

ဦးစိုးမောင်၊ ဒေါ်အေးမြတ္တိသည် ကြိုက်နဟာရွာသူရွာသားတို့
အတွက် စံပြောဖြစ်ရာလည်း ဖြစ်နေကြသည်။

ဦးစိုးမောင်၊ ဒေါ်အေးမြတ္တိ၏ အတုကိုယ့်၍ ကြိုးစားကြသွား
ရှိလာကြသည်။ သို့ရာတွင် များသောအားဖြင့် ကားလွှားလွှားရှာနှုန်း

သောင့်ကို လွှမ်းလွှယ်သုံးပစ်သူတို့ကသာ များနေသည်။ ဤကိုနအား ရွာင်လေးတွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ခြောက်ဆိုင်ရှု၍ မှန်တိဆိုင်နှစ်ဆိုင် ရှိသည်။ ဖို့ပို့များစွာရှိနေသည်။ မှန်ဆိုင်များတွင် လှုပြုသလို ဖို့ပို့ များတွင် လှုပြုသည်။ ငွေကုန်သွားလွှင် မှတရာမရှိ၊ ထင်ခုတ် ထွက်ကြ မည်။ မှတ်ချို့တွက်ကြမည်။ ရွှေရေး နောင်ရောက် မတွေ့၊ သုတေသနတွက် ရင်ဝလေးဝရာ ကောင်းလှ၏။ သုံးမကုန်သော ရတနာများကို ရထာပါ လျှက် ချမ်းသောအောင် မလုပ်နိုင်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဒို့မြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါမှ နောင်တရကြပေတော့မည်။

ဤကိုနအားရွာရှိ မှလတန်ပြုဆရာများဖြစ်ကြသော ဦးသောင်းအေးနှင့် ဦးစန်းမြင့်တို့က ပြုးချမ်းအား တစ်ရွာလုံးကို လုညွှေလည်ပြုသ ကြသည်။ ရွာအနီးမှ တော့များ တောင်များ ဇွဲကွက်အလွတ်များကို ပြကြသည်။ သူတိပင်လွှင် ဇွဲကွက်များထွင်၍ နမ်းကြကြ၊ ခြားကြ လုပ်ကိုင်ထားကြ၏။ ရွာမှ လူငယ်များကို ထိထိလုပ်ကိုင်ကြရန်လည်း ပည်းရုံးကြသည်။ သို့ရာတွင် မအောင်မြင်သေးကြောင်း ပြောပြ၏။

မြေလွတ်မြေနိုင်းနှင့် တော့တောင်တို့၏ သဘာဝကို ပြုးချမ်း သဘောကျဖိုးသည်။ ဦးသောင်းအေးနှင့် ဦးစန်းမြင့်တို့၏ စံပြုလုပ်ဆောင် နှမူကိုလည်း လေးစားမီသည်။

ဦးသောင်းအေးနှင့် ဦးစန်းမြင့်က ပြုးချမ်းကို ခိုနန်းယဉ်သာ အထိ လိုက်နိုင်လိုကြသည်။ ဒုက္ခာဝတီမြစ်ကမ်းတရေးရောက်မှ ရှုခွင်းအလု

များနှင့် မြေလွတ်မြေနိုင်းများကိုလည်း ပြုသလိုကြသည်။ ထိုကြောင့် ဦးစီးမောင်နှင့်တိုင်ပင်ရာ ဦးစီးမောင်က သူမောင်တော်ဖြင့် လိုက်နိုင်ရန် တာဝန်ယူလိုက်သည်။ အေသွေးရ ဗဟိုသာနှင့် တော့အလျ တောင်အလျ မြစ်အလွတ်ကို လေ့လာခွင့်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ပြုးချမ်း ဝမ်းသာ သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ကျောင်းပိတ်ရက်တစ်ခုသွားရန် အနီးအစဉ် လုပ်ကြသည်။

၂၅

ခီးနှုန်းယဉ်ဘဏ်

ပေါ် ပေါ်

မွေးစော်သွေးသံက ရွှေမြန်မြူး ပို့တွေ့ကဲသည်။ ခဲ့နာည်း
တစ်ယောက်၏ ရင်ခွင်တွင် အိပ်ပျော်နေသော ကလေးငယ်က လန့်ခိုး
၍ အောင်လိုက်သည်။

မန်က ၁၁ နာရီတွင် မော်တော်သည် ကြော်နော်ရွှေမှ ထွက်
ခဲ့သည်။ ဦးချို့ချမ်းသည် ကြော်နော်ရွှေမှ ဆရာတ္ထာနမြို့မြို့
တို့နှင့်အတူ မော်တော်ပြီးပို့တွင်ထိုင်၍ လိုက်ခဲ့၏။

ဖော်ဆတ်သည် ကိုနှိမ်နိုးချို့တဲ့၊ ဝေါ်ချိုးလှည့်နှင့် ဒုက္ခာဝတီ
မြို့ကို ဆန်တာက်လာ၏။ ဒုက္ခာဝတီမြို့မှ အကြွောက် များလှ
သည်။

ကြော်နော်ရွှေကို လွန်သောအပါ ရွာသားတို့၏ စိုက်ခဲ့များ
ကို တွေ့ရသည်။ ရှေ့သီသီ လုမ်းမျှော်ကြည့်သောအပါ အချွန်အတွက်

တို့နှင့် မြင့်မားလှသော မြှုလိပ်တောင်ကြီးကို လုပ်းမြင်နေရသည်။

ကြော်နော်ရွှေ ရွာသားမှာ မော်တော်၏နောက်တွင်
တဖြည်းဖြည်း ဝေါ်ချိုးရှိ၏။ မြှုပ်ဇားတစ်ခုကို လွန်သောအပါ
ကြော်နော်ရွှေသားမှာ လုံးဝပျောက်ကျယ်သွား၏။ ရွာမှ ဝေးလာသည်
နှင့်အမျှ စိုက်ခဲ့၏။ ပျိုးခဲ့များအစား သဘာဝအတိုင်း ပေါက်
ရောက်နေကြသော သစ်ပင်ဝါးပင်တို့က ပို့များလာသည်။

“ဟိုးရွှေက လက်ပံတော်ကြီးကို တွေ့လားဆရာ၊ အဲဒါ
မန္တလေး ပါးခြစ်စက်အတွက် စိုက်ထားတာဖွဲ့”

ဦးချို့မြို့မြို့ ပြစ်၏ လက်ပံတော်ကိုးမှ လက်ပံတော်စိုးစိုး
ကို ညွှန်ပြု၍ပြောလိုက်သည်။ တော်တစ်ခုလုံးမှာ လက်ပံပင်များချည်း
ဖြစ်သည်။ လူတို့စိုက်ထားသည်ခို့သော်လည်း သဘာဝအတိုင်း ပေါက်
ရောသည်နှင့်ပင် တူလှသည်။ ကျော်ချို့များသည် ဆုညံ့သော အသံ
များကိုပြု၍ ပျုံလိုက်ကြ၊ နားလိုက်ကြ လုပ်နေကြသည်။

လက်ပံတော်ကြီးကို လွန်သောအပါ သဘာဝအတိုင်း ပေါက်
ရောက်နေကြသော သစ်တော်၊ ဝါးတော်ကြီးများကိုချည်း တွေ့ရသည်။

အချို့နေရာများတွင် ဝါးချို့တော်သက်သက်ကို တွေ့ရသလို
အချို့နေရာများတွင် သစ်တော်သက်သက်ကို တွေ့ရသည်။ အနှစ်
နေရာများတွင်ကား သစ်ပင်ကြီးများနှင့် ဝါးပင်များရော၍ ပေါက်နေကြ
သည်။

“ဆရာ၊ မြစ်ပဲညာဘက်ကမ်းကို ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ သိပ်ကောင်းတဲ့ မြေဖွေတွေဖူး၊ ဝါးသုဉ်းတော့တွေ ဆရာ”

ဦးချုပ်သည် ဦးသောင်းအေး ညွှန်ပြရာ မြစ်၏လက်ဗျာဘက်ကမ်းကို ကြည့်လိုက်သည်။ မှန်ပေသည်။ မျက်စိတ္ထား ကျယ်ပြန်သော ကွဲပြေပြီးကို တွေ့ရသည်။ မြေတို့မှ မြေဆွေမြေနက်များ ဖြစ်ကြ၏။ မည်သူမှ လာရောက်လုပ်ကိုင်မည်သူမရှိ။ အမိုးတန်မြန်ဟု မြေဆီသွားတို့မှ အလဟသု ဖြစ်နေကြရသည်။ မြန်မာပြည်တွင် လက်ရှိရှုံးရေးအတွက်သာမက နောက်တို့လာမည့် လူဦးရေချားစွာအတွက်ပါ စိုက်ပျိုးစားသောက်စရာ မြှုပ်ယူကောင်းတို့မြှုပ်စွာ ရှိနေကြသေး၏။

“အဲဒိုက္ခင်းတွေမှာ တစ်ခါးတစ်ခါ ဟိုးအနောက်ကျွေးတောက ရွာသားတွေ့လာပြီး နှင့်တိုက်တယ်၊ နှမ်းသိမ်းပြီးမှ ပြန်သွားကြတယ်၊ တစ်ယောက်ကို နှမ်းတင်းလို့ဆယ်၊ တစ်ရာရကြတယ်။ အတည်စာကျ တော့ ဘယ်သူမှ လာပြီးမနေကြ၊ မလုပ်ကြသေးဘူး”

ဦးသောင်းအေးက ရှင်းပြနေ၏၊ မြစ်၏လယ်ယာဘက်ကမ်းတွင် စိုက်ပျိုးရှုံးကောင်းသော ကွဲပြေပြီးကို မဆုံးနိုင်အောင် တွေ့နေရသည်။

“ပေါ် ပေါ်”

ရှုံးတွင် ဝါးဖောင်များမျောလာသည်ကိုပြုပြု၍ ဖော်တော်က ဟန်းပဲးလိုက်သည်။

ပန်းမြိုင်လယ်မှုံးများ (ဆင့်အောင်)

၁၇၃

ကြက်နေားရွာမှ ထွက်စက အဝေးတွင် လုပ်းမြိုင်နေသော မြှုပ်ပိုးတော်ကြီးကို အနီးကပ် တွေ့မြှင်နေပြီ။ တော်ကြီးမှာ မြှင့်မား မတ်တောက်လွန်း၍ မြစ်ပေါ်သို့ မြို့နောက်။ အဝေးမှုံးမြိုင်ရသော အဆွဲ့ အထွက်တို့သည် အနီးမှ မြင်ရသောအပါ ပို၍ပင် ဓမ္မကျယ်လျှောက်၍ ဦးချုပ်သည် ကြည့်၍မြတ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေဖိတ်။ လူနေအေးတွင် လူသားတို့ ဖုန်တိုးထားသော အစောက်အအုံများကိုချုပ်း တွေ့ပြုပြုနေရ ရာမှ သဘာဝတော်များအလုကိုချုပ်း တွေ့ရသောအပါ တစ်ဦး ကြည့်နှုံးစရာကောင်းနေသည်။ ခုံဌာဝတီပြစ်မှာ ကောက်ကျော်လွန်း၍ မော်တော်သည် မြှုပ်ပိုးတော်ကြီးကို ဦးတိုက်ဖြစ်လိုက် လိုက်၊ နောက်တွင် ချုန်ထားလိုက်၊ တစ်ဖန်ပြန်လည်၍ ဦးတိုက်လိုက် ဖြစ်နေသည်။

သုံးကြိုး ဦးတိုက်ပြီးမှ မြှုပ်ပိုးတော်ကြီးကို နောက်တွင် ချုံထားခဲ့သည်။

“ဟိုမှာကြည့်လိုက်ဆရာ၊ ဂုဏ်တွေအောင်းတဲ့ ကျင်းကောလေး တွေ”

ဦးစန်းမြိုင် ညွှန်ပြရာသို့ ကြည့်လိုက်သောအပါ ပြစ်ကမ်းပါး တလျောက်တွင် ထောင်နှင့်ချို့ရှိနေသော ကျင်းကောလေးများကို တွေ့ရသည်။

“ဘာင်းတွေ အောင်းလဲဆရာ”

“မျှုံးစွားင်းကောလေးတွေ အောင်းတယ်ထင်ဘူး”

ထုက်ကျော်ကလေးများကိုကြည့်၍ ဦးချို့ သဘောကျမိုသည်။ မော်တော်က ဆက်၍ခုတ်မောင်းလာခဲ့၏။ မြစ်၏လက်ပဲဘက်ကမ်းတွင် ရွှေကလေးတစ်ရွာကိုတွေ့ရသည်။

“အဲဒ္ဓရပေါ်သရာ ကြော်တစ်ယ် လေးပေါ်ကို သွားလို့ပြောကြတဲ့ လေးပော်ရွာပေါ့”

ဆရာဌီးသောင်းအောက် ရွှေကလေးကိုဖွံ့ဖြိုး ပြောလိုက်သည်။

“ဘာဖြစ်လိုပဲဗျာ”

“ဒီရွာလေးကိုလာပြီး ထင်းခုတ်၊ ဝါးခုတ်၊ တစ်နှစ်လောက် လုပ်လိုက်ရင် တစ်နောက်ကြော်ကျော်အာပ်င် စတောင်စိသေးတယ်တဲ့”

မော်တော်က ဥုဥ္ဓာဆွဲလျက် ရွှေကလေးတွင် ခဏကပ်လိုက်သည်။ ခနီးသည်အချို့ ဆင်းသွားကြော်သည်။ မော်တော်ဆက်၍ ထွက်ခဲ့၏ လေးပော်ရွာမှတ်သောအခါ ပို့ကြီးမားသော သစ်ပ်ကြော်များကို တွေ့လာရသည်။ အချို့သစ်ပ်ကြော်များ မြစ်ကမ်းစစ်တွင်ကပ်၍ ပေါက်နေကြ၏။ တုတ်ခိုင်သောနှုတ်ကြော်များက သစ်ပ်ပေါ်မှ တွဲလွှာကျေနေကြသည်။ ဦးချို့သည် ကလေးစိတ်ဖြင့်တွေးလျက် ပြောတက်ဆောကာစားချင်မိသည်။

“ဆရာဟိုက မြင်ရတဲ့ တောင်ပေါ်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်စိုးပါ”

ဦးစိန်းမြင့်က ခိုးလှမ်းလှမ်းတောင်တစ်ခုလို့ ညွှန်ပြုလိုက်ပြန်သည်။

“ဟာ၊ ရေတံခွန်တွေ လူလိုက်တာပျာ”

ဦးချို့သည် ရေတံခွန်များကိုကြည့်၍မဝန်ငါးအောင် ဖြစ်ပို့၏ မော်တော်လွှန်သွားမည်ကိုပင် စိုးရိမ်နေမိသည်။

“ပို့ဘက်မှာလ ရှိသေးတယ် ဆရာ”

ဦးသောင်းအေးပြုရာသို့ လုပ်ကြည့်လိုက်သောအခါ ပို့လှသော ရေတံခွန်များကို တွေ့ရပြန်သည်။

ဦးချို့သည် နောက်တွင်ကျို့ရစ်ခဲ့သည် ရွှေခင်အလွှာများကို နှုံမြောတသရင်း ရှေ့တွင်တွေ့ရသည် အသစ်အသစ်သော ရွှေခင်းများ ကို လောဘတကြီး ခံစားနေမိသည်။ မော်တော်သည် တစ်တော်ပြီး တစ်တော်၊ တစ်တော်ပြီး တစ်တော်ငှားတော် နောက်တွင် ချုန်၍ ဖြစ်ညှာသို့ ဆန်တက်ခဲ့၏။ နေလုံးကြီးပင် အနောက်တောင်ဘက် တော်စွယ်တွင် မောတော်တော့မည်။

“ဟို၊ ရှုံးက တောင်ကြော်၊ ခါးပန်းမှာ သစ်ပ်တွေအုပ်နေတဲ့ မည်းမည်းနေရာကို တွေ့လားဆရာ”

ဦးစိန်းမြင့်ပြုရာသို့ ဦးချို့လှမ်းကြည့်မိသည်။

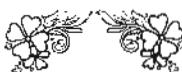
“တွေ့တယ် ဆရာ”

“အဲဒါ ဂျွှန်တော်တို့ စုံပွားနေတဲ့ ပို့နှစ်းယဉ်သာ လိုက်ရှုပေါ်”
မော်တော်သည် မကြားမြို့ပင် မနီးကျေညီစင်ရွှေကားသို့ တက်လာ၏။ မော်တော်က ဟွှန်ပေါ်လျက် ရွှေကလေးတွင် က်ထိုက်သည်။ တို့ရွှေကလေးတွင် ဦးချို့တို့ လူသိုးပေါ်တော်မှ စင်ကြ

သည်။ မြစ်ကမ်းဘေးမှ ဝါးရုံပင်ကြီးကိုအောက်တွင် ဖဲနိုင်းတစ်ခုကို
တွေ့ရ၏။

ဆရာတိ၊ သောင်းအေး၊ ကြိုတင်းစဉ်ထား၊ သောအိမ်၌ ပြုမဲ့ချမ်း
တို့ တည်းကြသည်။

ညွှန်တွင် အိမ်ရှင်ကလိုက်ပို၍ ကိုရင်ကြီးကို ကော်ငါးသို့ သွား
ကြသည်။

၂၆

ကျေးဇူးရှင် ကိုရင်ကြီး

ကိုရင်ကြီးကော်ငါးမှ ရွှာသားတို့၏ သစ်ဝါးဖြင့် ဆောက်ပေးထားသော
ကော်ငါးကလေးမျှသာ ဖြစ်၏။

ကိုရင်ကြီးမှာ ရှုံးခေတ်ဘိုးအော့ဗုံးရထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
ဖြစ်သည်။ အသက်ခြောက်ဆယ်နှစ်ဦးပါးရှုံးပြီ။ ဤအရပ်တွင် နိန်းယဉ်
သာလိုက်ရှုံး တရားအေားထုတ်ရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်မှ
ရွှာသားတို့၏ ခုက္ခဏာသနားသွားတော်၍ ကိုယ်တိုင်အတွက် တရားရှာချုံ
သာမက အများအတွက်ပါ သာသနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုရင်ကြီးမရောက်စီက ၂၅၇၁ကလေးတွင် ဘုန်းကြီးကော်ငါး
မရှိ။ သာရေးနာရောရှိ၏မှ ပစ်စရာ ဘုန်းကြီးမရှိ။ ကလေးများကို စာသင်
ပေးမည့် စာသင်ကော်ငါးမရှိ။ မကျွန်းမာလျှင် သမားမရှိ။ ထောက်
တို့ကြောင့် ကိုရင်ကြီးက ရွှာသားတို့ကို ရတနာသုံးပါးဆောင်ရွက်၏
စုံမသွေ့နိုင်ပေးသည်။ ကလေးများကို စာသင်ပေးယူ၍ ထောက်

သူများကို ဆေးဝါးကုသာပေးသည်။ ကိုရင်ကြီး၏ ဆေးဝါးများမှာ ဘိပိအိုင် မှ ထုတ်လုပ်ထားသော အိမ်သုံးဆေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ဆေးများကို အိမ်သုံးဆေးများ အသုံးပြုနည်း စာအိုင်ကိုဖောက် ပေးကျေး ကုသာခြင် ဖြစ်၏။ ကိုရင်ကြီးသည် ရွှာသားတို့ထံမှ ဆေးမှုဝါးရေး တစ်ပြားမှုမဟု၊ ယုတ်စွာအဆုံး အလကားရေသာ ဂုဏ်ဝတီမြှင့်မှ ရောက်ပင် ခပ်မလျှောင်း။ င့်ဘာသာ ပါ ခပ်နှင့်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆွမ်းခံကြုလျှင် ဆွမ်းလောင်း သည်နှင့်ပင် ကျောပ်ပြီးဟု ဆိုသည်။

ဆေးကုန်သွားလျှင် ကိုရင်ကြီးပုဇွဲလေးမြှုပြုသို့ဟျှော်၍ သိဟောင်း ကွွန်းဟောင်းထံမှ တတ်နိုင်သူ စေတနာရှင်များထံ အလျှော့သည်။ ပြီးချမ်းစွိုကိုကား ကျောင်းဆရာများဖြစ်ကြ၍ သူကျောင်းသားများ အတွက် ဗလာစာအုပ်၊ ခတ်နှင့် ဖတ်စာအုပ်အဟောင်းကလေးများ ကို လျှပ်ပါဟု ဆိုသည်။ ပြီးချမ်းစွိုကို လျှော့မြှုပ်ဖြစ်စကြောင်း ထိုသာအား ကတိပြုကြသည်။

ရွှာသူရွှာသားများသည် မျှိုးချိုး ထင်းခုတ်၊ ပါးခုတ်၊ ခြိုက် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကြသည်။ တစ်နှစ်ကိုထွက်၍ မျှိုးချိုးလျှင် လူညွှေး တော်းတို့ကိုလောက်ကို ခဏာနှစ်ရသည်။ တစ်နှစ်ကိုထွက်၍ ထင်းခုတ်လျှင် ထင်းတစ်ဦးကို ခဏာနှစ်ရသည်။ မျှိုးတည်လျှင် ဖြတ်တော်ကိုပြီး ပွဲစား ကိုအပ်ပိုက်လျှင် ငွေဆုံးဆောင်ခန့်ရသည်။ သို့ရာတွင် ငွေရှု၍ လွယ်သလောက် ငွေဆုံးလွယ်ကြသည်။ ရွှာထဲတွင် ဖဲ့စိုင်းလောင်းတွင် တစ်နှစ်လုံး ကာစာကြသည်။

ပန်းမြှိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မအကြိမ်)

၁၈၃

ညျှော်တွင် လက်ဆွဲပေါ်မီးထွန်း၍ ကေားသည်။ မကုန်မချင်း မတော်ကြာ ငွေကုန် သွားမှ မျှိုးချိုးထွက်ကြပြန်သည်။ ထင်းခုတ်ထွက်ကြပြန်သည်။ ငွေရလွှင် ကာစာကြပြန်၏။

ဤနည်းအားဖြင့် မြို့ပေါ်မှ စီသမစီးပွားရေးသမားများသည် ရွှာသားတို့၏ မသိနားမလည်မှုကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ကိုယ်ကျိုးရှာ အဖြတ်ထုတ်ကြသည်။ ရွှာသားတို့၏ ဘဝမှာကား ဒုက္ခတွင်းမှ မထွက် နိုင်။ ယခင်က ထိုသူတို့ကို အသိမှန် အမြင်မှန်ရအောင် လမ်းညွှန်မည် သူမရှိ။ စာမတတ် ပေမတတ်နှင့် ဗဟိုထာခေါင်ပါး၍ နားလည်အောင် ပြောဖိုလည်း မလွယ်။

ကိုရင်ကြီးက သဘောပေါက်အောင် ဟောပြော ပြသ၍ ဆုံးမ သွွှာန်သင်ကြသည်။ လူကြီးများကား နားမဝင်။ လူငယ်များလက်ထက် တွင် ပြုပြင်နိုင်အောင် ကိုရင်ကြီး ကြေားနေရသည်။

ပြီးချမ်းသည် ကိုရင်ကြီး၏ စေတနာနှင့် အနောက်မှုအတွက် ကြည်ညွှေးလေးစာ၍မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်မိသည်။ ပြီးချမ်းက ပါလာသမ္မာ ငွေကို လှုပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုရင်ကြီးက လက်မခဲ့။ စာအုပ်နှင့် ခဲတဲ့သာ ပိုလိုက်ပါဟုဆိုသည်။

နောက်တနေ့နှစ်ကိုတွင် ပြီးချမ်းတို့ စိန်းယဉ်သာလိုက် သို့ တက်ကြသည်။ တောင်ခါပန်းတွင် လုပ်ဆန်းကျယ်သောလိုက်းကြီးကို တွေ့ရသည်။ လိုက်ရှုကြီး၏အတွင်းမှာ ကျယ်ဝန်း၍ အောင်ချမ်းချမ်းရှိရှုသည်။ ထို့ကောက်တောင်၏သဘာဝအလျှောက် ဖြစ်နေ

သော ကျောက်ပန်းဆွဲများ၊ ကျောက်တိုင်ကြီးများမှာ အဆန်းတောက်ယ် တင့်တယ်လုပ်နေ၏။ ကျောက်ပန်းဆွဲများမှာ ကျောက်စက်ရောဂါး ကျော် ကြေ၏။ ကျောက်ရေအိုကြီးတစ်လုံးမှာ ကျောက်စက်ရောဖြင့် ပြည့်နေသည်။ ယင်က မြေအိုဖြစ်ခဲ့ဟန် တူ၏။ ထို့ကျောက်ရေကို နှစ်များစွာ ခံလာရာမှ ကျောက်အိုဖြစ်သွားဟန်တူသည်။

ယင်က ရာဇ်သည်နောက်နှစ်ယောက် တရားအားထုတ်သွား ဖူးသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဦးချမ်းတို့သည် ကျောက်စက်ရေကို အနည်းငယ်စီသောက် ပြီးနောက် ဆော့အပန်းဖြေကြသည်။ အတွင်းပိုင်းလိုက်ခေါင်းများကို ဝင်ကြည့်ကြသည်။ ကျောက်တိုင်များကို ကိုင်တွည်းကြသည်။ ကျောက်ပန်းဆွဲများကို ခေါက်ကြည့်ကြသည်။ လိုက်ရှုအတွင်းမှာဖြစ်ရှု စည်သောင်းသံလို သာယာသောအသံ ထွက်လာသည်။

လိုက်ရှုမှ ပြန်ဆင်ပြီးနောက် တည်းအိမ်တွင် ထမင်းစားကြသည်။ တည်းအိမ်မှာ အသာထွက်သောင်းမှာဖြင့် စောက်လုပ်ထားသော သပ်သပ်ရပ်ရပ် အိမ်မြင့်ကလေးဖြစ်၏။ မြိုင်ငံကလည်း ကျယ်သည်။ ထိုင်းနှင့် တဆက်တည်းမှာပင် တည်းအိမ်ရှင်ပိုင်းသော သံပောခြေားရှိခြင်း၊ တည်းအိမ်ရှင်က ယခုခုမိမိကျေလျှင် သူလည်း ကတို့ရှာဖြစ်သည်။ ကျောက်ဆည်းရှိခိုင်ထဲမှ ဘီးလင်းသို့ ပြန်တော့မည်ဟု ဆိုသည်။ အကြော်တင်းရှိခြင်း၊ ပြန်တော့ကြသူ့အား သံပောခြေားရှိခြင်း၊ အလားရရှိမှု မော်တော်ဖြင့်ပင် ပြန်ခဲ့ဖြစ်၏။

ပုံမှန်မြှင့်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မအကြိမ်)

ဟု ဦးချမ်းကမေးသောအခါ အိမ်ရှင်က ရယ်သည်။ ဤအရပ်တွင် မြေဇာ်လျှင် ဝယ်ဆုံးနှစ်ဦး ဆိုသည်။ အိမ်နှင့်ပိုင်းခိုးအရာပူး မေးနေသာ ခါ နောက်လာသူ နေလိမ့်မည်ဟုဆိုသောကြောင့် ဦးချမ်းအဲပြန် ပဲည့်။ ဦးကို တစ်နှစ်တော် သံပောသီး လာရှုမည်လားဟု ဦးချမ်းကမေးသောအခါ အိမ်ရှင်က ရယ်ပြန်သည်။ ဤအရပ်၏ထံ့ခုံးကိုယ် မရှိတော့လျှင် ကိုယ်ခြေမဟုတ်တော့ဟု ဆိုသည်။ သံပောခြေားများ ပြုတဲ့ နေအောင် သီးနေကြသည် သံပောခြေားကိုကြည့်ကာ ဦးချမ်းနှင့်ပဲ့ဖြော နေမြို့သည်။

ဤခေါ်ကို လာမိသည်မှာ ဦးချမ်းအတွက် စဟဘုတ္တများစွာ ရာသည်။ သွားလာဆက်သွယ်ရေး ကိုခဲ့လှသည်မဟုတ်။ ခနီးဝေးလွန်း လူသည်လည်းမဟုတ်သော ဒေသများမှာပင် လူတို့လုပ်ကိုင်စားစရာ တွေ များစွာရှိနေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် မနိုင်ပျိုးရသေးသော မြေနှင့် မြေကောင်းတို့များစွာ မြို့ကြသေး၏။ မတူးဖော်ရသေးသော အဖိုးတန် တွင်းထွက်ရတာနာများ၊ ဓာတ်သွေ့များ များစွာရှိနေကြသေး၏။ အသုံးမှုရှိသေးသော သစ်တော် ပါးတော့များစွာရှိနေကြသေး၏။ သယံဇာတ်ပေါ်ကြွယ်ဝလှသော မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ ဤဦးစားကြရန်သာ လိုပေသည်။

နေလယ်ရှိုင်းတွင် ဦးချမ်းတို့သည် ကိုရှုံးကြုံးကို သွားဆောက် ကန်တော့ကြပြီးနောက် အလားရရှိမှု မော်တော်ဖြင့်ပင် ပြန်ခဲ့ဖြစ်၏။

၂၇

ဝါဆိပန်းကပ်ပဲ

ဝါဆိလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့တွင် ကျောင်မှ ဝါဆိပန်းကပ်လျှင် ပျော်စရာကောင်းမည်ဟုသာအဆိုကို ဆရာမဒေါခင်စန်းက အမှတ်မထင် တပ်ပြည့်လိုက်သည်။ သိရှာတွင် ကျိန်သည့်ဆရာ ဆရာမအားလုံးက အလေးအနက် ထောက်ခဲ့ကြ၏။

ကျောင်းသားများကိုဓားပြေရာ ကျောင်းသားများ အလွန်ပျော်ကြသည်။ တစ်အိမ်တစ်မတ် ကုသိလ်ပါဝင်ကြသည်။

ဝါဆိလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့တွင် ဌိမ်းချမ်းနှင့် ကျောင်းသားများက တကယ်ပင် ဝါဆိပန်းခုံသွားကြသည်။ တအုပ်ကြီးရွာမှ ထွက်သွားရသည့်ကပင် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ ရွာအပြင်သို့ရောက်သောအခါ ကျောင်းသားများသည် ခန်းပါကိုမြှေးထုံးနေကြ၏။ အချို့က သီချင်းအော်ဆီကြသည်။ ရွာအောက် တစ်မိုင်ခန့်လျှောက်မို့ကြသောအခါ မြောင်းဘောင်တွင်စိတန်း၍ ပါက်နေကြသော သပြောင်တွေ၏ အစည်းကလေးများနှင့် ကျောင်းသားများက သပြောင်းဖျော်စိုးစည်း၍ ကောင်းအောင်ပြန်ချိုးကြသည်။ မကြာဖိပင် မန္တလေးမှ ဦးလှမင်း၊ ဦးလှအေး၊ ဒေါ်ခင်ဗျွေး၊ ဒေါ်ခင်စန်းတို့ရောက်လာကြသည်။ သုတိနှင့်အတူ ပေမြို့ပန်းများ၊ သစ္စာပန်းများနှင့်ပန်းများ ပါလာကြသည်။ ထိုပန်းများကို သပြောင်းနှင့်တွေ့၍ အစည်းကလေးများပြုလိုကြသည်။ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသားများရှုံးကြ ဖောက်း ပန်းစည်းကြနှင့် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ ဝါဆိပန်းကပ်လိုက်မည်၏ ကျောင်းသားများလုံး တစ်ယောက်ပန်းတစ်စည်းကြပါသည်။

ကြသည်။ ကျောင်းသားအချို့က ယာစည်းရှိုးတန်းများမှ ဖြီးပန်းပင်များကိုရှာ၍ ချိုးကြသည်။ ဖြီးပန်းသည် အပွင့်ဖြူဖြူကလေးနှင့် အလွန်ဖွေ့ကြသွားပန်းဖြစ်၏။

• သပြောင်းတွေ အများကြီးပေါ်၊ ဖြီးပန်းတွေ အများကြီးပေါ်၊ ဌိမ်းချမ်းနှင့် ကျောင်းသားများသည် ဆွဲခွဲနေကြပြီး မြောင်းထဲတွင် ဆင်း၍ ရော့ချိုးကြသည်။ ပျော်စရာကောင်းလှုံး။ ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ အဆင်သုတေသနတောင်နေကြသော ဆရာမကြီး ဒေါ်သီန်ရှိနှင့် ကျောင်းသူများက သပြောင်းဖျော်စိုးစည်း၍ ကောင်းအောင်ပြန်ချိုးကြသည်။ မကြာဖိပင် မန္တလေးမှ ဦးလှမင်း၊ ဦးလှအေး၊ ဒေါ်ခင်ဗျွေး၊ ဒေါ်ခင်စန်းတို့ရောက်လာကြသည်။ သုတိနှင့်အတူ ပေမြို့ပန်းများ၊ သစ္စာပန်းများနှင့်ပန်းများ ပါလာကြသည်။ ထိုပန်းများကို သပြောင်းနှင့်တွေ့၍ အစည်းကလေးများပြုလိုကြသည်။ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသားများရှုံးကြ ဖောက်း ပန်းစည်းကြနှင့် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ ဝါဆိပန်းကပ်လိုက်မည်၏ ကျောင်းသားများလုံး တစ်ယောက်ပန်းတစ်စည်းကြပါသည်။

ထိုအချို့တွင် ၅ တန်းမှ ကျောင်းသားများက ရွာထဲမှ အိုးစည်း၊ လင်းကွင်း၊ ပါးလင်းရုပ်၊ ပလွှာစသည်တို့ကို ရှာသွားကြသည်။ အိုးစည်းက ကြီးလျှော့နောက်း အသံကောင်းကောင်းမွန်းကြ ဌိမ်းချမ်းနှင့် ဦးလှမင်းက အိုးစည်းကြီးတင်းအောင် ဆွဲခွဲသည်။ ကိုလှအေးက ကျောင်းသားတစ်စုနှင့် အိုးစည်းသီချင်းနှင့် သုချွဲစုစု၏

တဝါးဝါးဖြစ်နေသည်။

“ပုံ . . . ပုံ”

အိုစည်းတင်သွားပြီ။ ကျော်းသားတို့ ဝဲးသာအာရု လက်ခုပ် တို့ကြုံ။ ဆရာမများနှင့် ကျော်းသူများက ပန်စည်းနေရာမှ အိုစည်းရိုင်းသာကိုသို့ ပေါင်းလဲ၍ ကြည့်ကြသည်။

အိုစည်းဟတ်စာကပ်၌ ပြီးသွားပြီ။ မောင်ယ်က အိုစည်းတီးမည်။ မြင့်သန်းက ပဇ္ဈိမှုတ်မည်။ သန်းရွှေက လင်းကွင်းတီးမည်။ ကျော်အောင်၏ မောင်ပုတ္တာ ပါးလက်ခုပ်လိုက်ကြမည်။ မောင်ဝင်းက ဦးရွှေရှိုး ကမည်။ မောင်တိုးနှင့်အဖွဲ့က သီချင်းဆို သံချုပ်တိုင်ကြေမည်။ အလွန်ဖြိုင်သော ဂိုင်းတစ်ဂိုင်းဖြစ်သွားတဲ့။

ပထမတစ်ပိုဒ် စတီးသည်။ အဆိုသမားတို့က ကောင်းကောင်းဆိုတတ်ကြုံ။ ပဇ္ဈိသမားကလည်း မဆိုးလှုံး။ အိုစည်းသမားကား အသံမြည်အောင်သာ ကြုံးသားနေရာ။ လင်းကွင်းသမားက တိုးလိုက် ကုပ္ပါဏ်ရှိနှင့် ပါးလက်ခုပ်သမားများမှာ နှစ်ယောက်ဘုည်းပ် ညီအောင် မတော်ခိုင်။ တစ်ခုကိုစီ ကျေနေ။ ဦးရွှေရှိုးမောင်ဝင်းမှာ ကျွေးအောင်ကနေ သည်။ သီချင်းဆုံးသွားပြီ။ အိုစည်းသမားမှာ ဘယ်လို့ရုပ်ရွှုန်းမသိ။ နောက်မှ ရုပ်ချင်သလို ရုပ်ချုပ်လိုက်သည်။ ပါးလက်ခုပ်သမား နှစ်ယောက် ကုန်းနေကြုံ။ ဦးရွှေရှိုးလည်း ကိုရှုံးကားရား ဖြစ်နေ။ အားလုံးမှာ ရယ်ရှုံးအောင် ဖြစ်နေသည်။

တတ်ကျွဲ့ဗုံးနားလည်းသော ပညာသည် တစ်ယောက်မှုပါ

ပန်းမြှိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်မှုး (ဆင့်မောင်း)

၁၈၉

ကျော်းသားများသာ တို့ကြောင်းဖြစ်သည်။ မှားချင်မှား မှန်ချင်မှန် ပျော်စာကောင်းလှုသည်။ ခုတံယတစ်ပုဒ် ထင်မတော်ပို့နည်းနည်း ပါးပါး နားလည်သော ကိုလှုအော်က ပြုပြုပေးတဲ့။ အိုစည်းကို ဘယ်လို့ချာ လင်းကွင်းကို ဘယ်လို့တို့၊ ပါးလက်ခုပ်က ဘယ်လို့လိုက်ဟု ပြော သည်။ ဦးရွှေရှိုးဆုံးသွားက ကျွေးအောင် ကရာသည်မဟုတ်။ ဒုံးကိုချင်း ဖို့ကိုနောက်လည်တော်က မျက်စိုက် မှားများလှုပ်၊ နှုတ်ခမ်းမွေးကို တွန်တွန်ပြု။ ပေါင်းပေါင်းစကို ရည်ရည်ချာ မျက်နှာက ပြောင် လေကောင်းလော်။

ကိုလှုအော်က ပြောရင်းသင်ရင်း စိတ်ပါလာသောကြော့နဲ့ နဲ့ နာလှုပြသောအခါ ဆရာ ဆရာမများနှင့် ကျော်းသူများကျော်းသားများ အုတေသာက်မတတ် ပျော်ကြရသည်။ အချို့မှာ ရယ်လွှာနှင့် မျက်ချုပ်များများ ထွက်နေကြုံ။

ခုတံယအကြို့ပြန်တီးဆော်အခါ တော်တော်ဟုတ်လာသည်။ အတီးသမားများမှာ ကိုယ့်ဘာသာ သဘောကျွဲ့ တပြုးပြုးဖြစ်နေကြ သည်။ အကသမားမှာလည်း ကိုလှုအော်၏ အသင်အပြောကောင်းမှုးကြော့ ပုံစံကျေလာ၏။ မောင်ဝင်းမှာ ပိုကိုယ်ကပ် အပြောင်အစသန်း ဦးချော်း အကနှင့် အလွန်လိုက်သည်။

ပန်စည်းနေကြသော ကျော်းသူများမှာ အတီးနှင့်အကောင်း ရယ်နေရ၍ အလုပ်မတွင်အောင် ဖြစ်နေကြလော်။ သို့သော

လုံးစည်း၏ ပြီးသောအခါ အတိုးအဖွဲ့မှာ တော်တော်ဟုတ်နေပြီ။

ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသူများ ပြုပြုပြင်ပြင်လုပ်ပြီးကြသော အခါ ကျောင်းသူကျောင်းသာအေးလုံး ကျောင်းရှေ့မှာ တန်းစီကြသည်။ ဆရာဆရာမများက ပန်းစည်းများ လိုက်ဝေကြသည်။ အတိုးအဖွဲ့က နောက်ဆုံးတွင် နေရာယှဉ်။

အားလုံးအဆင်သုတေသနပြုစေသောအခါ ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ရွာလယ်လမ်းမကြီးတွင် စီတန်း၏ သွားကြသောအခါ ရွာထဲမှာ ကလေးများရော လူကြီးများပါ ထွက်ကြည့်ကြသည်။ ပန်းစည်းများ ကိုင်သွားကြသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကိုကြည့်ကာ ကြည်နဲ့ကြသလို အိုးစည်းစိုင်းနှင့် ဦးခြောက်အကုကိုကြည့်ကာ ရယ်ကြသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ ဆရာတော်နှင့်တက္က၊ တက္က၊ တကာ၊ တကာမအပြီးက အဆင်သင့် စောင့်ကြို၍ ဖျော်စည်များ တိုက်ကြသည်။ ဘုရားရှေ့တွင် ပြင်ဆင်ထားသော ပန်းအိုးများ၌ ပန်းများကို ထိုးကြသည်။ ဆရာတော်ထံတွင် ငါးပါးသီလ ခံယူကြပြီးနောက် ဆရာတော်ချေပေးသော ပန်းကော်ဘုရားရှိခိုးကို လိုက်ဆိုကြသည်။ ဆရာတော်၏ ဆုံးမထုတ်ဝစကားကို နာယူမှတ်သားကြသည်။

ထိုနောက ဆရာဆရာမများရော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ ပါ ဝစ်သာကြ၊ ကြည်နဲ့ကြ၊ ပျော်ဆွင်ကြရ၏။

၂၈

ကျောင်းအုပ်ကြီး

“ဆရာအလုပ် တော်တော်များနေသလား”

ပြုမ်းချမ်းသည် စာအုပ်စာရင်းများ လုပ်နေရာမှ ခါ်င်းယော်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ စာဖွဲ့စွဲတွင် ရပ်နေသည့် မွန်ခည်ထဲ့ ထွေးသည်။ တော်တော်များ လောက်လောက် တွေ့ရသည်။ သို့သည်၏လောသံမှာ ရင်းရင်းနှီးနှီးပြု သော်လည်း ထိုးထွေးသည်ကို ပြုမ်းချမ်းတော်ခါမှ မတွေ့ဖြူးပေါ့ အလျင် တာဝါလို့ ကျောင်းစစ်လာသောပုဂ္ဂိုလ်လားဟု ပြုမ်းချမ်းတွေ့နေဖို့သည်။ သို့ရာတွင် စစ်ချင်ရာစစ် ပုစ်ရာမရှိ။ ပြုမ်းချမ်းထိုးကျောင်းမှာ အားလုံး စနစ်တက္က၊ လုပ်ထားသည်။

“အလုပ်မများပါဘူး ငင်များ စာအုပ်စာရင်းတွေ ထွက်နေတာ ပါ၊ ထိုင်ပါခင်များ”

ပြုမ်းချမ်းက ထွေးသည်အား ကုလားထိုင်တော်လုပ်ဆွဲ့ အထိုင် နိုင်းလိုက်သည်။ ထွေးသည်က ကုလားထိုင်တွင် ထိုးပြု့နောက် သူ၏

လက်ဆွဲအိတ်ကို စာပွဲပေါ်တင်လိုက်သည်။

“ဆရာကတော့ နာမည်သိပ်ကြီးတာပဲ လူတိုင်း ချီမှုမ်းနေကတယ်”

ထွေးသည့်၏ အဆက်အစိမ္ဒု ချီကျျားစကားကြောင့် ပြိုးချမ်းမှာ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိအောင် ဖြစ်နေသည်။

“ကျွန်ုတ်က ဦးပြိုးချမ်းကို အနည်းဆုံး လုံလတ်အချွေယော ပြိုးမယ်လို့ယောတယ် အခုထွေ့ရေတော့ လူထုပ်ပို့သုသောကို”

ယခုအချိန်အထိ ထူးဆန်းသောထွေးသည်ကို ပြိုးချမ်း ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိသေးပါ။ သူ ဆက်ပြောမည်ကိုသာ နားထောင်နေရသည်။

“ကျွန်ုတ်က အောင်ဒင်ပါ”

“ချာ ဆရာကြီးမျိုးအောင်ဒင်”

ပြိုးချမ်းမှာ အုံခြေဝင်းသာဖြစ်၍ နေရာမှ ထလိုက်သည်။ လွန်ခဲ့သည်သုံးရက်ကပင် ဤကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ပြိုးအောင်ဒောက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ရုံးစာကို ပြိုးချမ်းရထားသည်။

“ဆရာကြီး၊ ဒီမှာ ထိုင်ပါခင်ဗျာ”

ပြိုးချမ်းက သူထိုင်သောနာရာ ဖော်ပေးလိုက်သည်။ ကျောင်းအုပ်မရှိ၍သာ ဤနေရာတွင် ကျောင်းအုပ်ကိုယ်စားထိုင်၍ စောင်ရွက်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုကျောင်းအုပ်ရောက်လာဖြို့

“ကိုစွဲမရှိပါဘူး ဆရာ၊ ထိုင်ပါ။ ဆရာလုပ်တာက ဒီမှာ သိပ်ကိုအောင်ပြုံးနေတာပဲ ကျွန်ုတ် ဝစ်သာပါတယ်။ ကျွန်ုတ်နဲ့ ဆရာအရှိန်မပျက်အောင် ဆက်တိန့်သွားကြတာပေါ့ ဆရာလေးဆက်ရှိနေမှာ ဆိုတော့ ဟန်ကျေပါတယ်။ ကျွန်ုတ်ကတော့ ကျောင်းရဲ့အခြေအနေ တွေကို ဘာမှပြည့်ပြည့်စုစု မသိသေးဘူး။ ဆရာကပဲ ကျွန်ုတ်ကို ရှုင်းပြုပါ။ ကျွန်ုတ် ဘာလုပ်သုတေသနတဲ့ အကြော်တဲ့ ပေးပါ၊ ရင်းရင်းနှီးနှီးပေါ့၊ ဆရာလိုလူနဲ့တွေ့ရတာ ကျွန်ုတ် သိပ်ကံကောင်းတယ်”

ပြိုးချမ်းကိုစိတ်ထဲမှာလည်း ဤကဲ့ထိုးသောထွေးပြည့်စုစု ဆရာကြီးနှင့်တွေ့ရသည်မှာ ကံကောင်းသည်ဟု အောက်မေ့လိုက်သည်။

ပြိုးချမ်းက ဆရာ ဆရာမများအားလုံးကို လိုက်ခေါ်သည်။ ဆရာဆရာမများ အပန်းဖြေအနားယူခန်းတွင် စုဝေး၍ ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဆရာကြီးက သူကြေားသိခဲ့ရသော သတင်းများအရ ဆရာ ဆရာမများကို ချီကျျားသည်။ ကျောင်းအကြောင်း၊ လုပ်ငန်းအကြောင်းကို ဂမာကြာ၊ ဖော်ကြန့်ရင်းရင်းနှီးနှီးစကားပြောကြသည်။

ဆရာကြီး၏မျက်နှာမှာ အစဉ်ပြုးချီးနေသည်။ သို့ရာတွင် ဟန်လှုပ်ထားသောအပြုံးမဟုတ်၊ မျက်နှာချီးသွေးသောအပြုံးမဟုတ်၊ လုပ်နှုန်းမြှုံးသားတည်းကြည်သော အပြုံး၊ ရင်းနှီးဖော်ရွေ့သောအပြုံး၊ မိတ်ဆော်သောထွေးကြီးမျိုး၊ မိတ်ဆော်သောအပြုံး၊ စုစုပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်သည်။

မွန်ရည်ရုံမက စိတ်သဘောထားပြည့်ဝသော ကော်မူးအုပ်
ကြီးကို ခဏအတွင်းမှာပင် ဆရာ ဆရာမအားလုံးက စင်မင်းလေးစား
သွားကြသည်။

ပြိုးချမ်းနှင့် ဆရာ ဆရာမများသည် မာလိန့်မျှူး မရှိသော
သော သဘောကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းခဲ့ရသူများနှင့်
တူကြသည်။ ယခု မာလိန့်မျှူးမရာက်လာပြီ။ တက်ကုန် လက်ကုန်
ရွက်စုံဖွင့်ရန်သာ ရှိတော့သည်။

၂။

ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးနှင့် ခုပေးပဲ

ကော်မူးအလယ်တန်းကျောင်းတွင် အဆောက်အအုံလည်း ပြည့်စုံပြီး
ပရီဘောဂလည်း ပြည့်စုံပြီး ကော်မူးများကလည်း အတန်းစုတက်
ရောက်နေကြပြီး ကျောင်းအုပ်ကြီးလည်း ရောက်လာပြီ။ အလယ်တန်း
ကျောင်းအဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံညီညာတ်ပြီ။ အလယ်တန်းကျောင်းဖွံ့ဖြိုး
လုပ်ရန် အကောင်းဆုံး အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်စကြောင်း ပြိုးချမ်းက
ကျောင်းအုပ်ကြီးကို အကြောပေးသည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးက သဘောတု
သည်။ ဆရာ ဆရာမအားလုံးနှင့် တိုင်ပင်ပြီးနောက် မိဘဆရာအသင်း
သင်းလုံးကျော် အစည်းအဝေးခေါ်သည်။

ယခင်နှစ်က မိဘဆရာအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်
သော ပြိုးချမ်းက ရငွှေ၊ သုံးငွှေ၊ ကျုန်စွဲများကို စာရင်းရှင်းပြုသူ၏
လုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည် အခြေအနေနှင့် အတွေ့အကြုံများကို အောင်
၍ တင်ပြသည်။

မိဘဆရာအသင်းအသစ်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ကျောင်းအပ်ကြီး ဦးအောင်ဒင်က ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာ၍ ဦးချမ်းက အတွင်းရေမျှားဖြစ်သည်။ ကျိန်သည်အမှုသောင်များကိုလည်း အသင်းဒါဖွဲ့စည်းပုံအရ ရွှေးချယ် တင်မြောက်ကြသည်။ အသင်းဖွဲ့ပြုသောအခါ အများသော့တူသည်။ အသင်းကြော်၊ သတ်မှတ်ကြသည်။ ရွှေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ကျောင်း၏ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း မီဘများက အေးနေ့တော်ပြ အကြော်ကြသည်။ နောက်ဆုံးအစီအစဉ်တွင် ကျောင်းဖွံ့ဖွဲ့အတွက် အေးနေ့ ညီးနှင့်ကြသည်။

ဖွံ့ဖွဲ့အတွက် မဏ္ဍာပ်ကိုကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးဖြစ်သော ဦးခင်မောင်က ကုည်းမည်။ အကျွေးအမွှေးကို ရွှေမှတ်ဝန်ယူမည်။ ဦးခွဲ့သည့်နှစ်က စာမေးပွဲကြီးတွင် အတန်းပိုင်းမှ ပထမရသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့် လေးတန်းတွင် တန်းလုံးကွောတ်အောင်မြင်အောင် ဖြေဆိုကြသည် ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို ဖွံ့ဖွဲ့နေ့တွင် ဆုပေး မည်။ တန်းလုံးကွောတ်အောင်မြင်အောင် သင်ပေးသော ဆရာမနှင့် လုပ်အာသာဆရာ ဆရာမများကိုလည်း ဆုပေးရန် မီဘတစ်ဦးက တင်ပြ သည်။ ဆုပေးရန်ငွေကို စေတနာရှင် မီဘများက ထည့်ဝင်ကြသည်။ ဖွံ့ဖွဲ့နေ့တွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ အစွမ်းပြအကာ အဆို ကလေးများပါဖို့ကိုကား ကိုလူအေးနှင့် ဆရာမများက တာဝန်ယူ ကြရသည်။ ဖုန်းရုံးရုံးလာရောက်ပြသပေါ်နှိုးကား ကျောင်းအပ်ကြီးက တာဝန်ယူသည်။ ကုန်းသွယ်စရာ(၁)စပါအောင်ယိုင်းမှ ကိုနှုန်းစိုးအပွဲ့က

မန္တလေးမှ ခြင်းဂိုင်းကောင်းကောင်းတစ်ခုဖိတ်၍ ကုည်းမည်ဟု ကတိပြုသည်။ ဦးသေးတောက သူတစ်ယောက်တည်း တာဝန်ယူ၍ အငြိမ်ထည့်မည်ဟု ဆိုသည်။ ဦးချမ်းက ဦးသေးတောက အကုန် အကျော်မည်ဟု၍ မထည့်မန် တော်းပန် သည်။ သို့သော ဦးသေးတောက လက်မခဲ့၊ နောက်ဆုံးတွင် အငြိမ်ထည့်ခွင့် ပြုလိုက်ရသည်။ ကျောင်းသားသုတေသန်းရေး အေးသုတေသန်းတော်ဝန်ကို ကျောင်းသား မီဘတစ်ဦးဖြစ်သော ဦးချမ်းက တာဝန်ယူသည်။ မကောင်းသော အိမ်သာများကိုဖုန်းလျှင် အိမ်သာအသာ အိမ်သာကျောင်းအသစ်ဖြစ်ရေးကိုကား ကျောင်းသားမိဘ တစ်ဦးဖြစ်၍ ကျေးရွှေးလူကြီးများဖြစ်သော ဦးသုတေသန်းနှင့် ဦးချမ်းတို့က တာဝန်ယူကြသည်။ ကျောင်းဆိုင်းသုတေသန်းမှု ရရှိရေးကိုကား ဦးလှမ်းက တာဝန်ယူသည်။

ဖွံ့ဖွဲ့နှင့် ဆုပေးပွဲမတိုင်မီ တာဝန်ကိုယ်စိုး၍ ပြင်ကြ ဆုံးကြ လုပ်ကိုရှိကြသည်။ တက်ဗြို့လက်ဗြို့နှင့် ပျော်စရာကောင်းလုပ်သည်။ အနီးနှင့် ပြုကြသည်။

ဖွံ့ဖွဲ့စနေသို့ ရောက်သောအခါ ကျောင်းဝင်းထဲတွင် ဦးခင်မောင်၏မဏ္ဍာပ်ကြီးများ ရွှေပောင်တဖိတ်ပိတ် တော်းနောက်နောက်။ ကျောက်မီးရွှေ အစိုးရအလယ်တန်းကျောင်း၊ ဖွံ့ဖွဲ့နှင့် ဆုပေးပွဲ ဟူသော စာလုပ်ကြီးများကို မဏ္ဍာပ်နှုန်းပါးစိုးတွင် ထင်ရှားစွာတွေ့ရသည်။

ကျောင်းရှေ့တွင် လွှှို့ထုတေသနသာ ပြည်ထောင်းခုအတွက် လေအဟန်တွင် တလွှှို့လွှှို့ ဝင်ကြော်နောက်။

ဖွင့်ပွဲစတင်ကျင်းပေန် သတ်မှတ်ထားသော နံနက် ၉ နာရီ အရှိန်တွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာဓရရာမ များ ကျောင်းသားမီဘများ၊ မန္တာလေးတိုင်းပညာဝန်၊ ခရိုင်ပညာဝန်နှင့် ပုသိမ်ကြီးမြှုံးမြှုံးနှင့်အပ်ပျုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ၊ အခြားပိတ်ကြားထားသည့် ညည်သည်များ စုညီစွာ တက်ရောက်ကြသည်။

ကျောင်းရှေ့တွင် ကျောင်းသူလေးနှစ်ယောက်က မဲကြီးကို တန်းနေအောင် ကိုင်ထားသည်။ ထိအဲကြီးကို မီးပုံမှုဖောင်းပါးဆယ်တို့က က တင်းနေအောင် ဆွဲထား၏။ ဦးသေးတာနှင့် မဟာသတော်တို့က ဖြတ်၍၏နှစ်နေရာကို ကတ်ကြေးကိုယ်စီဖြင့် ဖြတ်လိုက်ကြသည်။ မီးပုံးပုံးပုံးဖောင်းများသည် ကောင်းကင်သို့ တက်သွားကြ၏။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့်တော့ အမေးအနားတက်သော ညည်ရို့သတ်အားလုံးက ဝစ်းသားအားရှု လက်ချုပ်တီး၍ ကောင်းချီးပေးကြသည်။

ပုံဖောင်းများ၏အောက်တွင် စာတန်းတရာ့ချိတ်ဆွဲ၍ ပါသွား၏။ “ပညာသမာ အာဘာနှစ်” “ပညာနှင့်တူသော အရောင်အလင်း ညည်သည်မန္ဒြီ”ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ကျောင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လေ့လာကြသော ညည်သည် များကို အသို့သီး နေရာထိုင်ခင်းပေး၍ ညည်ကျွေးမွှေးကြသည်။ ဆရာ ဆရာများက ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို မှန်ထုပ်များ ဝေပေးကြ သည်။

နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် ထည့်ပရိသတ်များ မလျှော်အတွင်းမှာ နေရာယူကြသည်။ တိုင်းပညာဝန် ခရိုင်ပညာဝန်၊ ကျောက်စီးကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် လူကြီးများက စကားပြောကြသည်။ စုရေသော ကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် စုရေသော ဆရာ ဆရာများကို လူကြီးများက ဆုပေးကြသည်။ မလျှော်အတွင်းမှာ လက်ချုပ်သဖြင့် ညံ့နေ၏။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏အဆိုအကများနှင့် ဖျော်ဖြတ်ဆက်သောအပါ ကောင်းချီးသားသံများမှာ ပို့ဆိုဆုည်သွားကြတော့သည်။

နေ့ပိုင်းတွင် ခြင်းအဖွဲ့က ညည်ခံသည်။ ညံ့ပိုင်းတွင် ရုပ်ရုပ်နှင့် အပြုံ့တို့က ဖျော်ဖြကြသည်။

တရွားလုံး၊ တကျောင်းလုံး ပျော်တပြုးပြုးဖြင့် မော်မဆုံးသော နွေပင် ဖြစ်ပေသည်။

၃၀

မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင်ကြီးစားမည်

“မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကြီးစားမည် မိမိအတန်းကို ကောင်းအောင် ကြီးစားမည် မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင် ကြီးစားမည် မိမိတိုးပြည် ကို ကောင်းအောင်ကြီးစားမည်”

ကလေးတန်းမှ အားမာန်ဖြင့် သံပြိုင်ဆိုလိုက်သော ကျောင်း ကောင်းသိချင်းသံသည် လလထဲတွင် ပဲပူး၍ ထွက်လာ၏။

ပြိုးချမ်းသည် ကျောင်းရေ့၍ စိုက်ခင်းများတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး တာဝန်ကျကျော်သူကျောင်းသားများနှင့်အတူ စိုက်ပျိုးနေရာမှ ကလေးတန်းဆီသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်မိသည်။

ဘင်္ဂလားရပ်၍ အာပါးတရ သီခိုန္တကြသော ကလေးများ၏ ဟန်ပုံမှာ ချစ်စရာကောင်းလှသည်။ သီခိုကြသော စာသားနှင့်အထံ ကလည်း တက်ကြစရာကောင်းလှသည်။

မှန်ပေသည်။ ယနေ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတိုင်းသည် ဆက္ဗာ်းမှန်မှန်တက်ခြင်း၊ စာမှန်မှန်ကြီးစားခြင်း၊ ကျောင်းစည်းကမ်း

ကိုလိုက်နာခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ကောင်းသော ကျောင်းသာများဖြစ် အောင် ကြီးစားမှုည်။ မိမိအတန်းကို သန့်ရှင်းသပ်ရပ်အောင် လှည်းကျင်းခြင်း၊ အတန်းတွင်းရှိ ပရိဘောကများကို မကျိုးမပဲ့၊ မပေါ်က်ပျက် အောင် ထိန်းသိမ်းလောင့်ရောက်ခြင်း၊ အတန်းပိုင်းဆရာက သတ်မှတ် ထားသော အတန်းတွင် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာခြင်း၊ အတန်းဖော် ချင်း၊ ရိုင်းပေါင်းကြည့်ခြင်းတို့ဖြင့် မိမိအတန်းကိုကောင်းအောင် ကြီးစား သင့်ကြသည်။ မိမိတဲ့ ပညာဆည်းများရာ ကျောင်းကိုလည်း မြတ်နှုံး ခင်တွယ်သည့်စိတ်ဖြင့် အဘက်ဘက် အကောင်းဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင် သင့်ကြသည်။ ဤအလေ့ကျင့်ကောင်း၊ အခြေခံကောင်းများသည် နောက်တစ်နေ့ ကြိုးပြုင်းသောအပါ တိုင်းပြည်၏တာဝန်ကို အကောင်းဆုံးကျော် အောင် ထမ်းဆောင်သည့် ပြည်သူ့ပြည်သားကောင်းများ ဖြစ်လာဖော်စိုးမည်။ ထိုတိုင်းပြည်တို့တက်၍ ထိုဓမ္မီး၊ ရုဏ်ကျက်သရေနင် ပြည့်စုံပည်း။

မိမိကိုယ်ကိုလည်း ကောင်းအောင်မနေ၊ မိမိအတန်းကိုလည်း ကောင်းအောင်မလုပ်၊ ကျောင်းကိုလည်း ကောင်းအောင်မကြီးစားသော ကျောင်းသာများသည် အနာဂတ်နိုင်အတွက် အာပျက်နှယ်ဖြစ်သည်။

ပြိုးချမ်းသည် အတွေးနယ်ချွဲရာမှ စိုက်ပျိုးခင်းများအတွက် ရှိ ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားအားလုံးမှာ ပေါင်းနှစ်သူလဲ နှစ်း ဖြေဆွဲသူက ဆွဲ၊ ဖြေဆွဲချုပ်သူက ချုပ် တက်တက်ကြို့ကြို့ ရှုန်ဆောင်

နေကြ၏။ ဤကျောင်းသားများမှာ၊ မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင် ကြုံးစားနေသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ကျောက်ပါးကျောင်းသည် ကျောင်းတွင်း ကျောင်းပြိုပဲ အနိုက်သရိုက် ကောင်းသန့်ရှင်း သပ်ရပ်ရှုံးမှုက ကျောင်းသား တိုကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးထားသော သစ်ပင်ပန်းမန်တုဖြုံးလည်း လုအနသည်။

ရေရှည်မြို့မျက်ဖြင့် အနိုင်ရမည့်အပင်များ၊ အပွင့်လှမည့်အပင်များကို စိုက်ပျိုးထားသလို ရရမဲ့၊ ရုံးပတီ၊ ပန်းကိုဒီစာသည် သီးပင် ဓာတ်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ မွှုံးကြ၊ သီးကြသော စိုက်စင်း အလှတို့မှာ ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် ဖန်တီးထားကြခြင်း ဖြစ်ကြ၏။

အလုတိုင်းပတ်လည်တွင် ပြည်လုံးချမ်းသာ ပန်းပင်ကလေး များမှာ ရဲရဲနိအောင် ပွင့်နေကြသည်။

ဌို့ချမ်းသည် ပြည်လုံးချမ်းလာ ပန်းများမှတာဆင့် လေတွင် လွှာ့၍ ဝင့်ကြားနေသော ပြည်ထောင်စုအလုံးကြည်မြို့သည်။ တို့ပြည် ချမ်းသာအောင် တိုင်းပြည်တိုးတက်အောင် ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ဌို့ချမ်းတွေးနေမိသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကလေး တန်းမှ ဆရာမသည် ကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် အမေးအစုံဖုန်းနေစား၏

“မိမိကျောင်းကို ဘယ်လိုဖြစ်အောင် ကြုံးစားရမလဲ”

“မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင် ကြုံးစားရပါမယ်ဆရာ့”

ကဆလေများက သံပြိုင် ညီညာစွာ ဖြေဆိုလိုက်ကြသည်။

၃၁

နှုတ်သက်ပဲ

ဌို့ချမ်းရုံးခန်းအတွင်းသို့ ဝင်သွားသောအခါ လက်ထဲတွင် စာနှစ်စောင် ကိုကိုင်ရင်း စဉ်းစားနေသော ကျောင်းအုပ်ကြီးကို တွေ့ရာသည်။

ဌို့ချမ်းကိုမြင်မှ ဆရာကြီးက လက်မှ စာနှစ်စောင်ကို စားပွဲ ပေါ်ချလိုက်သည်။ ဌို့ချမ်းကို အထိုင်ခိုင်းသည်။

“ရုံးက စာနှစ်စောင် ရောက်လာတယ်ပျော် ဟောဒီစာကတော့ သိပ်ဝမ်းသာစရာကောင်းတဲ့ စာပဲ၊ ရော့ ဖတ်ကြည့်”

ဆရာကြီးက စာဒီတ်ကို ဌို့ချမ်းလက်သို့ ပေါ်လိုက်သည်။ ဌို့ချမ်းက အထဲမှစာရွှေက်ကို ထုတ်ဖတ်လိုက်ပဲသည်။

“ဟာ ကိုလူအေးကို ဒီကျောင်းမှာပဲ အလယ်တန်းပြဆရာခန်း လိုက်တဲ့စာပါလာ၊ သိပ်ဝမ်းသာစရာ ကောင်းတာပဲ”

ဌို့ချမ်းမှာ တကယ်ပင် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေသည်။

“ဟုတ်တယ်ဆရာ၊ ကျွန်ုတ်တော်လဲ ဝမ်းသာတာပဲ”

“ကိုလူအေးက ပိုတောင် ဝမ်းသာခုံးမယ် ဆရာတွေ့ ဒါ

နေ့လယ် ကိုလူအေးကို အကြောင်းရမယ်”

ဌိမ်ချမ်းဝမ်းသားရ ပြောဆိုနေသလောက် ဆရာတိုး၏ မျက်နှာက ဝမ်းသားဟန်မရှိ။ ဆရာတိုး၏ မျက်နှာတွင် ခါတိုင်းတွေ့နေ ကြ အပြီးကိုပင် မတွေ့ရ ဆရာတိုး၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို ဖြစ်းချမ်း သံသယဖြစ်စီသည်။ သို့ရာတွင် ကိုလူအေးအတွက် ဝမ်းသာ ပျော်ဆွဲသည့်စိတ်ကား မလျော့။

“ဒီဇွန်က ကုန်စောင်ကစတော့ ဝမ်းသာစရာလဲကောင်းတယ်၊ ဝမ်းနည်းစရာလဲ ကောင်းတယ်”

“ဆရာတိုး၏ စကားမှာ ပဟောဒ္ဓသနနေသည်။ ဌိမ်ချမ်းက ဆရာတိုး၏လက်မှတ်ကို လုပ်ကြည့်လိုက်တဲ့။”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒီစာက ဆရာကို အထက်တန်ပြုဆရာအဖြစ် တိုးမြှုင့်ခန့်ထားလိုက်တဲ့စာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆရာ ချင်းတောင်က တွန်းအံမြို့ကို သွားရမယ်”

“ဘူး”

“ရေး ဆရာဖတ်ကြည့်”

ဌိမ်ချမ်းက စာကိုယူရှိ ဖတ်ကြည့်လိုက်သည်။ ဆရာအတွက် ကတော့ ဝမ်းသာစရာကောင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်းတော်တို့အားထဲ့ တော့ စိတ်မကောင်းစရာဘဲဗျာ”

ဆရာတိုး၏မျက်နှာနှင့် ဆရာတိုး၏လေသံက အမှန်ပင် စိတ်မကောင်းဖြစ်နေကြောင်း ဖော်ပြနေ၏။

ပန်းမြှင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင့်မအကြိုး)

၂၀၅

“ကျွန်းတော်လဲ စိတ်မကောင်းပါဘူး ဆရာတိုး”

ဌိမ်ချမ်းက စာကိုခေါက်၍ အိတ်ထဲသို့ ပြန်ထည့်လိုက်သည်။

“ဒါပေမယ့်၊ ကျွန်းတော် ယုံပါတယ်၊ ကျွန်းတော်အဖွဲ့အတွေ့ ဒီလို ပြောင်းရ အော်ရ ခွဲခွာရတော့ အဆန့်မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်းတော်လဲ မကြော စိုက်ကဗျာမှ ဒီလိုပဲ ပြောင်းရေး ခွဲခွာလာခဲ့ရတော့ပဲ၊ ဒါပေမယ့် မှန်တာပြောရ ရင် ဆရာနဲ့ ခွဲခွာရမှာကိုစတော့ စိတ်ထဲ မကောင်းဘူးဘူး၊ ဆရာ စဉ်းစားကြည့်၊ ကျွန်းတော် နှစ်လလောက်ပဲ ဆရာနဲ့ တွဲရတော့တောင် ဒီလို ခံစားရရင် ကျွန်းတဲ့ဆရာ ဆရာမတွေ့နဲ့ ကျောင်းသူ့ကျောင်းသား တွေ တော်တော် စိတ်ထိနိုက်လိုပ်ယ်၊ အဲဒါကို ကျွန်းတော်နှိမ်းနေတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတိုး၊ ကျွန်းတော် မသွားမချင်းတော့ ဘယ်သူမှ မပြောတာဘဲ ကောင်းမယ်ထင်တယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်းတော်လဲ အဲဒီလိုပဲ စဉ်းစားမိတယ်၊ ဆရာ ဘယ်နဲ့ ဒီကထွက်မလဲ ဆရာမိတာဆိုလိုက်ပဲ ပြန်ပြီး နှတ်စာက်ရအုံမယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာတိုး၊ ဒီနေ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေဆိုတော့ ကျွန်းတော် သောကြာမော့ ထွက်မယ် စိတ်ကူးတယ်၊ သောကြာမော့နေမှာ အေးလုံး ပြောပြီး နှတ်စာက်လိုက်တာပေါ့၊ နောက်နှစ်ရက်က ကျောင်းမိုးရက် ဆိုတော့ ဆရာ ဆရာမတွေနဲ့ ကျောင်းသူ့ကျောင်းသားတွေအတွက် ကောင်းမယ်ထင်တယ်”

ဌိမ်ချမ်း၏အစီအစဉ်ကို ဆရာတိုးက သဘောက္ခာတည်

ထိအခိန်တွင် ကိုလူအေးဝင်လာ၍ ဆရာတိက ခန့်စာကို
ပေါင်းစပ်သည်။ ကိုလူအေးမှာ ဝမ်းသာလွန်၍ ကလေးလိပ် ခန်ပေါက်
မြှေးထွေးနေသည်။ ဆရာတိးနှင့် ဦးချမ်းတို့ပင် ကိုလူအေးကိုကြည့်၍
အပျော်ဓာတ်ကုလာသောကြောင့် စောက္ခကာ စိတ်မကောင်းသည်များ
လည့်ပါးသွားရသည်။

ကိုလူအေးက ဆရာတိးလက်ကိုဆွဲ၍ နှုတ်ဆက်သည်။ ဆရာ
တိး၏ မျက်နှာတွင် ရှိနေကျ အပြီးကလေး ပြန်ပေါ်လာ၏။ ဦးချမ်း
၏လက်ကိုလည်း ကိုလူအေးကဆွဲ၍ နှုတ်ဆက်ပြန်သည်။ သူငယ်ချင်း
အတွက် ဦးချမ်းဝမ်းသာပျော်ဆွဲဖို၏။ ကိုလူအေးမှာ ခန့်စာကိုယူသွား
ပြီးလှင် ဆရာမမှားကို ကြေားနေပြန်သည်။ ကျောင်းသွေ့ကျောင်းသာများ
ကိုလည်း သွားပြောသည်။ ခဏအတွင်းမှာပင် ကိုလူအေး၏ခန်စာ
အတွက် တစ်ကျောင်းလုံး ဝမ်းသာပျော်မြှေးနေကြ၏။

န္တလယ်တွင် ကိုလူအေးက ဆရာဆရာမမှားကို လက်ဖက်
သုတေသန ချင်းသုတေသန ပေါကြော်သုပ်များ ဝယ်စကြေးသည်။ အားလုံးပျော်ပျော်
များ တော်ကြော၏။

နောက်တွင် နံနက်တွင် ကိုလူအေးက ကျောင်းထဲသို့ဝင်လာ
သောအပါ “ဝါလှုအားပေးဆရာ မဟုတ်ဘူးနော် တကယ့်ခံရာ”ဟု
ပြောသောကြောင့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများရယ်ကြသည်။ ဆရာတိး
နှင့် ဆရာ ဆရာမအားလုံးမှာ ကိုလူအေး စကားကြောင့် ပြီးမိကြ၏။

သောကြောင့် နံနက် ကျောင်းမတက်မိအခိန်တွင် ၅ တန်း

ကျောင်းသားများက ဆရာ ဆရာမမှား၏ အပန်းဖြေခန်းတွင်းသို့
ဝင်ရောက်လာ၍။

“ဒီဇန် ဆရာတို့ပြိုမျိုးမျိုး ပြောင်းရမယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”
ဟု မေးကြသည်။

ဦးချမ်းက ဘာမှမဖြော။ ဆရာ ဆရာမမှားမှာ ဦးချမ်းကို
တစ်လျှည်း ဆရာတို့ကိုဘုလျှည်းကြည့်စေကြသည်။ ဆရာတိုးက

“မင်းတို့ကို ဘယ်သူပြောသလဲ”ဟု ကျောင်းသားများအား
မေးလိုက်သည်။

“ရင်မြိုက ပြောပါတယ် ဆရာတိုး၊ ရင်မြှေအဖောက် ဘက္ဗို့
က ပြောလိုက်သတဲ့”

မောင်ငယ်က ဆရာတိုးကို ပြောပြုသည်။

ဦးချမ်းနှင့် ဆရာတို့တို့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လျှော့
ကြည့်ကြသည်။ ဆရာတိုးက လိုပ်သာ၍ မဇူးပြန်သောကြောင့် ခေါ်း
ညီတို့ပြုလိုက်သည်။ ဆရာ ဆရာမအားလုံးမှာ ဆရာတိုးနှင့် ဦးချမ်း
ကိုကြည့်၍ အဲအားသင့်နေကြ၏။

ကျောင်းသားများက ပြန်မထွက်သွားဘဲ ရုပ်နေကြသည်။

“ဟော၊ သူငယ်ချင်း ဟုတ်သလား”

ကိုလူအေး၏အသံက ချုပ်ထိန်းတော်ရုသော အသံဖြစ်သည်။
ဦးချမ်းက ကိုလူအေးကို ပြုဗြိုင်းပြုသည်။

“ကဲ၊ ဆရာ ဆရာတို့ရော၊ တပည့်တို့ရော နာဆယ်၏

တပည့်ကြားတဲ့ သတင်းဟာ ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆရာကြီးနဲ့ ဆရာ
ပြိုမျိုးက အားလုံးစိတ်မကောင်းဖြစ်မှန်လို့ မပြောဘဲ ဇနတာ။ ဒီဇန်
မနက်ပိုင်းတာသဝိပြီးလို့ နောင်ကျရင် ဆရာတဲ့ ဦးပြိုးချမှုးကို နှုတ်ဆက်
ပဲ လုပ်ကြမယ်။ ကဲ သွားကြတယ်။”

ဆရာကြီးက ဆရာ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသားများကိုပါ
တပါတည်း ရှုံးပြုလိုက်သည်။

မောင်ငယ်၏ မျက်လုံးမှ မျက်ရည်များ စီကျေလာသည်။
မောင်ငယ်က မျက်ရည်များကို သူ့လက်ဖမ်းပြုထုတ်ပြုလျှင် ထွက်သွား
သည်။ ကျောင်းသားအားလုံးမှာ မျက်ရည်ပဲ၏ ထွက်သွားကြ၏။ ဆရာတဲ့
နှင့် ဆရာ ဆရာမအားလုံးမှာ ဘာစကားမှ မပြောမိကြဘဲ ပြု၍ ထိုင်
နေကြသည်။

ဆရာကြီးက အားလုံးကိုထိန်းရန်အကောင်းလုံးနည်းအဖြစ်
ခေါင်းလောင်းကိုတို့ကော ကျောင်းတက်သည်။

ထိုင်နှင့်ကိုက ဆရာ ဆရာမများရော ကျောင်းသားကျောင်းသား
များပါ စာသဝ်ကြာမှုတွင် မည်သူမှ စိတ်မဝင်စားကြပါ၊ သူတို့ရင်မင်
လေးစားသော ဆရာနှင့် ခွဲရမည်ကို ဝမ်းနည်းနေကြသည်။

နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ဆရာ ဆရာမများ၏ ထမင်းစားပိုင်းနှင့်
လက်ဖက်ရည်ပိုင်းမှာ တိတ်ဆိတ်ခြောက်ကပ်နေသည်။

ဆရာကြီးနှင့် ဗြို့ချမှုးကဲ တစ်ခါး နှစ်ခါး ရယ်စရာပြောကြည့်
၏။ မည်သူမှ မရယ်ကြ။ ပို၍ပုံပင် ဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်စေသည်။

အခန်းတွင်သူ့ (၁) တန်းကျောင်းသားများနှင့် (၂) တန်း
ကျောင်းသားများ ပူးခပ်ပိုးဝင်လာကြပြန်သည်။ သူတို့၏ ဆရာတဲ့
လက်ဆောင်ပစ္စည်းနှင့် ကန်တော့ခွင့်ပြုရန် တောင်းခံကြပ်ဖြစ်သည်။

ဤမြိုင်ချမှုးက မည်သည့်လက်ဆောင်ပစ္စည်းမှ မပေါ်ကြရန်၏
နှုတ်ဆက်ကွဲပြီးလျှင် တပည့်များ လက်အုပ်ချို့ ကန်တော့သည်ကို လက်ထဲ
မည်ဟု ပြောလိုက်သည်။

ကျောင်းသားများ ပြန်ထွက်သွားကြသည်။ ခထာအကြာတွင်
ဆရာ ဆရာမများ၏ အသန်ဖြေဆိုစား စာပွဲပါးသို့ ကျောင်းသားကျောင်းသား
များ ဝယ်ဖို့ကြသော မုန်များတစ်ခုပြီး နောက်တစ်ခု ရောက်လာကြသည်။

“ကဲ ကလေးတွေရဲ့ စေတနာကို တန်ဖိုးထားတဲ့အနေ့
ဒါကိုတော့ စားဖွား”ဟု ဆရာကြီးက ဆိုသည်။

ကလေးများ ကျော်ပြုအောင် ဗြို့ချမှုးနှင့်တက္က ဆရာ
ဆရာမများအားလုံး စားကြသည်။ သို့ရာတွင် မှန့်တို့က်များ၍ ဆရာ
ဆရာမများက မစားနိုင်သောကြာ့နှင့် စားမှန်းပင် အရာမထင်အောင်
ဖြစ်နေ၏။

ကျောင်းပြန်တက်သောအခါ ဆရာကြီးက ကျောင်းသားများ
နှင့်အတူ ခန်းဆီးများကို ဖယ်ကြသည်။ ခန်းမကြီးဖြစ်အောင်ပုံဖြစ်လျှင်
ခုများကို ပြင်စီကြသည်။ ခန်းမကြီး၏ထိပ်တွင် စားပွဲနှင့် ကုလားထုတ်
များ ချထားလိုက်သည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီးက ကျောင်းသူ့ကျောင်းသားအားဖို့

စနစ်တကျ နေရာချထားပေးသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှာ ဆုဏ္ဏပြည့်ဖို့၊ ဆရာတိုး အဲနှင့်ပြသည့်နှစ်များတွင် ပြခြင်းသက်သို့ ထို့နောက်။

ဆရာ ဆရာမများမှာ အပန်ဖြေခန်းထဲမှ တစ်ယောက်မျှ မထွက်နေတော့။

ကျောင်းအုပ်ကြီးက ပြခြင်းကိုပေါ်၍ ကျောင်းသားများ၏ ရှုံးတွင် အထိုင်နိုင်းသည်။

“ကဲ တယည့်တို့ တယည့်တို့ဆရာ ဦးပြိုးချမ်းဟာ အလယ် တန်းပြဆရာကနေ့၊ အထက်တန်းပြ ဆရာအဖြစ် တိုးမြင့်ခန့်ထားခြင်း ခံရတယ်၊ ဒါဟာ တယည့်တို့ ခင်မ်းလေးတဲ့ ဆရာအတွက် ဝင်းသာ ဓရာဖြစ်တယ်၊ အခု တယည့်တို့ဆရာဟာ ချင်းတောင်က တွန်းခံပြီး ကို ပြောင်းချွဲသွားရမှာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါမှာ တယည့်တို့နဲ့ ညီစနာင် သားချင်းဖြစ်တဲ့ တိုင်းရင်းသား ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကို ပညာ သွားသင်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်၊ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့အေသက သွေးချင်းသားချင်း၊ တိုင်းရင်းသားတွေအတွက် တယည့်တို့ရဲ့ ဆရာလို့ စေတနာကောင်းတဲ့ ဆရာတွေ လိုအပ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လဲ တယည့်တို့အနောက့် ဝင်းသာ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ကဲ တယည့်တို့ကို ဆရာ ဦးပြိုးချမ်းက နှုတ်သက် စကား ပြောပါလိမ့်မယ်”

ကျောင်းအုပ်ကြီးက သူမကားကို အဆုံးသတ်ပြီးနောက် ရုံးခန်း ဆီသို့ ပြန့်တွက်သွားသည်။

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မာအကြိမ်)

ပြိုမြိုင်းက မတ်တပ်ရပ်လိုက်သည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှာ တိတ်ဆိတ်ပြိုမြိုင်းသက်စွာဖြင့် သူတို့ဆရာကို ကြည့်နေကြသည်။

“စောစောက ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ပြောသွားတဲ့အတိုင်းပါပဲ ဆရာ ချင်းတောင်ကို ပြောင်းချွဲ အမှုထမ်းရမယ်”

ပြိုမြိုင်းက သူ၏အသံကို တတ်နိုင်သမျှ တည်ပြီးအောင် ကြိုးစား၍ ပြောသည်။

“အမှန်တော့ တယည့်တို့နဲ့ ခွဲသွားရတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီပြည် ထောင်စုတစ်ဗုဏ်တွင်းမှာ အတူတူနှင့်နေကြတာပါပဲ၊ ဆရာတယည့်တို့ကို ကတိပေးပါတယ်၊ တယည့်တို့လိုပဲ ပညာလိုချင်ကြတဲ့ တယည့်တို့ခဲ့ သွေးချင်းသားချင်း တိုင်းရင်းသားတွေကို ဆရာ တယည့်တို့အပေါ်မှာ စေတနာထားပြီး သင်ကြားခဲ့သလို သင်ကြားပေးပါမယ်၊ တယည့်တို့ကို ဆရာ မှာချင်ပါတယ်၊ ဆရာကြီးနဲ့တွေ့ ဆရာ ဆရာမတွေကို ရိုသေ ဓလားစားကြပါ၊ ပညာကို ထူးခွာနိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါ၊ နောင်တစ်နေ့ တယည့်တို့ကြိုးလာတဲ့အခါကျတော့ ဆရာတို့လိုပဲ နိုင်အတွက် ရောက်ရာ အရပ်မှာ ကျေရာတာဝန်ကို အကောင်းဆုံး ကျေပွဲနိုင်အောင် ထမ်းဆောင် ကြုံအုံမှာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီနဲ့ တယည့်တို့ဆိုနေကြတဲ့ ကျောင်းကောင်း ပဲ့ အမို့ဗျာန်လေးချက်လိပ်ပဲ့၊ ပထမဆုံး မိမိကိုယ်ကိုကောင်းအောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုပါတယ်၊ တတ်ယတော့ မိမိကျောင်းကိုကောင်းအောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုပါတယ်၊ တတ်ယတော့ မိမိကျောင်းကိုကောင်းအောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ပိုမိုဝိုင်းပြည့်၍ ပီးထုတ္ထား

အတွက်ကောင်းအောင် ကြိုစာရမှာ ဖြစ်ပါတယ်”

ကျောင်းသားများမှာ အဲ့ဖြေဖွဲ့ကောင်းလောက်အောင်ပင် တိတ်ဆက်ပြီးသက်နေကြ၏။ သူတို့ဆရာတ် နောက်ဆုံးအမှာစကားကို လေးစားစွာ မှတ်သားနာယူနေကြသည်။

“ဆရာဟာ နိုင်ငံတာဝန်ကို ရောက်ရာအရပ်မှာ အကောင်းဆုံး ထောက်ဆောင်ဖို့သာမှာမို့ တပည့်စွဲရော ဆရာတ် ဝိုင်းနည်းစရာမရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ ဆရာတို့ ဝိုင်းသာကြည်နဲ့စွာပဲ နှစ်ဆက်ကြရအောင်၊ ငိုတာ ကိုဆုံး ဆရာမြှိုက်နှုန်း သယ်ယူဆ ဖို့ကြောင့် က တပည့်စွဲကန်တော်ကြ”

ပြီးချမ်းက ပြန်ထိုင်လိုက်သည်။ ကျောင်းသားများက ခုံပေါ် တွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကြ၍ ကျောင်းသူများက ခုံပေါ်တွင် ဒုံးတော်ထိုင်ကြ၍ ကန်တော်ကြသည်။ ကျောင်းသူတစ်ယောက်ထဲမှ ရှိက်သံတစ်ချက် ထွက်လောက်။ သို့ရာတွင် သူတေားမှ ကျောင်းသားက “ဟေ့ မရိုနဲ့ ဆရာက ငိုတာမကြိုက်ဘူး”ဟု သတိပေးလိုက်သည်။

ထိုကျောင်းသား၏ သတိပေးစကားကြောင့် ပြို့ချမ်းရင်ထွင်နှင့်ကန်ည်း ခံစားလိုက်ရသည်။

နောက်ထပ် ဖော်သူတွဲမှ ငိုသံထွက်ပေါ်မလဲတော့ပါ။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများသည် သူတို့ချစ်သော ဆရာတ်စကားကို လေးလေးစားစား လိုက်နာခြောင်း သက်သောပြနေကြ၏။

“က တပည့်ကိုအားလုံး ပြန်နိုင်ကြပါ့ပြီ”

ပြီးချမ်းက ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို အိမ်ပြန်ခွင့်ပြု

ပန်းမြိုင်လယ်မှုဥယျာဉ်များ (ဆင်မာကြိမ်)

၂၃

လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် မည်သူမှုမထား ပြီးချမ်း ဘာဆက်လုပ်ရမှန်၊ မသိတော့ပါ။

ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုး ရုံးခန်းထဲမှ ထွက်လာသည်။

“က တပည့်ကိုအားလုံး ပြန်နိုင်ကြပါ့ပြီ”

ဆရာကြီးက လေသံကိုမြှင့်၍ ပြောလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ မလျှပ်။ ယခင်က ကျောင်းလွှတ်လိုက်သွင် အပြောအလွှာ ထွက်သွားကြသော ကျောင်းသူကျောင်းသားများသည် ယနေ့ပြီချက်သား ကောင်းနေ၏။

“က ဆရာ၊ ကလေးတွေ သနားပါတယ်၊ သူတို့ကျောင်းအောင် ခဏထိုင်နေလိုက်ပါအေး၊ ကျွန်တော်တော့ သူတို့ရှေ့မှာ မနေချင်ဘူး”ဟု ဆို၍ ဆရာကြီးသည် ရုံးခန်းဆီသို့ ပြန်ထွက်သွားသည်။

ပြီးချမ်း ဆက်၍ထိုင်နေရ၏။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ကား ပြန်လည်းမပြန်၊ ထလည်းမထား ဘာသံမှုလည်း မထွက် ပြီးသက် စွာ ထိုင်နေကြသည်။ ခဏအကြာတွင် ကျောင်းသားမိုးဘူး ရောက်လာကြသည်။ ကျောင်းတွင်းသို့ မဝင်ကြ။ တိတ်ဆက်ပြီးသက်စွာ ဆန့်ပြန်ကြသည်နှင့်တူဆောင်း နှစ်ဆက်ဗျိုက် ကျောင်းပြုတင်းပေါက်များမှ ကြည့်နေကြသည်။

ဆရာကြီး ထွက်လာပြန်သည်။

“က တပည့်တို့ တပည့်တို့၊ ဆရာလဲ ဒီနေပဲ ဆီးအွေက်အွေ ပြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ တပည့်တို့ ပြန်နိုင်ကြပြီ”ဟု မြှောပြန်သည်။

ကျောင်းသားတို့မှာ မည်သူမှုမထဲကြပါ။ ပြေတင်းပေါက်မှ ကြည့်နေသော မိဘအော့, စိတ်မထိန်းနိုင်၍ ရိုကြသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသာများ မည်သူမှ မင့်၊ အချို့က ထွက်လာသော မျက်ရည်ကို တိတ်တိတ် ကလေး သုတေသန၏။ သူတို့ဆရာက “နိတာ မကြိုက်”ဟု ဆိုထားသည် မဟုတ်ပါလာ။

ဦးချို့မှာ ကျောင်းသာများ၏ရွှေတွင် အနေရာက်လာ သည်။ ရင်ထဲတွင်လည်း ခံစားရလွန်းသည်။

ဆရာကြီးက ဦးချို့ကို ဆရာများ အပန်းဖြေခန်းဘက်သို့ ခေါ်ခဲ့၏။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများကား ထိုင်နေကြမြှုပ်သာ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်ုတ်တော့ ဒီဇွဲ သိပ်စိတ်ထိနိုင်တာပါဆရာ၊ ဘာမှ လဲ မပြောချင်တော့ဘူး၊ ဟိုမှာ ဆရာလုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေကိုလဲ အားပေးပါအေး။”

ဆရာကြီးက ဦးချို့ကို ဆရာ ဆရာများထံသို့ မွှန်ပြ လိုက်သည်။

ဦးလှောင်းက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အတင်းအားစိုက်၍ ဖတ်နေ သည်။ သို့ရာတွင် စာများကို မြင်ဟန်ပတ္တာပါ။ သူမျက်လုံးများ မျက်ရည် များဖြင့် ပြည့်နေ၏။ ကိုလှုအောက်၊ စီးကျလာသော မျက်ရည်များကို လက်ခိုးပတ်ဖြစ် သုတေသနသည်။ ဒေါ်ခင်ဇူးနှင့် ဒေါ်ခင်စနီးမှာ စာပွဲပေါ် တွင် မျက်နှာအပ်ထားကြသည်။ အဆိုးစုံမှာ ဆရာမကြီးဒေါ်သိန်းရှိ ပြစ်၏။

“ဆရာမကြီးကို ကြည့်ရတာ ကျွန်ုတ်တော် စိတ်အတိနိုက်ဆုံးပဲ များ သူ့များ သိပ်သနားစာရောင်းတာပဲ သွားပြီးအားပေလိုက်ပါအေး” ဟု ဆရာကြီးက တိုက်တွန်းနေပြန်သည်။

ဒေါ်သိန်းရှိသည် အခန်းအောင်မှ ခုံငယ်တစ်ခုပေါ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ထိုင်နေ၏။ သူ့ထိုကို ချုပ်ထိန်းနိုင်အောင် ဆောပေါ့ လို့ကြီးကို တအားဖွာနေသည်။ သို့ရာတွင် မျက်ရည်များက ပါးပြင် တအော်ကို တပေါက်လပါက် ကျွန်ုတ်၏။ ဆရာမကြီးက မျက်ရည်များ ကို မသုတေပါ။ ဆေးလိပ်သာ တွင်တွင်ဖွာနေသည်။

ဦးချို့၏ ထိန်းချုပ်ထားသောအဆီးအတားများပင် ဆရာမ ကြီးကြောင့် ကျိုးပျက်ရမည်ကိုသို့ ဖြစ်လာ၏။ ဦးချို့၏ရင်ထဲတွင် တင်းကျပ်လာသည်။ ဦးချို့၏ မျက်လုံးတွင် မျက်ရည်များ ရစ်စိုး လောက်၏။

ကျောင်းရွှေမှ ကားသံများ ကြားရသည်။ ဦးချို့နှင့် ဆရာ ပြောစုံတို့ ထွက်ကြည့်ကြသောအခါ ကျောင်းရွှေတွင် လိုင်းကား ပါးစီးရုပ် နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျောင်းသားမိဘအော့, ကားပေါ်မှ ဆင်းလာကြသည်။

“ကဲ့ ဆရာကြီး၊ ဒီကလေးတွေကို အပြန်စိုးလိုလေမှာ မဟုတ် ဘား ဆရာကြီးဦးဦးချို့လဲ ခေါ်သွားလို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုတ်တော် ထို့ ပို့ပေတွေလဲ ကလေးတွေနဲ့ ဆရာတို့ကြည့်ရတာ သိပ်စိတ်ထိနိုက် အယ် ဒါကြောင့် ရွာထဲသွားပြီး ကားတွေ စီးပွဲလာကြတယ်။ ဆရာချို့

ကားပေါ်တက်ကြပါ။ ဆရာတိပြုအချမ်းကို ကျွန်တော်ဝါး မန္တလေအထိ လိုက်ပို့ကြမယ်။ ဆရာပစ္စည်းတွေလဲ ကားပေါ်မှာရောက်ပြီ၊ ဘကြီးမျိုးလဲ ပါတယ်”

ကျောင်းသာမီဘတစ်ဦးက သူတို့၏ အရောပေါ်အစီအစဉ် ကို ဆရာတိအား ရှင်းပြသည်။

ကျောင်းသာများကဲ ထိုင်နေကြခဲ့ဖြစ်၏။ ဆရာတိက ကျောင်းသာများထဲသို့ လွမ်းကြည့်လိုက်သည်။

“ကလေးတွေကိုလဲ မန္တလေအထိ လိုက်ပို့စွဲခဲ့မှာပါ ဆရာတိုး”

ကျောင်းသာမီဘတစ်ဦးက ဆရာတိုးကို ပြောပြီးနောက် ကလေးများဘက်သို့လှည့်၍ “ဒဲ သားတို့ သမီးတို့အားလုံး ကားပေါ်တက်ကြ မင်းတို့စာရာကို မန္တလေအထိ လိုက်ပို့ကြမယ်”ဟု ပြောလိုက်သည်။

ထိုအခါက္ခမုပင် ကလေးများသည် လှပ်လှပ်ရှာရှား ဖြစ်လာကြပြီးနောက် ကားများပေါ်သို့ တက်ကြသည်။

လူအားလုံးစုသောအခါ ကားများထွက်ခဲ့ကြသည်။ ကားများ စတွက်လျှင်ပင် ကားတစ်ဦးမှ ကျောင်းသူကျောင်းသာများက ကျောင်းကောင်စီသိချင်းကို သုပြိုင် ညီညာစွာ သိခိုလိုက်ကြသည်။ ထိုနောက် ကားပါးစီးလုံးမှ သိခိုသုတွက်ပေါ်လာသည်။

ကားများ စွာထဲမှဖြတ်လေသောအခါ စွာသူရွာသာများထဲ၌ အောင်တို့မှ ပြောထွက်လာကြ၍ လက်ပြန်တို့ဝေက်ကြသည်။ ကထောက်၏ သီချင်းသံကို နားထောင်၍ ပိတ်မကောင်ဖြစ်သောကြောင့် မျက်နှာပါးကျာသည်။

ကျွန်းမာရာဓေားပေါ်ခေါ်ရှုံးရောက်သောအခါ ဆောင်းမြို့ပြပြောထွက်လာပြီး မိရာကားပေါ်သို့ တက်လိုက်သည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသာများ သီချင်းကို တစ်ခေါက်ပြီး တစ်ခေါက် ဆိုနေကြသည်။

“မိမိကိုယ်ကိုကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်၊ မိမိအတန်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်၊ မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်၊ မိမိတိုင်းပြည့်အတွက် ကောင်းအောင် ကြိုးစားမည်”ဟုသာ အပုဒ်ကိုရောက်လျှင် အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ သိခိုက်သည်။

ဆရာ ဆရာမများနှင့် မိဘများမှ မည်သူမှ စကားမပြောနိုင် ပြီး ကျောင်းသာများ သိခိုကြသည်ကို နားထောင်ရင်း ပိတ်မကောင် ဖြစ်၍ မျက်နှာပါးကျောင်းကြပ်၏။

ပြောချမ်း၏ ပါးနှစ်ဘက်ပေါ်တွင် မျက်နှာပါးများ မိုးကျေလာသည်။ ပြောချမ်း၏ဘားတွင်ကပ်၍ ထိုင်နေသော ဆရာတိုးကဲ ပြောချမ်း၏လက်ကို ဆုံးပြီး

“ကျွန်းတော် င်္ဂားအတွက် တက်ယ်ရတယ်ပုံသဏ္ဌာန် ရတယ်

မိတ်ထိခိုက်ရတာ သိပ်ဂုဏ်ယူစရာကောင်းတယ်”ဟု ပြောသည်။

ဆရာကြေား၏ လေသံမှာ တုန်တုန်ယင်ယဝါဖြစ်နေ၏။ ဆရာကြေား
ခများ သူ့စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍ ပြောနေရသည်ဟု ဤမြိမ်းချမ်းနားလည်
ပါသည်။ ဆရာကြေား၏ မျက်လုံးများတွင် မျက်ရည်များ ရစ်ပဲလျက်။

ကားတန်းကြီးမှာ အောင်ပင်လယ်ကန်ဘောင်ရှိုးအတိုင်း
မွှေ့စွဲလေးခါးသို့ သွားနေ၏။ ကားတို့မြို့ပေါ်မှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ
၏ ညီညာသော သီချင်းသံသည် လမ်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ ပဲပဲကျွန်းရစ်ခဲ့
ပါ၏။

‘မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင်ကြိုးစားမည်’

‘မိမိအတန်းကို ကောင်းအောင်ကြိုးစားမည်’

‘မိမိကျောင်းကို ကောင်းအောင်ကြိုးစားမည်’

‘မိမိတိုင်းပြည်အတွက် ကောင်းအောင်ကြိုးစားမည်’

ထံနှင့်ဗျားစောဒ်

